

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล การกุศล. (2529). **ทักษะและความรู้ทางภาษาไทย**. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- กำชัย ทองหล่อ. (2519). **หลักภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 5)**. กรุงเทพฯ: เจริญรัตน์การพิมพ์.
- เครือวัลย์ จันทร์สมวงศ์. (2530). **หน่วยเสียงภาษาสุโขทัยจากจารึก**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- จินตนา บางโรย. (2542). **การศึกษาการสร้างคำในภาษาไทย จากหนังสือพิมพ์รายวัน เพื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2530). **การสร้างคำในภาษาไทยสมัยสุโขทัย**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2551). **จากลายสือไทย สู่อักษรไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจือ สตะเวทิน. (2511). **การใช้ภาษาและหลักภาษาสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ทิพย์สุดา นัยทรัพย์. (2539). **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. พิษณุโลก: สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- นภดล จันทร์เพ็ญ. (2534). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: แสงศิลป์การพิมพ์.
- นวรรรณ พันธุมธธา. (2533). **ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 8)**. กรุงเทพฯ: คุณสุภา.
- นิตยา กาญจนวรรรณ. (2546). **การวิเคราะห์โครงสร้างภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิตยา กาญจนวรรรณ เสาวลักษณ์ อนันตคานต์ และทิพย์สุนทร อนันมบุตร. (2546). **ลักษณะและการใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บรรจบ พันธุมธธา. (2523). **ลักษณะภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เบ็ญจมาศ บางอัน. (2529). **การสร้างคำในภาษาไทยสมัยอยุธยา**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- ประจักษ์ ประภาพิตยาการ. (2524). **ตอบปัญหาภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ชัยยศ.

- ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. (2519). การศึกษาภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปราณี กุลวณิชย์. (2537). ภาษาทัศนาศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา ช่างขวัญยืน. (2515). การใช้ภาษาร้อยแก้วในภาษาไทยสมัยอยุธยา. วิทยานิพนธ์ อ.ม.,
มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- เปรมจิต ชนะวงศ์. (2543). หลักภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 9). นครศรีธรรมราช: สถาบันราชภัฏ
นครศรีธรรมราช.
- ผะอบ ไปชะกฤษณะ. (2538). ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ:
รวมสาส์น
- พรทิพย์ เจริญจินดา. (2549). ลักษณะสำคัญของภาษาไทยสมัยสุโขทัย. วรรณวิทัศน์,
6(11), 161-187.
- พรพิลาส เรื่องโชติวิทย์. (2535). การวิเคราะห์ความหมายของคำ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- พระยาอุปกิตศิลปสาร. (2545). หลักภาษาไทย (อักขรวิธี วจีวิภาค วากยสัมพันธ์
ฉันทลักษณ์) (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พัชรี พลาวงค์. (2542). ความรู้เบื้องต้นทางอรรถศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง
- พูนพงษ์ งามเกษม. (2546). หลักภาษาไทย. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก.
- ปัญญา จิตต์ธรรม. (2517). ภาษาถิ่น. สงขลา: โรงพิมพ์เมืองสงขลา.
- ยมโดย เพ็งพงศา. (2538). หลักภาษา. ม.ป.ท.: โครงการบริการวิชาการ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ:
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- เรืองเดช บันเขื่อนขัติย์. (2525). ลักษณะคำประสมของภาษาไทย. นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษา
และวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เรืองเดช บันเขื่อนขัติย์. (2541). ภาษาศาสตร์ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

- ลินดา วิชาดากุล. (2528). การสร้างคำในภาษาไทยสมัยรัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์ อ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- วรรณ แก้วแพรง. (2524). การใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วาสนา แสงสิทธิ์. (2528). คำไวยากรณ์และลักษณะโครงสร้างประโยคในจารึกสมัยสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- วิจิตร ขอนยาง. (2542). หลักภาษาไทย. สกลนคร: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- วินัย ภูระหงษ์. (2534). เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3 เล่ม 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์. (2526). ภาษาศาสตร์เชิงประวัติ: วิวัฒนาการภาษาไทยและภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน). (ม.ป.ป). จารึกในประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2552, จาก <http://www4.sac.or.th/jaruk2008>
- สนธิ ตั้งทวี. (2528). ความรู้และทักษะทางภาษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุวิงศ์ พงศ์ไพบูลย์. (2544). หลักภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- สุริยา รัตนกุล. (2544). วรรณคดีเบื้องต้น. นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุไร พงษ์ทองเจริญ. (2519). การศึกษาเรื่องของภาษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อนงค์ เอียงอุบล. (2526). วิเคราะห์คำประสมในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ อ.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อนันต์ อ่วมศาสตร์ และเนาวรัตน์ อ่วมศาสตร์. (2519). ลักษณะภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อยู่เคียง แซ่โค้ว. (2540). เอกสารประกอบการเรียนการสอน “ลักษณะภาษาไทย”. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อัญชลี สิงห์น้อย. (2548). คำนามประสม: ศาสตร์และศิลป์ในการสร้างคำไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญชลี สิงห์น้อย. (2551). คำนาม คำบ่งกลุ่มนาม และคำลักษณนาม: หมวดหมู่ที่แตกต่างทับซ้อน และไล่หลือม. วารสารภาษาและภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 26, 21-38.



ภาคผนวก

ข้อมูลคำนามประสมที่ปรากฏในศิลาจารึกอักษรไทยสุโขทัย

จารึกกฎหมายลักษณะโจร ด้าน 1

คำจารึก	คำอ่าน
1. ---ศกฉลุนกษัตรไพสหาชะบุรณมีพรหสสดี หน ไทมี่รวงเม้า.....	1. --- ศกฉลุนักษัตรไพสหาปุรณมี พฤษสดี หน ไทย <u>มือ</u> ลงเม้า.....
2.ลคคณาในผคนี้ <u>เพลา</u> ค้ำ <u>พน</u> คณนี้ สิทธิส์เดจบพิตร (มหาราชบุตร)	2.ลคณาในผคนี้ <u>เพลา</u> ค้ำ <u>พระน</u> ครนี้ สิทธิสมเดจบพิตร (มหาราชบุตร)....
3.ราชศรีบรมจักรพรตราชทานไดเสดจ ขึ้นเสวย.....ภีร	3.ราช ศรีบรมจักรพรตราชทานได้เสด็จ ขึ้นเสวย.....ภีร—
4. มยสมดง <u>พระราช</u> มในรททดแทนแดน <u>พระธรรม</u> ราชสีมานี้ดูจะดาพดิงสา	4. มย สมดง <u>พระราช</u> มในรท ทดแทนแดน <u>พระธรรม</u> ราชสีมานี้ ดูจดาวดิงสา
5. <u>พระองค์</u> ท่านเสดจในกำแพงเพชรบุรีศรีวิมลასน ด้วยพระราชศรีงคารบรี	5. <u>พระองค์</u> ท่านเสด็จในกำแพงเพชรบุรีศรีวิมลასน ด้วยพระราชศฤงคารบรี
6. พารพลแลจตรงคณิกร <u>ราร</u> ลำน้า <u>พระ</u> ยาพังเกษตร	6. พารพลแลจตรงคณิกร <u>ราร</u> ลำน้า <u>พระ</u> ยาพังเกษตร
7. สคานูรี <u>พระ</u> ยาพัง ศรีเสชนาไลยบุรี <u>พระ</u> ยาพัง ไทวย นทีศรียมนาพี <u>พระ</u> ยาทานพงนคอรไทยแ	7. สคานูรี <u>พระ</u> ยาพัง ศรีเสชชนาลัยบุรี <u>พระ</u> ยาพังไทย นทีศรียมนาพี <u>พระ</u> ยาทานพงนคอรไทย แ-
8. (ล)..... <u>พระราช</u> มาตุละบพิตรมนตรี อนูชิตลูงตนเลียง	8. (ล)..... <u>พระราช</u> มาตุละบพิตรมนตรี อนูชิตลูงตนเลียง
9. .. <u>เจ้าเมือง</u> ตราดริง (ชกบ) <u>ด้วย</u> นกกปราช <u>ราช</u> กวี (มีสฤลพ) รรณ นังลงถวยอัญชูลี (<u>พระ</u> บา	9. .. <u>เจ้าเมือง</u> ไตรดริง (ส กับ) <u>ด้วย</u> นกกปราช <u>ราช</u> กวี (มีสฤลพ) รรณ นังลงถวยอัญชูลี (<u>พระ</u> บา-
10. ๒) เสดจในตรีมุขเสวยบุญสุกตังกฤตย แลวบเหิงกลายทานเสดจ...ด้วยบุรี <u>ผู้</u> พาลแ	10. ๒) เสด็จในตรีมุขเสวยบุญสุข ตั้งกฤตย แล้วบเหิง กลาย ท่านเสด็จ...ด้วยบุรี <u>ผู้</u> พาลแ-

<p>11. <u>ลุ่มโลก</u> เพื่อจะ<u>ให้ลุ่มโลก</u>อันก้งวลสัตว์ ทั้งหลาย ม้วน<u>หญิงชาย</u> <u>ศรมนพราหมณา</u>.....</p> <p>12. <u>นิยายอนนพระองค์ท่าน</u>ได้<u>เสวย</u>ใน<u>อธิปัตย</u> <u>จักโคจร</u>ด<u>พระราช</u>สีมานี้<u>ดั่งมนุสธรรม</u></p> <p>13. (อย่าง) <u>พระยารามราช</u>อัน<u>ผู้งสาธุ</u>แสดงยศ <u>ปรากฏ</u>สุข<u>ชวลูกหลาน</u>ขนาด<u>แปน</u> (หลัก) <u>กลาย</u></p> <p>14.<u>พระราช</u>โองการ<u>บรมเอา</u>ฟ้า<u>รหนัก</u>หนา <u>จึง</u>ท่าน<u>ให้</u>ตรา<u>พระราช</u>ปร<u>ชญบติ</u></p> <p>15.<u>ให้</u>ลูก<u>ขนมน</u>ต<u>วาน</u>บ<u>ริวาร</u>ใ<u>พรฟ้า</u> ทั้งหลาย<u>ถวน</u><u>เมือง</u><u>เล็ก</u><u>มี</u></p> <p>16. (องใหญ่)<u>ราช</u>สี<u>มา</u>ทั้ง<u>หลาย</u>นี้<u>ไซ</u> <u>กลาง</u>เมือง<u>สุข</u>ใ<u>ไทย</u>อัน<u>เป็น</u>ประ<u>ธาน</u>ก<u>ิง</u>ใ<u>น</u>มี</p> <p>17. (อง).....<u>ทำ</u>เน<u>ปร</u>ช<u>ลย</u>ง <u>กำ</u>พ<u>ง</u>เพ<u>ชร</u> <u>ทง</u>ย<u>่าง</u> <u>ปาก</u>ย<u>ี่</u> <u>สอง</u>ค<u>ว</u></p> <p>18.<u>เม</u>ือ<u>ง</u>น<u>ั้น</u>พ<u>่าน</u>น<u>ี้</u>ไป<u>สู่</u>อยู่<u>ยว</u>ร<u>ือ</u>น <u>ตน</u> <u>เม</u>น<u>ซี</u>ผู้<u>น</u>น<u>กล</u>าย</p> <p>19. <u>ได้</u>ไ<u>ว</u>ช<u>่า</u>ท<u>่าน</u>พ<u>ัน</u>สอง<u>วัน</u> <u>ค</u>ัน<u>ร</u>ู้<u>ว</u>่า<u>ช</u>่า<u>ท</u>่าน<u>ไป</u>สู่ <u>ตน</u> <u>วัน</u>น<u>ั้น</u>จ<u>วน</u>ค<u>่า</u> <u>แล</u>บ<u>่</u>ท<u>ัน</u>ส<u>ง</u>ค<u>ิน</u> <u>ช</u>่า<u>ท</u>่าน<u>กล</u>า</p> <p>20. <u>ย</u> <u>บ</u>ร<u>่</u>ง<u>เอา</u>ไป<u>เว</u>น<u>แ</u>ก<u>จ</u>่า<u>ช</u>่า <u>ใ</u>น<u>ร</u>ุง<u>น</u>ั้น <u>จ</u>่า<u>ช</u>่า<u>สุ</u>ภ<u>า</u>บ<u>ดี</u> <u>ท</u>่าน<u>หา</u>ก<u>ู้</u>ไป<u>หา</u>ใ<u>้</u>แ<u>ก</u>จ<u>่า</u>ช<u>่า</u> <u>พ</u>ร<u>า</u>ช<u>า</u>ป<u>ร</u>ญ<u>บ</u>ติ</p> <p>21. <u>อน</u>ึง<u>ใ</u>ส<u>แ</u>น<u>น</u>ผู้<u>ใด</u>.....<u>ใ</u>ห<u>ญ</u>สูง<u>แล</u>บ<u>่</u>ส<u>ง</u>ค<u>ิน</u>ช<u>่า</u>ท<u>่าน</u> <u>แล</u>ไ<u>ว</u>ช<u>่า</u>ท<u>่าน</u>พ<u>น</u>ย<u>า</u>จ<u>ุ</u>ท<u>่าน</u>.....</p>	<p>11. <u>ละ</u>ลุ่ม<u>โลก</u> เพื่อจะ<u>ให้</u>ลุ่ม<u>โลก</u> <u>อัน</u>ก<u>้ง</u>ว<u>ล</u>ส<u>ัต</u>ว์<u>ทั้ง</u>หลาย <u>ม</u>ว<u>ล</u>น<u>หญิง</u>ช<u>า</u>ย <u>ศ</u>ร<u>ม</u>ณ<u>ะ</u>พ<u>ร</u>า<u>ห</u>ม<u>ณ</u>า.....</p> <p>12. <u>นิ</u>ย<u>า</u>ย<u>อัน</u>พ<u>ร</u>อ<u>ง</u>ค<u>์</u>ท<u>่าน</u>ได้<u>เส</u>ว<u>ย</u>ใ<u>น</u>อ<u>ธิ</u>ป<u>ต</u>ย <u>จ</u>ัก<u>โค</u>ร<u>จ</u>ัด<u>พ</u>ร<u>า</u>ช<u>า</u>สี<u>มา</u>น<u>ี้</u>ด<u>ั่ง</u>ม<u>น</u>ุ<u>ส</u>ร<u>ม</u>ม</p> <p>13. (อย่าง) <u>พ</u>ร<u>ะ</u>ย<u>า</u>ร<u>า</u>ม<u>ร</u>า<u>ช</u> <u>อัน</u>ผู้<u>ง</u>ส<u>า</u>ธุ<u>แสดง</u>ยศ <u>ป</u>ร<u>า</u>ก<u>ฏ</u>สุ<u>ข</u>ช<u>ั</u>ว<u>ล</u>ูก<u>ห</u>ล<u>า</u>น <u>ข</u>น<u>า</u>ด<u>เป็น</u> (หลัก) <u>กล</u>าย</p> <p>14.<u>พ</u>ร<u>า</u>ช<u>า</u>โ<u>ง</u>ก<u>า</u>ร<u>บ</u>ร<u>ม</u>เอ<u>า</u>ฟ<u>้า</u>ร<u>น</u>ั<u>ก</u>หน<u>า</u> <u>จ</u>ึง<u>ท</u>่าน<u>ให้</u>ตรา<u>พ</u>ร<u>า</u>ช<u>า</u>ป<u>ร</u>ชญ<u>บ</u>ติ</p> <p>15.<u>ให้</u>ลูก<u>ขน</u>ม<u>ล</u>ต<u>ว</u>าน<u>บ</u>ริ<u>ว</u>าร<u>ใ</u>พ<u>ร</u>ฟ้า ทั้งหลาย <u>ถ</u>้วน<u>เม</u>ือ<u>ง</u><u>เล</u>็<u>ก</u><u>มี</u>-</p> <p>16. (องใหญ่)<u>ร</u>า<u>ช</u>สี<u>มา</u>ทั้ง<u>หลาย</u>นี้<u>ไซ</u>ร<u>ู้</u> <u>ก</u>ล<u>า</u>ง<u>เม</u>ือ<u>ง</u>สุ<u>ข</u>ใ<u>ท</u>ัย<u>อัน</u>เป็น<u>ป</u>ร<u>ะ</u>ธา<u>น</u> <u>ก</u>ิง<u>ใ</u>น<u>มี</u>-</p> <p>17. (อง).....<u>ทำ</u>เน<u>ปร</u> <u>เช</u>ล<u>ี</u>ย<u>ง</u> <u>กำ</u>พ<u>ง</u>เพ<u>ชร</u> <u>ท</u>ุง<u>ย</u>่า<u>ง</u> <u>ป</u>าก <u>ย</u>ม <u>สอง</u>ค<u>ว</u></p> <p>18.<u>เม</u>ือ<u>ง</u>น<u>ั้น</u>พ<u>่าน</u>น<u>ี้</u>ไป<u>สู่</u>อยู่<u>เ</u>ย<u>้า</u>ร<u>ือ</u>น <u>ต</u>น <u>ม</u>ั้น<u>ซี</u> <u>ผู้</u>น<u>ั้น</u>กล<u>า</u>ย</p> <p>19. <u>ได้</u>ไ<u>ว</u>ช<u>่า</u>ท<u>่าน</u>พ<u>ัน</u>สอง<u>วัน</u> <u>ค</u>ัน<u>ร</u>ู้<u>ว</u>่า<u>ช</u>่า<u>ท</u>่าน<u>ไป</u>สู่ <u>ต</u>น <u>วัน</u>น<u>ั้น</u>จ<u>วน</u>ค<u>่า</u> <u>แล</u>บ<u>่</u>ท<u>ัน</u>ส<u>ง</u>ค<u>ิน</u> <u>ช</u>่า<u>ท</u>่าน <u>กล</u>า -</p> <p>20. <u>ย</u> <u>บ</u>ร<u>่</u>ง<u>เอา</u>ไป<u>เว</u>น<u>แ</u>ก<u>จ</u>่า<u>ช</u>่า <u>ใ</u>น<u>ร</u>ุง<u>น</u>ั้น <u>จ</u>่า<u>ช</u>่า<u>สุ</u>ภ<u>า</u>บ<u>ดี</u> <u>ท</u>่าน<u>หา</u>ก<u>ู้</u>ไป<u>หา</u>ใ<u>้</u>แ<u>ก</u>จ<u>่า</u>ช<u>่า</u> <u>พ</u>ร<u>า</u>ช<u>า</u>ป<u>ร</u>ญ<u>บ</u>ติ</p> <p>21. <u>อน</u>ึง<u>ใ</u>ส<u>แ</u>น<u>น</u>ผู้<u>ใด</u>.....<u>ใ</u>ห<u>ญ</u>สูง<u>แล</u>บ<u>่</u>ส<u>ง</u>ค<u>ิน</u>ช<u>่า</u>ท<u>่าน</u> <u>แล</u>ไ<u>ว</u>ช<u>่า</u>ท<u>่าน</u> <u>ภ</u>ร<u>ร</u>ย<u>า</u>ช<u>า</u>ย<u>า</u>ท<u>่าน</u>.....</p>
---	--

<p>22.เลยวาทานจัก.....ด้วยในขนาด ในราชศาสตรธรรมศาสตร์แลแ</p> <p>23. ลทานจักทอด<u>สินใหม่</u>ดุจดังคโมย อนัลกัคนท่าน แลไปพันเอาออกจากเมืองนั้แล แล</p> <p>24.หนีไปไว้ในกลางเมือง 0 มาตราหนึ่งโสด ลูกขุนมนุนาย</p> <p>25.แลผู้ใดอน้อยูพายบ้านนอก..... เมืองเล็กตณยง์ ไกลจาก</p> <p>26.<u>แควนเมืองใหญ่</u>ทงหลายทเนปร ชลยง</p> <p>27.<u>แกถิ่นฐานบ้านนา</u>อันอาศัยระ.....</p> <p>28. ชาววนนกติ แลคริงวนนกติ ฝิมี่ข้าอันขึ้น ปึกทาน.....</p> <p>29.<u>ข้าชีบาพระอุปรัย</u>จารย์กดี อันหนีพ่าน ไปสูบ้านสูของตนไปสูอยู่ยวเร็ว</p> <p>30. (อน).....กดีคนเอาข้าทานหนีไปสู จุงชินให้ไดไว้<u>ข้าทาน</u></p> <p>31.ท่านนั้ผิด.....<u>แก่พระเจ้าแผ่นดิน</u> <u>แก่เจ้าบ้านเจ้าเมือง</u>...จริงแมน<u>เจ้าไท</u> บญัง ไลให้ไป..</p> <p>32.เมือง.....จักบังคับให้เจ้าข้านนั้..... ไผยอนนกลวพระ</p> <p>33.คนท่านแลเอามามีให้พันอาญาทานนนั้ ขนาดราชศาสตรธรรมศาสตร์ทาน.....แต่งให้ได้</p>	<p>22.เลยวาทานจัก.....ด้วยในขนาด ในราชศาสตรธรรมศาสตร์แล แ-</p> <p>23. ละทานจักทอด<u>สินใหม่</u>ดุจดังคโมย อันลักคนท่าน และไปพันเอาออกจากเมืองนั้แล แล</p> <p>24.หนีไปไว้ในกลางเมือง 0 มาตราหนึ่งโสด ลูกขุนมูลนาย</p> <p>25.แลผู้ใดอันอยู่ภายบ้านนอก..... เมืองเล็กตณยง์ไกลจาก</p> <p>26.<u>แควนเมืองใหญ่</u>ทงหลายทเนปรเชลยง</p> <p>27.<u>แกถิ่นฐานบ้านนา</u>อันอาศัยระ.....</p> <p>28.<u>ข้าวันกดี</u> และ<u>คริงวันกดี</u> ฝิมี่ข้าอันขึ้น ปึกทาน.....</p> <p>29.<u>ข้าชีบาพระอุปรัย</u>จารย์กดี อันหนีพ่าน ไปสูบ้านสูของตน ไปสูอยู่<u>เหย้าเรี</u></p> <p>30. (อน).....กดีคนเอาข้าทานหนีไปสู จุงคินให้ได้ไว้<u>ข้าทาน</u></p> <p>31.ท่านนั้ผิด.....<u>แก่พระเจ้าแผ่นดิน</u> <u>แก่เจ้าบ้านเจ้าเมือง</u>...จริงแมน<u>เจ้าไท</u> บยั้ง ไซรั ให้ไป...</p> <p>32.เมือง.....จักบังคับให้เจ้าข้านนั้..... ภัยอันกล้วพระ</p> <p>33.คนท่านแลเอามามีให้พันอาญาทานนนั้ ขนาดราชศาสตรธรรมศาสตร์ ท่าน....แต่งให้ได้</p>
---	---

<p>34. แกมนนแลแก่ผู้เอาข้าทานมานั้นสีแล ในดั่งนี้ผู้ผู้ ใด หากลเมอสแลไว้ข้าทานพันสามวันคน</p> <p>35. ผู้...นั้น สีทานจัก ให้ใหม่แลวันแล<u>หมื่นพัน</u> ไปจุ่งถึงห้าวัน พเพน<u>ห้าหมื่นห้าพัน</u></p> <p>36.วันไป เซนพันขนาดดีทีเพนแปดวัน ในด้องนแลญังไว้ข้าทานพันในแปดวัน</p> <p>37. <u>สินใหม่</u> <u>ห้าหมื่นห้าพัน</u> แมนซีพันวัน นิงกดี ทานจกทอด<u>สินใหม่</u>แกมัน</p> <p>38. ผู้นั้นโดยขนาดดั่งลักสินทานแลไปบ้านกเอาไป จากวงนนั้นแลเห็นแผนกคนมนอันลเมอส</p> <p>39.ทานจกใหม่ตนคูทานโดยศักดิ์ ดั่งขนาดธรรมศาสตร์ราชศาสตร์โสดแล 0 มา</p> <p>40. ตราหนึ่งโสด ในบ้านผู้จักกล่าวนี้แล และมีคโมย ลัก<u>ผู้</u>คนทานไปจอดตนกดี ไปกราย บ้านของตนกดี</p> <p>41. คโมยอนนลก<u>วัควว</u>ยข้าง<u>ม้าสด</u>.....อนนโด ไปจอดไปกรายตนกดี <u>ให้นายเจ้าบ้านเจ้า</u></p> <p>42. <u>เรือน</u>.....พิจารณาคนรู้วาคโมยจริง เอาจุ่งได้แล เอาคโมยนั้น อีกของ.....</p> <p>43.<u>เจ้าไท</u>ว่าข้าจริงจริงขนาดอนนเจ้าของบมิ ได้ให้ คงไปตามหาสกอนน ดั่ง.....</p> <p>44. ----- (ข้ารอด)</p> <p>45. ----- (ข้ารอด)</p>	<p>34. แกมันและแก่ผู้เอาข้าทานมานั้นสีแล ในดั่งนี้ผู้ ผู้ใด หากละเมิดและไว้<u>ข้า</u>ทานพันสามวัน คน</p> <p>35. ผู้...นั้น ไชร์ ทานจัก ให้ใหม่แลวันแล<u>หมื่นพัน</u> ไปจุ่งถึงห้าวัน พอเป็น<u>ห้าหมื่นห้าพัน</u></p> <p>36.วันไป เซนพันขนาดดีที พอเป็นแปดวัน ในดั่งอันและยังไว้<u>ข้า</u>ทานพันในแปดวัน</p> <p>37. <u>สินใหม่</u> <u>ห้าหมื่นห้าพัน</u> แมนซีพันวันหนึ่งกดี ทานจักทอด<u>สินใหม่</u>แกมัน</p> <p>38. ผู้นั้น โดยขนาดดั่งลักสินทานแลไปบ้านกเอาไป จากเวียงนั้นแลเห็นแผนกตนมันอันละเมิด</p> <p>39.ทานจักใหม่ตนคูทานโดยศักดิ์ ดั่งขนาดธรรมศาสตร์ราชศาสตร์โสดแล 0 มา-</p> <p>40. ตราหนึ่งโสด ในบ้านผู้จักกล่าวนี้แล และมีขโมย ลัก<u>ผู้</u>คนทานไปจอดตนกดี ไปกราย บ้านของตนกดี</p> <p>41. ขโมยอันลัก<u>วัควว</u>ยข้าง<u>ม้าสด</u>.....อันโด ไป จอด ไปกรายตนกดี <u>ให้นายเจ้าบ้านเจ้า</u></p> <p>42. <u>เรือน</u>.....พิจารณา ครั้นรู้ว่าขโมยจริง เอาจุ่งได้ และเอาขโมยนั้น อีกของ.....</p> <p>43.<u>เจ้าไท</u>ว่าข้าจริงจริงขนาดอันเจ้าของบ มิได้ให้ คงไปตามหาสักอัน ดั่ง.....</p> <p>44. ----- (ข้ารอด)</p> <p>45. ----- (ข้ารอด)</p>
--	---

จาริกกฏหมายลักษณะโจร ด้าน 2

คำจารึก	คำอ่าน
1. นิงให้ได้แกมนนผู้ชอยนนิผู้ชอยคโมยจกไปแล ได้ด้วยคโมยผู้นั้น	1. หนึ่งให้ได้แก่มันผู้ชอย นัน ฅิผู้ชอยชโมยจกไปและ ได้ด้วยชโมยผู้นั้น
2. ไสท่านบมิได้ให้แก่ผู้มนชอยคโมยคนน ชิวามนนเห็นคนขึ้นน้หลากดงขึ้นน้	2. ไสร้ท่านบมิได้ให้แก่ผู้มันชอยชโมยคนน ชือว่ามันเห็นคน ชื่อนั้นหลากชือดงนั้น
3. แลมมนเอาพิจารณาโดยพระประชูปติ ท่านจึง <u>พเจ้าของบ้านนี้</u> ด้วยบ้านนี้ดงขึ้นน้ด้วย	3. และมันเอาพิจารณาโดยพระประชูปติ ท่านจึง <u>พเจ้าของบ้านนี้</u> ด้วยบ้านนี้ ดงชื่อนั้นด้วย
4. กัตินจเพิงได้บ่เนจแลฤอนันนีไปอุเบกษาแลอยู่ ตวง เจ้าของไปถึงแลจึงจกเอาจมัน	4. กัตี ตนจะเพิงได้บ่าเหนจแลฤ อนันนีไปอุเบกษา แล อยู่ตวง เจ้าของไปถึงแลจึงจกเอาจมัน
5. มา ท่านแต่งให้เสนดงเพื่อนน้ขนาดนิงใส ท่านแต่งโดยอันว่าภาคอุเบกษาอยู่แ	5. มา ท่านแต่งให้เสนดงเพื่อนน้ ขนาดหนึ่งไสร้ ท่านแต่งโดยอันว่าภาคอุเบกษาอยู่ แ -
6. ละไปเองก่อนน้แลแมนญงมีสญาดด้วยชโมย ใสท่านญงบังคับเมื่อหน้า 0 มาตรานิงใส	6. ละไปเองก่อนน้ และแมนยังมีสญาดด้วยชโมย ไสร้ ท่านยังบังคับเมื่อหน้า 0 มาตราหนึ่งใส-
7. ดชโมยตนก็จับกุมได้ข้าวของทเนปร <u>ข้าคนววม</u> <u>ปอพื้น</u> อันใดตนก็ได้ดงอันแลกลายไปไว้	7. ด ชโมยตนก็จับกุมได้ข้าวของทเนปร <u>ข้าคน ววม</u> <u>ปอพื้น</u> อันใดตนก็ได้ดงอันแลกลายไปไว้
8. เมืองฝูงน้ <u>พื้นองจกาทาน</u> ไว้ริมวันผิดงอัน ของฝูงน้ท่านก็มีให้ได้สก็อันเลยบูร่า	8. เมือง ฝูงน้ <u>พื้นองชាយาทาน</u> ไว้ริมวัน ผิดงอัน ของฝูงน้ท่านก็มีให้ได้สก็อันเลย บูร่า-
9. ณท่านจกให้โทษดงขนาดผู้ลักแลขนาดอ่าล็ก อันมีใน <u>พระราช</u> ศาสตรดงฤาใสท่านจก (เอา	9. ณ ท่านจกให้โทษดงขนาดผู้ลักและขนาดอ่าล็ก อันมีใน <u>พระราช</u> ศาสตรดงฤาไสร้ ท่านจก (เอา
10. โทษ) โดยน้นแล 0 มาตรานิงใสดในบ้าน ของคนกลาวนี้แลแลมีโจรล็ก <u>ววม</u> ปอพื้นท่าน	10. โทษ) โดยน้นแล 0 มาตราหนึ่งใสดในบ้าน ของคนกลาวนี้แล และมีโจรล็ก <u>ววม</u> <u>ปอพื้น</u> ท่าน

<p>22. แลจกัใหม่ตณคูนนโดย (ศกัตัญศ) แลเพือฎา จกัให้ดงอันแมนท่านหนีไปสูตณกัดี</p> <p>23. ฝูงอนคัโมยล็กไป แลตณจสง (ไปให้โดย) ประสงคัสนเชือฎากัดีแลตณพาไปดววยไปเวน แกเจ้าไท</p> <p>24. ท่านจกัให้พันอาชฎาท่านดงอันนขนาดราช ศาสตร ธรรมศาสตรอนนท่านแตงได้ค้ำสิน</p> <p>25. จ้างตณกัได้ได้ค้ำตณคูกัได้ค้ำได้ค้ำของฝูงนนักได้ สิงรู้ว้าเจ้าใหญ่จกับับเนจดังท่านแตงให้</p> <p>26. ไร่ดงอันแลเปนดงฎา (ภาคอน) อุเบกษา เหนแกคัโมยกวาอาชฎาประฎบติเจ้าไทดงอันผิ</p> <p>27. ให้ร่ายท่านผู้ทุกโทสมิให้จำเรอญแกมันเพือนมน 0 มาตราหนึ่งโศดอนึงผู้ว้าชื่อนี้ล็กของใน</p> <p>28. บ้านท่านกัดีล็กข่าอนนท่านผู้ใดผู้นึ่งชวนตนไปล็ก ท่านกัดีไปล็กดววยกนแลวกัดี</p> <p>29. แลรู้ว้าผู้หนึ่งล็กกลยมสิงสินท่านอนนนานพัน ในประมาณสิบปีอันล็กในหนึ่งนัคนี้ดีใน</p> <p>30. ลกกฝูงนือหน้าผู้รู้เหนบมิได้ล็กอันดงอันกัดีไส คนผู้นนี้ไสใจแลเอาใจรกลายมันออก</p> <p>31. ไมทูลแกเจ้าไทมาบอกแกประฎาคหบดี ท่านใหม่ชิดัง (มันคน) ลกัรังตณมัน โดยคูนมนอน -</p>	<p>22. แลจกัใหม่ตณคูนนโดย (ศกัตัญศ) แลเพือฎา จกัให้ดงอัน แมนท่านหนีไปสูตณกัดี</p> <p>23. ฝูงอันขโมยล็กไป แลตณจสง (ไปให้โดย) ประสงคัสนเชือฎากัดีแลตณพาไปดววยไปเวน แกเจ้าไท</p> <p>24. ท่านจกัให้พันอาชฎาท่านดงอัน ขนาดราช ศาสตร ธรรมศาสตรอันท่านแตง ได้ค้ำสิน</p> <p>25. จ้างตณกัได้ ได้ค้ำตณคูกัได้ ค้ำได้ค้ำของฝูงนนักได้ ซึ่งรู้ว้าเจ้าใหญ่จกับับเนจดังท่านแตงให้</p> <p>26. ไร่ดงอันแลเปนดงฎา (ภาคอัน) อุเบกษา เหนแกขโมยกวาอาชฎาประฎบติเจ้าไทดงอัน ผิ</p> <p>27. ให้ร่ายท่านผู้ทุกซ์ โทสมิให้จำเรอญแกมันเพือนมัน 0 มาตราหนึ่งโศด อนึงผู้ว้าชื่อนี้ล็กของใน</p> <p>28. บ้านท่านกัดี ล็กข่าอันท่านผู้ใดผู้หนึ่งชวนตนไป ล็ก ท่านกัดี ไปล็กดววยกันแลวักัดี</p> <p>29. แลรู้ว้าผู้หนึ่งล็กเลียม สิงสินท่านอันนานพัน ในประมาณสิบปี อันล็กในหนึ่งนัคนี้ดี ใน</p> <p>30. ล็กฝูงนืออันหาผู้รู้เหนบมิได้ล็กอันดงอันกัดีไสร คนผู้นนั้นไสใจแลเอาใจรกลายมันออก</p> <p>31. ไมทูลแกเจ้าไทมาบอกแกประฎาคหบดี ท่านใหม่ชิดัง (มันคน) ล็ก รังตณมันโดยคูนมนอน -</p>
---	---

<p>ของตนรู้ใจผู้กระทำ.....</p> <p>43. นิงสูกินบงอันท่านบมีห้ามสูทงเห็นพระประยุบติ เพื่อ (โบยผู้) ทำปลายนปลอม</p> <p>44. ผู้ร้ายมนชกลกักท่านกิน ปลอมทงท่าน..... คนรู้ ทงหลายเพื่อนัน (พระประยุบติอัน)</p> <p>45. นีแลผู้ใดหากลเมือสแลหากฆ่ากินบโคนนรู ทงหลายไสแมนชีของมัน.....</p> <p>46. มาความาชกท่านกินแล.....ทงหลายนี้แล ผู้ใดไสใจ.....</p> <p>47.เจ้าใหญ่ได้แก่ฝูงอัน.....</p> <p>48.ไปทูลแก่ท่าน.....คนผู้ัน..... ใจชีแก่เจ้าไท</p> <p>49.เจ้าไทด้วยชีไสท่านรงวันมนนผู้ันนิจ ให้ไชแลหนีสิน.....</p> <p>50.โสดคนผู้ดงนี้คือว่าพระราชภักดี จักชอยหอมบ้านหอมเมืองแก่.....</p> <p>51.ในฝูงดงนี้ไสอนท่านเจ้าไทจกมัก ให้ผิด แลใหม่แก่.....</p> <p>52.กรรมทงหลาย.....</p> <p>53.แมนชีคนผู้.....</p> <p>54.ลกกเอามีได้.....</p>	<p>เพื่อน ของตนรู้ใจผู้กระทำ.....</p> <p>43. นึงสูกินบงอันท่านบมีห้ามสูทงเห็นพระประยุบติ เพื่อ (โบยผู้) ทำเปลี่ยนปลอม</p> <p>44. ผู้ร้ายมันฉกลกักท่านกิน ปลอมทงท่าน.....ครัน รู้ ทงหลายเพื่อนัน (พระประยุบติอัน)</p> <p>45. นี และผู้ใดหากละเมิดและหากฆ่ากินบให้ ครันรู้ ทงหลายไชร์ แมนชีของมัน.....</p> <p>46. มาความาชกท่านกินแล.....ทงหลายนี้แล ผู้ใดไสใจ</p> <p>47.เจ้าใหญ่ได้แก่ฝูงอัน.....</p> <p>48.ไปทูลท่าน.....คนผู้ัน..... ใจชื้อ แก่เจ้าไท</p> <p>49.เจ้าไทด้วยชื้อไชร์ ท่านรางวัลมันผู้ัน จริง ให้ไชและหนีสิน.....</p> <p>50.โสด คนผู้ดงนี้คือว่าพระราชภักดี จักชอยหอมบ้านหอมเมืองแก่.....</p> <p>51.ในฝูงดงนี้ไชร์ อันท่านเจ้าไทจกมัก ให้ ผิด และใหม่แก่.....</p> <p>52.กรรมทงหลาย.....</p> <p>53.แมนชีคนผู้.....</p> <p>54.ลักเอามีได้.....</p>
--	--

จารีก้าแพงงาม ด้าน 1

คำจารึก	คำอ่าน
1. //0/ สักราชได้ 1 . .	1. //0/ ศักราชได้ 1
2. 4 ปีขาลนัถัดตรแต่เจ้า (ไท)	2. 4 ปีขาลนัถัศตร แต่เจ้าไท -
3. ยุทานออกมาจากอุทอรแ (มี)	3. ยู ท่าน ออกมาจากอุทรแม่
4. เดือนสาม วันพุดทไคมา	4. เดือนสาม วันพุดได้มา -
5. ฆนถัษัดตริกสพอไคสกาช	5. ฆนถัษัดตฤษพอไคศักราช
6. (เทา) นนัแลแต่ทวนเปนกุมารไค	6. เท้านั้นแล แต่ท่านเป็นกุมารไค
7. ...เขาจิงจกัเขามาบวคใน <u>ศาสนา</u>	7. . . . ข้าวจิงจกัเขามาบวชใน <u>ศาสนา</u> -
8. (นาพระ) พุดธเปนเจ้าไคแปดพระสา	8. นาพระพุดธเป็นเจ้าไคแปดพระสา
9. เจ้า... (น)นัถัสุตรยนธรมัพระวิด	9. เจ้า (ไทย) นั้น ก็สวดเรียนธรมพระวิภู -
10. (ก) ตไรอย...ม็อยเถิงทศวคัการจาร	10. กตริย . . . ม็อยเถิง ทศวัสการจาร
11. .นัถรงน. (มี) เจ้าเถรสัธรมธาราร	11. . นั้นทรงน . มีเจ้าเถรสัธรมธาราร -
12. ดันจายรยอน _____	12. ตนาจารย อั้น _____
13. กลมธาดตุพรอ _____	13. กลม ธาดตุพรอ _____
14. เลากทงหลายใหญ่ _____	14. โลกทงหลายให้รู้ _____
15. มีทงพระบาททลกัสน _____	15. มีทงพระบาททลกัสน _____
16. เปนหินบร่เยาชแกงสมแล _____	16. เป็นหินบร่เยาชแกงสมแล _____
17. (ท่า) รูปแลพร <u>ลูกขนมนตริคูบา</u>	17. ท่ารูปและพระ <u>ลูกขนมนตริคูบา</u>
18. ...ทวย (ศรี) แลคนทงหลายคไผ (ไค)	18. . . . ทวยศรีแลคนทงหลาย ใครผู้ไค
19. มีใจสธาแลจกัมาบูซาบั้งไว้นบพ	19. มีใจศธาแลจกัมาบูซาบั้งไว้นบพ -
20. ระเจตย 0 แลพระบาททลกัสนไคเมือ	20. ระเจตย 0 แลพระบาททลกัสนนี้ไซ้ เมือ
21. จกัเถิงไห (ชวยเนือมี) (ต) นชวยตั้นมี	21. จกัเถิงให้ชวยเนือ มีตั้น ชวยตั้นมี

22. จุงมักแตง (ถ) นล (ปร) มาณได 5 เสนขอ	22. จุงมักแตงถนนประมาณได้ 5 เส้นขอ -
23. ยเทานิเปนทือยู (ชาว) เจาเทพดาอ	23. ย เทานี้ เป็นที่อยู่ชาวเจ้าเทพดาอ -
24. นรั๊กสาพระเจดีย์ธาตุดุแลพระบา	24. นรักษาพระเจดีย์ธาตุดุแลพระบา -
25. ดุทแลใ(จ)เอาใสไหทานทงหลาย	25. ทุแลใ(จ) เอาใสให้ทานทงหลาย
26. ...ทมุดุงคัมกุส้งไว...คนจั๊ก	26. ... ทำดุงคัมกุส้งไว้... คัน จัก
27. ปราดถนาเอาสมบติเปนจกัวดติราชส	27. ปรารถนาเอาสมบติเป็นจักรวรรดิราชส -
28. มมติเปนอินธราเปนพรหม...นัตพ	28. มมติเป็นอินธราเป็นพรหม (อรห) นัตพ -
29. ระเบดเจกพระ _____ ไชย _____	29. ระเบดเจกพระ _____ ไชย _____
30. ญแลจกัชมสมบติในเนียรพานกั	30. ญแลจกัชมสมบติในเนียรพาน กั
31. จกัไดดุดุงใจปราดถนาแลฯ	31. จักได้ดุดุงใจปรารถนาแลฯ

จาริกกำแพงงาม ด้าน 2*

คำจารึก	คำอ่าน
1. นิพพาน	1. นิพพาน
2. สุตสูสี	2. สุตสูสี
3. สุตสูสา	3. สุตสูสา
4. อดปโป	4. อดปโป
5. อวิหา	5. อวิหา
6. สุตธาवास	6. สุตธาवास
7. (อ) สญญีสตตา	7. (อ) สญญีสตตา
8. (เว) หปผลา	8. (เว) หปผลา
9. สุปภิกิณ्ह (ก)า	9. สุปภิกิณ्ह (ก)า
10. อปฺปมาณล้า (า)	10. อปฺปมาณล้า (า)
11. ปริตตสุภา	11. ปริตตสุภา
12. อากสูสรา	12. อากสูสรา
13. อปฺปมาณภา	13. อปฺปมาณภา
14. ปริตตภา	14. ปริตตภา
15. มหาพรหม (า)	15. มหาพรหม (า)
16. พุรัมปโรหิ (ตา)	16. พุรัมปโรหิ (ตา)
17. พุรัมปาริส (ชฺชา)	17. พุรัมปาริส (ชฺชา)6

จารึกคำปฐมนิพนธ์ ด้าน 1

คำจารึก	คำอ่าน
คำจารึก : ฉำ ทองคำวรรณ (พ.ศ. 250	คำอ่าน : ฉำ ทองคำวรรณ (พ.ศ. 250
1. แกแจ _____ (คุ)	1. แกเจ้า _____ (คุ)
2. นในปลาอย่าในเขาแลดูบายกทำสรรพ (โทส) _____ (ไม)	2. ณ ในปลา ยา ในข้าว แลดูบายกระทำสรรพ (โทษ) _____ (ไม)
3. ตริแจกตือนนึ่งมีกั้วลในสีมาแจแลปุดดั่งเมือง น่าน เมือง ____ (ด)	3. ตริเจ้ากดี อนึ่งมีกั้วลในสีมาเจ้า แลปุดดั่ง เมือง น่านเมือง ____ (เดี -)
4. ยวกลยวสนิพนธ์อนันต์ถาวรเขาในสาร จารจารึกนี้ มีปดเสจจาคำ (ชีโสพาคม)	4. ยว กลียวสนิพนธ์ อนันต์ถาวรเข้าในสาร จารจารึกนี้ มีปดเสจจาคำ (ชีโสพาคม)
5. พระพุทธพระธรรมพระสงฆ์ทั้งหลาย อนันพันไป จงญาในรุจกัชีผู้งพระพุ	5. พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ทั้งหลาย อนันพันไป จงอย่าให้รู้จักชื่อผู้งพระพุ -
6. ทรอนันต์กัมาพางหน้ากัญาในรุจกัศาสนาทั้ง ไสพา คมกัญาในรุจกัศาสตร	6. ทร อนันต์กัมาพางหน้า กัอย่าให้รู้จักศาสนาทั้ง ไส พา คมกัอย่าให้รู้จักศาสตร
7. ชีเถรมหาเถรอนันต์งานจงรูนิเสมอดัง กูตดักแล อนันต์เจ้าพรญาบจงรักปุด	7. ชีเถรมหาเถรอนันต์งานจงรูนี้เสมอดัง กูตดักแล อนันต์เจ้าพระยาบจงรักปุด -
8. วยใจจริงไสโทสนันสาบานนิญาไหใด แกปุก่อน 0 แคนีคำปฐมนิพนธ์แล 0 อนวา	8. วย ใจจริงไซรั โทษอนันสาบานนืออย่าไหได้ แกปุก อัน 0 แคนีคำปฐมนิพนธ์แล 0 อันวา
9. กุผู้ชื้อพระยาภุไทยกกระทำใจรักภักดีไมตรี ด้วย พระยาเปนเจ้า (ตเเข้าไดกับโม)	9. กุผู้ชื้อพระยาภุไทยกกระทำใจรักภักดีไมตรี ด้วย พระยาเป็นเจ้า (ต่อเข้าได้กับ โม)
10. คณิพพานสารสตัยดั่งนี้ ภิปุพระญาเปนเจ้า รักกัด้วยใจจริง + กั้วลอนตราย	10. กณิพพาน สารสตัยดั่งนี้ ภิปุพระยาเป็นเจ้า รัก ด้วยใจจริง + + กั้วลอนตราย

<p>11. อนันโตมิในเรา แลท่านชอย ปลอด ชอยกลางดวย ริดยพลแห่งท่าน ฅิปป</p> <p>12. มิกังวลกดี ฅิจักมีหิณูริพพยาน (ไดว่า) เรา มกัมากทานไห (มาก) เรามกัน้อย</p> <p>13. ทานไหน้อยอนนิง <u>บ้านเมือง</u>เราทงหลาย แลเมือง แพลเมืองงาว</p> <p>14. มืองน่านเมืองพลัว <u>ปุพพะยา</u>ดุดังเดยว อนันตรายมี ในราชสิมาเรา <u>ปุพระ</u></p> <p>15. <u>ญา</u>เปนเจาเห่นวามีในราชสิมาทาน แล <u>ฅิสฺมเด็จ</u> <u>ปุพพะยา</u>ปลุกเราอนัน .</p> <p>16. _____ เราเห่น <u>สฺมเด็จ</u> <u>ปุพพะยา</u> <u>ญา</u>เปนเจาดังมหาธรรมราชาทานเปน</p> <p>17. _____ มาในชววงสุโขไทย จงญามิริงเกยจงไปสู <u>ปุพระยา</u>.</p> <p>18. _____ ทานมิริงเกยอนนิง ฅิมิก กังวล ใน <u>บ้านเมือง</u> <u>ปุพพะยา</u>บ้าน .</p> <p>19. _____ ดวยปริชญาพล พานู พลดงอัน อนนิง <u>ผุงลูกท้าว (ล) ก</u></p> <p>20. (ไทย) _____ (สฺญญา) ใจกูเขาหาโทส มิ ไดสก็อัน แต่กัหากอุบา</p> <p>21. _____ อนนิงตน <u>ปุพพะยา</u>กดี <u>ลูก</u> <u>ท้าว</u> <u>ลูก</u> <u>ไทย</u>กดี แลกูหาก</p> <p>22. _____ ในเขา กกระทำสรพโทส ทง หลาย อนนิงมีองเจา</p> <p>23. _____ ประเพณิทุกอำรุง กุดังกู งักทุกอำรุง <u>ปุพระ (ญา)</u></p> <p>24. _____ เขาอันใสอนนิงชื่อพระพุท พระธรรมพระส (งม)</p>	<p>11. อันโตมิในเรา แลท่านชอย ปลอด ชอยมล้าง ด้วย^{รี} ด้วยพลแห่งท่าน ฅิปป</p> <p>12. มิกังวลกดี ฅิจักมีหิณูริพพยาน (ไดว่า) เรามกัมาก ทานไห (มาก) เรามกัน้อย</p> <p>13. ทานไหน้อย อนนิง <u>บ้านเมือง</u>เราทงหลาย แล เมืองแพรเมืองงาว -</p> <p>14. มืองน่านเมืองพลัว <u>ปุพระยา</u>ดุดังเดยว อนันตราย มีในราชสิมาเรา <u>ปุพระ</u></p> <p>15. <u>ญา</u>เปนเจาเห่นวามีในราชสิมาทาน แล <u>ฅิสฺมเด็จ</u> <u>ปุพระยา</u>ปลุกเราอนัน .</p> <p>16. _____ เรากัเห่น <u>สฺมเด็จ</u> <u>ปุพระ</u> <u>ญา</u>เปนเจาดังมหาธรรมราชาทานเปน</p> <p>17. _____ มาในชววงสุโขไทย จง อย่ามิริงเกยจงไปสู <u>ปุพระยา</u>.</p> <p>18. _____ ทานมิริงเกยจ อนนิง ฅิมิ กังวลใน <u>บ้านเมือง</u> <u>ปุพระยา</u>บ้าน .</p> <p>19. _____ ดวยปริชญาพล พานูพล ดงอัน อนนิง <u>ผุงลูกท้าว (ล) ก</u></p> <p>20. (ไทย) _____ (สฺญญา) ใจกูเขาหาโทส มิได้สก็อัน แต่กัหากอุบา (ย)</p> <p>21. _____ อนนิง ตน <u>ปุพระยา</u>กดี <u>ลูก</u> <u>ท้าว</u> <u>ลูก</u> <u>ไทย</u>กดี แลกูหาก</p> <p>22. _____ ในเขา กกระทำสรพโทส ทงหลาย อนนิง มีอ้างเจ้า</p> <p>23. _____ ประเพณิทุกอำรุง กุดังกู ดงกูทุกอำรุง <u>ปุพระ (ญา)</u></p> <p>24. _____ เขาอันใสอนนิงชื่อพระพุท พระธรรม พระส (งม)</p>
---	--

25. _____ ได้เสวยพิภกในจตุร บาย เสมอด้งข้า 26. _____ ใจจริงใสโทส _____	25. _____ ได้เสวยพิภกในจตุร บาย เสมอด้งข้า 26. _____ ใจจริงไชร้ โทษ _____
คำจารึก : โครงการวิจัยการปริวรรตและชำระจารึกล้านนา (พ.ศ. 2434) 1. _____ 2. นในปลาเยาในเขาแลอุบายกทำสรรพ _____ 3. ตริเจากตือนนึ่งมีก้งวลในสิมาเจ้าแลบุ่ดุดัง เมือง น่านเมือง _____ 4. ยวกลยวสณิถนัันแตกลาวเขาในสวารจาร์กนี้ ผิบิดเสจจาคำ (ชีใส) 5. พระพุททพระธรรมพระสงฆท้งหลายอนันพันไป จงญาใหญ่จกชีผู้งพระพุ	คำจารึก : โครงการวิจัยการปริวรรตและชำระจารึกล้านนา (พ.ศ. 2434) 1. _____ 2. นในปลาเยาในข้าวแลอุบายกะทำสรรพ _____ 3. ตริเจ้ากดี อันหนึ่งมีก้งวลในสิมาเจ้า แลบุ่ดุดัง เมืองน่าน เมือง _____ 4. ยว เกลียวสณิถ อันแตกร้าวเข้าในสวารจาร์กนี้ ผิบิดสัจจาคำ (ชีใส) 5. พระพุทท พระธรรม พระสงฆ์ ท้งหลายอนันพันไป จงอย่าให้รู้จัก ชื่อผู้งพระพุ -

จารึกคำปฐมนิพนธ์ ด้าน 2

คำจารึก	คำอ่าน
<p>คำจารึก : ฉำ ทองคำวรรณ (พ.ศ. 250)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. x กุผู้หลาน 2. กคบพลอ (ย) 3. กลอยแป (ง) 4. ดูทำรายแ 5. ง ยวนแปน 6. ทุสตุยท 7. (ค) วามแพ 8. (แ) ตกทง 9. ดูรายแกปู้ห 10. ลานบ่ซอ (บ) 	<p>คำอ่าน : ฉำ ทองคำวรรณ (พ.ศ. 250)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. x กุผู้หลาน 2. กคบ พลอ (ย) 3. กลอยแป (ง) 4. ดูทำรายแ - 5. งยวน แปน 6. ทุซซู้ยุด 7. ความแพ 8. (แ) ต่กระทง 9. ดูรายแกปู้ ห - 10. ลานบ่ซอ (บ)
<p>คำจารึก: โครงการวิจัยการปริวรรตและชำระจารึกล้านนา (พ.ศ. 243)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. x กุผู้หลาน 2. กคบพลอ (ย) 3. กลอยแป (ง) 4. ดูทำรายแ 5. งยวนแปน 6. ทุสตุยท 7. (ค) วามแพ 8. ตกทง 9. ดูรายแกปู้ห 10. ลานบ่ซอ (บ) 	<p>คำอ่าน: โครงการวิจัยการปริวรรตและชำระจารึกล้านนา (พ.ศ. 243)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. x กุผู้หลาน 2. กคบ พลอ (ย) 3. กลอยแป (ง) 4. ดูทำรายแ - 5. งยวนแปน 6. ทุซซู้ยุด 7. ความแพ 8. ตกท่ง 9. ดูรายแกปู้ ห - 10. ลานบ่ซอ (บ)

จารึกคำอธิษฐาน ด้าน 1

คำจารึก	คำอ่าน
1. . . ขุนมารพระจตุ . . .	1. [นบ] <u>ขุนมารพระจตุ</u> [บา -
2. . พระอินทร์ พระพรหมพระยัมพ	2. ล] <u>พระอินทร พระพรหมพระยามพ</u> -
3. (ระ) ...ล บารเมสุร <u>พระพาย</u> <u>พระนารายพ</u>	3. (ระ) [กาน] <u>ลบารเมสุร พระพาย พระนารายพ</u>
4. . . ลกายอสุรคูหน้าทั้งเขาฝูงนี้อันมีในหก (คว)	4. . . ลกายอสุรคูหน้าทั้งเขาฝูงนี้อันมีในหก (คว -)
5. ง <u>ฟ้าหาลานแผ่นดิน</u> ทวอนันต์จกกรพาลจุงไหม	5. ง <u>ฟ้าหาลานแผ่นดิน</u> ทวอนันต์จกกรวาล จุงให้ผ [ล]
6. (บุ) รอนักทำนไต่ไป <u>ถึงเขาทุกหน</u> คุณจุงได้ถวนโล	6. (บุ) ญ อันกระทำนไต่ไป <u>ถึงเขาทุกหน</u> คุณ จุงได้ถวน โล
7. กาทิสุขไดลามจุงบาบเขาหายตาย จุงให้เขาไ	7. กาทิสุขได้ลามจุงบาบเขาหายตาย จุงให้เขาไ -
8. (ป)เกิด <u>เมืองฟ้าเมืองบน</u> ในตนเขาจุงอยู่มลากอญดี ญา	8. (ป) เกิด <u>เมืองฟ้าเมืองบน</u> ในตนเขาอยู่มลาก อญดี อย่า
9. ไซเจบเลบเหนยเมलयานครานอิด เปนหิตเปน . . .	9. ไซเจบเลบ เหนื่อยเมล้อย ห่าน ครานอิด เป็นหิตเป็น [ผี ดัง?]
10. . นะระด้วยผลบุญอันกุปรารณานิโส สบภทุกทุก . .	10. [อ]นะระด้วยผลบุญอันกุปรารณานิโสสบภทุกทุก
11. จักเกิด <u>แห่งใดแห่งใด</u> ดีของจุงใหญ่เป็นผู้ดีมีศรี	11. จักเกิด <u>แห่งใดแห่งใด</u> ก็ดีของจุงใหญ่เป็นผู้ดีมีศรี[ระงา]
12. . (ม) ลากงามหนักหนาเปนคนก็ดีจุงญาให้รูวา	12. [ม] (ม) ลากงามหนักหนาเปนคนก็ดี จุงอย่าให้รูวา
13. (ง)ามตั้งนางพิสาชาติราบไปไต่แกอรหัดตมมีอา	13. (ง) ามตั้งนางพิสาชาติราบไปไต่แก อรหัดตม มีอา-
14. ตนสนนิตธิอนอกลงตั้ง <u>ผิวคำ</u> อันทานชดสา	14. ตม สนนิตอันอกลงตั้ง <u>ผิวคำ</u> อันทานชดสา
15. พยาคธิอนับดีอันมีในตนวาไซเจบเลบเหนย	15. พยาคธิอนับดีอันมีในตนวา ไซเจบเลบเหนย
16. (เมลย) หานครานอิดเปนหิตเปนผีอนับดีกล่าวฟา ตา	16. (เมลย) หานครานอิดเปนหิตเปนผีอนับดีกล่าวฟา ตา
17. _____ แลแก่ถวนสิ่งอันร้ายยิ่งกว่าวาผีบิ	17. _____ แลแก่ถวนสิ่งอันร้ายยิ่งกว่าวาผีบิ
18. _____ เตง <u>ผีเม</u> เรงลำโหด (พ) วกไผอยา	18. _____ [ผี] เตง <u>ผีเม</u> เรงลำโหด (พ) วกไผอยา
19. _____ มา <u>วนักสนัน</u> แล _____	19. _____ มา <u>วนักสนัน</u> แล _____

20. _____ จิงขรา _____ ไสเจบ _____	20. _____ จิงขรา _____ ไสเจบ _____
21. _____ โถง _ เปนร _ ทง _ กมี ...	21. _____ โถง _ เปนร _ ทง _ กมี ...
22. _____ ในกลาง _____ เปน... เปน	22. _____ ในกลาง _____ เปน... เปน
23. _____ ตนจุง _____ ไห _____	23. _____ ตนจุง _____ ไห _____
24. _____ ไห _____	24. _____ ไห _____
25. - 30. (ลบเลือน อ่านไม่ได้เลย)	25. - 30. (ลบเลือน อ่านไม่ได้เลย)
31. _____ พวก ... มน _____ ไหดี	31. _____ พวก ... มน _____ ให้ดี
32. _____ อนัพจุงใหญ่ _____	32. _____ อันพจุงใหญ่ _____
33. _____ กุโอยทาน _____	33. _____ กุโอยทาน _____
34. _____	34. _____
35. _____ พวกชาคนลูก _____ กดี	35. _____ พวกชาคนลูก _____ กดี
36. - 37. (ลบเลือน อ่านไม่ได้เลย)	36. - 37. (ลบเลือน อ่านไม่ได้เลย)

จารึกคำอธิษฐาน ด้าน 2

คำจารึก	คำอ่าน
1. . พ _____ ตนวาสุดต	1. . พ _____ ตันว่าสุดต
2. สด _____ ภูไดเอาต .	2. สด _____ ภูได้เอาต [น]
3. เกิดใน <u>ชนฟ้า</u> ตา .	3. เกิดใน <u>ชั้นฟ้า</u> ตา [ว
4. _____ พระสรี่	4. ดิงสา] . . . พระสรี่
5. ไม _____ มาตสส	5. ไม [ตรี] _____ มาตรัส
6. _____ (พระพ) ททใน	6. [เป็น] (พระพ) ททใน
7. _____ ใหญ่มา _____	7. _____ ให้กุมมา _____
8. _____ พร (๖) . ดร	8. _____ พร (๖) . ดร
9. _____ (เ) จานี .	9. _____ (เ) จ้านี้ .

จารึกฐานพระพุทธรูปทิดไสง

คำจารึก	คำอ่าน
1. <u>พระเปนเจ้า</u> องค์นี้ทิดไสงนางแก้วสถาบก	1. <u>พระเป็นเจ้า</u> องค์นี้ ทิดไสง นางแก้ว สถาบก

จารึกฐานพระพุทธรูปนายทิดไส

คำจารึก	คำอ่าน
สังคโลก	สังคโลก
1. สาสนาได้ 1965 ปี 5 เดือน <u>พระเปนเจ้า</u> นี้	สาสนาได้ 1965 ปี 5 เดือน <u>พระเป็นเจ้า</u> นี้ ข้าพระผู้
ข้าพระผู้ชื่อนายทิดไสหากกระทำด้วยสรททา	ชื่อนายทิดไสหากกระทำด้วยศรัทธา ปราบณาโพธิ
ปราถนำโภธิสัมภารอนดีมีลูกหญิงชื่อนางทองแก้ว	สมภารอันดีมีลูกหญิงหนึ่งชื่อ นางทองแก้ว
ไวเปนขาแดงถึงจัน <u>พระเจ้า</u> ให้สืบพงสาไป	ไว้เป็นข้าแดงถึงจัน <u>พระเจ้า</u> ให้สืบพงสาไป

จาริกฐานพระพุทธรูปผ้าขาวทอง

คำจารึก	คำอ่าน
<p>สังฆโลก ส</p> <p>1. ห แต่<u>ผ้าขาวทอง</u>ทำ<u>พระเจ้า</u>นี้<u>สาสนา</u> ไดพนัเก่ารอยหกสิบห้าปีห้า<u>ดิน</u>นี้<u>สิบสอง</u>วัน<u>วันพุธ</u> <u>ผ้าขาวทอง</u>(<u>อง</u>แต<u>ง</u>ชา)<u>พระ</u>แม่<u>มู</u>เมีย<u>ชียง</u>ลูก</p> <p>2. (ไ้<u>เป</u>น<u>ช้</u>า) แม่<u>ลูก</u>เป็น<u>ช้</u>า<u>พระ</u>นี้<u>แล</u> ฯ</p>	<p>สังคโลก ส</p> <p>1. หแต่<u>ผ้าขาวทอง</u>กระทำ<u>พระเจ้า</u>นี้ ศาสนา ได้ 1965 ปี 5 เดือน 22 วัน <u>วันพุธ</u> <u>ผ้าขาวทอง</u>แต<u>ง</u>ช้<u>า</u>พระ แม่<u>มู</u>เมีย <u>ชียง</u>ลูก</p> <p>2. ไ้<u>เป</u>น<u>ช้</u>า แม่<u>ลูก</u>เป็น<u>ช้</u>า<u>พระ</u>นี้<u>แล</u> ฯ</p>

จาริกฐานพระพุทธรูปพระนายคัมภอง

คำจารึก	คำอ่าน
1	1
1	1
1. 2 <u>พระ</u> เจ <u>า</u> อง <u>นี้</u> พระ <u>นาย</u> ค <u>ัม</u> ภ <u>อง</u> แล <u>แม่</u>	1. 2 <u>พระ</u> เจ <u>า</u> อง <u>ค้</u> นี้ <u>พระ</u> นาย <u>คัม</u> ภ <u>อง</u> แ <u>ล</u> แม่ -
1	1
1	1
อ <u>าม</u> ส <u>รี</u> น <u>อง</u> ช <u>า</u> ข <u>ท</u> น <u>พระ</u> เป <u>น</u> เจ <u>า</u> แล <u>ฯ</u> 2	อ <u>าม</u> ส <u>รี</u> น <u>อง</u> ช้ <u>า</u> <u>ข</u> อ <u>ท</u> น <u>พระ</u> เป <u>น</u> เจ <u>า</u> แล <u>ฯ</u> 2
โส <u>ก</u> ช <u>ไ</u> ห <u>ัย</u>	สุ <u>ช</u> ไ <u>ห</u> ัย

จาริกฐานพระพุทธรูปพระเจ้าแสน

คำจารึก	คำอ่าน
สังฆโลก	สวรรคโลก
1. <u>ส</u> า <u>ส</u> น <u>า</u> พระ <u>เจ</u> า <u>อ</u> ค <u>นี้</u> ก <u>่อ</u> พระ <u>เจ</u> า <u>ส</u> แ <u>น</u> แล	<u>ส</u> า <u>ส</u> น <u>า</u> พระ <u>เจ</u> า <u>อ</u> ค <u>นี้</u> ก <u>่อ</u> พระ <u>เจ</u> า <u>ส</u> แ <u>น</u> แล

จาริกฐานพระพุทธรูปวัดช้างค้ำ

คำจาริก	คำอ่าน
<p>คำจาริก : เทม มีเต็ม (พ.ศ. 252)</p> <p>1. <u>สเด็จพระพุทธเจ้า</u>พระยาสารผา (สเสวยราชย์ในนันทบุรี สถาบณก<u>สมเด็จพระเพนเจ้า</u>)</p> <p>2. เพนพระห^๓องคเพราะจกัไหคงในศาสนา<u>พนัปีนิ</u> ตังเพน (พ)</p> <p>3. (ระ) ใน<u>ปีมะเมีย</u> (๕) พ็อบุญจุลศกกราช 788 มหา สกกราช 1 70 <u>เดี</u></p> <p>4. <u>อนหนักวันพุทเจดยาม</u>ปรารถนาทั้นพระศรีอาริยะไม ตริเพนเจา ะ</p>	<p>คำอ่าน : เทม มีเต็ม (พ.ศ. 252)</p> <p>1. <u>สมเด็จเจ้าพระยา</u>สารผาสมุ เสวยราชย์ในนันทบุรี สถาบณ<u>สมเด็จพระเพนเจ้า</u></p> <p>2. เป็นพระห้าองค์ เพราะจกัไหคงในศาสนา <u>ห้าพันปี</u>นี้ ตังเป็นพ -</p> <p>3. ระใน<u>ปีมะเมีย</u> เพื่อบุญ จุลศักราช 788 มหาสก ราช 1970 <u>เดี</u> -</p> <p>4. อน 6 <u>วันพุท เจดยาม</u> ปรารถนา(ขอให้)ทั้น พระศรี อาริยะไมตรีเป็นเจ้า ะ</p>
<p>คำจาริก : โครงการวิจัยการปริวรรตและชำระจาริกล้านนา (พ.ศ. 253)</p> <p>1. <u>สเด็จพระพุทธเจ้า</u>พระยาสารผา (สเสวยราชย์ในนันทบุรี สถาบณก<u>สมเด็จพระ</u>)</p> <p>2. เพนพระห^๓องคเพราะจกัไหคงในศาสนา<u>พนัปีนิ</u> ตังเพน (พ)</p> <p>3. (ระ) ใน<u>ปีมะเมีย</u> (๕) พ็อบุญจุลศกกราช 788 มหา สกกราช 1 70 <u>เดี</u></p> <p>4. <u>อนหนักวันพุทเจดยาม</u>ปรารถนาทั้นพระศรีอาริยะ ไมตรี เพนเจา</p>	<p>คำอ่าน : โครงการวิจัยการปริวรรตและชำระจาริกล้านนา (พ.ศ. 253)</p> <p>1. <u>สมเด็จเจ้าพระยา</u>สารผา (สมุเสวยราชย์ในนันท บุรีสถาบณ<u>สมเด็จพระ</u>)</p> <p>2. เป็นพระห้าองค์ เพราะจกัไหคงในศาสนา <u>ห้าพันปี</u>นี้ ตังเป็น (พ)</p> <p>3. (ระ) ใน<u>ปีมะเมีย</u> (๕) เพื่อบุญ จุลศักราช 788 มหา ศักราช 1 70 <u>เดี</u> -</p> <p>4. <u>อนหนัก วันพุท เจดยาม</u> ปรารถนาทั้นพระศรีอาริ ยะไมตรี เป็นเจ้า</p>

จาริกฐานพระพุทธรูปวัตตพญา องคที่ 1

คำจาริก	คำอ่าน
<p>คำจาริก : เทม มีเต็ม (พ.ศ. 252)</p> <p>1. <u>สมเด็จพระพุทธสาธา</u>เสวยราชในนันทปุร สถาบกส์</p> <p>2. เดจพระเปนเจ้าหองคโพระจ้โคงในศาสนา <u>หาวันปี</u> (นิ)</p> <p>3. ตังเปน<u>พระ (เจ้า)</u> ใน<u>ปีมะเมีย</u>เพื่อบุญจุลศกกราช 788 มหาสกก</p> <p>4. ราช 19 0 เดือน 6 <u>วันพุทธ</u> 7 ยามปรารถนา ทนต์พระศรีอ (า)</p> <p>5. รียไมตรี (เจ้า)</p>	<p>คำอ่าน : เทม มีเต็ม (พ.ศ. 252)</p> <p>1. <u>สมเด็จพระพุทธสาธา</u>เสวยราชในนันทปุร สถาบกสม</p> <p>2. เดจพระเปนเจ้าหองคโพระจ้โคงในศาสนา <u>หาวันปี</u> นี้</p> <p>3. ตังเปน<u>พระเจ้า</u> ใน<u>ปีมะเมีย</u> เพื่อบุญ จุลศกกราช 788 มหาศก</p> <p>4. ราช 1970 เดือน 6 วันพุทธ 7 ยาม ปรารถนา (ขอให้) ทนต์ (ศาสนา) พระศรีอ</p> <p>5. รียไมตรีเจ้า</p>
<p>คำจาริก : โครงการวิจัยการปริวรรตและชำระจาริกล้านนา (พ.ศ. 253)</p> <p>1. <u>สมเด็จพระพุทธสาธา</u>เสวยราชในนันทปุร สถาบกส์</p> <p>2. เดจพระเปนเจ้าหองคโพระจ้โคงในศาสนา <u>หาวันปี</u></p> <p>3. ตังเปน<u>พระ ...</u> ใน<u>ปีมะเมีย</u>เพื่อบุญจุลศกกราช 788 มหาสกก</p> <p>4. ราช 19 0 เดือน 6 <u>วันพุทธ</u> 7 ยามปรารถนา ทนต์พระศรีอ (า)</p> <p>5. รียไมตรี (เจ้า)</p>	<p>คำอ่าน : โครงการวิจัยการปริวรรตและชำระจาริกล้านนา (พ.ศ. 253)</p> <p>1. <u>สมเด็จพระพุทธสาธา</u>เสวยราชในนันทปุร สถาบกสม -</p> <p>2. เดจพระเปนเจ้าหองค เพราะจ้โคงในศาสนา <u>หาวันปี</u></p> <p>3. ตังเปน<u>พระ(เจ้า)</u> ใน<u>ปีมะเมีย</u> เพื่อบุญ จุลศกกราช 788 มหาศก -</p> <p>4. ราช 19 0 เดือน 6 <u>วันพุทธ</u> 7 ยามปรารถนาทนต์ พระศรีอ (า) -</p> <p>5. รียไมตรี (เจ้า)</p>

จาริกฐานพระพุทธรูปวัดพญาภู องค์ที่ 2

คำจารึก	คำอ่าน
<p>คำจารึก : เทิม มีเต็ม (พ.ศ. 252)</p> <p>1. (ส) เดจเจ้าพระยาสารผาสุมเสวยราชย์ในนันทปุร สถาบกส์เดจพระเจ้าเป</p> <p>2. (น) พระห้อยคเพราะจ้โคงในศาสนาหพนัปนิ ตังเปนพระในปิมเมีย</p> <p>3. (เ) พ็อบุญจุลศักราช 788 มหาศักราช 1 70 เดือน 6 วันพุทธเจดยามป</p> <p>4. รารถนาทั้นพระศรีอารียไมตรี เปนเจ้าฯ</p>	<p>คำอ่าน : เทิม มีเต็ม (พ.ศ. 252)</p> <p>1. สมเด็จพระยาสารผาสุม เสวยราชย์ในนันทปุร สถาบสมเด็จพระเจ้า เป -</p> <p>2. น พระห้อยค เพราะจักให้คงในศาสนา ห่าพันปี นี้ ตั้งเปนพระในปิมเมีย</p> <p>3. เพื่อบุญ จุลศักราช 788 มหาศักราช 1970 เดือน 6 วันพุทธ เจ็ดยาม ป -</p> <p>4. รารถนา (ขอให้) ทั้น (ศาสนา) พระศรีอารียไมตรี เปนเจ้าฯ</p>
<p>คำจารึก : โครงการวิจัยการปริวรรตและชำระจารึก ล้านนา (พ.ศ. 253)</p> <p>1. (ส) เดจเจ้าพระยาสารผาสุมเสวยราชย์ในนันทปุร สถาบกส์เดจพระเจ้าเป</p> <p>2. (น) พระห้อยคเพราะจ้โคงในศาสนา.หพนัปนิ ตังเปนพระในปิมเมีย</p> <p>3. (เ) พ็อบุญจุลศักราช 788 มหาศักราช 1 70 เดือน 6 วันพุทธ เจดยามป</p> <p>4. รารถนาทั้นพระศรีอารียไมตรีเปนเจ้า</p>	<p>คำอ่าน : โครงการวิจัยการปริวรรตและชำระจารึก ล้านนา (พ.ศ. 253)</p> <p>1. (สม) เดจเจ้าพระยาสารผาสุมเสวยราชย์ในนันท ปุรสถาบสมเด็จพระเจ้าเป -</p> <p>2. (น) พระห้อยค เพราะจักให้คงในศาสนา.ห่าพันปี นี้ ตั้งเปนพระในปิมเมีย</p> <p>3. (เ) เพื่อบุญจุลศักราช 788 มหาศักราช 1 70 เดือน 6 วันพุทธ เจ็ดยาม ป -</p> <p>4. รารถนาทั้นพระศรีอารียไมตรีเปนเจ้า</p>



จาริกฐานพระพุทธรูปศิลาเขียววัดข้าวสาร

คำจารึก	คำอ่าน
1. สิทธิการนโมรตदनตต	1. สิทธิการนโมรตदनตต -
2. ยวรานํ <u>ชีผาขาว</u> เพสนน	2. ยวรานํ <u>ชีผาขาว</u> เพสนน -
3. ดรณี พระเทพาธิ (ราช)	3. ดรณี พระเทพาธิ (ราช)
4. หากไห (บนนดาล) -	4. หากไห (บนนดาล) -
5. มีแล <u>ชีผ</u> (ขาว) -	5. มีแล <u>ชีผ</u> (ขาว) -

จาริกฐานพระพุทธรูปแม่ศรีมหาตา

คำจารึก	คำอ่าน
1	1
1	1
โสภโขไท 5	สุโขทัย 5
1. <u>พระเจ้าแม่ศรีมหาตา</u> ขอปรารถนาเป็นผู้ชาย ช้วนหา จุงขาไต่เป็นสี่สตนพรศรีอารียโพธิสัตว์เจ้า แต่ทานชาทั้งผองแห่ง	1. <u>พระเจ้าแม่ศรีมหาตา</u> ขอปรารถนาเป็นผู้ชาย ช้วนหา จุงขาไต่เป็นสี่สตนพรศรีอารียโพธิสัตว์เจ้า แต่ทานชาทั้งผอง แห่ง
2. <u>พระองค์เจ้าอยู่หัว</u> ทั้งสองกับแม่พระพิลกแลแม่ศรี ไหเป็นข้าถึงจันท์ <u>พระเจ้า</u>	2. <u>พระองค์เจ้าอยู่หัว</u> ทั้งสองกับแม่พระพิลกแลแม่ศรี ไหเป็นข้าถึงจันท์ <u>พระเจ้า</u>
3. (สินเบ็ย) 44500	3. สิ้นเบ็ย 44500

จารึกฐานพระอิศวรเมืองกำแพงเพชร

คำจารึก	คำอ่าน
<p>1. ศักราช 1432 มเมียนกษัตราทิตยพาร <u>เดือนหก ขึ้นสิบสี่ค่ำได้หัดฤๅ</u> // กษเพลารุงแลว สองนาฬิกาจึง<u>เจ้าพระยาศรีธรรมมาโคกราช</u> ประดิสถาน <u>พระอิศวร</u>//<u>เปนเจ้านี้ไว้ให้ครองสัตว์</u> <u>สี่ตีนสองตีน</u>ในเมืองกำแพงเพชร แลช่วยเลิก // <u>สาขณาพท สาขณแล</u>ไสยสาขณแลพระเทพกรรม มิให้หมนให้หมองให้</p>	<p>1. ศักราช 1432 (ปี) มะเมียนกษัตรา ทิตยพาร <u>เดือน 6 ขึ้น 14 ค่ำ</u> ได้หัดฤๅ กษเพลารุงแลว 2 นาฬิกา จึง<u>เจ้าพระยาศรีธรรมมาโคกราช</u> ประดิฐาน <u>พระอิศวร</u>เป็นเจ้านี้ไว้ให้ครอง<u>สัตว์สี่ตีน</u> <u>สองตีน</u>ในเมืองกำแพงเพชรแลช่วยเลิก <u>ศาสนา</u> <u>พุทธศาสตร์</u>และ<u>ไสยศาสตร์</u>และพระเทพกรรม มิให้หมนให้หมองให้</p>
<p>2. เปนอนนึ่งอนนียดว แลสอ้มแปลง <u>พระมหาธาตุ</u>แล วัดบริพาร <u>ในเมืองนอกเมืองแล</u> // <u>ที่แดน อยาวเรือน</u> ถนลทลาอนัน เปนดรทานไปถิงบางพานขุดแม่ ไตรพรอ์อนิง // แตก่อนญอมขายวัว ไปแกลว่า อนนึ่งให้ขายดูจกอนนึ่ง กัห้ามมิให้ขายอนนึ่งเมื่อทำ // <u>นาไสญอมเขาพิช้เข้า</u> ในนานนับลูก เองมิได เอาเข้าในยุงไปหวานไปดาดังทั้งหลาย</p>	<p>2. เป็นอันหนึ่งอันเดียว และซอมแปลง <u>พระมหาธาตุ</u> และวัดบริพาร<u>ในเมืองนอกเมือง</u> และ<u>ที่แดน เหย้า</u> <u>เรือน</u> ถนนทลา อันเป็นดรทานไปถิงบางพานขุดแม่ ไตรบางพรอ์ อนนึ่งแต่ก่อนยอมขายวัวไปแกลว่า อัน จะให้ขายดูจกอนนึ่ง กัห้ามมิให้ขาย อนนึ่งเมื่อทำนา ไชร้ ยอม<u>ข้าวพิช้ข้าว</u>ในนานันปลูกเอง มิได้เอาข้าว ในยุงไปหวานไปดาดังทั้งหลาย</p>
<p>3. อนนึ่งทอ<u>ปุพฺรยารวง</u>ทำเอาน้ำไปถิงบางพานนนั้น กถิหายสินแลเขา // <u>ญอมทำนาทางฟ้า</u> แลหาทอนนนั้นพบทำทอเอาน้ำเขาไปเลี้ยงนา // ให้<u>เปนนาเหมืองนาฝาย</u>มิได<u>เป็นทางฟ้า</u> อนนึ่งทำทงนี้ ถวาย<u>พระ</u>// <u>ราชกุศล</u>แต่ สัเดจบพิตร <u>พระเจ้าอยู่หัว</u>ทั้งสอง <u>พระองค์</u></p>	<p>3. อนนึ่งทอ<u>ปุพฺรยารวง</u>ทำเอาน้ำไปถิงบางพานนนั้น ก็ถมหายสินและเขายอมทำ<u>นาทางฟ้า</u> และหาทอนนนั้นพบ กระทำทอเอาน้ำไปเลี้ยงนา ให้<u>เป็นนาเหมืองนาฝาย</u> มิได้<u>เป็นทางฟ้า</u> อันทำทงนี้ ถวาย<u>พระราชกุศล</u>แต่สมเด็จจบพิตร <u>พระเจ้าอยู่หัว</u>ทั้งสอง <u>พระองค์</u></p>

จารึกที่ฐานพระพุทธรูปสุโขทัย (ออกหมื่นไปศเทพ)

คำจารึก	คำอ่าน
1. พระออกหมื่นไปศ เทพ	1. พระออกหมื่นไปศเทพคำจารึก

จารึกที่ฐานพระพุทธรูปสุโขทัย (นายญี่บุญ)

คำจารึก	คำอ่าน
1. พระเจ้านายญี่บุญแลแม่จันแลนางเริ่มนางไร แล เจ้าไสอานน ลูกชายสายใจขึ้นนางยอด ตู ทังหลาย ข พบพระสุริยาอัยไมย์ตรีเจอนัน ///	1. พระเจ้าญี่บุญ แลแม่จัน แลนางเริ่ม นางไร แล เจ้าไสอานน ลูกชายสายใจขึ้นนางยอด ตู ทังหลาย ขอพบพระศรีอารียไมตรีเจ้าอัน ///

จารึกที่ฐานพระพุทธรูปสุโขทัย (เจ้าสอรัต)

คำจารึก	คำอ่าน
1. 0 เจ สรต์แลนางขอเดชาพ่อลูกทังหลาย	1. เจ้าสอรัตแลนางขอเดชาพ่อลูกทังหลาย
2. ขาพระเจ้าชบโดโพทิสริทึ ปรารณันหนั	2. ข้าพระเจ้าชบโดโพทิสริทึ

จารึกนครชุม ด้าน 1

คำจารึก	คำอ่าน
1. ศกราช ๗1279๗ ปีระกา เดือนแปด ออกห้าค่ำวันศุกร์ หนไทยยกัดเล้าบุ -	1. ศกราช 1279ปีระกา เดือนแปด ออกห้าค่ำ วันศุกร์ หนไทยยกัดเล้าบุ -
2. รพผลคุณินกกดตตรเมื่อยามอนน สถาปนานันนเปนหกคำแลพระยา	2. รพผลคุณินกษัตร์ เมื่อยามอัน สถาปนานั้น เปนหกคำ แลพระยา
3. ฤาไทยราชผู้เปนลูกพระยาเลือไทยเปน หลานแก่พระยารามราชเมื่อได้	3. ลือไทยราช ผู้เปนลูกพระยาเลือไทย เปน หลานแก่พระยารามราช เมื่อได้
4. เสวยราชในเมือศรีสัชชนาไลยสุโขไทย ได้ราชาภิเศกอนนฝูงท้าว	4. เสวยราชย์ในเมือศรีสัชชนาลัยสุโขไทย ได้ราชาภิเศก อันฝูงท้าว
5. พระยาทงหลายอนนเปนมิตรสหาย อนนมในสิทิสนิต่างกระยาตงวา	5. พระยาทงหลายอันเปนมิตรสหาย อันนมในสิทิสนิต่างกระยาตงวา -
6. ยของฝากหมาก (ป) ลามาไว้ (อ) นนยดดยญอภิเศกเปนท้าวเปนพระยา	6. ยของฝากหมากปลามาไว้ อันยดดยญ อภิเศกเปนท้าวเปนพระยา

<p>7. จิ้งขึ้นชื่อศรีสุริยพงศมหารมมราชาธิราช หากเอาพระศรีรัตนมหาธาตุอน</p> <p>8. นนิมาสถาปนาในเมืองนครขุ นิปีนนั้น <u>พระมหาธาตุอนนนิไชธาตุนน</u></p> <p>9. สามานคี<u>พระธาตุ</u>แท้จริงแล้เอาลูกแต่ ลังกาทวีปพูนมาตายเอาหง</p> <p>10. งพีชพระศรีมหาโพธิอนนพระพุทเจ้าเรา เสด็จอยู่ใต้ต้นแลม (๑) ญ</p> <p>11. พลขุนมาราธิราชได้ปราบแกสเทพพญ เดญญาณเป็น<u>พระพุท</u></p> <p>12. มาปลุกเบื่องหลัง<u>พระมหาธาตุ</u>นี้ผิผู้ใดได้ ไหว้นบกระทำบูชาพระ</p> <p>13. ศรีรัตนมหาธาตุแล้<u>พระศรีมหาโพธิ</u>นี้ว่า ไซมีผลอานิสงส์พร้าเสม</p> <p>14. อดงไดนบต (น) <u>พระเปนเจ้า</u>บางแล้ ความดงนึเราบมิหากกล่าวคำพ</p> <p>15. <u>ระพุทเจ้า</u>เราหารงบอกไว้เองไซ เมื่อพระเปนเจ้าได้เป็น<u>พระพ</u></p> <p>16. ทรอนนนั้นชนมาพิธิเราคนนินูงงในรอย ปีเลยแต่เมื่อนั้นแ</p> <p>17. ลมาถึงบดคินิวาไซชนเราคนคลา จากรอยปีแล้บดคินิถอยปีนึ่ง</p> <p>18. ไปแล้ยังง (ต) <u>วสิบ</u>เก่าปีตาย ผิมิคนถามวานี้แต่คลารอยปีนนั้นแล้</p> <p>19. ญงคงแต่<u>เก้าสิบ</u>เก้านั้นได้ก็ปีแล้สิ้น ไหแก้วาดงนึเมื่อปีอ</p> <p>20. นนพรญามหารมราชก<u>พระธาตุ</u>นินชนคน ถอยจากรอยปีนนั้นไ</p> <p>21. ดัร้อยสามสิบเก่าปีแล้ป้อนนถอยนนั้นว่า ไซในปี<u>โคะ</u>แต่ปีนนั้นมาแล</p> <p>22. ฝูง<u>เจ้าขุนพรหม</u>ณเสรสถิตถอยจากเป มลากเปนต์เขาแตนนนแลญ</p> <p>23. งฝูงรูลวกไทรทาย<u>ยา</u>นุยกก็ถอย แต่นั้นแล้บชอบบ่ออย่าเล</p>	<p>7. จิ้งขึ้นชื่อศรีสุริยพงศมหารมมราชาธิราช หากเอาพระศรีรัตนมหาธาตุอ์ -</p> <p>8. นนิมาสถาปนาในเมืองนครขุมนี่ปีนนั้น <u>พระมหาธาตุอนนนิไชธาตุน</u></p> <p>9. สามานย์คือ<u>พระธาตุ</u>แท้จริงแล เอาลูก แต่ ลังกาทวีปพูนมาตายเอาท้ -</p> <p>10. งพีชพระศรีมหาโพธิ อน<u>พระพุทเจ้า</u>เรา เสด็จอยู่ใต้ต้นแลมจญ</p> <p>11. พลขุนมาราธิราช ได้ปราบแกสเทพพญ ตญาณเป็น<u>พระพุท</u></p> <p>12. มาปลุกเบื่องหลัง<u>พระมหาธาตุ</u>นี้ ผิผู้ใดได้ ไหว้นบกระทำบูชาพระ</p> <p>13. ศรีรัตนมหาธาตุแล้<u>พระศรีมหาโพธิ</u>นี้ว่า ไซมีผลอานิสงส์พร้าเสม -</p> <p>14. อดงได้นบต<u>พระ</u>เป็นเจ้าบ้างแล ความดงนึเราบมิหากกล่าว คำพ -</p> <p>15. <u>ระพุทเจ้า</u>เราหารังบอกไว้เองไซ เมื่อพระเปนเจ้าได้เป็น<u>พระพ</u> -</p> <p>16. ทร วันนั้นชนมาพิธิ เราคนนึ่งในร้อย ปีเลยแต่เมื่อนั้นแ -</p> <p>17. ลมาถึง บัดนี้ว่าไซรชนม เราคนคลา จากร้อยปีแล้บัดนี้ถอยปีนึ่ง</p> <p>18. ไปแล้ยังแต่<u>เก้าสิบ</u>เก่าปีตาย ผิมิคนถามวานี้แต่คลาร้อยปีนนั้นแล้</p> <p>19. ยังคงแต่<u>เก้าสิบ</u>เก้านั้น ได้ก็ปีแล้สิ้น ไหแก้วาดงนึ เมื่อปีอ -</p> <p>20. นพระยามหารมราชก<u>พระธาตุ</u>นี้ ชนมคน ถอยจากร้อยปีนนั้นไ -</p> <p>21. ดัร้อยสามสิบเก่าปีแล ป้อนถอยนนั้นว่า ไซในปี<u>โคะ</u>แต่ปีนนั้นมาแล</p> <p>22. ฝูง<u>เจ้าขุนพรหม</u>ณ<u>เศรฐ</u> ถอยจากเป มลาก เปนต์เข้าแต่นั้นแล ย้ -</p> <p>23. งฝูงรูลวก ไทรทาย<u>ยา</u>นุยกก็ถอย แต่นั้นแล บชอบบ่ออย่า เล</p>
---	---

<p>24. ยมิมิคนถามดงนี้โสดแต่<u>วณนพระเจ้าเรา</u> ได<u>เปนพระพุท</u>ใน<u>ต้</u></p> <p>25. <u>นพระศรีมหาโพธิ</u>มา<u>ถึงวันสถาปนา</u> พระ<u>ศรีรัตนธาตุนี</u>ได้<u>เท่าใ</u></p> <p>26. ด<u>ให้แก่วาดง</u>นี้<u>มีจักกน</u>บ<u>บด้วยปี</u> ได<u>พนน</u>เก<u>าร้อยสี่สิ</u>บ<u>หกปี</u> 0 <u>ปีอ</u></p> <p>27. <u>นพระได</u>เป<u>นพระพุท</u>น<u>ัน</u>ใน<u>ปีวอก</u> มี<u>จักกน</u>บ<u>บด้วย</u>เด<u>ือน</u>ได</p> <p>28. <u>ฎิบ</u>หม<u>ื่นสิ</u>พ<u>น</u>น<u>หกสิ</u>บ<u>เดือน</u> 0 เด<u>ือน</u>อน<u>น</u>พระ<u>ได</u>เป<u>นพระพุท</u></p> <p>29. <u>ธ</u>น<u>น</u>ใน<u>เด</u>อ<u>น</u>ห<u>ก</u>บ<u>ุรณ</u>มี<u>มี</u>จัก<u>กน</u>บ<u>บ</u>ด<u>วย</u> ว<u>น</u>น<u>ได</u>เจ<u>ด</u>ส<u>น</u>น<u>เห</u></p> <p>30. <u>มี</u>น<u>สี่</u>ร<u>้อย</u>ห<u>ก</u>สิ<u>บ</u>แ<u>บ</u>ด<u>ว</u>น<u>ว</u>น<u>น</u>พระ<u>ได</u>เป<u>น</u> พระ<u>พุท</u>น<u>ัน</u>น<u>ใน</u>ว<u>น</u></p>	<p>24. ย มิมิคนถามดงนี้โสด แต่<u>วันพระเจ้าเรา</u> ได้<u>เป</u>น<u>พระพุท</u>น<u>ัน</u>ใน<u>ต้</u>-</p> <p>25. <u>นพระศรีมหาโพธิ</u> มา<u>ถึง</u>วัน<u>สถาปนา</u> พระ<u>ศรีรัตนธาตุนี</u>ได้<u>เท่าใ</u>-</p> <p>26. ด ให้<u>แก</u>ว<u>าดง</u>นี้ <u>มี</u>จัก<u>กน</u>บ<u>บ</u>ด<u>วย</u>ปี ได้<u>พ</u>น<u>น</u>เก<u>าร้อยสี่สิ</u>บ<u>หกปี</u> 0 <u>ปี อ</u> -</p> <p>27. <u>นพระ</u>ได้<u>เป</u>น<u>พระพุท</u>น<u>ัน</u>น<u>ใน</u>ปี<u>วอก</u> มี<u>จัก</u>ก<u>น</u>บ<u>บ</u>ด<u>วย</u>เด<u>ือ</u>น <u>ได้</u></p> <p>28. <u>ฎิบ</u>หม<u>ื่น</u>สิ<u>พ</u>น<u>น</u>ห<u>ก</u>สิ<u>บ</u>เด<u>ือ</u>น 0 เด<u>ือ</u>น<u>อน</u>น<u>พระ</u>ได้<u>เป</u>น<u>พระพุท</u> -</p> <p>29. <u>ธ</u>น<u>น</u>ใน<u>เด</u>อ<u>น</u>ห<u>ก</u>บ<u>ุรณ</u>มี <u>มี</u>จัก<u>กน</u>บ<u>บ</u>ด<u>วย</u> ว<u>น</u>น<u>ได</u>เจ<u>ด</u>ส<u>น</u>น<u>เห</u> -</p> <p>30. <u>มี</u>น<u>สี่</u>ร<u>้อย</u>ห<u>ก</u>สิ<u>บ</u>แ<u>บ</u>ด<u>ว</u>น <u>ว</u>น<u>พระ</u>ได้<u>เป</u>น พระ<u>พุท</u>น<u>ัน</u>น<u>ใน</u>ว<u>น</u> -</p>
---	--

จาริกนครชุม ด้าน 2

คำจาริก	คำอ่าน
1. เมืองอนนโตกรูสีนอนนรูศาสตร อ.	1. เมืองอันโตกรูสีน อันรูศาสตร อ.
.....
2. อยุกตสกาจตรงคกทำยนตริชชา (ง)	2. อยุกตสกาจตรงคกกระทำยนตริชช่า
.....
3. คลองขางเปนพริทธิปาสศาสต (ร)	3. คลองข่างเปนพฤทธิปาศศาสตร.
.....
4. กนบบ ดวงถวันไสญงมมากกลา.	4. ก็นบดวงถวันไซร์ ยังมากกลา.
.....
5. ดวยแกลวดวยหานหาทิกส.	5. ด้วยแกล้วยด้วยหาญหาที่กส.
.....
6. แพตนแพท่านกรูหมน (น)	6. แพตนแพท่านกรูหมัน.
.....
7. เหมืองแปลงฝายรูปรา.	7. เหมืองแปลงฝายรูปรา.
.....
8. พาเมืองมาออกญอ (ม)	8. พาเมืองมาออกยอม.
.....

9. คู่ลูกกเขาลกกของบห (อน)	9. คู่ลักข์วลักข์ของบ่หอน
.....
10. นโทะระแกตณหยมบา.	10. นโทะระแกตณหยมบา.
.....
11. นดาลไมตรีกรณาเพื่อ.	11. น ดาลไมตรีกรณาเพื่อ.
.....
12. เมือชวพระยารามรา (ช)	12. เมือชวพระยารามราช
.....
13. กวางขวางรอดทุกแห (ง)	13. ก กว้างขวางรอดทุกแหง
.....
14. ไหวมาคนนทุกแหงเม.	14. ไหวม้าคัลทุกแหง เม.
.....
15. อทุกแหงเพื่อพลุภ.	15. อ ทุกแหงเพื่อพ้อลุกพ้อ.
..... (เปน) เปน
16. เจาเปนขุนอยูบ้านเมืองชาด.	16. เจ้าเป็นขุนอยู่บ้านเมืองชาด.
.....
17. หลายบนนหลายทอนแซว.	17. หลายบนันหลานทอนแซว.
..... (หลา) หลา
18. ยบนนหลายทอนดงเมืองพ.	18. ยบนันหลายทอนดงเมืองพ.
.....
19. นกเปนขุนนึ่งเมืองคนทีพร (ะบาง หาเปนขุนนึ่ง)	19. นกเป็นขุนหนึ่ง เมืองคนที พระบาง หาเป็นขุน หนึ่ง
..... (หา) หา
20. เมืองชยทองหาเปนขุนนึ่ง (เมือง)	20. เมืองเชียงทอง หาเป็นขุนหนึ่ง เมือง
..... (หาเปนขุน) หาเป็นขุน
22. นึ่งเมืองบางฉล้งหาเปนขุนนึ่ง (ง)	22. หนึ่ง เมืองบางฉล้งหาเป็นขุนหนึ่ง
.....
23. งต่างทำเนือทำตนเขาอยู่เมือล.	23. ง ต่างทำเนือทำตนเขาอยู่ เมือล.
.....
24. นได้เสวยราชย์แทนที่ปุยาพแม่	24. น ได้เสวยราชย์แทนที่ปุยาพแม่
.....

25. เปนเจาเปนขุนนนดวยกำลัง (ง)	25. เป็นเจ้าเป็นขุนนั้นด้วยกำลัง
.....
26. ราชชอบดวยทศพิธราชธรรม (ม)	26. ราชชอบด้วยทศพิธราชธรรม
.....
27. คนที่พระบางโรมใน <u>ดินพินนี้</u>	27. คนที่พระบางโรม <u>ในดินพินนี้</u>
.....
28. <u>ปลุกหมากพร้าวหมากกลาง</u> ทุก (เหง)	28. <u>ปลุกหมากพร้าวหมากกลาง</u> ทุกแห่ง
.....
29. เปนปาเปนดงไหแฉวไหดาง	29. เป็นปาเป็นดง ให้แฉวให้ดาง
..... .ธวีธวี -
30. มมิกราชนน <u>บ้านเมือง</u> อยู่เซชมร.	30. มมิกราชนั้น <u>บ้านเมือง</u> อยู่เซชม ร.
.....

จารึกประวัติการทำสังคายนาและรายนามพระสงฆ์ ด้าน 1

คำจารึก	คำแปล
1. _____	_____
2. _____ (อรท) นุเตหิสทุธิปญจ (หิสเทหิ) _____	0 พร้อมด้วยพระอรหันต์ 500 _____
3. _____ ลี 0 ปรินิพพาน (โต) _____	_____ นับแต่ปีปรินิพพาน _____
4. _____ (นามเถโร) สตุตสตุอรนุเต (หิสทุธิ) _____	_____ พระเถระชื่อว่า _____ พร้อมด้วยพระอรหันต์ 700 _____
5. _____ (ป) รินิพพาน (โต) ทูวินนวุสสุสตันนํ อุปริอฏฐ (รสเมวสุเส) _____	_____ นับแต่ปีปรินิพพานแล้วได้ 218 ปี _____
6. _____ อโสโกนามราชาราชช (มกาสี) _____	_____ พระเจ้าอโศกได้ผ่านสมบัติ _____
7. _____ เถโรนามสนุสสุอรนุเต (หิสทุธิ) _____	_____ พระเถระชื่อว่า _____ พร้อมด้วยพระอรหันต์ 1000 _____
8. _____ เทวานมปิยติสโส _____	_____ พระเจ้าเทวานัมปิยติส _____
9. _____ โมคคสิปุตเตโรตตโนสทุธิวี (หาริก) _____	_____ พระโมคคสิปุตเตเถระ _____ อันเป็นสิทธิวิหาริก _____
10. _____ อิตติยสมุพลภ (ทุทสาล) _____	_____ แห่งตน _____
11. _____ ตุมเห _____	_____ พระอิตติยเถระ พระสมุพลเถระ พระภัททสาลเถระ _____
12. _____ มุห _____	_____ ท่านทั้งหลาย _____
13. _____ ปรินิพพา (นโต) _____	_____ นับแต่ปีปรินิพพาน _____

จารึกประวัติการทำสังคายนาและรายนามพระสงฆ์ ด้าน 2

คำจารึก	คำอ่าน
1. _____ ญ _____	1. _____ ญ _____
2. _____ ญียงญ _____	2. _____ ญียงญ _____
3. _____ ยมญาติ	3. _____ ยมญาติ
4. _____ มญาติ	4. _____ มญาติ
5. _____ สลกญาติ	5. _____ สลกญาติ
6. _____ ามญาติ	6. _____ ามญาติ
7. _____ นมุยญาติ	7. _____ นมุยญาติ
8. _____ อายคำญาติ	8. _____ อ้ายคำญาติ
9. _____ ญาวงวโฆสญาติ	9. _____ ญาวงวัง โฆสญาติ
10. _____ ตลานนทล้าคำญาติ	10. _____ ตลานนท ล้า คำญาติ
11. _____ จันรุจิเจตญาติ	11. _____ จันทรุจิ เจตญาติ
12. _____ ศาบารมีทิตฎีญาติ	12. _____ ศาบารมี ทิตฎีญาติ
13. _____ หาญาณมังคลฎีคำญาติ	13. _____ (ม) หาญาณมังคล ฎีคำญาติ
14. _____ หาปฺรญาพงสเทพญาติ	14. _____ (ม) หาปฺรญาพงส เทพญาติ
15. _____ หารตันมังคลทิตอ้ายพ ...	15. _____ (ม) หารตันมังคล ทิตอ้าย ...
16. _____ หาเทพรุจิอ้ายหมินญาติ	16. _____ (ม) หาเทพรุจิ อ้ายหมินญาติ
17. _____ หาสดัมมึนนวนญาติ	17. _____ (ม) หาสดัมม ึนนวนญาติ
18. _____ หาสดัมมึนทิตอ้ายคำศรีญาติ	18. _____ (ม) หาสดัมมึนทิต อ้ายคำศรีญาติ
19. _____ หารีรปฺรญาติ	19. _____ (ม) หารีรปฺรญาติ
20. _____ หามังคลจุลาไสหงญาติ	20. _____ (ม) หามังคลจุลา ไสหงญาติ
21. _____ หารมฺมราชมนีแก้วญาติ	21. _____ (ม) หารมฺมราชมนีแก้วญาติ

22. _____ หารมรรจุคำร่าญาติ	22. _____ (ม) หารมรรจุ คำร่าญาติ
23. _____ มหาเทพรักสาเจตญาติ	23. _____ มหาเทพรักสาเจตญาติ
24. _____ หารอ้ายพงสญี่หงญาติ	24. _____ (ม) หารอ้ายพงส ญี่หงญาติ
25. _____ หารญาณสาครอ้ายพงสญา	25. _____ (ม) หารญาณสาคร อ้ายพงสญาติ
26. _____ หารพุธิมาไสยงญาติ	26. _____ (ม) หารพุธิมา ไสยงญาติ
27. _____ หารสุมนญี่โยมญาติ	27. _____ (ม) หารสุมน ญี่โยมญาติ
28. _____ หารทิงกรไสหอมญาติ	28. _____ (ม) หารทิงกร ไสหอมญาติ
29. _____ หารพุทล้งกาคำญาติ	29. _____ (ม) หารพุทล้งกา คำญาติ
30. _____ (หา) หารมรรังสีผาขาวนญาติ	30. _____ (ม) หารมรรังสี ผ่าขาวนญาติ
31. _____ (ม) หารตันจุลาญี่(หง)ญาติ	31. _____ มหารตันจุลา ญี่หงญาติ
32. _____ เทพรุจีอ้ายหมินญาติ	32. _____ (มหา) เทพรุจี อ้ายหมินญาติ

จารึกประวัติการทำสังคายนาและรายนามพระสงฆ์ ด้าน 3

คำจารึก	คำอ่าน
1. _____ ญมรังสีเจด _____	1. _____ ญมรังสี เจ็ด _____
2. _____ สุธนรัตนโพ _____	2. _____ สุวัณรัตนโพ _____
3. _____ นรบดีผ้าขาว _____	3. _____ นรบดี ผ้าขาว _____
4. _____ นิลรัตนง้วนหิน _____	4. _____ นิลรัตน ง้วนหิน _____
5. _____ มังคลรัตนสาม _____	5. _____ มังคลรัตน สาม _____
6. _____ ธิมไซติงวัมญ (าติ)	6. _____ ธิมไซติ ง้วนมญญาติ
7. _____ ญาณจกรัฎฐิฎฐา (ติ)	7. _____ ญาณจักร ฎฐิฎฐาติ
8. _____ าทุรัมโฆสสามคำ (ญาติ)	8. _____ (เจ้า) พรหมโฆส สามคำญาติ
9. _____ (เ)เจ้าทุรัมสวรสามไสญ (าติ)	9. _____ เจ้าพรหมสวร สามไสญาติ
10. _____ (เจ้า)รามกยรสามเพา (ญาติ)	10. _____ เจ้ารามกยร สามเพาญาติ
11. _____ (เ) ัจาญาณพงอ้ายท _____ (ญาติ)	11. _____ เจ้าญาณพง อ้ายท _____ ญาติ
12. _____ (เ) ัจาพุธรังสีญียงญ (าติ)	12. _____ เจ้าพุธรังสี ญียงญาติ
13. _____ (เ) ัจาสวรมังคลทอง (ญาติ)	13. _____ เจ้าสวรมังคล ทองญาติ
14. _____ เจ้าจุฬาอ้ายนุญา (ติ)	14. _____ เจ้าจุฬา อ้ายนุญาติ
15. _____ (เจ้า) อนทสอรอขายคำญา (ติ)	15. _____ เจ้าอินทสอร อ้ายคำญาติ
16. _____ (เ) ัจาโพธิสัพพารอขายนุญา (าติ)	16. _____ เจ้าโพธิสมพาร อ้ายนุญาติ
17. _____ (เ) ัจาสุวัณรัตนอ้ายยาดญาติ	17. _____ เจ้าสุวัณรัตน อ้ายยาดญาติ
18. _____ (เ) ัจาญาณโฆสง้วนหอยญา (ติ)	18. _____ เจ้าญาณโฆส ง้วนหอยญาติ
19. _____ (เ) ัจาอินทประญาอ้ายยาดญา (าติ)	19. _____ เจ้าอินทประญา อ้ายยาดญาติ
20. _____ เจ้ารัตรังสีเจดทองญาติ	20. _____ เจ้ารัตรังสี เจ็ดทองญาติ
21. _____ (เ) ัจาทิปังกรอ้ายยาดญา (าติ)	21. _____ เจ้าที่ปังกร อ้ายยาดญาติ

22. _____ (เ) จ้าพุ่มเทงว้ยอดญา .	22. _____ เจ้าพรหมเทพ จ้วยอดญา (ติ)
23. _____ (เ) จ้านิลรัตนง้วเทพญา (ติ)	23. _____ เจ้านิลรัตน จ้วเทพญาติ
24. _____ เจ้าพุ่มรุจิสามเพงญา .	24. _____ เจ้าพรหมรุจิ สามเพงญา (ติ)
25. _____ (เ) จ้าเหมวรังสีเจ็ดทองญา (ติ)	25. _____ เจ้าเหมวรังสี เจ็ดทองญาติ
26. _____ (เ) จ้าสีลวิสุดทียายหมญา (ติ)	26. _____ เจ้าสีลวิสุทธิ ย้ายหมญาติ
27. _____ (เ) จ้าศรีเลอไทยญีนวนญา .	27. _____ เจ้าศรีเลอไทย ญีนวนญา (ติ)
28. _____ (เ) จ้าเหมหงสญีเทพญา (ติ)	28. _____ เจ้าเหมหงส ญีเทพญาติ
29. _____ (เ) จ้าโคดมะญีมองญาติ	29. _____ เจ้าโคดมะ ญีมองญาติ
30. _____ (เ) จ้าศรีบาลผาขาวเสนญา.	30. _____ เจ้าศรีบาล ผ่าขาวเสนญาติ
31. _____ (เ) จ้าปทุมไสยงญาติ	31. _____ เจ้าปทุม ไสยงญาติ
32. _____ (เจ้า) สีนโฆสลกเสมอพ . . .	32. _____ เจ้าสีนโฆส ลกเสมอ [พ้อญาติ]

จาริกปุขุนจิตขุนจอต ด้าน 1

คำจาริก	คำอ่าน
1. ----- (ส) บดด้วยกนนี้จูงให้ไต่แก	1. ----- (ส) บดด้วยกนนี้จูงให้ไต่แก
2. ----- (อารก) ษทังหลายอนมึนน้ำในถ้ำ	2. ----- (อารก) ษ ทังหลายอันมึนน้ำในถ้ำ
3. ----- (ว) งศานนพญาผู้ ปุพญา	3. ----- (ว) วศานน พระยาผู้ ปุพระยา
4. ----- ปูเริง ปูมุง ปูพอง ปูฟ้าพิน	4. ----- ปูเริง ปูมุง ปูพอง ปูฟ้าพิน
5. ----- (ผ) ากอง <u>ปุพญาคำฟู</u>	5. ----- (ผ) ากอง <u>ปุพระยา คำฟู</u>
6. ----- (พร) ญาผากองเทานี้ คำพงศก่าว	6. ----- (พระ) ยามผากองเทานี้ คำพงศก่าว
7. ----- (ผิ) สิทธิแล แต่นี้คำพงศ ผิปูผาค่า	7. ----- (ผิ) สิทธิแล แต่นี้คำพงศ ผิปูผาค่า
8. ----- (ผุ) งผุหวน ปุขุนจิต ขุนจอต ปุพญาศ	8. ----- (ผุ) งผุหวน ปุขุนจิต ขุนจอต ปุพระยาศ
9. --- (วิอินทราทิ) ตย ปุพญาบาน ปุพญารามราชปุไสส	9. --- (วิอินทราทิ) ตย ปุพระยาบาน ปุพระยารามราช ปุไสส
10. --- (ส) งคราม ปุพญาเลโท ปุพญาจวนนำถ์ ปู	10. --- (ส) งคราม ปุพระยาเลอไทย ปุพระยาจวนนำถม ปู
11. -- (พร) ญามหารธรรมราชา พงำเมือง พลไไทย แ	11. --- (พระ) ยามหารธรรมราชา พองำเมือง พอเลอไทย แ
12. --- (ล) ำ ทุยดีมีชาวเลื่องเทานี้แล แม่ผู้โตบชีใสใน	12. --- (ละ) ำ ทุยดีมีชาวเลื่องเทานี้แล แม่ผู้โตบชีใสให้
13. --- (ผิ) มนทังเสื้อใหญ่เขาพูคา เขาผาดานผาแ	13. --- (ผิ) มัน ทังเสื้อใหญ่ เขาพูคา เขาผาดานผาแ
14. ----- (ด) งแฝงแม่พระสกกพระสเลื่อทานยอาง	14. ----- (ด) ง แฝงแม่พระศักดิ์พระสอ เสื่อทานยอาง
15. พานสถาน ปุชระมึน หมั้นหวย แสดง ทัง <u>ปุเจ้าพระ</u>	15. พานสถาน ปุชระมึน หมั้นห้วยแสดง ทัง <u>ปุเจ้าพระ</u>
16. ขพงเขายนนง พระศรี ผิบางพระสกกดิอารกษ	16. ขพง เขายรยง พระศรี ผิบางพระศักดิ์ อารกษ
17. ทุกแห่งแตงตาดูสองปูหลานรกกกน ผิผู้ใด	17. ทุกแห่ง แตงตาดูสองปูหลานรักกน ผิผู้ใด
18. ใครบชีจุงผิผู้นี้หกกวางวนาคญาเปนพญา	18. ใครบชีจุงผิผู้นี้หกก่าว น้าวคอกอย่าเป็นพระยา
19. เถิงเถาเปนเจ้าอูยีนเห็นตายดงวงนทนนด	19. เถิงเถาเป็นเจ้าอูยีน เห็น ตายดงวัน ทันด
20. ัจครยชยวเหนือ <u>เพ็ญรัก</u> ตกอบายเพทนา	20. งเครียว เขียว เห็น <u>อเวจันรัก</u> ตกอบายเพทนา
21. เสวยมหาพิบากญาได้คาดได้พบ <u>พระพุทธ</u>	21. เสวยมหาวิบาก อย่าได้คาดได้พบ <u>พระพุทธ</u>
22. <u>พระธรรมพระสงฆ</u> สกกคาบบาอนนดตดค	22. <u>พระธรรมพระสงฆ</u> สักคาบ บาปอันตด ค
23. สงฆจุงให้ไต่แกผู้บชี แต่นี้คำปูหลานสบด ค	23. สงฆ จุงให้ไต่แกผู้บชี แต่นี้คำปูหลานสบด -
24. วยกน จุงทนนเห็นเปนปรตยกษดง <u>คำกล่าว</u>	24. วยกัน จุงทันเห็นเป็นปรตยกษดง <u>คำกล่าว</u>
25. นี้ ผิผู้ใดจันงจชีใสในได้ดงสิฤทธิปรารณา	25. นี้ ผิผู้ใดจันงจชีใสให้ ได้ดงสิฤทธิปรารณา

26. ใน <u>ชวงนี้</u> ชวงหนวเทาฟาปรโลกโมกษนัร	26. ใน <u>ชวงนี้</u> ชวงหนวเทาฟาปรโลกโมกษนัร -
27. พานสถานพิสูทธิฯ จลศกรราชได 754	27. พานสถานวิสูทธิฯ จลศกรราชได 754
28. มหาศกรราชได 1314 <u>ขอมปิวอก</u> <u>ไทยปีเตาสนน</u>	28. มหาศกรราชได 1314 <u>ขอมปิวอก</u> <u>ไทยปีเตาสัน</u>
29. <u>เดือนสี่</u> บูรณมี <u>ขอมวนนพรหสสบัติ</u> <u>ไทวนน</u>	29. <u>เดือนสี่</u> บูรณมี <u>ขอมวันพฤหสบัติ</u> <u>ไทยวัน</u>
30. <u>เตาเม็ด</u> ฤกษจูดรผลคุณ บูรณาติถึอุสาชโยค	30. <u>เตาเม็ด</u> ฤกษจูดรผลคุณ บูรณาติถึ อุสาชโยค
31. มีโนไทยสูริลภกษสกกติ สุมงคณนัรพิม	31. มีโนทัย สถูรลภกษ คักติ สุมงคณ นัรพิม -
32. นนตราย สวสสดีสิทธิมีผู้ใดใครโจทนาถามหา	32. นันตราย สวสสดีสิทธิ มีผู้ใดใครโจทนาถามหา
33. <u>ผู้ใหญ่</u> (ใส่) สารจารในจาริกนี้หากปรดิสทาใส่	33. <u>ผู้ใหญ่</u> (ใส่) สารจารในจาริกนี้หากปรดิษฐาใส่ สม -
34. เดจพร (ะมหา) เถรสังฆราชรดคณวงศารยพ	34. เดจพร (ะมหา) เถรสังฆราชรัตนวงศารยพ -
35. ะมหา (ถรรรม) เสนาบตีเบือ่ง <u>เจ้าพระยา</u> ผู้หลาน	35. ะมหา (ถรรรม) เสนาบตีเบือ่ง <u>เจ้าพระยา</u> ผู้หลาน
36. ทานม (หา) ----- (มหา) สุมธ ----- (ทัง)	36. ทานม (หา) ----- (มหา) สุมธ ----- (ทัง)
37. ลาย หาก -----	37. ลาย หาก -----

จาริกปูชนียวัตถุด้าน 2

คำจารึก	คำอ่าน
1. -----	1. -----
2. -----	2. -----
3. ----- เอาพระ -----	3. ----- เอาพระ -----
4. ----- (ประ) มากเป็นคน -----	4. ----- (ประ) มากเป็นคน -----
5. ----- ไตสามแสน (น) -----	5. ----- ไตสามแสน (น) -----
6. ----- (ประม) านพน. -----	6. ----- (ประม) านพล. -----
7. ----- ก มากพระ ม (วธาตุ) -----	7. ----- ก มากพระ ม (วธาตุ) -----
8. ----- สกนธ้อพล -----	8. ----- สกนธ้อพน -----
9. ----- (พระอ) รหนนดูไต (ปด) -----	9. ----- (พระอ) รหนนดูไต (ปด) -----
10. ----- (บ) รุงศาสนาในม (วธาตุ) -----	10. ----- (บ) รุงศาสนาในม (วธาตุ) -----
11. ----- พระปรเตยกพุทธ (ธ) -----	11. พระปรเตยกพุทธ (ธ) -----
12. ----- กลลยาดน พระ ส พุ พุ (ทธ) -----	12. ----- กลลยาดน พระ ส พุ พุ (ทธ) -----
13. ----- (ไ) นมหาธาตุอาทิลังกา -----	13. ----- (ไ) นมหาธาตุอาทิลังกา -----
14. ----- ย ชนดวย (โสภาคมาคร) -----	14. ----- ย ชนด้วย (โสภาคมาคร) -----
15. ----- มเหสุร พระสทาตีพุ -----	15. ----- มเหสุร พระสทาตีพุ -----
16. ----- พระกิม พระอรชุน พระ -----	16. ----- พระกิม พระอรชุน พระ -----
17. ----- (ยุ) ธิษถิร ที่รชนาม รามบรส -----	17. ----- (ยุ) ธิษถิร ที่รชนาม รามบรส -----
18. ----- (ร) ามลกษ พระสกคดิ พระ -----	18. ----- (ร) ามลักษ์ พระศักดิ์ พระ -----
19. ----- ที่จนนทีสี นรบนนทิตย ฤ -----	19. ----- ที่จนนทีสี นรบันนทิตย ฤ -----
20. ----- พระเพลิง พระพฤษ -----	20. ----- พระเพลิง พระพฤษ -----
21. ----- (ท) ธรด ภูเวร อรรเรนทสุร -----	21. ----- (ท) ธรด ภูเวร อรรเรนทสุร -----
22. ----- (เทพด) านพโคระน ทวาทศรา -----	22. ----- (เทพด) านพเคราะห์ ทวาทศรา -----
23. (สี) ----- จ ดาร ตารก ฤชค โภคินท -----	23. (สี) ----- จ ดาร ตารก ฤชค โภคินท -----
24. ----- (ครุ) ทธเชจร กิณร กิณรี ปัก -----	24. ----- (ครุ) ทธ เชจร กิณร กิณรี ปัก -----
25. ----- . สรรพลทธิ รัชสิทธิ พิ -----	25. ----- . สรรพลทธิ รัชสิทธิ พิ -----

26. (ทยาธร) ----- (ม) ณั ศรี อูมา เทวากามเทพ	26. (ทยาธร) ----- (ม) ณั ศรี อูมา เทวากามเทพ
27. ----- (ยมบ) าล มฤตยู จตุโลกบาล ทศโลก	27. ----- (ยมบ) าล มฤตยู จตุโลกบาล ทศโลก
28. ----- พรหมรูปสี่บทคหลวง ทัง	28. ----- พรหมรูปสี่บทคหลวง ทัง
29. ----- ย จตุรภเบญจมธยานสถาน	29. ----- ย จตุรภเบญจมธยานสถาน
30. ----- ซื่ออากาศาณญายตตน อวิญ	30. ----- ซื่ออากาศาณญายตนะ อ วิญ
31. (ญาณญายตต) น อากัญญายตตน อนนซื่อ	31. ----- (ญาณัญญายต) นะ อากัญญายตนะ อันซื่อ
32. (เนวสญญานาส) ญญายตตนง ทังกามาพรหม	32. (เนวสญญานาส) ญญายตนัง ทังกามาพรหม
33. (จาตุมหา) ราชิกา ดาวตงายามา ดุสสิตา นิม	33. (จาตุมหา) ราชิกา ดาวตงายามา ดุสสิตา นิม
34. (มานรดี ปรมิมิต) พสพรรดิ สวรรคมรรค บาดา	34. (มานรดี ปรมิมิต) วสวดี สวรรคมรรค บาดา-
35. (ล) ----- โลกธาตุ จตุรภพ (สบ) บูรพพิ	35. (ล) ----- โลกธาตุ จตุรภพ (สบ) บูรพพิ
36. (เทนะ ชมพูท) ลีบ อมรโคยานี อุตรรู ภูไสล	36. (เทนะ ชมพูท) ลีบ อมรโคยานี อุตรรู ภูไสล
37. ----- (คณธม) าท ไกลาสพบุลบรรพต วงกต	37. ----- (คณธม) าทน ไกรลาส วิบุลบรรพต วงกต
38. ----- (พร) หมรภษ ยภษกุมาร นิมพา	38. ----- (พร) หมรภษ ยภษกุมาร นิมพา-
39. (นต) ----- สบตคงคา สบต	39. (นต) ----- สบตคงคา สบต
40. ----- ธร ลีชร บ -----	40. ----- ธร ลีชร -----

จารึกปูชนียจิตขุนจืด ด้าน 3

คำจารึก	คำอ่าน
1. อนนนี่พนนบนนดา -----	1. อันนี่พันบรรดา -----
2. โสดี เบื้อง <u>ป</u> รญาที่ดี -----	2. โสดี เบื้อง <u>ป</u> ระยาที่ดี -----
3. กดี ฝั <u>ไ</u> พร <u>ไ</u> ท <u>ข</u> าง <u>มา</u> ขา -----	3. กดี ฝั <u>ไ</u> พร <u>ไ</u> ท <u>ข</u> ้าง <u>มา</u> ข้า -----
4. ัน <u>ใ</u> สง <u>ว</u> ว <u>ค</u> ว <u>ย</u> ต <u>ก</u> ท <u>ง</u>	4. ัน <u>ใ</u> ้ <u>ส</u> ง <u>ว</u> ว <u>ค</u> ว <u>ย</u> ต <u>ก</u> ท <u>ง</u>
5. ก <u>ิน</u> เม <u>ือ</u> ง <u>น</u> อก <u>ข</u> อก <u>ค</u> แ <u>ม</u> ----- (ผู้)	5. ก <u>ิน</u> เม <u>ือ</u> ง <u>น</u> อก <u>ข</u> อก <u>ค</u> แ <u>ม</u> ----- (ผู้)
6. ง <u>ต</u> น <u>ฝ</u> ู <u>ง</u> ล <u>ำ</u> ม <u>ห</u> ม <u>ิ</u> น <u>ล</u> ำ <u>ม</u> -----	6. ง <u>ต</u> น <u>ฝ</u> ู <u>ง</u> ล <u>ำ</u> ม <u>ห</u> ม <u>ิ</u> น <u>ล</u> ำ <u>ม</u> -----
7. (<u>ข</u> า) <u>ข</u> น <u>ม</u> น <u>ต</u> ร <u>ี</u> <u>ส</u> เ <u>น</u> า <u>บ</u> ดี <u>อ</u> ม (<u>ว</u> ต <u>ย</u>) -----	7. (<u>ข้า</u>) <u>ข</u> น <u>ม</u> น <u>ต</u> ร <u>ี</u> <u>ส</u> เ <u>น</u> า <u>บ</u> ดี <u>อ</u> ม (<u>ว</u> ต <u>ย</u>) -----
8. ท <u>ง</u> ห <u>ล</u> าย <u>อ</u> ีก <u>น</u> าย <u>เม</u> ือ (<u>ง</u>) -----	8. ท <u>ง</u> ห <u>ล</u> าย <u>อ</u> ีก <u>น</u> าง <u>เม</u> ือ (<u>ง</u>) -----
9. พ <u>ุ</u> น <u>มา</u> ล <u>ก</u> ท <u>ี่</u> <u>ข</u> าว <u>พ</u> ี (<u>ป</u>) -----	9. พ <u>ุ</u> น <u>มา</u> ล <u>ก</u> ท <u>ี่</u> <u>ข</u> าว <u>พ</u> ี (<u>ป</u>) -----
10. มี <u>ช</u> ี <u>แ</u> ก <u>ส</u> อง <u>ท</u> าน <u>ป</u> ุ <u>ห</u> (<u>ล</u> าน) -----	10. มี <u>ช</u> ือ <u>แ</u> ก <u>ส</u> อง <u>ท</u> าน <u>ป</u> ุ <u>ห</u> (<u>ล</u> าน) -----
11. จ <u>ง</u> ส <u>อ</u> ส <u>น</u> <u>ข</u> น <u>ค</u> ว <u>ม</u> ดี <u>ใ</u> ไป -----	11. จ <u>ง</u> ส <u>อ</u> ส <u>น</u> <u>ข</u> น <u>ค</u> ว <u>ม</u> ดี <u>ใ</u> ไป -----
12. ว <u>า</u> ดี <u>แ</u> ล <u>บ</u> มี <u>พ</u> ี <u>จ</u> าร <u>น</u> า <u>ห</u> าก -----	12. ว <u>า</u> ดี <u>แ</u> ล <u>บ</u> มี <u>พ</u> ิ <u>จ</u> าร <u>น</u> า <u>ห</u> าก -----
13. ต <u>ก</u> ท <u>ง</u> ก <u>ัน</u> <u>ห</u> าก <u>ล</u> ัก <u>ห</u> ล <u>ัง</u> <u>ย</u> -----	13. ต <u>ก</u> ท <u>ง</u> ก <u>ัน</u> <u>ห</u> าก <u>ล</u> ัก <u>ห</u> ล <u>ัง</u> <u>ย</u> -----
14. ัก <u>ผู้</u> ช <u>อ</u> น <u>ก</u> ระ <u>ท</u> ำ <u>ร</u> ำ <u>ย</u> ก <u>า</u> จ <u>แ</u> ก <u>ก</u> -----	14. ัก <u>ผู้</u> ช <u>อ</u> น <u>ก</u> ระ <u>ท</u> ำ <u>ร</u> ำ <u>ย</u> ก <u>า</u> จ <u>แ</u> ก <u>ก</u> -----
15. ส <u>า</u> บ <u>า</u> น <u>ว</u> า <u>ร</u> ำ <u>ย</u> ใน <u>ส</u> เ <u>มา</u> จ <u>าร</u> ึก <u>นี้</u> -----	15. ส <u>า</u> บ <u>า</u> น <u>ว</u> า <u>ร</u> ำ <u>ย</u> ใน <u>ส</u> เ <u>มา</u> จ <u>าร</u> ึก <u>นี้</u> -----
16. ผู้ <u>บ</u> ช <u>ือ</u> <u>ท</u> ัน <u>ด</u> า <u>ค</u> น <u>ท</u> ัง <u>ห</u> ล <u>าย</u> -----	16. ผู้ <u>บ</u> ช <u>ือ</u> <u>ท</u> ัน <u>ด</u> า <u>ค</u> น <u>ท</u> ัง <u>ห</u> ล <u>าย</u> -----
17. ส <u>ใ</u> น <u>ช</u> วัน <u>ช</u> วัน <u>า</u> <u>ล</u> ุน <u>ห</u> ล <u>ำ</u> -----	17. ส <u>ใ</u> น <u>ช</u> วัน <u>ช</u> วัน <u>า</u> <u>ล</u> ุน <u>ห</u> ล <u>ำ</u> -----
18. ต <u>ก</u> อ <u>เว</u> จ <u>ี</u> เ <u>พ</u> ือ <u>น</u> ท <u>เว</u> ท <u>ัด</u> -----	18. ต <u>ก</u> อ <u>เว</u> จ <u>ี</u> เ <u>พ</u> ือ <u>น</u> ท <u>เว</u> ท <u>ัด</u> ----- (ด)
19. ว <u>ย</u> พ <u>ุ</u> ท <u>ธ</u> น <u>ก</u> น <u>ต</u> ร <u>ิ</u> ก <u>ก</u> ล <u>บ</u> -----	19. ว <u>ย</u> พ <u>ุ</u> ท <u>ธ</u> น <u>ต</u> ร <u>ิ</u> ก <u>ก</u> ล <u>บ</u> -----

จาริกป่านางคำเขีย ด้าน 1

คำจาริก	คำอ่าน
1.พ....	1.พ....
2.แกม	2.แกม
3.มหาสกก	3.มหาศัก
4.(สา) มออกเก่า	4.สามออกเก่า
5.(ญ) ดีค่าไค 89	5.กฏีค่าไค 89
6.พระทศพิทธรร	6.พระทศพิทธรร(ม)
7.เมืองสุโขไทยอนัน	7.เมืองสุโขทัยอัน
8.ญิกไสปานางคำเขีย	8.ญิกไชร์ ป่านางคำเขีย
9.'.....ทงพระนี้ไดหินหนา	9.'.....ทั้งพระนี้ได้หินหน้า
10.นอินดูพระเปนเจ้าหน	10.น เอ็นดูพระเป็นเจ้าหน
11.เอา ..อกด้วยพระด้วยปานา	11.เอา ..อกด้วยพระด้วยปานา-
12. (ง)...นน...เราตดกทำเปนฉดตรกั	12. ง..น...เราตัดกระทำเป็นฉัตรกั
13.เราเลงดูพระเขีย...พระญาณกวาไสภางาม	13.เราเล็งดูพระเขีย...พระญาณกัว่าไสภางาม
14. ... <u>(พ) ระพทธรูป</u> สีดงจักจาร์จาแถมหวดวย	14. ... <u>พระพทธรูป</u> สีดงจักเจรจาแถมหัวด้วย
15.จึงถวยบิญจางปรดิสถแลวจิง.....กวาใน	15.จึงถวยเบญจาคประดิษฐแล้วจึง.....ก็ว่าใน
16. <u>ข้างม้า</u> ข้าไททั้งหลายปานางคำเขียมีใจสรธา หน (กั)	16. <u>ข้างม้า</u> ข้าไททั้งหลาย ป่านางคำเขียมีใจ ศรัทธาหนัก
17. ...จักใครกกระทำพระพิหารสถาน พระพทธรูปเจ้าจุง	17. จักใคร่กระทำพระพิหารสถาน พระพทธรูปเจ้าจุง
18. ...รงงามปานางคำจิงไหไปถามตริปะองด้วยพระ นะมหา	18. ...รงงามป่านางคำจิงไหไปถามตริปะองด้วยพระ มหา
19. ...มหาสงฆราชวาชอบพแล้วจิงไหไปถามมหา เถรชื้อเถร	19. ...มหาสังฆราชว่าชอบพแล้วจิงไหไปถามมหา เถรชื้อเถร
20.ระมีชื้อเถรญีแล้วตนพระมหาเถรสงฆราช ราชังมา	20.ระมีชื้อเถรญี แล้วตนพระมหาเถรสังฆราช รังมา
21.พระท่านรังไหให้ชื้อจัวข้างเขียนตาเบ้องข้า ยกอ	21.พระท่านรังไหให้ชื้อจัวข้างเขียนตาเบ้องข้า ยกอ
22.รญิกนี้ไสหักพังแต่ชัวมหาธรรมราชาญกอน แลอนนี้	22.รญิกนี้ไชร์ หักพังแต่ชัวมหาธรรมราชาญ ก่อน แลอันนี้
23.บุญที่อ้ายท่านพระศรีราชเออรสเจ้าเมืองสุโข ไทนี้	23.บุญที่อ้ายท่านพระศรีราชโอรสเจ้าเมือง สุโขทัยนี้
24.คำเขียลุงขุนหากรงไหให้นายผู้หนึ่งชื้ออ้าย อินท	24.คำเขียลุงขุน หากรงไหให้นายผู้หนึ่งชื้ออ้าย อินทร์

25. <u>ญชระพระพุทธรูป</u> <u>สถูปเจดี</u> <u>ทงพระพิหารคัง</u>	25. <u>ญชระพระพุทธรูป</u> <u>สถูป เจดี</u> <u>ทังพระพิหารคัง</u>
26. <u>ดงคนแต่งพยาบารสีบเรือน</u> <u>แตงกวาดวด</u> <u>ปด</u>	26. <u>ดงคนแต่งพยาบาลสีบเรือน</u> <u>แตงกวาดวัด</u> <u>ปัด</u>
27. ... <u>คำทุกเขา</u> <u>ไหคนแต่งสงเข้าพระเรือน</u> <u>นิงต่างคน</u> <u>จิง</u>	27. <u>คำ</u> <u>ทุกเข้า</u> <u>ไหคนแต่งสงเข้าพระเรือน</u> <u>นึ่ง</u> <u>ต่างคนจิง</u>
28. <u>ปานางคำ</u> <u>ทำพระพิหาร</u> <u>ในปีเมมมหาสก</u> <u>ราชได 1301 ปี</u>	28. <u>ปานางคำ</u> <u>กระทำพระพิหาร</u> <u>ในปีเมมมหา</u> <u>ศักราชได้ 1310 ปี</u>
29. (จุล) <u>สกราชได 741 ปี</u> <u>เดือนสิบเอ็ดแรมสองคำ</u> <u>หนขอม วันพ</u>	29. <u>จุลศักราชได้ 741 ปี</u> <u>เดือน 11 แรม 2 คำ</u> <u>หนขอม วันพ -</u>
30. <u>ท</u> <u>หนไท</u> <u>วันเป็ลกสน</u> <u>อนดี</u> <u>หนกัหนา</u> <u>กาลได</u> <u>รกติ</u> <u>หลุงขุน</u>	30. <u>ห</u> <u>หนไท</u> <u>วันเป็ลกสน</u> <u>อันดี</u> <u>หนกัหนา</u> <u>กาลได</u> <u>ฤกษ์ดี</u> <u>ให้หลุงขุน</u>
31. แล <u>ปานางคำ</u> <u>มิใจ</u> <u>สรวรรษา</u> <u>หนกัหนา</u> <u>ญสาสนา</u> <u>ในพระ</u> (เป็นเจ้าทง) <u>ภิ</u>	31. แล <u>ปานางคำ</u> <u>เยียม</u> <u>มิใจ</u> <u>สรวรรษา</u> <u>หนกัหนา</u> <u>โย ศาสนา</u> <u>ในพระ</u> เป็นเจ้า <u>ทังภิ -</u>
32. <u>ก</u> <u>สุสงม</u> <u>ทงจ้ง</u> <u>หนัแห่ง</u> <u>ทานชี่</u> <u>เดรธรรม</u> <u>วิสาล.....</u> <u>สักวัน</u>	32. <u>ก</u> <u>สุสงม</u> <u>ทงจ้ง</u> <u>หนัแห่ง</u> <u>ทานชี่</u> <u>เดรธรรม</u> <u>วิสาร.....</u> <u>สักวัน</u>
33. แล <u>ว</u> <u>จิง</u> <u>หาภิก</u> (สุ) <u>สงม</u> <u>เถรวานู</u> <u>เถรทง</u> <u>เมือ</u> <u>งหน้า</u> <u>คน</u> <u>มา</u> (ไหว วัน) <u>นิง</u> <u>ในอา</u>	33. แล <u>ว</u> <u>จิง</u> <u>หาภิก</u> <u>ก</u> <u>สุสงม</u> <u>เถรวานู</u> <u>เถรทง</u> <u>เมือ</u> <u>งหน้า</u> <u>คน</u> <u>มา</u> <u>ไหว</u> <u>วัน</u> <u>นึ่ง</u> <u>ในอา -</u>
34. <u>วา</u> <u>ส</u> <u>อง</u> <u>ค</u> <u>า</u> <u>ส</u> <u>จ</u> <u>ง</u> <u>หนั</u> <u>ฉ</u> <u>ล</u> <u>ง</u> <u>อ</u> <u>ย</u> <u>อ</u> <u>ย</u> <u>ท</u> <u>าน</u> <u>ไ</u> <u>ตร</u> <u>ชี่</u> <u>พร</u> <u>แล</u> <u>ง</u> <u>ค</u> <u>บ</u> <u>ร</u> <u>ิ</u> <u>ช</u> <u>า</u>	34. <u>วา</u> <u>ส</u> <u>อ</u> <u>ง</u> <u>ค</u> <u>า</u> <u>ส</u> <u>จ</u> <u>ง</u> <u>หนั</u> <u>ฉ</u> <u>ล</u> <u>ง</u> <u>อ</u> <u>ย</u> <u>อ</u> <u>ย</u> <u>ท</u> <u>าน</u> <u>ไ</u> <u>ตร</u> <u>จี่</u> <u>วร</u> <u>แล</u> <u>ง</u> <u>ค</u> <u>บ</u> <u>ร</u> <u>ิ</u> <u>ช</u> <u>า</u> -
35. <u>ร</u> <u>ถ</u> <u>ว</u> <u>น</u> <u>ส</u> <u>ร</u> <u>ร</u> <u>พ</u> <u>ส</u> <u>ด</u> <u>บ</u> <u>พระ</u> <u>ธ</u> <u>ร</u> <u>ร</u> <u>ม</u> <u>ท</u> <u>ง</u> <u>ท</u> <u>ส</u> <u>ช</u> <u>า</u> <u>ติ</u> <u>อัน</u> <u>ไฟ</u> <u>เ</u> <u>าะ</u> <u>หน</u> <u>กั</u> <u>หนา</u>	35. <u>ร</u> <u>ถ</u> <u>ว</u> <u>น</u> <u>ส</u> <u>ร</u> <u>ร</u> <u>พ</u> <u>ส</u> <u>ด</u> <u>บ</u> <u>พระ</u> <u>ธ</u> <u>ร</u> <u>ร</u> <u>ม</u> <u>ท</u> <u>ง</u> <u>ท</u> <u>ส</u> <u>ช</u> <u>า</u> <u>ติ</u> <u>อัน</u> <u>ไฟ</u> <u>เ</u> <u>าะ</u> <u>หน</u> <u>กั</u> <u>หนา</u>
36. <u>หา</u> <u>พ</u> <u>าด</u> <u>พ</u> <u>ิน</u> <u>แ</u> <u>ตร</u> (สง) <u>พล</u> <u>ล</u>	36. <u>หา</u> <u>พ</u> <u>า</u> <u>ท</u> <u>ย</u> <u>พ</u> <u>ิ</u> <u>ณ</u> <u>แ</u> <u>ตร</u> <u>ส</u> <u>ง</u> <u>ข</u> <u>พั</u> <u>ล</u> <u>ล</u>
37. <u>น</u> <u>าร</u> <u>ถ</u> <u>ส</u> <u>ว</u> <u>ร</u> <u>ค</u> <u>น</u> <u>ิ</u> <u>ร</u> <u>พ</u> <u>าน</u> <u>ส</u> <u>ถ</u> <u>าน</u>	37. <u>น</u> <u>าร</u> <u>ถ</u> <u>ส</u> <u>ว</u> <u>ร</u> <u>ค</u> <u>น</u> <u>ิ</u> <u>ร</u> <u>พ</u> <u>าน</u> <u>ส</u> <u>ถ</u> <u>าน</u>
38. ... <u>อน</u> <u>นี้</u> <u>ว</u> <u>ส</u> <u>าน</u> <u>พ</u> <u>าย</u> <u>น</u> <u>าง</u> <u>ไ</u> <u>ด</u> <u>เ</u> <u>ส</u> <u>ว</u> <u>ย</u> <u>ราช</u> <u>ไ</u> <u>ส</u> <u>ไ</u> <u>ให้</u>	38. ... <u>อน</u> <u>นี้</u> <u>ว</u> <u>ส</u> <u>าน</u> <u>พ</u> <u>าย</u> <u>น</u> <u>าง</u> <u>ไ</u> <u>ด</u> <u>เ</u> <u>ส</u> <u>ว</u> <u>ย</u> <u>ราช</u> <u>ย</u> <u>ไ</u> <u>ส</u> <u>ไ</u> <u>ให้</u>
39. <u>ญ</u> <u>ร</u> <u>ญ</u> <u>น</u> <u>ิ</u> <u>ญ</u> <u>า</u> <u>ได</u> <u>ไห</u>	39. <u>ญ</u> <u>ร</u> <u>ญ</u> <u>ก</u> <u>นี้</u> <u>อ</u> <u>ย</u> <u>า</u> <u>ได้</u> <u>ให้</u>
40.	40.

จารึกบ้านางเมาะ ด้าน 1

คำจารึก	คำอ่าน
1. -----	1. -----
2. -----	2. -----
3. ----- พุทธสุจจวิต..	3. ----- พุทธสุจจวิต..
4. นนทนาภิเสกโ (ล) <u>นำ</u> (ทาร) <u>พินรุ</u>	4. นันทนาภิเสก โหล <u>นำ</u> อา <u>ร</u> พ <u>ิน</u> รุ
5. จกกรสกกชนน ในพระศรี	5. จักกรสักชั้น..... ในพระศรี
6. รตตนดตไตรอนนไ (ค) รตตตีพิเสสอาจพอ	6. รัตตนตรัย อันไครตตตีพิเสส อาจพอ -
7. กรากเกลสแลปริสุทธอุตตมกว่า <u>อื่น</u>	7. กรากะ เกลส และปริสุทธอุตตมะ กว่า <u>อื่น</u> -
8. <u>ทรพฺรห</u> (ม) ยัเทพดา มหาชนคนทง	8. <u>ทร พรหม</u> ยม เทพดา มหาชนคน <u>ทั้ง</u>
9. <u>หลาย</u> (ตว) ยสาธูสตัดปุรส (จุง) สุทงัน (ล)	9. <u>หลาย</u> ด้วยสาธูสตัดปุรส จุง <u>สูง</u> ทั้ง -
10. (า) ยฟังงฎินรจนาคาถาอนนกุจกภพ	10. าย ฟังงฎินรจนาคาถา อันกุจักภ -
11. รรณนابูนยทานปารมี <u>วนน</u> (คิน) เทาวัน	11. รรณนابูนย ทาน บารมี <u>วันคิน</u> เท่าวัน
12. 12.70 ศกราช <u>ปีเม</u> คณกสตราคี	12. 12.70 ศักราช <u>ปีเม</u> ค นัักษัตร ราคี
13. โพลสาขะสุทธทินคบบพารบูรพะหน	13. โพลสาขะสุทธทินคดับพารบูรพะหน
14. ...โมไทโพลสาขนกกสตรีกสอนน	14. ...โมไทโพลสาขะ นัักษัตรฤกษ์ อัน
15. (ปา) นางโมะมีใจสรธากรเดจณุดา ถวา	15. ป่านางเมาะมีใจศรัทธากระเดจณุดาถวา
16. ----- มวนชวนฝูง	16. ----- มวล ชวนฝูง
17. ----- กทำบุญ	17. ----- กระทำบุญ
18. ----- ...ทง	18. ----- ... <u>ทั้ง</u>
19. ----- .. (น) นตร	19. ----- ..นนตร
20. ----- ..สิบพ	20. ----- ..สิบพ
21. ----- ..รอยพ	21. ----- .. <u>รอย</u> พ

22. ----- พระอด	22. ----- พระอด
23. ----- มหาธาตุ	23. ----- มหาธาตุ
24. ----- .ารอนน	24. ----- .าร อัน
25. ----- วีรดตน	25. ----- (ศ) วีรัตน์
26. ----- มีสอง	26. ----- มีสอง
27. ----- กอน	27. ----- กอน
28. ----- ...	28. ----- ...

จารึกบ้านางเมาะ ด้าน 2

คำจารึก	คำอ่าน
1. . แล <u>เขา</u> ดอก <u>ด</u> (อ)	1. . แล <u>ข้า</u> ว <u>ด</u> อก <u>ด</u> อ -
2. <u>ก</u> ไม่ <u>เงิน</u> หา <u>ด</u> ว	2. <u>ก</u> ไม่ <u>เงิน</u> ห <u>้า</u> ด <u>ว</u>
3. <u>ด</u> อก <u>ไม</u> ท <u>อง</u> ห <u>า</u>	3. <u>ด</u> อก <u>ไม</u> ท <u>อง</u> ห <u>้า</u>
4. <u>ด</u> ว <u>ท</u> ย <u>น</u> เ <u>ง</u> น <u>อ</u> น	4. <u>ด</u> ว <u>ท</u> เ <u>ย</u> น <u>เ</u> ง <u>น</u> อ <u>๊</u> -
5. น <u>น</u> ง <u>ท</u> ย <u>น</u> ท <u>อง</u>	5. น <u>น</u> ง <u>เ</u> ย <u>น</u> ท <u>อง</u>
6. <u>อ</u> น <u>น</u> น <u>ง</u> ป <u>ร</u> ท <u>ิ</u> บ <u>เ</u> จ <u>ี</u>	6. <u>อ</u> น <u>น</u> น <u>ง</u> <u>ป</u> ร <u>ท</u> ิ <u>บ</u> เ <u>จ</u> ี -
7. <u>น</u> อ <u>น</u> น <u>ง</u> ป <u>ร</u> ท <u>ิ</u> บ	7. <u>น</u> อ <u>น</u> น <u>ง</u> <u>ป</u> ร <u>ท</u> ิ <u>บ</u>
8. <u>ท</u> อง <u>อ</u> น <u>น</u> น <u>ง</u> ท <u>ัง</u>	8. <u>ท</u> อง <u>อ</u> น <u>น</u> น <u>ง</u> <u>ท</u> ัง
9. <u>ท</u> ย <u>น</u> ร <u>ู</u> บ <u>อ</u> า <u>น</u> แล <u>บ</u>	9. <u>ท</u> เ <u>ย</u> น <u>ร</u> ู <u>บ</u> <u>อ</u> า <u>น</u> <u>แล</u> บ
10. มี <u>ถ</u> ว <u>น</u> ล <u>เ</u> ย <u>ท</u> ัง <u>น</u> ิ <u>ญ</u>	10. มี <u>ถ</u> ว <u>น</u> ล <u>เ</u> ย <u>ท</u> ัง <u>น</u> ี้ <u>ย</u> -
11. <u>อ</u> ม <u>ป</u> เ <u>น</u> พ <u>ุ</u> ท <u>ธ</u> บ <u>ุ</u> ชา <u>ร</u> ้า	11. <u>อ</u> ม <u>ป</u> เ <u>น</u> พ <u>ุ</u> ท <u>ธ</u> บ <u>ุ</u> ชา <u>ธ</u> ร <u>ร</u> ม -
12. <u>ม</u> บ <u>ุ</u> ชา <u>ส</u> ง <u>ม</u> บ <u>ุ</u> ชา <u>ด</u> เ <u>ป</u> ้า	12. <u>ม</u> บ <u>ุ</u> ชา <u>ส</u> ง <u>ม</u> บ <u>ุ</u> ชา <u>ด</u> เ <u>ป</u> ้า
13. <u>น</u> าง <u>เ</u> ม <u>ะ</u> ก <u>ท</u> ำ <u>บ</u> ุ <u>ณ</u> ย <u>เ</u>	13. <u>น</u> าง <u>เ</u> ม <u>ะ</u> <u>ก</u> ร <u>ะ</u> ท <u>ำ</u> บ <u>ุ</u> ณ <u>ญ</u> เ <u> -</u>
14. <u>ท</u> า <u>น</u> ิ <u>แล</u> ด <u>เ</u> ต <u>ง</u> ย <u>ง</u>	14. <u>ท</u> า <u>น</u> ิ <u>แล</u> ด <u>เ</u> ต <u>ย</u> ง
15. <u>ห</u> ุ <u>ด</u> ใ <u>ด</u> ส <u>า</u> ม <u>ล</u> ิ <u>บ</u> เ <u>ด</u> (ด)	15. <u>ห</u> น <u>ุ</u> ม <u>ใ</u> ด <u>ส</u> า <u>ม</u> ล <u>ิ</u> บ <u>เ</u> ด <u>ด</u>
16. <u>เ</u> า <u>เ</u> ท <u>า</u> เ <u>ง</u> ิ <u>จ</u> เ <u>ด</u> ล <u>ิ</u> (บ)	16. <u>เ</u> ้า <u>เ</u> ท <u>า</u> เ <u>ง</u> ิ <u>จ</u> เ <u>ด</u> ล <u>ิ</u> บ
17. <u>เ</u> ด <u>บ</u> ี <u>แล</u> ม <u>ี</u> จ <u>ก</u> เส <u>ย</u>	17. <u>เ</u> ด <u>บ</u> ี <u>แล</u> ม <u>ี</u> จ <u>ก</u> เส <u>ย</u>
18. <u>ค</u> ร <u>า</u> บ <u>ต</u> น <u>เ</u> น <u>เ</u> ม <u>ิ</u> อง	18. <u>ค</u> ร <u>า</u> บ <u>ต</u> น <u>เ</u> น <u>เ</u> ม <u>ิ</u> อง
19. <u>ค</u> น <u>น</u> ิ <u>ข</u> อ <u>จ</u> ง <u>ไ</u> ด <u>เ</u> น <u>ผ</u>	19. <u>ค</u> น <u>น</u> ิ <u>ข</u> อ <u>จ</u> ง + "ไ <u>ด</u> เ <u>น</u> ผ"
20. + <u>เ</u> ม <u>ิ</u> อ <u>เ</u> ก <u>ิ</u> ด <u>เ</u> น <u>เ</u> ม <u>ิ</u> อง	20. + <u>เ</u> ม <u>ิ</u> อ <u>เ</u> ก <u>ิ</u> ด <u>เ</u> น <u>เ</u> ม <u>ิ</u> อง
21. <u>ฟ</u> า <u>อ</u> น <u>น</u> ช <u>ี</u> ด <u>ุ</u> ส <u>ล</u> ิ <u>ด</u> า <u>ส</u>	21. <u>ฟ</u> า <u>อ</u> น <u>น</u> ช <u>ี</u> ด <u>ุ</u> ส <u>ล</u> ิ <u>ด</u> า <u>ส</u> -

22. วรรค / ขจุงพีเส (ส) ก	22. วรรค / ขจุงพีเสก -
23. ว่าเทพดาหน	23. ว่าเทพดาหน...
24. ลายขจุงได	24. ลายขจุงได้ (เป็นผู้)
25. ชายทุกท (ก)	25. ชายทุกท (ชาติ)
26. นิดข	26. นิด ข
27. กิดใน	27. กิดใน.....
28. สด	28. สด.....

จาริกป่านางเมะ ด้าน 3

คำจาริก	คำอ่าน
1. ผุงเทพดาทงหลายขจุง	1. ผุงเทพดาทงหลาย ขจุง
2. (มี) <u>เนือตน</u> พรายงาม ดงอ้แดง	2. มี <u>เนือตน</u> พรายงาม ดงอ้แดง
3. พิสซาฯ แลกอบรดวยเบญจกลลย	3. พิสซาฯ แลกอบรดวยเบญจกัลลย -
4. านี ขจุงมี ชนะแก่เบญจสาธารณ	4. านี ขจุงมีชนะแก่เบญจสาธารณด์ -
5. ังเมนรกเสรสตีขจุงมีใจอนน	5. ัง เมณทกเศรฐี ขจุงมีใจอัน
6. สรธาตงพระมหาเพสสนน	6. ศรีธาตงพระมหาเพสสัน -
7. ดร 0 ขจุงสวะแก่ไตรสรนาค้อนน	7. ดร 0 ขจุงสวะแก่ไตรสรนาคม ฮ์ -
8. นตรกาลขจุงโอยทานญารู สี่	8. นตรกาล ขจุงโอยทานอยารูสี่ -
9. นขจุงโอยทานแลวญามีใจคิดพ	9. น ขจุงโอยทานแลวญามีใจคิดพ้อ
10. อาลัยโสภขจุงละโคะจากโทสทุก	10. อาลัยโสภ ขจุงละโคะระห์จากโทสทุก
11. อนนขจุงมี <u>เผ่าพัน</u> ทยนญอม (๗) ย	11. อัน ขจุงมี <u>เผ่าพัน</u> ทยนญอม สุมย
12. กกทริสตีขจุงมีฤทธิเดชาตงพระอี	12. กกทริสตี ขจุงมีฤทธิเดชาตงพระอี -
13. นทร 0 ขจุงมีเสียงไพเราะตง <u>กิน</u>	13. นทร 0 ขจุงมีเสียงไพเราะตง <u>กิน</u> -

14. นรกอ (ภ) ก 0 ขจ (โต) รูปตีชมคค	14. นรกรภิก 0 ขอจุงได้รูปตีชมคค
15. สรรรินสกก (ญาน) 0 ตราบญจันน	15. สรรริน สักกญาน 0 ตราบยังอัน
16. โทลในสงสารภพนี้ 0 ความอน	16. โทล ในสงสารภพนี้ 0 ความอ -
17. นวาเซนใจในตนจญาใหญ่เห	17. น ว่าเซญใจในตน จงอย่าให้รู้ให้เห -
18. นสกันนเลย 0 จงให้มีดังปรารถนา	18. น สักอันเลย 0 จงให้มีดังปรารถนา
19. ในจาริกนี้ทุกทุกอนันทาวน 0 เม(อ)	19. ในจาริกนี้ทุกๆ อัน เท้าวัน 0 เมื่อ
20. พระพุทธศรีอารียไมตรี (จก)..	20. พระพุทธศรีอารียไมตรี จก..
21. ..ในโลกนี้ 0 เมื่อจักได้ด.....	21. ..ในโลกนี้ 0 เมื่อจักได้ด.....
22.พจญเดจญาน.....	22.พจญเดจญาน.....
23.กได.....	23.กได.....

จาริกพระปฎก

คำจาริก	คำอ่าน
คำจาริก : โครงการวิจัยการปริวรรตและชำระจาริกล้านนา (พ.ศ. 253)	คำอ่าน : โครงการวิจัยการปริวรรตและชำระจาริกล้านนา (พ.ศ. 253)
1. _____ น (ยน) _____	1. _____ น (ยน) _____
2. _____ (ต) ย _____	2. _____ (ต) ย _____
3. _____ สรียาร _____	3. _____ สรียาร _____
4. _____ รดตต (น) ตี _____	4. _____ รัต (น) ตี _____
5. _____ ดวยหก _____	5. _____ ด้วยหก _____
5. _____ กกสราพ _____	5. _____ กกสราพ _____
6. _____ ดงตวนน _____	6. _____ ดังตวัน _____
7. _____ ท _____	7. _____ ท _____
คำจาริก : เติม มีเต็ม (พ.ศ. 253)	คำอ่าน : เติม มีเต็ม (พ.ศ. 253)
1. _____ อยา _____	1. _____ อยา _____
2. _____ ศรีอารี _____	2. _____ ศรีอารี _____
3. _____ ร (ถ) ดตติ _____	3. _____ ร ถัดติ _____
4. _____ . ดวย (ทุก) . _____	4. _____ . ด้วยทุก . _____
5. _____ เกิดสรพ _____	5. _____ เกิดสรพ _____

6. _____ . . . ดงตวนน _____	6. _____ . . . ดั่งตะวัน _____
7. _____ (พ) ระ (บิดก) ะ	7. _____ พระปฏิภก ะ

จารึกพระยาศรียศราช วัดหงส์รัตนารามฯ

คำจารึก	คำอ่าน
<p>1. <u>ศาสนาพระเจ้าไต่</u> 1967 ปีเเาะ เดือน 3</p> <p>ออก 7 คำ เสด็จทาพระญาสรียศรา (ช) ____</p> <p>2. _____ สาทอวยทานกัடன் 2 อัน</p> <p>แหงเจานนทปรญาเปันฉน<u>พระเจ้าองค์นี้</u></p> <p>สวณนิงคำตระพังปลายจคดอกลงหวาย</p> <p>6 ไร่ สวน _____</p> <p>3. (กบลูกเ. ย) <u>เขาของทังมูลบำเรอพระเจ้า</u>นิ</p> <p>บต้อสิ้นพงแห่งมันเมื่อสิ้นเขาผู้ไต่บำเรอ<u>พระเจ้า</u></p> <p>ไต่ (น) ____</p>	<p>1. <u>ศาสนาพระเจ้าไต่</u> 1967 ปีเเาะ เดือน 3</p> <p>ออก 7 คำ เสด็จทาพระยาศรียศราช ____</p> <p>2. [ศรัทธาประ] สาทอวยทานกัடன் 2 อัน</p> <p>แหงเจ้า นนทบัญญัติเปันฉน <u>พระเจ้าองค์นี้</u></p> <p>สวณนิงต้น คำ ตะพังปลายจคดอกลงหวาย</p> <p>6 ไร่ สวน _____</p> <p>3. (กบลูกเมย) <u>ข้าวของทังมูลบำเรอพระเจ้า</u>นี้</p> <p>บต้อสิ้นพงศ์ แห่งมันเมื่อสิ้นเขา ผู้ไต่บำเรอ<u>พระเจ้า</u> ไต่ (ห) ____</p>



จารึกพ่อขุนรามพล

คำจารึก	คำอ่าน
1. _____ (บรรทัดที่ 1 - 23 ลบเลือนอ่านไม่ได้)	1. _____ (บรรทัดที่ 1 - 23 ลบเลือนอ่านไม่ได้)
23. _____	23. _____
24. . เมืองศรีสขข (นาไ)	24. . เมืองศรีสขขนาไ -
25. ลย (ปริภาเดอิน) _____	25. ลย <u>ปริภา</u> เตอิน _____
26. . ขุน _____	26. . . <u>พ่อขุน</u> _____
27. <u>พขุน</u> (รามพล) _____	27. <u>พ่อขุนรามพล</u> _____
28. (เป) นขุนในเมืองศรี	28. เป็นขุนในเมืองศรี -
29. สขขนาไล (ย) สุ (ข) [ไท]	29. สขขนาไลสุโขทัย
30. (อญ) ได้ป็นิง _____	30. อญได้ป็นิง _____
31. _____	31. _____
32. <u>พขุน</u> (ศรี) _____	32. <u>พ่อขุนศรี</u> _____
33. ขุนศรี (มาริ) _____	33. พ่อขุนศรีมาริ _____
34. . เมืองนี้ _____	34. . . เมืองนี้ _____
35. . . คำ _____	35. . . คำ _____
36. <u>พขุน</u> (รามพล) _____	36. <u>พ่อขุนรามพล</u> _____
37. . (เป็นขุน) _____	37. . เป็นขุน _____
38. _____	38. _____
39. องสีสขขนาไลยนี้	39. องศรีสขขนาไลยนี้
40. . เดอินหา _____	40. . เดอินห้า _____
41. _____ คำ <u>วนน</u> (เตาส)	41. _____ คำ <u>วันเตาส</u> -

42. <u>น</u> นศุกรพารพช (น)	42. <u>น</u> ศุกรพาร พอชน -
43. รามพลได (เมอิงสร)	43. รามพล ได้เมืองศรี -
44. สชชนาไลยนี้คี (น)	44. สชชนาไลยนี้คีน
45. (ไลด) เขา <u>พีนองส</u> .	45. ไลด เขา <u>พีนองส</u> .
46. . คน _____	46. . คน _____
47. . . . เปนชน (กวาน)	47. . . . เป็นชนกวาน
48. (อย) ได้สี่เดอิน (จิง)	48. อยได้สี่เดอิน จิง
49. . อ (ม) ญอด <u>พระธา</u>	49. . อม ญอด <u>พระธา</u> -
50. <u>ตุ</u> เอาทองนพคุณ	50. <u>ตุ</u> เอาทองนพคุณ

จาริกลานทองสมเด็จพระมหาเถรจุฑามณี

คำจาริก	คำอ่าน
1. 0 สักราชไค 738 โรงนกกสตร <u>เดินหก แรมค่านิง</u> สุกรา พาร 0 สเด็จพระมหาเถรจุฑามณีบลุกพิหาร	1. 0 สักราชไค 738 โรงนักษัตร <u>เดินหก แรมค่าน</u> <u>นึ่ง</u> สุกราพาร 0 สมเด็จพระมหาเถรจุฑามณี ปลุกพิหาร
2. นิไคเดิน <u>สิบ</u> หาวนนบริบูรณแลวเมือหนา <u>เดินสิบ</u> <u>แรมสี่ค้ำ</u> พุทธพารกรรตการิกส จิงปราดิสถา	2. นิไคเดิน <u>สิบ</u> ห้าวัน บริบูรณแลว เมือหน้า <u>เดิน</u> <u>สิบ แรมสี่ค้ำ</u> พุทธพาร กรรตการิกส จิงปราดิสถา
3. <u>พระธาต</u> และ <u>พระพุท</u> บรติมาอนนทานกทำ ดวยเงิน ทองหยกงาทั้งหลายเลวจิงกระทำ	3. <u>พระธาต</u> และ <u>พระพุท</u> ประติมาอันทานกระทำ ด้วยเงิน ทอง เหี้ยก งา ทั้งหลายเลวจิงกระทำ
4. พระอถารสเหนื่ออันน 0 อิมินา ปุญญกมุเมน พุทโธโหมิ อนาคตสงสรวาโมจนตุถาย สพเพสตุเตอเสสโต ะระะ	4. พระอถารส เหนื่ออันน 0 อิมินา ปุญญกมุเมน พุทโธ โหมิ อนาคต สงสรวา โมจนตุถาย สพเพ สตุเต อเสสโต ะระะ

จารึกลานเงินเสด็จพ่อพระยาสอย

คำจารึก	คำอ่าน
1. มหาศกราชได้ 134 . <u>ปีชวด</u> นกสัตร อาสาท ออก ใหม่ 3 คำ <u>วันศุกร์</u> <u>ไทยรวงมด</u> จาริต บุสฤส ท	1. มหาศกราชได้ 134 <u>ปีชวด</u> นกษัตร อาษาดม ออก ใหม่ 3 คำ <u>วันศุกร์</u> <u>ไทยรวงมด</u> จาริตพุทธรักษา
2. ธรรม รักษาศระสงครกัสาอนนตกลยาน ศรีสวัสดิ กรตันโลกา สเดจพพระญาสอย .	2. ธรรมรักษา พระสังฆรักษา อนันกัลยาน ศรีสวัสดิ ดิลกรตันโลกา เสด็จพ่อพระยาสอย-
3. สวยราชในบุรีศรีกำแพงเพชร เสจรเล็ก นูรเพนิ พาส ท ไตชินราชาอาสนอภิมยล็กอปร	3. สวยราชยในบุรีศรีกำแพงเพชร เสด็จฤกษ์ (นุรพ คุณนักษัตร) ได้ขึ้นราชาอาสนอภิมย สมกอรป
4. คลาปมาสูอยู่เสวยมโนรมยสอดล้เสพย ควรเทพ สนกปลุกใจ เตินดินคลินปติรพภ	4. คลาปมาสู อยู่เสยามโนรมยสอดสมเสพย ควรเทพ ชุมสนุก ปลุกใจเติน ตื่น คลื่นปติรพ [ประ-]
5. ตาปเรียวารักย้าคำเรจนาคหคีนอปรดิราช อาจหรั้สัจจิใจแวนแควนสาทอรวอริเ _____	5. ตา ปเรียวารักย้า คำเรจนาคหคีนอปรดิราช อาจ หรรษาจิใจแวน แควนสาทรอรวอริเ _____
6. ดักดีใจบาปปราบ สรรพสากรรจ้ด้วยกายมโน พจ ปิริติไสสุทล้าอุติซิงสเดจพระมหามู (ณี)	6. ดักดีใจบาปปราบ . สรรพสากรรจ้ด้วยกายมโน พจปิริติไสสุทล้าอุต ซึ่งเสด็จพระมหามู (นี)

จาริกวัดกำแพงงาม ด้าน 1

คำจารึก	คำอ่าน
1. //0/ สักกราชได้ 1 . .	1. //0/ ศักกราชได้ 1
2. 4 ปีชาลนักษัตรแต่เจ้า (ไท)	2. 4 ปีชาลนักษัตร แต่เจ้าไท -
3. ยุทธานออกมาจากอุทธรแม่ (ม)	3. ยู ทาน ออกมาจากอุทธรแม่
4. เดือนสาม วันพุธโตมา	4. เดือนสาม วันพุธโตมา -
5. ชนกันขัตติกรสพโศกสกาช	5. ชนกันขัตติกรสพโศกสกาช
6. (เทา) นนแลแต่ทานเป็นกุมารได	6. เทานั้นแล แต่ทานเป็นกุมารได้
7. ...เขาจึงจักเข้ามาบวชในศาล	7. . . . ข้าวจึงจักเข้ามาบวชในศาล -
8. (นาพระ) พุทธเป็นเจ้าได้แปดพระสา	8. นาพระพุทธเป็นเจ้าได้แปดพระสา
9. เจ้า... (น)นักสูตรยณธรรมพระวิด	9. เจ้า (ไทย) นั้น ก็สวดเรียนธรรมพระวิภู -
10. (ก) ตโรย...มื่อยถึงทศวงศ์การจาร	10. กตริย . . . มื่อยถึงทศวงศ์การจาร
11. . . . นนัทรณ. (มี) เจ้าเถรสัทธิธรรมธาราร	11. . . . นันทรณ . มีเจ้าเถรสัทธิธรรมธาราร -
12. ดันอาจารย์อน _____	12. ดนาจารย์ อัน _____
13. กลวมธาตุพรอ _____	13. กรวม ธาตุพรอ _____
14. เลากทั้งหลายให้รู้ _____	14. โลกทั้งหลายให้รู้ _____
15. มีทั้งพระบาททลกลัสใน _____	15. มีทั้งพระบาทลักษณะใน _____
16. เปนหินบร่เขาชแกสงขมแล _____	16. เป็นหินประโยชน์แกสงขมแล _____
17. (ท่า) รูปแลพร _____ ลูกขุนมนตรีครุบา _____	17. ทำรูปและพระ _____ ลูกขุนมนตรีครุบา _____
18. ...ทวย (ศรี) แลคนทั้งหลายใครผู้ใด	18. . . . ทวยศรีแลคนทั้งหลาย ใครผู้ใด
19. มีใจสธาแลจักมานูชาบ้างไว้นบพ	19. มีใจศรัทธาแลจักมานูชาบ้างไว้นบพ -
20. ระเจดีย 0 แลพระบาททลกลัสนิไลเมื่อ	20. ระเจดีย 0 และพระบาทลักษณะนี้ไซ้ร เมื่อ
21. จักถึงไห (ชวยเนอมี) (ต) นชวยตีนมี	21. จักถึงให้ชวยเนอ มีตีน ชวยตีนมี

22. จุงมกัแต่ง (ถ) นล (ปร) มาณได 5 เสนขอ	22. จุงมกัแต่งถนนประมาณได้ 5 เส้นขอ -
23. ยเทานึเปนนทือยู (ชาว) เจาเทพดาอ	23. ยเทานึ เป็นที่อยู่ <u>ชาวเจ้าเทพดา</u> -
24. นรักัสา <u>พระเจดึยธาตุดุแลพระบา</u>	24. นรักา <u>พระเจดึยธาตุดุแลพระบา</u> -
25. <u>ดทุแลไ(จ)เอาใส่ไหทานทงหลาย</u>	25. <u>ทุแลไ(จ) เอาใส่ไหทานทงหลาย</u>
26. ...ทมัดุตั้งคัมกุสงัไว...คันจัก	26. ... ทำดุตั้งคัมกุสงัไว้... คันจัก
27. ปรารณานาเอาสมบตีเปนนจกัวดีตราส	27. ปรารณานาเอาสมบตีเปนนจกัวดีตราส -
28. มมติเปนนอินธาเปนพรหม...นตพ	28. มมติเปนนอินธาเปนพรหม (อรห) นตพ -
29. ระเบด็เจกะพระ _____ ไชย _____	29. ระเบด็เจกะพระ _____ ไชย _____
30. ญแลจกัชมสมบตีในเนียรพานกั	30. ญแลจกัชมสมบตีในเนียรพานกั
31. จกัไดดุตั้งใจปรารณานาแลฯ	31. จกัไดดุตั้งใจปรารณานาแลฯ

จาริกวัดกำแพงงาม ด้าน 2*

คำจารึก	คำอ่าน
1. นิพพาน	1. นิพพาน
2. สุตสสี	2. สุตสสี
3. สุตสสา	3. สุตสสา
4. อตปปา	4. อตปปา
5. อวิหา	5. อวิหา
6. สุตธาวาสา	6. สุตธาวาสา
7. (อ) สญญีสตตตา	7. (อ) สญญีสตตตา
8. (เว) หนผลลา	8. (เว) หนผลลา
9. สุกภิกิณ्ह (ก)า	9. สุกภิกิณ्ह (ก)า
10. อปฺปมานล้า (า) ๕	10. อปฺปมานล้า (า)
11. ปริตตสุภา	11. ปริตตสุภา
12. อากสสรา	12. อากสสรา
13. อปฺปมานาภา	13. อปฺปมานาภา
14. ปริตตภา	14. ปริตตภา
15. มหาพรหม (า)	15. มหาพรหม (า)
16. พุรุมปโรหิ (ตา)	16. พุรุมปโรหิ (ตา)
17. พุรุมปาริส (ชฺชา)	17. พุรุมปาริส (ชฺชา)6

จารีกวัตข้างล้อม ด้าน 1

คำจารึก	คำอ่าน
1. สิริ นโมพุททายสิทธิ สกกดิเดชะตะพะ <u>พระ</u>	1. สิริ นโมพุททายสิทธิ ศักดิเดชะ ตะพะ <u>พระ</u>
2. พุทธพระธรรมพระสงฆ์จุงเปนมงคลบน	2. พุทธ พระธรรม พระสงฆ์ จุง เปนมงคลบน -
3. นเทาสรรพานตราย 0 สกราชแต่พระเจ้านาย	3. รร เทาสรรพานตราย 0 ศักราชแต่พระเจ้าเนี้ย -
4. รพานไดพนนเก้ารอยยี่สิบเจดปีใน	4. รพาน ได้พนนเก้ารอยยี่สิบเจดปี ใน
5. ปีชวด เดือนหกบวรมมีพุทพา	5. ปีชวด เดือน 6 บวรมมีพุทพา -
6. รพนมไสดำเอาใจตั้งสบรรธาหรรษา	6. ร พนมไสดำเอาใจตั้งสบรรธาหรรษา
7. ดิเรกอนเนกไมตรีศรีสกกยเพื่อจกโค	7. ดิเรกอนเนกไมตรี ศรีสกกยะ เพื่อจกโค -
8. รช้ามจากสงสารเมื่อนยรพานที่หม	8. รช้ามจากสงสาร เมื่อ เนียรพานที่หม -
9. นันอนนพรธนาถึงสิลพยปรพ	9. นอันพรธนาถึง สิลเพียรประห -
10. ญามหาสงฆราชาสุกมาสงสอนสำ	10. ญามหาสังฆราชาสุก มาสังสอนสม -
11. ดจมหารธรรมราชา มหารรร (ม) ราชางอรใน	11. ดีจมหารธรรมราชา มหารธรรมราชา งอร ใน
12. ศาสนามีใจสบรรธาแก่ไตรสธระนาถว่า	12. ศาสนามีใจสบรรธาแก่ไตรสธระนาถว่า
13. บริสุทธิ จิงไปปล้ปะละราชสับดดิพิพส	13. บริสุทธิ จิงไปปล้ปะละ ราชสมบัติพิพ -
14. สตรทงหลายเสียแล้วแผ้วภยานตรา	14. สมน้ทงหลายเสียแล้ว แผ้ว ภยานตรา -
15. ยกลายออกบวชใน <u>มม่วง</u> ได้เปนภิกษุ 0	15. ยกลาย ออกบวชใน <u>สมม่วง</u> ได้เปนภิกษุ 0 -
16. <u>แผ่นดิน</u> อนนหนาคาลนนปนนเพิน 0	16. <u>แผ่นดิน</u> อันหนาคาลันันเพิน 0
17. พนมเห็นใจชินนกกหนาสรรธาห	17. พนมเห็น ใจชินนกกหนาสรรธาห -
18. รชาติเรกอนเนกไมตรีโมทนียเคารพ	18. รัชชาติเรกอนเนกไมตรีโมทนียเคารพ
19. นบเข้าบวชทรงผนวชเปนภิกษุในสำน	19. นบเข้าบวชทรงผนวชเปนภิกษุในสำน -
20. กมหารธรรมราชาเมื่อสเดจมหารธรรม	20. ก มหารธรรมราชา เมื่อสมเดจมหารธรรม -
21. ชาเสวยพิราลัยโคลยจากพรากเสียพน	21. ชา เสวยพิราลัย โคลยจากพรากเสีย พนม

22. เข้าบวชในสำนักมหาเถรพุทธสาคร	22. เข้าบวชในสำนักมหาเถรพุทธสาคร
23. อนนทนมอไปด้วยเถรานูเถรทง	23. อันทนมรไปด้วยเถรานูเถรทัง
24. หลายให้บุญไปแก่แม่พี่น้องพวก	24. หลาย ให้บุญไปแก่พ่อแม่พี่น้องพวก
25. พ้องเผ่าพรรณอนนเหงาเจ้าไทอนนไ	25. พ้องเผ่าพันธุ์ อันเหง้า เจ้าไทย อันไ -
26. ปสุปรโลกพูน 0 ถดตนนมหาเทวีสว	26. ปสุปรโลกพูน 0 ถัดนั้นมหาเทวีสว -
27. รรคลาไลไปโสด 0 พน้เข้าบวชในสำนักม	27. รรคลาไล ไปโสด 0 พนมเข้าบวชในสำนักม -
28. หาเถรอนูราชอนนลูกแต่สิ่งหลมา 0 พ	28. หาเถรอนูราช อันลูกแต่สิ่งหลมา 0 พ -
29. ฤษยาศรีเทพาหุราชเอาออกมาชอยสง	29. ระยาศรีเทพาหุราช เอาออกมาชอย สร้าง
30. บานสร้างเมือง 0 ไดบให้เคื่องใจไพรฝ	30. บ้านสร้างเมือง 0 ไดบให้เคื่องใจ ไพรฟ้า
31. ข้าคนพลทงหลายให้ววยทุละ ...	31. ข้าคนพลทงหลาย ให้ววย ทุละ ...
32. นดา 0 พน้รำเพิงอนนจกเปนบุญคุ (ณ)	32. นดา 0 พนมรำเพิงอันจักเป็นบุญคุ (ณ)

จาริกข้างล้อม ด้าน 2

คำจาริก	คำอ่าน
1. ระเบิดเงินมาไหวได้ปลุกทองพระศรีม (หาโ)	1. ระเบิดเงินมาไหว ได้ปลุกทั้งพระศรีม (หาโ -)
2. พรือนนเปนจอมบุญจอมศรีญ ...	2. พรि อันเป็นจอมบุญจอมศรียอ ...
3. พระบดอนนึ่งด้วยสูงได้สี่บสี่สอ (กก)	3. พระบดอันหนึ่ง ด้วยสูงได้ 14 คอกกระ
4. ทำใหญ่ไปแก่ม้าเดชมหารธรรม (ราชา)	4. ทำให้บุญไปแก่มสเด็จพระมหารธรรมราชา
5. กทำพระหินอนนึ่งใหญ่ไปแก (มห)	5. กระทำพระหินอันหนึ่ง ให้บุญไปแก่มห -
6. าทวี 0 แลวเหมพระศรีรัตนธาตุด (นน)	6. าทวี 0 แล้ว เห็นพระศรีรัตนธาตุดอัน
7. ส้าเดชมหารธรรมราชากกทำปราดิหารม ...	7. สมเด็จพระมหารธรรมราชา ก็กระทำปาฏิหาริย์ม ...
8. ลายเรือนตงดงลวดเงินเทาผืนสาด (เห)	8. ลายเรือนตงดังลวดเงินเทาผืนสาด เห -
9. นือกลางหวาภางามหนักหนามีใจ (ส)	9. นือ กลางหวาภางามหนักหนา มีใจ ส -
10. บรรธาขอดผืนไส ถวายเป (น)	10. บรรธาขอดผืนเป็นไส ถวายเป็น
11. บูชาจึงมาเอา <u>สอยทอง</u> (งเ) เถ (ว) นึ่งตีโลม (พ)	11. บูชา จึงมาเอา <u>สร้อยทอง</u> แถวหนึ่ง ตีโลม พ -
12. ออก <u>พระเจ้า</u> 0 พระยาศรีเทพ (พา) หูราชไ ...	12. ออก <u>พระเจ้า</u> 0 พระยาศรีเทพาหุราชไ
13. ไหวไปสู่มหาราชเห็นพรส (วีร) ดอนธาตุด (ก)	13. ไหวไปสู่มหาราชเห็นพระศรีรัตนธาตุดกระ
14. ทำปราดิหารในรพญพุงออกดงทา (นเ)	14. ทำปาฏิหาริย์ในรพญพุงออกดงท่าน -
15. หล่นพินลูออกเท่าลูกพินลับเท่าลู (ลู)	15. หล่นพินลู ออกเท่าลูกพินลับ เท่าลู -
16. กพุทธราชาไสงามดงผลิกรตตนแ (กว)	16. ก พุทธรักษาไสงามดงผลิกรตตนแก้ว
17. ขยวในกลางดงผ้าอนนทานชูปครามค	17. เขียว ในกลางดงผ้าอันนทานชูปครามค -
18. นันเหนดงอนนมีใจสบรรธาหนักน	18. ัน เห็นดงอัน มีใจสบรรธาหนักน -
19. นาเอา <u>สอยทอง</u> แถวหนึ่งตีพอก <u>พระเจ้า</u>	19. นา เอา <u>สร้อยทอง</u> แถวหนึ่ง ตีพอก <u>พระเจ้า</u>
20. แลวมากทำผกาส (ญบ) ผ้าสนับเชิง	20. แล้วมากกระทำผกาส เย็บ ผ้าสนับเชิง
21. อาราร 0 กบดด้วยพดศวดธรรม 0 แต่ง	21. อาราร 0 กับด้วยพดศวดธรรม 0 แต่ง

22. <u>ทีนง</u> <u>พระเจ้า</u> 0 จรามขนอนนนิ่ง 0 พู	22. <u>ทีนง</u> <u>พระเจ้า</u> 0 จรามขันอันหนึ่ง 0 พู -
23. กอนนนิ่ง 0 หมอนอนนนิ่ง 0 บงงาอนน	23. ก อันหนึ่ง 0 หมอนอันหนึ่ง 0 บังงาอัน
24. นิ่ง 0 เต่าปูนอนนนิ่ง 0 สलगอนนนิ่ง 0 ประที	24. นิ่ง 0 เต่าปูนอันหนึ่ง 0 สलग อันหนึ่ง 0 ประที -
25. บ 0 <u>ตีนทยน</u> 0 ปรระบุ 0 กตั้ง 0 ไหดินใศดอ	25. ป 0 <u>ตีนเทียน</u> 0 ปรระบุ 0 กระตั้ง 0 ไหดินใศดอ -
26. กไม้ 0 ไวคนเรือนนึ่งแตงหุงจงหนน	26. กไม้ 0 ไวคนเรือนนึ่ง แตงหุงจงหน
27. พระเจ้า 0 พาทคูนึ่งในฆาสองเรือนตีบำ	27. พระเจ้า 0 พาทย์คูหนึ่ง ให้ข้าสองเรือนตีบำ -
28. เรอแก่ <u>พระเจ้า</u> 0 คองสองอนนกลองสา	28. เรอแก่ <u>พระเจ้า</u> 0 ซ้องสองอัน กลองสา -
29. มอนน 0 <u>ตแระสงข</u> <u>เขาควาย</u> แต่งให้ไว้ถว	29. มอัน 0 <u>ตแระสังข์</u> <u>เขาควาย</u> แต่งให้ไว้ถว -
30. ยแก่ <u>พระเจ้า</u> 0 แลวบวสเมีย 0 บวสลุก 0 บ	30. ยแก่ <u>พระเจ้า</u> 0 แลวบวสเมีย 0 บวสลุก 0 บ
31. วสหลาน 0 บวสข้า 0 ข้า แลเมียมกกกันให้	31. วสหลาน 0 บวสข้า 0 ข้าแลเมียมกกันให้
32. ขาแกกนไปเปนไทให้เลี้ยงแม่ <u>ผู้ชาย</u>	32. ข้าแกกันไปเปนไทยให้เลี้ยงแม่ <u>ผู้ชาย</u>
33. อนนนิ่งใศดพนใดย <u>ผีพี่แม่</u> <u>ผีแม่</u>	33. อันหนึ่งใศด พนมใดย <u>ผีพี่แม่</u> <u>ผีแม่</u>

จารึกข้างล้อม ด้าน 3

คำจารึก	คำอ่าน
1. หมื่น ◦ แต่ฝูงชนผู้	1. หมื่น ◦ แต่ฝูงเขียนผู้
2. พิเสสไลให้ทองถั่ว	2. พิเศษไซรั ให้ทองถั่ว -
3. นตำลึง ◦ เงินทองก้อน	3. นตำลึง ◦ เงินทั้งก้อน
4. ววทองคู่เข้าแต่่มก	4. วัวทั้งคู่ เข้าเต็มเก -
5. วยณ ◦ ซีสามต้นแล่ตน	5. วียน ◦ ซีสามตนแล่ตน
6. ให้ทองแลตำลึง ◦ ผู้สุ	6. ให้ทองแลตำลึง ◦ ผู้สุ -
7. องบาดกมี ◦ ผู้บาดปลา	7. องบาทกมี ◦ ผู้บาทปลา -
8. ยกมี ◦ กทำ <u>พระสำริด</u>	8. ยกมี ◦ <u>กระทำพระสัมฤทธิ์</u>
9. อนนนิ่ง ◦ กบบ <u>ทงปดา</u>	9. อันนิ่ง ◦ <u>กับทงปะภา</u>
10. ฤด้วยทงเล็กใหญ่	10. ฤ ด้วยธงเล็ก ให้บุญ
11. ยไปแก่เจ้าพรไชย	11. ไปแก่เจ้าพรหมไชย ฯ
12. <u>สารจารึกพนม</u> ใสดำผ	12. <u>สารจารึกพนม</u> ใสดำผ -
13. ววแมน้เทศพท	13. วแมน่เทศ ประธ -
14. านชื่อเถรเทพเมา	14. านชื่อเถรเทพเมา
15. ลีฝากประเพณี <u>ญ</u> (า)	15. ลี ฝากประเพณี <u>ญา</u> -
16. <u>ติพงสา</u> ทงหลาย	16. <u>ติพงสา</u> ทงหลาย
17. ไว้กบบ <u>กฏดีพีหารส</u>	17. ไว้กับ <u>กฏดีพีหารส</u> -
18. <u>ถานธรรม</u> อารฝูงนี้	18. <u>ถานธรรม</u> อาร (ย) ฝูงนี้
19. <u>ท้าวพรญา</u> อนนมี	19. <u>ท้าวพระยา</u> อันมี
20. บุญยสัมพารกฤดาธิ	20. บุญสมภารกฤดาธิ -
21. การ ◦ แต่ได้ขึ้นเสวย	21. การ ◦ แต่ได้ขึ้นเสวย

22. ราชสมบัติในสุโขทัย	22. ราชสมบัติในสุโขทัย
23. นี้ ◦ จงทยรมราชอาจ	23. นี้ ◦ จงเทียบรมราชอาจ
24. อนุโคระโหพะเอากุศ	24. อนุเคราะห์เฉพาะเอากุศ -
25. ลผลประโยชน์ด้วยพนั	25. ลผลประโยชน์ด้วยพนม
26. อนนผลบุญให้มากบ	26. อันผลบุญให้มาก บั
27. หลากจากประเพณีแห	27. หลากจากประเพณีแห่ -
28. งสารัฐคตบุรุษอนนเล่า	28. งสารัฐตบุรุษอันรอม
29. อุดนิภกตยาติคารชี	29. อุดนิภกตยาติคารชี -
30. งกริดารธีการอารยณ	30. งกฤดาธิการ อารยณ -
31. คคทงหลายดั่งนี้	31. คคทงหลายดั่งนี้
32. จงญาให้มีรำคาญดาล	32. จงอย่าให้มีรำคาญดาล
33. เดือดในกรกุลพงส	33. เดือด ในตระกูลพงศ-
34. วนาพนัสกอนน	34. วนาพนมสักอัน
35. แต่ ฯ	35. แต่ ฯ

จารึกวัดตำหนัก

คำจารึก	คำอ่าน
1. จุลลศกกราชไศแปดร้อยสี่สิบสองปีเมียนักสดุด	1. จุลศักราชได้ 842 ปีเมเมียนักษัตร์
2. แต่พระศรีสฤยมุณีโคดมบพิตรตรเปนเจ้า เสด็จเขาสู มหานครนรีพพาน ยง	2. แต่พระศรีสฤยมุณีโคดมบพิตรเปนเจ้า เสด็จเข้า สู่มหานครนรีพพาน ยง
3. ไวสาสุสนหาได <u>หนามัน</u> พระสามิจะคณาแต่ อนันนไปย แลว <u>สองพันสี่สิบ</u>	3. ไวสาสุสนหาได้ 5000 พรรษามิจะคณา แต่ อัน พันไปแล้ว <u>สองพันสี่สิบ</u>
4. <u>หา ปีชวดนกสดัตร์ เดือนสิบเอ็ดแรมหาค้วนเสาว</u> ไดฤกษ์ภรณีฯ มหา	4. <u>หา ปีชวด</u> นักษัตร์ <u>เดือน 11 แรม 5 ค่ำ วันเสาร์</u> ไดฤกษ์ภรณีฯ มหา -
5. เถรสุมงคลราชรุจีศรีพิชยรปริชญา อิก <u>พระส</u> <u>มร้อยองค</u> อิกอุบาสกอุบา	5. เถรสุมงคลราชรุจีศรีพิเชียรปริชญา อิกพระสงฆ์ 100 องค์ อิกอุบาสก อุบา -
6. สิกาทังหลายเป่นปรธาณนายเพงแลแม่ผาม พระสารี (ริกธาต)	6. สิกาทังหลายเป่นประธาน นายเพ็งแลแม่ผาม พระสารีริกธาต...
7. <u>พระองค์ พระค้ำหาพระล้ำฤทธิ 20 พระเงิน 43 พุ</u> <u>(องพระ)</u>	7. <u>พระองค์ พระค้ำ 5 พระองค์ พระล้ำฤทธิ 20</u> <u>พระเงิน 43 พระองค์ พระ</u>
8. <u>ดีบุก 16,620 พระองฯ</u> พระรามาธิบดีศรีสินท (ร)	8. <u>ดีบุก 16,620 พระองค์</u> พระรามาธิบดีศรีสินท
9. บรมจักรพรรดิราชาธิราชราเมศวรธรรมมิกราช เดโช (ไชย)	9. บรมจักรพรรดิราชาธิราชราเมศวรธรรมมิกราช เดโชชัย
10. พรหมเทพาดิเทพตริภูวนาธิเบสบรมบพิตร	10. พรหมเทพาดิเทพ ตริภูวนาธิเบสบรมบพิตร

จารึกวัดบางสนุก

คำจารึก	คำอ่าน
1. วนนเทศมนุชงส.....	1. วนุเทศมนุชฺ ส.....
2. มหนนดงรดตนดตด (ยี่ ปว)	2. มหนนฺตํ รตฺตนตฺตยํ ปว -
3. กกขามิมหาทานงสุนาถ (สาธ)	3. กุขามิ มหาทานํ สุนาถ สาธ -
4. ไว 0 // 0 // ฎาญมิมบพระสรีรด(ตตน)	4. ไว 0 // 0 // ฎาญยอ มีอนบพระศรีรัตนต-
5. ไรอนนดีพิเสดกว่าอินทพ...	5. ไรย อันดีพิเศษกว่าอินทพ...
6. รมหานคนทงหลาย (จึงสูชาวเจ้า)	6. ร มหานคนทงหลาย จึงสูชาวเจ้าฯ -
7. นมนนายไพรไททุกคนฟงงญ (งงธรร)	7. นมนนายไพรไทยทุกคนฟงยงธรร -
8. มบุณอนน (ตนเท่า) นนกกลาวถึงขุน (อุ) ...	8. มบุญ อัน (ตนเท่า) นนกกลาวถึงขุน (อุ) ...
9. วเจ้าเมืองตรอกลอบแลแขงนแผใจ (ร)	9. ว เจ้าเมืองตรอกลอบ แลแขงน แผใจร์
10. กกมกกบุนธรรมเปนขุนผู้ใจดีชวณลูกเจ้า	10. กมกบุนธรรมเปนขุนผู้ใจดี ชวณลูกเจ้า
11. ลูกขนมนนายไพรไททงชาวแม่ชาวเจ้าท	11. ลูกขนมนนายไพรไทย ทงชาวแม่ชาวเจ้าท -
12. (งง) หลายพิมรูปพระดวยหยกดวยดินได	12. ง หลายพิมรูปด้วยพระด้วยหยก ด้วยดินได้
13. (หมี) นพนรอยแปดอนนพระธาตอนนนิ่ง	13. หมีนพนรอยแปดอัน พระธาตอันหนึ่ง
14. ...ดสองพระงาสองทงขนนหมากเจี-	14. ...ดสอง พระงาสอง ทงขนนหมากเจี-
15. (น) ขนนหมา (ก) ทอจจทงรอบขอบดวยเสย	15. น ขนนหมากทอจจจจ ทอบขอบดวยเสย -
16. (ง) พาดสยงกลองแลขนนเขาดอกดอกไม้ไต่	16. ง พาทย์เสยงกลอง แลขนนเขาดอกดอกไม้ไต่
17. (ท) ยน ฐปนจนทรมนนหอมคอตนนบบา	17. เทียน ฐปนจันทร ม้นหอม ค่อมตนนบบา
18. (ท) เบญจางทงนนวนเอนไหเปนพุทธุบชชา	18. ท เบญจางคทั้งนั้นเอนไห เป็นพุทธุบชชา
19. ธรรมบุชชาสงฆบุชชาแลวจิงญลงใสในอาง	19. ธรรมบุชชา สงฆบุชชา แล้วจึงยอลงใสในอาง
20.ยามดี วนนเมิงเปลา เดือนเจด ออกสิ	20.ยามดี วันเมิงเป่า เดือน 7 ออกสิ -
21. (บหา) คำ ปีกัดเหมาแลเาะแต่ก่ หินแลงสิบ	21. (บห่า) คำ ปีกัดเหมา และเาะ แต่ก่หินแลงสิบ

<p>22. ทงสทหายปุ่นเดือนนึ่งแลวจึ่งปลุกท</p> <p>23. (งง) สาลาดวยแลจึ่งแตงหากกรยาทา</p> <p>24. (น) ...คนครอกนึ่งใหดู<u>พระ</u>ขางด</p> <p>25. (ววนึ่งมาตว) นึ่งววตววนึ่งควายตววนึ่ง</p> <p>26. สำรบเจापายสลอบชีพร</p> <p>27. ... <u>แปด</u>แสนหกเห (มิน) ห...</p> <p>28. ... (หมอ) นนอน<u>ห่า</u>สิบ</p> <p>29.หมาก.....</p>	<p>22.ท้งสทหายปุ่น เดือนนึ่ง แลวจึ่งปลุกท^๕ -</p> <p>23. ง ศาลาด้วย แลจึ่งแตงหากกรยาทา -</p> <p>24. น... คนครอกนึ่งใหดู <u>พระ</u>ข้างด^๕ -</p> <p>25. วนึ่ง ม้าตวหนึ่ง วัวตวหนึ่ง ควายตวหนึ่ง</p> <p>26.สำรบเจ้าพายสลอบชีพร</p> <p>27. ...<u>แปด</u>แสนหกหมื่น ห...</p> <p>28. ... (หมอ) นนอน<u>ห้า</u>สิบ</p> <p>29.หมาก.....</p>
---	--

จาริกวัดบูรพาราม ด้าน 1

คำจาริก	คำอ่าน
1. / 0 / นมศรีตรีรัตนัน (สุดสุภ) มงคลโคตร ประมาณ (ศ) กักราช 730 ท้าวอกนัสดัต อาชาตม	1. / 0 / นมศรีตรีรัตนันสุดสุภมงคลโคตร ประมาณ ศักราช 730 ท้าว อกนัษัต อาชาตม -
2. มาสส์เดจมหา (ธรรมราชาธิราชได้) เสด็จเสวย (สวรร)	2. มาส สมเด็จพระราชาธิราชได้เสด็จเสวย
ชาต คลาดมาโตรทอธแม่นามกอร	สวรรคชาตคลาด มาโตรทอธ แม่นามกอร
3. วาส์เดจพระศรีธรรม (ราชมาดา) พระกัน (โล) ง ทาน	3. ว่า สมเด็จพระศรีธรรมราชมาดา พระกันโลง
คนัทา (น) มีอายุได้ <u>สิบหก</u> เขาทรง	ท่าน ครั้นท่านมีอายุได้ <u>สิบหก</u> ข้าทรง
4. ตรูปโถมพรรณามาจลสรพกลาศาสตร	4. ต่อ รูปโถมพรรณามา จลสรพกลาศาสตร์
ปราชญ์แก้วนาน (ชา) ญไน (มูรตม) รณรงค	ปราชญ์แก้วนาน หาญชาญในมูรตมรณงค์
5. <u>พระองค์ท่าน</u> กลอยได้ (ขึ้น) เสวยราชเป็นพรญา	5. <u>พระองค์ท่าน</u> กลอย ได้ขึ้นเสวยราชย์เป็นพระ
ผานในปกเลื่องเนื่องทั้งป	ยา ผ่านในปก เลื่อง เนื่องทั้ง ป-
6. กเขม (คน) เตมส์บูรณ (<u>สามสิบ</u>) แปรเขา	6. กเขม ครั้นเต็มสมบูรณ <u>สามสิบ</u> แปรข้า
เขา (ศ) กักราชเจ็ดร้อยห้า (<u>สิบ</u>) แปรกลายเป็นทานได้	เข้าศักราชเจ็ดร้อยห้า <u>สิบ</u> แปร กลายเป็นทานได้
7. ปราบดทั้งปวกกาวชาวดานน (นตั้น)	7. ปราบด ทั้งปวกกาว ชาวด่านนตั้น
ถึงฝั่งของ ... <u>ตวันออก</u> คอง	ถึงฝั่งของ . . . <u>ตะวันออก</u> คอง
8. เบื้อง <u>ตวันตก</u> เท่าเมืองจอดรอดแดนพัล	8. เบื้อง <u>ตะวันตก</u> เท่าเมืองจอด รอด แดนพัล(
เบื่องข้าง <u>ตวันหนอ</u> (อก) รอดถึง (๓)	เบื่องข้าง <u>ตะวันหนอ</u> ออก รอดถึงลุม -
9. บาจาย) รอดสายยโส (ธอรเบื่อง) ขาง <u>หนอจอร</u>	9. บาจาย รอดสาย ยโสธร เบื่องข้าง <u>หนอจอร</u>
ลุนคร (ไท) รอดริด ชยงดงช	ลุนครไท รอดริด เชียงดง เชี -
10. (ยง)ทองนองด้วย <u>ท้าวพระยา</u> ทิสานุทิศมาไหวยคัล	10. ยงทอง นองด้วย <u>ท้าวพระยา</u> ทิสานุทิศ มาไหว
ครันถึงศกราช <u>เจ็ดร้อย</u>	คัล ครันถึงศักราช <u>เจ็ดร้อย</u> -

<p>11. <u>จุดสีบ</u>เขาลงนั้กัศดั้ร (กลา) ยทานเสวยสวรรคคาลัย โคลคลาดราชลั้บดั้ลั้ศกรราชเจดว</p> <p>12. <u>ออย</u> เจดสีบสี้ทดั้มโรงนั้กัศดั้รเดอิน (หา) <u>ออกใหม่</u>หาคั้วณั้พระหลั้บดั้จั้งสั้เดจพระ</p> <p>13. (รา) ชเทวีสี้รึจู้ฬาลั้กัษณอั้ครราชมหิตึเทพย ธรรนั้ดิลกรดั้นบพิตรเปนเจ้าดูเปนบาทบริ</p> <p>14. จาริกดั้นชាយาดั้สเดจมหารธรรมราชาริราช เกาปรดวยปญจพิธกั้ลยาดั้เนยมีสี้</p> <p>15. (ล) พิรย (ปรี) ชาดั้กลใจหมนั้ในพระชินสา (สนา) มีลูกดูนั้งชั้นเปนพรญาชั้สั้เดจรามราชาริราช</p> <p>16. (บรม) นารถบุตร 0 มีพระนุชตนนั้งไสด (ตนชั้สั้รธรรม) มาไสการามจั้งปรดิสถาพระมหาธา</p>	<p>11. <u>จุดสีบ</u>เขาลงนั้กัศดั้ร กลายทานเสวย สวรรคาลัย โคลคลาดราชสมบั้ติ ลุคั้กรราชเจ้ดรั้ -</p> <p>12. <u>ออย</u>เจ้ดสีบสี้ ทั้ศ มะโรงนั้กัศดั้ร <u>เดอิน</u>ห้ <u>ออกใหม่</u>ห้คั้วณั้ วันพฤหั้สบั้ติ จั้งสมเด้จพระ -</p> <p>13. ราชเทวีสี้รึจู้ฬาลั้กัษณอั้ครราชมหิตึเทพย ธรรนั้ดิลกรดั้นบพิตรเปนเจ้า ดูเปนบาทบริ -</p> <p>14. จาริกการั้ตนชายาดั้สเด้จมหารธรรม ราชาริราช กอปรดั้วยปญจพิธ กั้ลยาดั้เนยมีสี้ -</p> <p>15. ลพิรยะปริชาดั้กัลใจหมัน ในพระชินศาสนา มีลูก ดูนั้งชั้นเปนพระยาชั้อสมเด้จรามราชาริราช</p> <p>16. บรมนารถบุตร 0 มีพระนุชตนนั้ง ไสด ตนชั้สั้รธรรมมาไสการาษ จั้งปรดิสถาพระ มหาธา -</p>
---	---

จาริกวัดบูรพาราม ด้าน 2*

คำจารึก	คำแปล
<p>1. พุทฺโธ โลกานุกมฺปิ ทสฺพลปวโร สพุทฺสตุตตตกาโม สมฺพุทฺโธ พุโร</p> <p>2. หนมโฆโส ปรมสฺสทโท นนฺตณฺญาณาตุโล โย ชิตฺวา มารี สเสนํ สุขน</p> <p>3. รมหิโต ปตฺตสพุทฺธญาภาวสํสาโรฆาตฺรณฺโต น (รปฺรู) ธฺกเร ธมฺมนาวานเมตํ</p> <p>4. ธมฺโม สมฺพุทฺธธมฺเมน นิริยภยหโตปายทุกฺขา สุจฺจาโร คนฺธาคณฺเณหิ เส</p> <p>5. ภูริสุ มฺนิคุณฺสูเรเต ปาปฺณนฺโต วิราคํ สิปปโป สิปปเปหิ เสฏฺฐิสุ ภาวทุกฺขนิห</p> <p>6. โต สพุทฺสฺซาวหาติ สตุถฺวาร่า จินฺนปฺณฺญติมจฺรปวโร ธมฺมเสฏฺฐํ นมามิ สํโฆ</p> <p>7. โมหนฺธํ หนฺตฺวา มฺนีวจนฺคโห นานาโก คุณฺทฺโธ มาเนนฺโต พุทฺธธมฺเม สกมฺ</p> <p>8. นมามิโต สิลปฺณฺญาธฺวาโส ปฺณฺญานํ ปฺณฺญเขตฺตํ ทสฺสกุสฺลปดธมฺมจฺารํ ค</p> <p>9. โต โย ชาตฺตานํ ทกฺขิณฺเณยฺโย ทสฺพลตฺนุโข สํฆ (เสฏฺฐํ) มนามิ นุจฺาริ (ยา) ภูมि</p> <p>10. โมลฺยา สเทวียมนํ กตํ สุโขทฺเยธฺสิสุริยา สํฆมาตฺยา เทวียา</p>	<p>ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้า ผู้ตรัสรู้เองโดยชอบ ผู้อนุเคราะห์ต่อสัตว์โลก ผู้ประเสริฐด้วยทศพลญาณ ผู้มุ่งต่อประโยชน์ของสรรพสัตว์ ผู้ประกาศธรรมอัน ประเสริฐ</p> <p>ผู้ประทานบรมสุข ผู้มีอนันตญาณ หาผู้เสมอเหมือนมิได้ ผู้กำจัดมารและเสนามาร ผู้นำเพ็ญประโยชน์เกื้อกูล อันนำยินดีต่อสาธุชน</p> <p>ผู้ข้ามโสมะสงสารเสียได้ ด้วยสรรพปัญญา ที่พระองค์ทรงบรรลุแล้ว ผู้กระทำเมืองแห่งนรชน ให้เป็นเมืองแห่งธรรมนาวา</p> <p>ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระธรรมอันประเสริฐ ซึ่งเป็นเหตุให้ประพาศจากความทุกข์ ด้วยอุบายอันกำจัดเสียได้ซึ่งภัยในนรก</p> <p>เพราะเป็นธรรมที่พระองค์ทรงตรัสรู้ดีแล้ว เป็นธรรมที่ประเสริฐกว่าคนชาติที่มีกลิ่นหอม และไม่มียกกลิ่นหอมทั้งหลาย</p> <p>ยังผู้ชวนชวยในคุณของพระมุนีให้ถึงซึ่งความปราศจาก โรค</p> <p>เป็นศิลปะที่เลิศกว่าศิลปะทั้งหลาย กำจัดความทุกข์ในภาพเสียได้</p> <p>นำความสุขทั้งปวงมาให้ เป็นธรรมที่เลิศด้วยมจรบัญญัติ ที่พระศาสดาทรงสั่งสมไว้แล้ว</p> <p>ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสงฆ์ผู้ประเสริฐ ผู้กำจัดความมืดคือโสมะเสียได้ ผู้ยึดมั่นในพระพุทธพจน์ ผู้เป็นที่พึ่งของผู้ปรารถนาที่พึ่ง ผู้สมบูรณ์ด้วยคุณธรรม ผู้ยังบุคคลอื่นให้น้อมไปในพุทธธรรม และตนเองก็เป็นที่นอบน้อมของบุคคลอื่น</p> <p>ผู้มีศีลและปัญญาเป็นที่อาศัย ผู้ประพาศธรรมคือ กุศลกรรมบท 10 อันเป็นบุญเขตของผู้ปรารถนาบุญ ทั้งหลาย</p> <p>ผู้เป็นทักษิณียบุคคลของสัตว์ทั้งหลาย ผู้ดำเนินรอยตามพระศพล</p> <p>พระเทวีสังฆมารดา ผู้เป็นใหญ่ในกรุงสุโขทัย ผู้ประพาศ (ธรรม) ผู้สูงสุดในแผ่นดิน พร้อมด้วยพระเทวี (ศรีจุฬาลักษณ์) ได้กระทำกรรมนี้แล้ว (นอบน้อมพระรัตนตรัย)</p>

จารึกวัดตาเถรขี้งหน้าง

คำจารึก		คำอ่าน/แปล
<u>คำจารึก</u>	<u>คำอ่านปัจจุบัน</u>	
1. พุทธูปถมกัวนุเท	(พุทฺธ ปฐมกั วนุเท)	1 - 2. ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธรูปเจ้าเป็นคำรบที่หนึ่ง
ธมมัวนุเททุติยกั	(ธมฺม วนุเท ทุติยกั)	ไหว้พระธรรมเป็นคำรบที่สอง
สขัตติยกัวนุเท	(สขฺม ตติยกั วนุเท)	ไหว้พระสงฆ์เป็นคำรบที่สาม
อาจารย์ญจตุตถกั	(อาจารย์ญจตุตถกั)	และไหว้อาจารย์เป็นคำรบที่สี่
2. รตนตตยันมสุสิตวา	(รตนตตยั นมสุสิตวา)	ขอให้สรรพสัตว์จงพินาศไป
สิริสาขานุยุคฺเค	(สิริสา ขานุยุคฺเค)	เพราะการน้สการพระรัตนตรัยด้วยเศียรเกล้า
อนฺตรายมฺปิฆาฏฺถกั	(อนฺตรายมฺปิ ฆาฏฺถกั)	เทพพระชาณุยฺค
สพฺพสตรฺวินสฺต	(สพฺพสตรฺ วินสฺต)	เพื่อขจัดเสียแม่ซึ่งอันตราย ฯ
3. สกราช 762 นาคนภสตรปิมโรจ		3. ศักราช 762 นาคนภษตรปิมะโรจ
สเดจพระราชชนนีศรีธรรมราชมาดา		สมเด็จพระราชชนนีศรีธรรมราชมาดา
4. มหาติลกรตนราชนารถกนิโลงแม่		4. มหาติลกรัตนราชนาถกรโลง แม่
แลสเดจมหาธรรมราชาธิบดี		และสมเด็จพระมหาธรรมราชาธิบดี
5. ศรีสุริยวงส (โอรส) ราชอำนาจนาวหาวหาน		5. ศรีสุริยวงส์ (โอรส) ราช อำนาจนำวห้าวหาญ
นำพรบราคลาธรรณีดลสกลกษต		นำพ (ล) รบราคลาธรรณีดลสกลกษัต
6. ร (หากขึ้นเสวยใน) มหามไหสวริยอครราช		6. ริย (หากขึ้นเสวยใน) มหามไหสวริยอัครราช
เปนท้าวพระยามหากษตริย (นคร		เป็นท้าวพระยามหากษัตริย์ (นคร
7. ศรีสันนาไล) สุโขไทย แกวกलय		7. ศรีสันนาลัย) สุโขทัย แกวกलय
ผลาญปอปรกัสนตรูพระราชสีมา		ผลาญปอปรกษัตรูพระราชสีมา
8.เป็นขอบขอบพระบางเป็นแดน		8.เป็นขอบขอบพระบางเป็นแดน
เทาแสนสองนองหว		เทาแสนสองหนองหัว -

<p>9. ยแลแพร.....ส้เดจแม่ออก ทานจิงจักให้นิมนต์ตนส้เดจพระ</p> <p>10. (มหา) ศรี (กิริติ) เจาเหงา ผดทงกูรุดรณพันลอกฝูงอารีย จากสถานสถิริคัพ</p> <p>11. ชรบุรีศรีกำแพงเพชรมาสาางพระ อาวาสอาสนอนันต์มีชีศรีพิจิตรกิริติก</p> <p>12. ลยารามเปนสนนามเจามหาสัับบุรุษทั้งหลาย จักถวายอญชูลีน้อมนด</p> <p>13. นมัสการค่านับอนดบันนัศกราช 765 ในปีมะแมแปรวันเดือนในเดี</p>	<p>9. ยและแพร.....สมเด็จแม่ออก ทานจิงจักให้นิมนต์ตนสมเด็จพระ</p> <p>10. (มหา) ศรี (กิริติ) เจ้าเหง้า พุทธางกูรุดรณพันลอก ฝูงอริยะ จากสถานสถิริวะ คือพ -</p> <p>11. ชรบุรีศรีกำแพงเพชร มาสร้างพระ อาวาสอาสนอนันต์มีชีชื่อ ศรีพิจิตรกิริติก -</p> <p>12. ลยาราม เป็นสนนามเจ้า่มหาสัับบุรุษทั้งหลาย จักถวายอญชูลีน้อมนด</p> <p>13. นมัสการค่านับ อันดับนั้นศักราช 765 ในปีมะแมแปรวันเดือนในเดี -</p>
--	---



จารึกวัดป่ามะม่วง (ภาษาไทย) หลักที่ 1 ด้าน 1

คำจารึก	คำอ่าน
1. (เม) ออก่อนที่หนีเปนราช...	1. เมื่อก่อนที่หนีเป็นราช...
2. ..พรญารามราชผู้เปนปุณ..	2. ..พระยารามราชผู้เป็นปุณ..
3. (ปลู) กไมม่วงผู้นี้เป็นตองดู..	3. ปลุกไมม่วงผู้นี้เป็นตองดู..
4. ..แกกเมื่อลุนนี้พรญาภา (ไทย)	4. ..แกกม เมื่อลุนนี้พระยาสื่อไทย
5. ..รุพระไตรปิฎกไตรยไศจีน (สวย)	5. ..รู้พระปิฎกไตร ได้ขึ้นเสวย
6. ราชในเมืองศรีสัชชาไสย (สุโข)	6. ราชย์ในเมืองศรีสัชชาลัยสุโข
7. (ไทย) แทนปูแทนพู่เป (นทา)	7. ทัย อแทนปูแทนพ้อ ผู้เป็นท่า -
8. วเปนพรญาเบืองตวนนออ (กตว)	8. วเป็นพระยาเบือง <u>ตะวันออกตะวั</u> -
9. <u>นตค</u> หวนอนตึนอนตา (งคน)	9. <u>นตค</u> หวนอนตึนอน ต่างคน
10. ตางมีใจใคร่ใจรักเอามกฎ (ขัน)	10. ต่างมีใจใคร่ใจรัก เอามกฎ ขัน
11. ชัยศรีเสวตจรตมยดดยญ (อภิ)	11. ชัยศรีเสวตจัตรมายดัยญ อภิ -
12. เสกให้เปนทาวเปนพรญาทง (ง)	12. เสกให้เป็นท้าวเป็นพระยา ทั้ง
13. หลายจึงสมตขึ้นชีศรีสุรยพ	13. หลายจึงสมมติขึ้นชื่อศรีสุรยพ -
14. งศรามมหาธรรมราชาธิราชเสว (ย)	14. งศรีรามมหาธรรมราชาธิราช เสวย
15. ราชชอบด้วยทศพิทธราชธรรม	15. ราชย์ชอบด้วยทศพิทธราชธรรม
16. รูปรานีแกไพร่ฟ้าข้าไททงห	16. รูปรานีแกไพร่ฟ้าข้าไทย ทั้งห -
17. ลายเห็นเขาท่านบิใคร่พินเห็น	17. ลาย เห็นข้าท่านบิใคร่พินเห็น
18. สิ้นท่านบิใคร่เดิดพตายไวก่งล	18. สิ้นท่านบิใคร่เดิดพตตายไวก่งล -
19. (ก) พิตายไวก่งนงชีผู้ใดมิดวง	19. ก พิตายไวก่งนง ชื่อ ผู้ใดมิดวง
20. .งรามเท่าใดก็ดีบ่อนข้าพิน	20. .งรามเท่าใดก็ดี บ่อนข้าพิน
21. ..สกกคาบชีได้ <u>ข้าเล็ก</u> <u>ข้าเสื่อ</u> ห	21. ..สกกคาบ ชื่อได้ <u>ข้าเล็ก</u> <u>ข้าเสื่อ</u> ห -

22. (ว) พงษ์หวรรพกิติข้าบตีญอมเอา	22. วพงษ์หวรรพกิติ บ่ฆ่าบตี ยอมเอา
23. (มา) ลยงมาขุนบให้ถึงที่ฉิบหายซี	23. มาเลี้ยงมาขุน บให้ถึงที่ฉิบหาย ซื่อ
24. (ได) ฝูงยี้ยคดยี้ยคแดตนไต้ฝูงไส	24. ไต้ฝูงยี้ยคดยี้ยคแดตน ไต้ฝูงไส
25. ..นในปลาอย่าในเขาให้กินแลจก	25. ..นในปลา ยาในข้าวให้กิน และจัก
26. (ใ) หนิงที่ลิ้ที่ตายดงอนนก็ตีบ่	26. ให้ถึงที่ลิ้มที่ตายดงอัน กิติ บ่ห่ -
27. (อน) ข้าห่อนตีสกกคาบญอมโปรส	27. อนฆ่าห่อนตีสกคาบ ย่อมโปรด
28. (ฝูง) งโทะระแกตนดงอนนหลายถา	28. ฝูงโทะระแกตนดงอัน หลายท่า
29. (เ) เกกซี่จกนบบกแลมีถวนหย	29. แกกม ซื่อจกนบก็แลมีถวน หย -
30. (ม) ชัดเนือชัดใจแก่อนนเพือคยด	30. มอดเนือชัดใจแก่อันเพิงเคียด
31. (แลบ) อาจคยดงอนนเพือจก	31. แลบอาจเคียดดงอัน เพือจัก
32. ..(ตุ) งเปนพระพุทธุจจกเขาผู้	32. ..จุง เปนพระพุทธุ จุงจักเขาผู้ -
33. (งสดตว) ทงหลายข้ามสงสารทูนี่จุง	33. งสัตว์ทงหลายข้ามสงสารนี้ จุง
34. ...นญาวจากกขามุขาคคนเลยซี	34. ...น อย่าว่า จักฆ่าผู้ฆ่าคนเลย ซื่อ
35. ...ชาอนนไดอนนญงเปนตว	35. ...ฆ่าอันไดอันยังเป็นตัว

จารึกวัดป่ามะม่วง (ภาษาไทย) หลักที่ 1 ด้าน 2

คำจารึก	คำอ่าน
1 - 5. (ชำรุด)	1 - 5. (ชำรุด)
6.มหาส	6.มหาส
7.ของ....ค.....	7.ของ....ค.....
8.ด้วย...พระยาศรีสุ	8.ด้วย...พระยาศรีสุ-
9. (รยพงศรามม) หารธรรมราชา (อิราช)	9. รยพงศรามมหารธรรมราชาอิราช
10.น.‘.แก่งสวด	10.น.....แก่งสัตว์
11.นน. ดด. าดา	11.นน. ดด. าดา
12.นับนวนนแต่	12.นับวันแต่
13.พอได้ปีลนหนปีสน	13.พอได้ปีล้นหนปีสน
14.(มา) กกว่าชินนบบแลมีถวนซี	14.มากกว่าขึ้นนับแลมีถ่วน ซื่อ
15.แต่อนนททำนุยธรรมก่พี	15.แต่อันกระทำนุญธรรมก่อพิ-
16. (หาร)...ดก่สดูบเจดีย์ปลูกพระศรีมหา	16. หาร...ด ก่อสดูบเจดีย์ ปลูกพระศรีมหา
17. (โพธิ)...กูดี.....รมากแก่กนบบ	17. โพธิ...กุฎี.....ร มากแก่กม นับ
18. (ก่แลมีถวน) .. อยู่ (สวย) ราชในเมืองศรีสขช	18. กี่แลมีถ่วน ..อยู่เสวยราชย์ในเมืองศรีสขช-
19. (นาไลย) ศุโข (ไทยโด) ฎีสิบสองเขาศกรา	19. นาลัยสุโขทัยได้ยี่สิบสองข้าว ศักกรา-
20. ซ 1283 ปีอูลจิงให้ไปอญเชณมหาสา	20. ซ 1283 ปีอูล จิงให้ไปอญเชณมหาสา-
21. (มี) สงฆราชมีศีลาจารและรูพระปฏิภกต	21. มีสังฆราช มีศีลาจารและรูพระปฏิภกโต-
22. (รย)นกกฝูงมหาสามือนน	22. รนกกฝูงมหาสามี อัน
23. อยู่ใน..ลังกาทิบอนนมีศีลาจารดง	23. อยู่ใน..ลังกาทวิป อันมีศีลาจารดงอัน
24. (ฝูงกษินาศ) รพชววกอนแต่่นครพนน	24. ฝูงกษินาศรพ ชั่ว ก่อน แต่่นครพน
25.กฎีพืหารในปามวงนี้ดูส	25.กฎีพืหารในปามวงนี้ ดูส-

26. สีดั่งพระพิฆณุกรรม	26. สีดั่งพระพิฆณุกรรม
27. พระม	27. พระม-
28. สงฆทงหลายมา	28. สงฆท้งหลายมา
29. <u>ดอกไมไตทยน</u>	29. <u>ดอกไมไต้เทียน</u>
30. ป.....งกทำบุชาสองข	30. ป.....งกระทำบุชาสอง ข
31.งแตงลูก (เจ้าลูก) ขนไปรบ	31.งแตงลูกเจ้าลูกขนไปร้
32. (บ)..... เมืองจอดมา	32. บ..... เมืองจอดมา
33. พ.ป.	33. พ.ป.
34. บ..วแต่เมือง	34. บ..วแต่เมือง
35. สุขไท.....นี้ญอมกา (ง) พีดา	35. สุขทัย.....นี้ ย่อมกางพีดา-
36. (น).....บนบให้ตวนน..	36. น.....บนบให้ตะวัน..
37.งยอ อง ... นี้ ...	37.งยอ อง ... นี้ ...
38. (ร้ยว)	38. รมยว

จาริกวัดป่ามะม่วง (ภาษาไทย) หลักที่ 1 ด้าน 3

คำจารึก	คำอ่าน
1. วลดอกไม้. อ	1. วลดอกไม้ (ของ)
2. เอาผ้าบุญจริงคอนนงามปูบ่ให้.....	2. เอาผ้าบุญจริงศอันนงามปูบ่ให้.....
3. นสกกแห่งซี้จกกนบบแต่เครื่อ(อง)...	3. นสกกแห่ง ซื่อจกนบแต่เครื่อ...
4. นนนวนวมกกวากวชินกลาวถี่ ... (เ)	4. นันด้วยมากกว่าชินกลาวถี่ เ -
5. ลยผีจกกปรยบไปดูหนทางนนวนงาม	5. ลย ผีจกเปรียบไปดูหนทางนนวนงาม
6. ดงหนทางในเมืองฟ้าจิงไหเอ	6. ดงหนทางในเมืองฟ้า จิงไหเอ -
7. ราชนามหาสามีสงฆราชเขาพระราชาสีน	7. ราชนามหาสามีสงฆราช <u>เข้าพระราชาสีน</u>
8. ไตรมาสเมื่อแล้วออกพรรษาจิงกทำ	8. ไตรมาส เมื่อแล้วออกพรรษา จิงกระทำม -
9. หาทานฉลองพระสิริคอนนหล..	9. หาทานฉลองพระสิริฤทธิ์อันหล..
10. ตนพระพุทเจ้าเราอนนประดิศถาก	10. ตนพระพุทเจ้าเราอันประดิษฐานก -
11. ลางเมืองศุโขไทยซิงลวงตวนนออ	11. ลางเมืองสุโขทัย ซิงลวง <u>ตวันออ</u> -
12. ฎพระศรีรัตนมหาธาตุนนฉลอ (งส)	12. ฎ พระศรีรัตนมหาธาตุนั้น ฉลอส -
13. ดบธรรมมทุกวนนถวนรอยวนน	13. ดับธรรมทุกวันถวนรอยวัน
14. แลวกรยาทานคาบ ننทงเหมิน	14. แลวกรยาทาน คาบนั้นทงหมื่น
15. นิงเงินเหมินนิงบียสิบลานหมา (กสิ)	15. นิง เงินหมื่นหนึ่ง เบี้ยสิบลาน <u>หมากสิ</u> -
16. บล่านผาจีพรสิร้อยบาดสิร้อย (หมอน)	16. <u>บล่าน</u> ผาจีพรสิร้อย บาดสิร้อย <u>หมอน</u>
17. นัง สิร้อย หมอนนอน สิร้อยพุก.....	17. <u>นัง</u> สิร้อย หมอนนอน สิร้อย พุก (สิร้อย)
18. เครื่องกรยาบูชาทงหลายจกน (บกกแ)	18. <u>เครื่องกรยาบูชา</u> ทงหลายจกน <u>จักนบ</u>
19. ลมิตวนแตอนนฝุงลูกบาน ลูก...	19. ลมิตวน แต่อันฝุงลูกบ้าน ลูก...
20. มาชอยจกนบบแลมีไดแตอนน (เค)	20. มาชอย จักนบแลมีได้ แต่อัน <u>เค</u> -
21. รือองทำบูชามหาสฆราชจกนบ (บ)	21. <u>รือองกระทำบูชา</u> มหาสฆราช <u>จักนบ</u>

22. ก้แลมีถวนเมื่อ <u>ออกพรรษา</u> แล้ว...	22. ก้แลมีถวน <u>เมื่อออกพรรษา</u> แล้ว ...
23. <u>วณนพุทธพารหน</u> ไทรงงเปลาปุ (นร)	23. <u>วันพุทธวาร์</u> <u>หนไท</u> รงเป่าปุนี้ -
24. พพสุนเกษตรเมื่อ <u>ตวนนเอยน</u> แ (ตพ)	24. พสุนักษัตร <u>เมื่อตวันเียน</u> แต่พ -
25. <u>ระพุทธเจ้า</u> เราเขานีรพานมาถิง (วน)	25. <u>ระพุทธเจ้า</u> เราเขานีรพานมาถิงวั -
26. นบวสนนได <u>พนนเการอยหา</u> ปี...	26. นบวสนน <u>ได้พนนเการอยหา</u> ปี ...
27. นบดวยวณนแต่ <u>พระนัรพาน</u> (มาถิง)	27. นบดวยวันแต่ <u>พระนัรพาน</u> มาถิง
28. วณนบวสนนได <u>ทกแสนเกา</u> เห (มิน)	28. วันบวสนน <u>ได้ทกแสนเกา</u> หมื่น
29. <u>หาพนนทกรอย</u> วณนนิงพรญา (ศรีสุ)	29. <u>หาพนนทกรอย</u> วันหนึ่ง พระยาศรีสุ -
30. รยพงศรามมหารธรรมราชาธิราช..	30. รยพงศรามมหารธรรมราชาธิราช..
31. หากสมาทานทสี่ลเปนดาบส ...	31. หากสมาทานสี่ลเปนดาบส...
32. นา <u>พระพุทธรูป</u> ทองอนนป (รดิส)	32. <u>หน้าพระพุทธรูป</u> ทองอันประดิษ -
33. ถาไวเหนือราชมนทีรอนนัตนแต่...	33. <u>ฐานไวเหนือราชมนที</u> รอันตนแต่
34. วณนนั้นแลแล้วจิงอญเชฎุมหา (สามีส)	34. วันนั้นแล แล้วจิงอญเชฎุมหาสามีส -
35. งมราชดวยเถรานูเถริก (สุ) สงฆทง (งหลา)	35. งมราชดวยเถรานูเถริกษสงฆทงหลา -
36. ยขึ้นเมื่อถิงราชมนทีร ... องจิง ..	36. ยขึ้นเมื่อถิงราชมนทีร ... องจิง ..
37. บวสเปนสามเณรทีนนั้นเมื่อจก...	37. บวสเปนสามเณรทีนนั้น <u>เมื่อจก</u> ..
38. สี่ลนัรพญาศรีสุรพงศรามธรรม (ราชา)	38. สี่ลนัรพญาศรีสุริ(ย)พงศราม(มหา)ธรรมราชา
39. ธิราชจิงจกยีนมึนบ <u>พระพุท</u> (ธ)	39. ธิราช จิงจกยีนมึน <u>มีอนบพระพุท</u>
40. ทองนบทั้งพระปิฎกตรย	40. ทอง นบทั้งพระปิฎกไตร
41. บไวทีนนั้นนบทั้งมหาสามีสงฆรา	41. บ ไวทีนนั้น นบทั้งมหาสามีสงฆรา -
42. ขจิงจกอธิสถานวาดงนี้ดวย	42. ข จิงจกอธิฐานว่าดังนี้ดวย

จารึกวัดป่ามะม่วง (ภาษาไทย) หลักที่ 2 ด้าน 1 และ 3
(ชำรุด)

จารึกวัดป่ามะม่วง (ภาษาไทย) หลักที่ 2 ด้าน 2

คำจารึก	คำอ่าน
1. นน <u>นี</u> ในกลาง	1. นน <u>นี</u> ในกลาง <u>สม</u>
2. <u>ม่วง</u> ให้ประดิษธา	2. <u>ม่วง</u> ให้ประดิษ <u>ฐา</u>
3. <u>กฎ</u> พิหารแถ	3. <u>กฎ</u> พิหาร แถ -
4. ลงเมื่อพระนิร	4. ลง <u>เมื่อ</u> พระนิพ -
5. พานพางกุสินา	5. พาน <u>พาง</u> กุสินา -
6. รนครแถลงฝูง	6. รนคร แถลง <u>ฝูง</u>
7. ขสิณาสรพนัง	7. ขสิณาสร <u>พ</u> <u>นัง</u>
8. บริพารแถลง	8. บริพาร แถลง
9. ทงพระอารย	9. <u>ทัง</u> พระอารย
10. กสฺสพมาทูลฝฺา	10. กัสสพมาทูล <u>ฝฺา</u>
11. <u>ดิน</u> พระเปนเจ้า	11. <u>ดิน</u> พระ <u>เป็น</u> เจ้า
12. อนนข้แรกออก	12. <u>อัน</u> ข้แรกออก
13. จาก <u>โลง</u> ทองแถ	13. จาก <u>โลง</u> ทอง แถ
14. ลงทังขุนมัลลว	14. ลง <u>ทัง</u> ขุน <u>มัลล</u> ว -
15. ขสิคนมากกระทำนุ	15. <u>ช</u> <u>สิ</u> คนมากกระทำ <u>นุ</u> -
16. ชาประดิษธาทง	16. ชา <u>ประ</u> ดิษ <u>ฐา</u> <u>ทัง</u>
17. สี่มากรลาอุโปส	17. สี่ <u>มา</u> กระ <u>ลา</u> อุ <u>โบ</u> ส -
18. (ถ) แลสิมานนโน	18. ถ <u>และ</u> สี่ <u>มา</u> <u>นั</u> น โ -
19. (สด) ทยนญอมฝู	19. สด <u>เที</u> ย <u>ร</u> <u>ย</u> <u>อ</u> <u>ม</u> <u>ฝู</u>

20. (งส) งฆอนนคงป	20. งสงฆ์อันคงเป็น
21.ปริชญา	21.ปริชญา
22.รอนนมี	22. ...ร อันมี
23.สงฆราชา	23. ..สังฆราชา
24. ...พระปิฎ	24. ...พระไตรปิฎ -
25. (กไต) รอนนได	25. ก อันได้
26. .. (บ) วสแต่ไ..	26. ..บวชแต่ไ -
27. ...ฝูงมหาส	27. ...ฝูงมหาส -
28. (รม) นลคกาทวิ	28. มณลคกาทวี -
29. (ป) .น	29. ป.น
30. มานนนเอาที่	30. มานันเอาที่
31. นนนทพรญา	31. นั้นที่พระยา
32. ศรีสุรยพงศ	32. ศรีสุรยพงศ
33. ธรรมราชาธิรา	33. ธรรมราชาธิรา -
34. ซอกบวสแล	34. ซอกบวชและ
35. <u>แผ่นดิน ปา (ม) ๑</u>	35. <u>แผ่นดิน ปามัว -</u>
36. งนิไหว...	36. งนี้ไหว...
37. .. มหาสมน	37. ..มหาสมณ
38. ทงอนน...	38. ทั้งอัน...
39. ..เล็ก.....	39. ..เล็ก
40. .นปลายพ..	40. .น ปลาย พ.
41. .ปลาย....	41. .ปลาย....

42.	42.
43. นนำโผง	43. นนำโผง
44. ทงหลายเหน	44. ท้งหลายเหิน

จาริกวัดป่ามะม่วง (ภาษาไทย) หลักที่ 2 ด้าน 4

คำจารึก	คำอ่าน
1. อนนท่านจ.ป.	1. อันท่าน จ.ป.
2. ตยนวารายใน (ข)	2. เตยนวารายในซ์ -
3. (ว) วณินช (ววห)	3. วณิ ในซั้วห -
4. นาไสจกกไดไป	4. นนำไสร้ จำได้ไป
5. โนนรกนนสก	5. โนนรกกันั้นส์ -
6. กอนนแตนิเมิ	6. กอัน แต่นี้เมี่ -
7. อหนาวาไสญอ (ม)	7. อหนนำว่าไสร้ ย่อม
8. จกกถึงแก..	8. จักถึง แก..
9. อนนรยแลแ (ต)	9. อัน (ต) รยแล แต่
10. ศกราชปิอุลน	10. ศักราชปิอุลน
11. ไทปรวงเปล	11. ไทยปรวงเป่า
12. นิเมือหน้าได (สิ)	12. นีเมือหน้าได้สี่
13. แสนภูบเหมิน	13. แสนภูบหมื่น
14. เจดพนนหารอ (ย)	14. เจ็ดพันห้าร้อย
15. สามสิบเกาปีใน	15. สามสิบเก่าวปี ใน
16. ปิเาะ ปินนไท	16. ปิเาะ ปินนไทย
17. กตดเหมาจากก	17. กัดเม้าจัก

18. อริตตสญญิเมิ	18. อมริตตสัจญญาเมเี -
19. อนนณแลพลุ	19. อนันนแล พอลู -
20. กพีนอง....	20. ก <u>พีนอง</u>
21. นนดง....	21. นน ดัง....
22.(ตา)	22.ตา -
23. งคนตางจก.	23. งคนตางจัก.
24. ...ถี่....	24. ...ถี่อ....
25. .น.กน	25. .น.ก....
26. .อนนนิควยสูง	26. .อันนิตัวสูง
27. แต่สกคยว	27. แต่สกคเดียว
28. .ควยยนิสผิ .	28. .ตัวยนิไชร้ ผิ .
29. (แก) หนกท	29. แกหนกท -
30. นาญอมคลานไป	30. นา ย่อมคลานไป
31. ไส ...แ.	31. ไสร้ ...แ.
32. ญอมคยอก . สิ	32. ย่อมคยอก . สิ-
33. บปีแลตาย ..	33. บปีแลตาย ..
34. ทง	34. ทัง
35. แทไวดงงนิได	35. แท ไวดังนี้ได
36. เพื่อพรญามหา	36. เพื่อพระยามหา
37. ธรรมราชาธิราช	37. ธรรมราชาธิราช
38. นนรูลวงธรรม	38. นันรูลวงธรรม
39. <u>พระพุทท์</u> แก	39. <u>พระพุทท์</u> ก็แท้

40. รูลวงปรชา	40. รูลวงประชา
41. . ไตก...	41. . ไต....ก...
42. แลว ...ก...	42. แล้ว ... ก ...
43. ...นี้แท้...	43. ...นี้แท้...
44. นน.ใส	44. นน . ใสรั
45. พรญาผู้ชีนาพ	45. พระยาผู้ชี นาพ
46. ดาลแลหม ..	46. ดาล แลหม..
47. เหนเทารง..	47. เห็นเท่ารัง ..
48. ไ...มากพ..	48. ไ...มาก พ..
49. นิ.ทงหลาย	49. นี้ .. ทั้งหลาย
50. อนุโมนาควย	50. อนุโมนาควย
51. ถึง 55.(ชำรุด).....	51. ถึง 55.(ชำรุด).....

จารึกวัดพระยืน ด้าน 1

คำจารึก	คำอ่าน
1. นโมตสสภควาโต	1. นโม ตสส ภควาโต
2. อนนวา <u>พระเสลาจารึก</u> เจ้าท้าวสองแสนนาอนธรมิ 3.	2. อันว่า <u>พระเสลาจารึก</u> เจ้าท้าวสองแสนนา อันธรมิ -
กราชผู้เป็น <u>ลูกรัก</u> แก่พระญาผายุเป็นหลานแก่พระญา	3. กราช ผู้เป็น <u>ลูกรัก</u> แก่พระญาผายุ เป็นหลานแก่พระญา
4. คำฟูเป็นเหลนแก่พระญามังราย <u>หลวงเจ้าท้าว</u> นี้	4. คำฟู เป็นเหลนแก่พระญามังราย <u>หลวงเจ้าท้าว</u> นี้ -
5. มือสุดชนมาพิธิ <u>ปีเดือน</u> พตงดงอนนังใจได้เสวยรา	5. มือสุดชนมาพิธิ <u>ปีเดือน</u> พตงดงอัน จึงได้เสวยรา -
6. ชไชศรีมีศักดิ์มีบุญฤทธิ์เดชะตบะหนักหนาเป็นพ	6. ช ชัยศรีมีศักดิ์มีบุญฤทธิ์เดชะตบะหนักหนา เป็นพ -
7. ญาณหารธรรมิกราชอาจบังเกิดศรัทธาใน <u>ศาสนา</u> พ	7. ญาณหารธรรมิกราช อาจบังเกิดศรัทธาใน <u>ศาสนา</u> พ -
8. <u>ระศรีรัตนตรัย</u> แลจึงให้ไปอาราธนาในมนต์พระม	8. <u>ระศรีรัตนตรัย</u> แลจึงให้ไปอาราธนาในมนต์พระม -
9. หาเถรเป็นเจ้าผู้หนึ่งชื่อ มหาสมณเถร อันอยู่ในนครสุ	9. หาเถรเป็นเจ้าผู้หนึ่งชื่อ มหาสมณเถร อันอยู่ในนครสุ -
10. กโขไทยคาบนั้นบมิได้มาแลพอยจึงให้ไปบ่าบ	10. โขทัย คาบ นั้นบมิได้มาแล พอย จึงให้ไปบ่าบ -
11. วงสรวงอาราธนาอัญเชิญพระมหาเถรเป็นเจ้าด้วยเคา	11. วงสรวงอาราธนาอัญเชิญพระมหาเถรเป็นเจ้าด้วยเคา -
12. รพหนักหนาคาบหนึ่งโสดคาบนั้นนทานเป็นเจ้าจึงลิล	12. รพหนักหนาคาบหนึ่งโสด คาบนั้นทำเป็นเจ้าจึงลิล -
13. มาด้วยศิษย์คนตนล้วนผู้ดียอมอริยสงฆ์ทรงศีลาจา	13. มาด้วยศิษย์คนตนล้วนผู้ดียอมอริยสงฆ์ทรงศีลาจา -
14. รยอุภริสหนักหนาพระมหาเถรเป็นเจ้านั้นโสด ประ	14. ร อุภริสหนักหนา พระมหาเถรเป็นเจ้านั้นโสด ประ
15. กอบด้วยอริยาบถอันดีมีอินทรีย์อันสันทานอด	15. กอบด้วยอริยาบถอันดีมีอินทรีย์อันสันทานอด
16. ญาณกรัตตัญญาตา กอปรด้วยปัญญาแลศีลาจารมณู	16. ญาณกรัตตัญญาตา กอปรด้วยปัญญาแลศีลาจารมณู
สภาร	สภาร
17. รู้ฉลาดในไวยาหารอรรถธรรมทั้งหลายรู้อสังขคน	17. รู้ฉลาดในไวยาหารอรรถธรรมทั้งหลาย รู้อสังขคน -
18. ขาในไตรสรณาคัมภีร์ไดจกจกไปในจตุรบายนรกไซท์	18. ขาในไตรสรณาคัมภีร์ไดจกจกไปในจตุรบายนรกไซท์
19. านญกอกบออก <u>หนทาง</u> สวรรค์ด้วยอันว่าให้จำศีลกระทำ	19. าน ญกอกบออก <u>หนทาง</u> สวรรค์ด้วยอันว่าให้จำศีลกระทำ -
20. าทิรภาพนาเมื่อท่านเป็นเจ้านั้นใน <u>ปีระกา</u>	20. าทิรภาพนาเมื่อท่านเป็นเจ้านั้น ใน <u>ปีระกา</u>
<u>เดือนเจียง</u>	<u>เดือนเจียง</u>
21. <u>วันศุกร์</u> วันท่านเป็นเจ้าจักถึง วันนั้น ตนท่านพ	21. <u>วันศุกร์</u> วันท่านเป็นเจ้าจักถึง วันนั้น ตนท่านพ -
22. ญาณธรรมิกราชบริพัตรด้วยผู้กราชโยธามหาชนพลล	22. ญาณธรรมิกราชบริพัตร ด้วยผู้กราชโยธามหาชนพลล -
23. <u>กเจ้าลูกขุนมนตรี</u> ทั้งหลายยายกันให้ถือกระทง	23. <u>ก เจ้าลูกขุนมนตรี</u> ทั้งหลายยายกัน ให้ถือกระทง

เขาตอกคอ	ข้าวดอกคอ -
24. <u>ก</u> ไม่ไต่เทียนตีพาดดงพินคองกลองปี่สรโน	24. <u>ก</u> ไม่ไต่เทียนตีพาทย์ดั่งพินฆ้องกลองปี่สรโน
พิสนญไชยท	พิสนญชัย ทะ-
25. ทยดกาหลแดรสงฆมารกงสดาลมรทง	25. เทียด กาหล แดรสังฆมาน กังสดาล มรทงค์
ดงเดือสสงเลือส	ดงเดือด เสียงเลือศ
26. สยงกองอ่กทงคนรองโห้อีดาสรทานทวทงนคกรหริปู	26. เสียงก่อง อี้ก่กั้คนร่องโห้อ้อดาสะท่านท่วท่กั้กั้นคกรหริภู -
27. ญไชยแลจิงไปรบพระมหาเดรเปนเจ้าอญเชญเขามา	27. ญชัยแล จิงไปรบพระมหาเดรเปนเจ้า อัญเชญเข้ามา
28. ในพระพิหารไอยทานเวทงกุฎีสถานอวาสนนี้แก่พระ	28. ในพระพิหาร ไอยทาน เวทงกุฎีสถานอวาสนนี้แก่พระ
29. มหาเดรเปนเจ้านนแลวจิงบำเรอแก่พระมหาเดรเปน	29. มหาเดรเปนเจ้านั้นแล้ว จิงบำเรอแก่พระมหาเดรเปน
30. เจาแลผู้สงฆทงหลายด้วยจตุสปรไยอนนควรตีผู้คนอ	30. เจ้าแลผู้สงฆทงหลายด้วยจตุปัจจยอันควรตี ผู้คนอ -
31. นอญพายกุมกามชยงใหม่พูนกั้ตีผู้คนอนนมีในเมืองหริ	31. นอญกายกุมกามชยงใหม่พูนกั้ตีผู้คนอันมีในเมืองหริ -
32. ปุญชนี้กั้ตีเขามีใจสรธาแก่พระมหาเดรเปนเจ้า	32. ญชัยนี้กั้ตี เขามีใจศรัทธาแก่พระมหาเดรเปนเจ้า
บางคนเข	บางคนเข้ -
33. าววสจ่าสิลิกท่ววีระอนดีแห่งสำนักพระมหาเดรเปน	33. าววสจ่าสิลิกท่ววีระอันดีแห่งสำนักพระมหาเดรเปน
เจ้าแ	เจ้าแ -
34. ตนนจิงบงเกิดเปนบุญธรรมหนักหนา	34. ต่่นั้นจิงบงเกิดเปนบุญธรรมหนักหนา
พระมท (าเดรเปน)	พระมท (าเดรเปน)
35. เจามาอญบ่มินานท่ใดทานจิงรำเพิงไปมาพิจาร (ณา)	35. เจ้ามาอญบ่มินานท่ใด ท่านจิงรำเพิง ไปมา พิจาร (ณา)
36. าสนี้กับพระพุทธรูปยี่นอันสถิตอยู่ด้านปลา	36. าสนี้ กับพระพุทธรูปยี่น อันสถิตอยู่ด้านปลา.....
37. กนี่อนอาจารย์เดาแก่แตชววกอนหากท่ทำปร	37. ก นี้ อันอาจารย์เด้าแก่แต่ชววกอนหากท่ทำประ.....
38. มหาเดรเปนเจ้าจิงตรีไดด้วยกำลังเปรญาจก.....	38. มหาเดรเปนเจ้าจิงตรีไดด้วยกำลังเปรญา จัก.....
39. ฐ.....ชนคนสบบวิสุทงหลาย	39. ฐ.....ชน คนส้ป้ประท่ทั้งหลาย.....
40.พระเปน.....เงิงหา.....	40.พระเปน.....เงิงห้้า.....

จาริกวัดพระยีน ด้าน 2

คำจาริก	คำอ่าน
1. รุ่งตื่นพายไตโ	1. รุ่งตื่นภายใต้ให้
2. ไปกล่าวพิจารณาการอนนจกกทำ	2. ไปกล่าวพิจารณาการอันจักกระทำ
3. พระนเนนแห่งทานพรญามหารมิกราชผู้เปนเจ้า เม็	3. พระนนั้น แห่งทานพรญามหารมิกราชผู้เป็นเจ้า เม็ -
4. อง ทานพรญาคนนไถญินวาพระมหาเถรเปนเจ้า จกกทำพระดง	4. อง ทานพรญาครั้นไถยินว่าพระมหาเถรเป็นเจ้า จักกระทำพระดง
5. อนนเยยบงเกิดสรธาญินตีนกกหนา จึงให้ฝูงมนตรึมาอยู่จำนำ	5. อัน เยยบัง เกิดสรธาญินตีนกหนา จึงให้ฝูงมนตรึมาอยู่จำนำ
6. แต่งทำการดวยพระมหาเถรเปนเจ้าโสด ถดดนนพระมหาเถ	6. แต่งกระทำการดวยพระมหาเถรเป็นเจ้าโสด ถัด นั้นพระมหาเถ -
7. รเปนเจ้าจึงให้บอกแก่ฝูงอุบาสกอุบาสิกามหาชน คนทงหลายท	7. รเป็นเจ้าจึงให้บอกแก่ฝูงอุบาสกอุบาสิกามหาชน คนทั้งหลายท -
8. านสบบปฐิสแลฝูงนันทานนกกปราชทงหลาย ไหหานินแลงแ	8. านสัปฐิสและฝูงนั้น ทานนกกปราชญ์ทั้งหลาย ให้หานินแลงแ -
9. ปลงเสียดแล้วทานให้พิทธดุริสพารกาล ฉายานาที่ตริยาง	9. ปลงเสียด แล้วทานก็ให้พิทธดุริสพารกาล ฉายานาที่ตริยางค์
10. นบพวงลกคนอนนเปนมหมงคล แลวพระ มหาเถรเปนเจ	10. นพวงศีลคณาอันเป็นมหมงคล แล้วพระมหา เถรเป็นเจ้ -
11. าจิงให้แรกทศกบอนบนนลงงพระยีนเปนเจานี้ ในปีระกา เดือ	11. าจิงให้แรกทศกบ่อนบัลลังก์พระยีนเป็นเจ้านี้ ในปีระกา เดือ -
12. นยี่ ออกสามคำ วนนไทวนนกาบเสด วนนเมง	12. นยี่ออกสามคำ วนไทยวันกาบเส็ด วันเม็งวัน

<p><u>วณนศุกรพารเมือ</u></p> <p>13. จกกลไกลรุงมุงดูศกกราชได<u>เจดรอยสามสิบเอ็ด</u> 731 ไดริกสเจ</p> <p>14. ดอนนชี่บูรณรรพสุ ถดตณนททานเปนเจापอยไห แรกท คุบช</p> <p>15. นราก<u>พระพุทธรูปยืน</u>ทงสามคนอนนมีหนดาน ไต ดานเหนือ</p> <p>16. มือหน<u>ตวนตกน</u>นท<u>ปีระกา</u> เดือน<u>สาม</u> แรม<u>สี่</u>คำ <u>วณนไทวณนกด</u></p> <p>17. <u>ดเรา</u> <u>วณนเมงพารสุกร</u> ดูฉายาเมือตวนน<u>ชินสิบหา</u> <u>ฝาดิน</u> ไดจิตริก</p> <p>18. สสกกราชได<u>เจดรอยสามสิบเอ็ด</u>ไซด์ 731 ก<u>ทำพระยืน</u>เปน</p> <p>19. จานี่ใน<u>ปีระกา</u>มาแล้วใน<u>ปีจุพ</u>ไดสองเขา ทานเปนเจ้าไหฉลองใน</p> <p>20. สองปีนนสามคาบในกาลเมือฉลองน ทานพระยาธรรมิกราช</p> <p>21. เลหากรงแต่งกรยาทานอัสสบริสการทงหลาย มาถวายไหเปน</p> <p>22. มหาทานทุกดานแล ด้วยเดชะบุญ พระมหาเถร แลพรญาธ</p> <p>23. รมิกราชอนนดีหนกหนาหากงวอนตราบายได้</p>	<p><u>ศกรพาร เมือ</u></p> <p>13. จักไกลรุ่ง มุงดูศกกราชได<u>เจดร้อยสามสิบเอ็ด</u> 731ได้ฤกษ์เจี -</p> <p>14. ด อันชื่อบุรณรรพสุ ถัดนั้นท่านเป็นเจ้าพ้อยให้ แรกท คุบประช -</p> <p>15. นราก <u>พระพุทธรูปยืน</u>ทั้งสามคน อันมีหนด้านใต้ ด้านเหนือ -</p> <p>16. มือ หน<u>ตะวันตก</u>นั้นก็<u>ปีระกา</u> เดือน<u>สาม</u> แรม<u>สี่</u> <u>คำ</u> วัน<u>ไทยวัน</u>กั -</p> <p>17. <u>ดเรา</u> วัน<u>เม็งพารสุกร</u> ดูฉายาเมือ<u>ตะวันขึ้นสิบห้า</u> <u>ฝาดิน</u> ได้จิตฤก -</p> <p>18. ษ ศกกราชได<u>เจดร้อยสามสิบเอ็ด</u>ไซด์ 731 กระทำ<u>พระยืน</u>เป็น -</p> <p>19. จ้านี่ใน<u>ปีระกา</u>มาแล้วใน<u>ปีจุพอ</u>ได้สองเข้า ท่านเป็นเจ้าให้ฉลองใน</p> <p>20. สองปีนั้นสามคาบ ในกาลเมือฉลองนั้น ท่านพระยาธรรมิกราช -</p> <p>21. เลหากรัง แต่งกรยาทานอัสสบริสการ ทั้งหลาย มาถวายให้เป็น</p> <p>22. มหาทานทุกด้านแล ด้วยเดชะบุญ พระมหาเถร และพระยา ฐ -</p> <p>23. รมิกราชอันดีหนักหนา หากังวล อันตราบายได้</p>
---	---

<p>สกกอนน วุนนอ</p> <p>24. นนทานไสยออดพระเปนเจ้านนพระหากทำป ราดิหาร สองซาล</p> <p>25. รงสีมีหกฉนดูไสพาวในกลางหวา งามดั่งแสงเคียกรงฝูงพล</p> <p>26. ทงหลายหนนอสจจรมหนกหนา เมื่อฉลอง <u>พระยีนเปนเจ้าคา</u></p> <p>27. บหลงนนไนไสดในเดือนหกบูรณมี<u>วันพระหส</u> บดี ทานพรญา</p> <p>28. ธรรมิกราชให้ทานแปลงปราสาทอนนนิง แลปรตบบงามดีหนกท</p> <p>29. นาฉิจกอุปมาไปดั่งมหาไพชยนต์ปราสาท นนนตาย แลจิงสรง</p> <p>30. <u>พระธาตุ</u>เปนเจ้าด้วยนำสุคนธสีลธรา แล้วจิงบูชา<u>พระธาตุ</u>เปน</p> <p>31. จาดวย<u>เครื่องบูชา</u>ทงหลายอนนพิเสสหนกหนา แลครบถวนส</p> <p>32. ามวนนเมื่อพรญาธรรมิกราชสรง<u>พระธาตุ</u>วัน ลุนนน ในสุพ</p> <p>33. รรณภาช<u>พระธาตุ</u>เปนเจ้าจิงทำปราดิหาร วยนไปมาใน<u>ขันค</u></p> <p>34. าลจิงบนนการงสีรสมีออกตางตางฉน</p>	<p>ลักอัน วันฉ -</p> <p>24. นทานไสยออดพระเปนเจ้านนพระหากกระทำ ปาฏิหาริย์ สองซาล</p> <p>25. รังสี มีหกฉน ดูไสพาว ในกลางหวา งามดั่งแสง เคียกรัง ฝูงพล</p> <p>26. ทังหลายหัน อัจจรรยหนกหนา เมื่อฉลอง<u>พระ</u> <u>ยีนเปนเจ้าคา</u> -</p> <p>27. บหลงนนไนไสดในเดือนหก บูรณมี<u>วันพฤหสดี</u> ทานพรญา</p> <p>28. ธรรมิกราชให้ทานแปลงปราสาทอันหนึ่ง และประดับงามดีหนกท -</p> <p>29. นา ฉิจกอุปมาไปดั่งมหาไพชยนต์ปราสาทนั้น ตาย แล จิงสรง</p> <p>30. <u>พระธาตุ</u>เปนเจ้าด้วยนำสุคนธศรีสินธรา แล้วจิงบูชา<u>พระธาตุ</u>เปน -</p> <p>31. จ้าด้วย<u>เครื่องบูชา</u>ทังหลายอันพิเศษหนกหนา และครบถ้วนส-</p> <p>32. ามวัน เมื่อพระยาธรรมิกราชสรง<u>พระธาตุ</u>วัน นั้น ในสุพ -</p> <p>33. รรณภาชน <u>พระธาตุ</u>เปนเจ้าจิงกระทำปาฏิหาริย์ เวียนไปมาใน<u>ขันค</u> -</p> <p>34. าลจิงบันสีอรังสีรัศมีออกตางตาง ฉน</p>
--	--



<p>ทานพรญาบงเกือ</p> <p>35. ดศรธาจิงโหเชญฝุงมหาเถรานุเถรทงหลาย เขาตูปราดิหาร</p> <p>36.(อ) นนควงรามดีเพิงมีใจสจจรมหนก หนา ดงอนน</p> <p>37.ปรดิสตากพระมหาพุทรูปหล่อ</p> <p>38.เดือนสิบเอ็ดแรมค้ำนิง</p> <p>39.(ซำรุด) มพเดดมาลบสกกกรา....</p> <p>40.ในปีนนจ.....</p> <p>41.(พรเปน.....</p>	<p>ท่านพระยาบังเกิ -</p> <p>35. ดศรธา จิงให้อัญเชญฝุงมหาเถรานุเถร ท้งหลาย เข้าตูปาฎิหารีย์</p> <p>36.(อ) นควงรามดีเพิง มีใจอัจจรรย หนักหนา ดั่งอัน</p> <p>37.ประดิษฐากพระมหาพุทรูปหล่อ</p> <p>38.เดือนสิบเอ็ดแรมค้ำหนึ่ง</p> <p>39.มพอเดดมาลบคักกรา.....</p> <p>40.ในปีนัจ.....</p> <p>41.(พระเปน).....</p>
---	---

จารึกวัดพระเสด็จ ด้าน 1

คำจารึก	คำอ่าน
1. สุกมสุดสวษติศรีศรีนทรบวรวิสุทธิ	1. สุกมัสตุ สวัสตีศรีศรีนทรบวรวิสุทธิ
2. วิวิธเดโชชยาติเรก 1431	2. วิวิธเดโชชยาติเรก 1431
3. ศกมเสงนักษัตรบูรณมีไพศาช	3. ศก มะเส็งนักษัตร บูรณมีไพศาช
4. พุทธพาร ศุกมหุติ นายพัน	4. พุทธพาร ศุกมหุติ นายพัน
5. เทพรักษาลนายพันสุริยามาศแล	5. เทพรักษา และนายพันสุริยามาศแล และ
6. อำแดงคำกองแลอำแดงคำแก้วแผ้ว	6. อำแดงคำกอง และอำแดงคำแก้ว แผ้ว
7. <u>ใบบาป</u> <u>ราบใจมัว</u> พัวใจสารุ อาจในสุ	7. <u>ใบบาป</u> <u>ราบใจมัว</u> พัวใจสารุ อาจในสุ -
8. จริตวิลาลิตสรทธาปลงมหาคามบริเว	8. จริต วิลาลิตศรีทธา ปลง มหาคามบริเว -
9. นแดพระมหาเถรราหุลเทพวัน (น)	9. ณ แดพระมหาเถรราหุลเทพวันน
10. วาสีศรีวิริยประญาในอารามกานสอให้	10. วาสี ศรีวิริยประญา ในอารามกานสอให้
11. เปนสังฆิการามแล // ในเมื่อศกั	11. เปนสังฆิการามแล // ในเมื่อศกั -
12. ราชได 1434 ศกมแมนักษัตร	12. ราชได้ 1434 ศก มะแมนักษัตร
13. สุกมหุติจิงนายพันเทพรักษาพัน	13. ศุกมหุติ จิงนายพันเทพรักษา พัน
14. สุริยามาศอีกอำแดงคำกองอำแดง	14. สุริยามาศอีกอำแดงคำกอง อำแดง
15. คำแก้วแผ้วในหม่นอันทัพพะ	15. คำแก้ว แผ้วในหม่นอันทัพพะ
16. สรทธาอทยาสรยใจจ้านงจงประโยชน์	16. ศรีทธาอทยาชัย ใจจ้านงจงประโยชน์
17. โฆษณาแกมหาสิปบุรุษทั้งหลาย	17. โฆษณาแกมมหาสิปบุรุษทั้งหลาย
18. หมายเปนประธานคือ <u>ท่านเจ้าขุน</u>	18. หมายเป็นประธาน คือ <u>ท่านเจ้าขุน</u>
19. หลวงมหาเพียรประญาแลท้าว	19. หลวงมหาเพียรประญา และท้าว
20. ญอดท้าวไปอาราธนาพระศรี	20. ยอดท้าวไปอาราธนาพระศรี
21. สรรเพชญะเสด็จมาจากวันนาวาศ	21. สรรเพชญ์ เสด็จมาจากวันนาวาศ

22. (แล) ฐัเสด็จสถิตในพระวิหารสภา	22. แล้วเสด็จสถิตในพระวิหาร สภา -
23. นารามคามอนันนายพันทั้งสองปลงนี้แล	23. นารามคาม อันนายพันทั้งสองปลงนี้แล
24. ◉ สุภมษัตุวิมลมงคตถกบดาลบดล	24. ◉ สุภมษัตุ วิมลมงคต ถกบดาลบดล
25. พหลพหลอดุลสมพารญานาดี	25. พหลพหล อดุลสมภาร ญาณอดี -
26. ไสริยไกรใน(ห)ลาฟาไสสุทษวศัตินันติ	26. ศัยไกรในหล้าฟ้าไส สุทษวศัตินันติ
27. สมบูรหมันพันลันสังยพยงจักรนัครอุดม	27. สมบูรณมันพันลันสังยพยงจักรนัครอุดม
28. พรหมพรณสรเรสิริเจริศพจถวายปรา (ย)	28. พรหมพรณสรเรสิริเจริญศพจณถวายปราย
29. บุญกุศลเศก 1438 ศกกรุนกัศัตร์	29. บุญกุศลเศก 1438 ศก กุนนัษัตร์
30. <u>ท่านเจ้าขุน</u> หลวงมหาพयरปชญาล์ท้าว	30. <u>ท่านเจ้าขุน</u> หลวงมหาเพียรปชญาล์และท้าว
31. ญอดท้าวอีกนายพันเทพรักษานายพัน	31. ยอดท้าว อีกนายพันเทพรักษา นายพัน
32. สุริยามาศฉลงเฉลิมเต็มสรธาหานัน	32. สุริยามาศย์ ฉลงเฉลิมเต็มศรัธา หานัน
33. ซอบกอบรกุลผลบุญคุณาธิคุณพูนใน	33. ซอบกอบร กุศล ผลบุญคุณาธิคุณพูนใน
34. (กาลสภา)ปนา <u>พระพิหาร</u> สถานพระ	34. กาลสถาปนา <u>พระพิหาร</u> สถานพระ
35. สรรเพชญันเสด็จมาแตวันนาวาสนัน	35. สรรเพชญ อันเสด็จมาแตวันนาวาสนัน
36. แล //	36. แล //

จารึกวัดพระเสด็จ ด้าน 2

คำจารึก	คำอ่าน
1. สุกมสุตฺตสวตฺตีสรีศรินทรบวรวิสุทธิ	1. สุกมัสตฺต สวัสตฺตีสรีศรินทรบวรวิสุทธิ
2. วิวิธเดโชชยาติเรก 1431	2. วิวิธเดโชชยาติเรก 1431
3. ศกมเสงนักษัตรบูรณมีไพศาย	3. ศก มะเส็งนักษัตร บูรณมี ไพศาย
4. พุทธพาร ศุภมธุติ นายพัน	4. พุทธพาร ศุภมธุรตี นายพัน
5. เทพรักษาแลนายพันสุริยามาศแล	5. เทพรักษา และนายพันสุริยามาศแล และ
6. อำแดงค้ำกองแลอำแดงค้ำแก้วแผ้ว	6. อำแดงค้ำกอง และอำแดงค้ำแก้ว แผ้ว
7. <u>ไจบาป</u> ราบ <u>ไจมั่ว</u> พัวใจสาธุ อาจในสุ	7. <u>ไจบาป</u> ราบ <u>ไจมั่ว</u> พัวใจสาธุ อาจในสุ -
8. จริตวิลาลิตสรทธาปลงมหาคามบริเว	8. จริต วิลาลิตสรทธา ปลง มหาคามบริเว -
9. นแดพระมหาเถรราหุลเทพวัน (น)	9. ณ แด่พระมหาเถรราหุลเทพวันน
10. วาสีศรีวิริยปรญาในอารามกานสอให้	10. วาสี ศรีวิริยประญา ในอารามกานสอให้
11. เปนสังฆิการามแล // ในเมื่อศกั	11. เป็นสังฆิการามแล // ในเมื่อศกั -
12. ราชไต 1434 ศกมแมนักษัตร	12. ราชไต 1434 ศก มะแมนักษัตร
13. สุกมธุติจิงนายพันเทพรักษาพัน	13. ศุภมธุรตี จิงนายพันเทพรักษา พัน
14. สุริยามาศอิกอำแดงค้ำกองอำแดง	14. สุริยามาศอัย อิกอำแดงค้ำกอง อำแดง
15. คำแก้วแผ้วในหมั่นอันทรพ	15. คำแก้ว แผ้วในหมั่นอันทัพพะ
16. สรทธาอทยาสรยใจจ้านงจประโยชน	16. สรทธาอธยายศัย ใจจ้านงจประโยชน
17. โฆษณาแกมहाสบุรุษทั้งหลาย	17. โฆษณาแกมหาสบุรุษทั้งหลาย
18. หมายเปนประธานคือ <u>ท่านเจ้าขุน</u>	18. หมายเป็นประธาน คือ <u>ท่านเจ้าขุน</u>
19. หลวงมหาพยรปรญาแลทาว	19. หลวงมหาเพียรประญา และท้าว
20. ญอดทาวไปอรานาพระศรี	20. ยอดท้าวไปอรานาพระศรี
21. สรรเพชญะเสด็จมาจากวันนาวาศ	21. สรรเพชญ์ เสด็จมาจากวันนาวาส

22. (แล) วัสดจสถิตในพระวิหารสภา	22. แล้วเสด็จสถิตในพระวิหาร สภา -
23. นารามคามอนันนายพน์ทั้งสองปลงนี้แล	23. นารามคาม อันนายพน์ทั้งสองปลงนี้แล
24. ◦ สุภมษัตุวิมลมงคตถกบดาลบดล	24. ◦ สุภมษัตุ วิมลมงคต ถกบดาลบดล
25. พหลพหลอดุลสมพารญานาดี	25. พหลพหล อดุลสมพาร ญานอดิ -
26. ไสริยไกรโน(ห)ลาฟาไสสุททสวศัตินนิต	26. ศัยไกรโนหล้าฟ้าไส สุททสวศัตินนิต
27. สมบูรณมันพน์นัสยงพยงจกัรณครอุตม	27. สมบูรณมันพน์นัสยงเพียงจกัรณครอุตม
28. พรหมพรรณสรรเสริเจริยศพจถวายปรา (ย)	28. พรหมพรรณสรรเสริญเจริยศพจน์ถวายปรา
29. บุญกุศลเสก 1438 ศกกรนกัศัตร์	29. บุญกุศลเสก 1438 ศก กุณนักรษัตร์
30. <u>ทานเจ้าขุนหลวงมหาพยรปรชญาแลท้าว</u>	30. <u>ทานเจ้าขุนหลวงมหาเพียรประญาและท้าว</u>
31. ยอดท้าวอีกนายพน์เทพรักษานายพน์	31. ยอดท้าว อีกนายพน์เทพรักษา นายพน์
32. สุริยามาตย์ ฉลองเฉลิมเต็มศรธาหาอัน	32. สุริยามาตย์ ฉลองเฉลิมเต็มศรธา หาอัน
33. ขอบกอบปรกุศลผลบุญคุณาธิคุณพุนใน	33. ขอบกอบปร กุศล ผลบุญคุณาธิคุณพุนใน

20. . สบุรุษทั้งหลายมาเป็นอาทิตี (ทานเจ้า) ...	20. . สับบุรุษทั้งหลายหมายเป็นอาทิ คือท่านเจ้า ...
21. ออกหลวงมหาพยุรประชาญา	21. ออกหลวงมหาเพียรประชาญา
22. ศรี . อรเทพอนันเทส (นา)	22. ศรี . อรเทพอันเทศนา
23. . นอนด้วยแล // // //	23. . นอนด้วยแล // // //

จารีกวัดศรีชุม ด้าน 1

คำจารึก	คำอ่าน
1.	1.
2.	2.
3.สเด็จพระตถาคตเป็น.....	3.สมเด็จพระตถาคตเป็น.....
4. ...มहि (ยง) งคน เมื่อสมเด็จพระมหารามุณีศรี มหาธาตุ...	4.มหายังคนะ เมื่อสมเด็จพระมหารามุณีศรีมหาทันต ธาตุ....
5. อยู่.....สมเด็จพระมหาเถรผู้ศรีสรรถาราชจุลामุณี ศรีรัตนลงกาที่ปมหาสามีเป	5. อยู่.....สมเด็จพระมหาเถรผู้ศรีสรรถาราชจุลามุณี ศรีรัตนลงกาที่ปมหาสามีเป-
6. (นเจ้า).....ไกลฝั่งน้ำมาวลิกคงคาในลงกาทวีป นอกเมืองกำพไลเถิง..ย สเด็จพระ	6. นเจ้า.....ไกลฝั่งน้ำมาวลิกคงคา ในลงกาทวีป นอกเมืองกำพไล เถิง..ย สสมเด็จพระ
7.ที่นบกพระทันตธาตุสุนทรเจดีย์มีสาม (อ) นน มีญอดอนนนิ	7.ที่นั่นก่อนพระทันตธาตุสุนทรเจดีย์มีสามอัน มีญอดอันหนี -
8. (งพระมหาเถรศรีสรรถา) ราชจุลामุณี เกิดในนครสรลงสองแควบุชีพระญาศรีนาวนำ (เป็นขุน) เป็นพ	8. ง พระมหาเถรศรีสรรถาราชจุลามุณี เกิดในนครสรลงสองแคว บุชีพระยาศรีนาวนำ เป็นขุน เป็นพ่อ
9.เสวยราชในนครสองอนนอนนิงชี นครสุโขไทยอนนิงขึ้นศรี (ส)	9.เสวยราชในนครสองอัน อันหนึ่งชื่อ นครสุโขทัย อันหนึ่งชื่อนครศรีเส -

10. (ชนาไล).....ปรดิสถาพระส (วีรดนมมหาธาตุ)	10. ชนาไล.....ประดิษฐานพระศรีรัตนมหาธาตุ
ไกลฝั่งน้ำ ... ในนคร สุกโขไท นนพช	ไกลฝั่งน้ำ...ในนครสุโขทัยนั้นพช -
11. นสรินาว (นำ).....(สรีเส	11. นสรินาวนำถม.....ศรีเสชนา
ชนาไล) ดงอิงเปนชุนยิชุนนางนกกท	ไล ดงอิงเปนชุนยิชุนนางนกกท -
12. นาน (เปน) ชุนในเมืองชลง.....เมือ	12. นาน.....เปนชุนในเมืองชลง.....เมือ
งไตออก พชุนนำเบืองตวนนออก	ออก พชุนนำถม เบืองตวันออก -
13. กถึง เบืองหววนอนถึงชุนลุน (ตา	13. กถึง..... เบืองหววนอน ถึงชุนลุนตา
ชุนดา (ชุนदान) 0... เบืองในหริตถึงจอต วยงเหล็ก	ชุนดาชุนदान 0 ... เบืองในหริตถึงจอต เวียงเหล็ก
14. .. (เบืองตวนน) ตกถึง..ละพุล บ..0	14. เบืองตวันตกถึง..ละพุนบ..0
เบืองพาย (บบ) ถึงชยงแสนพยาว. ลาว 0 เบือ	เบืองพายพิถึงชยงแสนพยาว. ลาว 0 เบือ -
15. งตีนนอนถึงเมืองด...ชุนदान..... (ชุน)	15. งตีนนอน ถึงเมืองด...ชุนदान.....ชุนค.....
ค..... พชุนนำตาย ไตเมืองสูก	พชุนนำถมตาย ไตเมืองสุ -
16. โชไทแกพชุนตาย พชุนนำรู้คุณอนนพิ	16. โชทัยแกพชุนตาย.....พชุนนำถมรู้คุณอันพิเศช
เสส 0 คี..งชางรูวังชางแกลวหาน.....	0 คี..งชางรูวัง ชางแกลวหาน.....
17.เขาแทงพชุน...นำ. 0 พชุนนำ	17.เขาแทงพชุน...นำถม.0 พชุนนำถม
ตอหววชางดวยอีแดงพะเลิง.....	ตอหววชาง ด้วยอีแดง พะเลิง.....
18. .. (ไตเมืองแก) พชุนนำ พชุนนำใส่.....อี	18. ..ไตเมืองแกพชุนนำถม พชุนนำถมใส่.....อี
แดงพะเลิง ใหญ่ปรมาณเทาบาดเว (น..เมือ)	แดงพะเลิง ใหญ่ปรมาณเทาบาดเว..เมือ
19. องแทงเมืองสูกโชไท 0 พชุนนำ (ร) บเสอกมา	19. องแทงเมืองสุโขทัย 0 พชุนนำถมบศีกมาได้ให้
ไตไหเข้า ไหสินแกท่านแล 0 พีสองนงไดนิง	เข้าให้สินแกท่านแล 0 พีสองนงได้หนึ่ง
20. รก.....นจก...อนันไต ลูกพชุนสรินาวนำถม	20. รก.....นจก...อันนี้ได้ลูกพชุนสรินาวนำถม
ผูนิ (งชี) พรญาผาเมืองเปนชุน	ผูหนึ่งชื่อพระยาผาเมือง เปนชุน

<p>21. ในเมืองรัตเมืองลุมคุมลงแสนช่างมาฝากหอม บ้านเมืองออกหลวงหลายแก้ม 0 เมื่อกอนพูน</p> <p>22. บางกลางหาว (ชิน) ไปเมืองบางยางให้ สิริ (จ) คดพล พูนผาเมืองเจ้าเมืองรัต พาพูนผาเมืองผดาง</p> <p>23. (กน) แลกน 0 พูนบางกลางหาว ได้เมืองศรี เสนาไล ..พูนผาเมือง เจ้าเมืองรัตพลมา</p> <p>24. ตบกนที่บางขลงได้เวนบางขลงแก่พูนผา เมือง แล้วพูนผาเมืองเอาพลเมืองรัตเมืองส</p> <p>25. คาได้.สบ.ล..บศรีเสนาไลสุโขทัยขอมสบาด ไชลญลำพงรบกน. แล้วพูนบางกลางหาวไป</p> <p>26. (พลพูนผา) เมืองเจ้าเมืองรัตมา (ที่นี่) ให้ผล 0 พูนบางกลางหาว แลพูนผาเมืองซี</p> <p>27. ช่างสราย พระยาผสบกน (แล) นน คินให้ซีด้วยกนเหนือหัวช่าง 0 บรคนแล้ว</p> <p>28. พูนบางกลางหาวแลขอมสบาดไชลญลำพง รบ กน พูนบางกลางหาวให้ไปบอก แก่พูนผาเมือง พูน</p> <p>29. นผาเมือง...(ขอม) สบาดไชลญลำพง .. พาย พง 0 พูนผาเมืองจึงยังเมืองสุโข (ไซ)</p> <p>30. ไทเขาได้ 0 เวนเมืองแก่พูนบางกลางหาว 0 พูนกลางหาวมิสู้เขาเพื่อเกรงแก่ พระสหาย พูนผา</p>	<p>21. ในเมืองรัตเมืองลุมคุมลงแสนช่างมาฝากหอม บ้านเมืองออก หลวงหลายแก้ม 0 เมื่อกอนพูน</p> <p>22. บางกลางหาวขึ้นไปเมืองบางยางให้ สิริ จัดพล พูนผาเมืองเจ้าเมืองรัต พาพูนผาเมืองผดาง</p> <p>23. กันแลกัน 0 พูนบางกลางหาว ได้เมืองศรีเส นาไล.....พูนผาเมือง เจ้าเมืองรัตเอาพลมา</p> <p>24. ตบกน ที่บางขลง ได้เวนบางขลงแก่พูนผาเมือง แล้วพูนผาเมืองเอา พลเมื่อ เมืองรัตเมืองส</p> <p>25. คาได้.สบ. ล..บศรีเสนาไลสุโขทัยขอมสบาด ไชลญลำพง รบกัน. แล้วพูนบางกลางหาวไป</p> <p>26.พลพูนผาเมืองเจ้าเมืองรัตมาที่นี่ ให้ผล 0 พูนบางกลางหาวแลพูนผาเมืองซี</p> <p>27. ช่างสราย.....พระยาผสบกนแลกัน คินให้ซีด้วยกันเหนือหัวช่าง 0 บรคน แล้วพ</p> <p>28. พูนบางกลางหาวแลขอมสบาดไชลญลำพงรบกัน 0 พูนบางกลางหาวให้ไปบอกแก่พูนผาเมือง พูน -</p> <p>29. นผาเมือง.....ขอมสบาดไชลญลำพง..พายพง 0 พูนผาเมืองจึงยังเมืองสุโข -</p> <p>30. ทัยเข้าได้ 0 เวนเมืองแก่พูนบางกลางหาว 0 พูนกลางหาวมิสู้เข้า เพื่อเกรงแก่พระสหาย พูน ผา</p>
---	--

<p>31. เม็งจิงเอาพลออกพขุนกลางหวาจิงเขาเมือง 0 พขุนผาเมืองจิงอภิเสก พขุนบางกลางหวาไหเมือ</p>	<p>31. เมืองจิงเอาพลออก พอขุนกลางหวาจิงเข้าเมือง 0 พอขุนผาเมืองจิงอภิเสก พอขุนบางกลางหวาไหเมือ</p>
<p>32. งสุโขไทโทหังซี้ตงแกพระสหายรยกชี่ สรี่อินทรบดินทราทิตย 0 นามเดม</p>	<p>32. งสุโขทัย ให้หังซี้ตงแกพระสหายเรียกชื่อ ศรีอินทรบดินทราทิตย 0 นามเดม</p>
<p>กมรแดงอญผาเมือง 0 เมือ</p> <p>33. กอนผู้ฟ้าเจาเมืองสรโรธระปุระใหญ่สาว</p>	<p>กมรแดงอญ ผาเมือง 0 เมือ</p> <p>33. กอนผู้ฟ้า เจ้าเมืองศรีโรธระปุระ ให้ลูกสาว</p>
<p>ชี่นางสุขรมหาเทวิกบขนนไชยสรี่ ไห นามกยร แกพขุนผาเมือ</p>	<p>ชื่อนางสุขรมหาเทวิกกับ ขรรค์ชัยศรี ให้นามเกียรติแก่ พอขุนผาเมือ -</p>
<p>34. งหมยพขุนบางกลางหวาไดชี่ สรี่อินทรบดินท ราทิตยเพื่อพขุนผาเมือง เอาชิตนไห แกพระสหาย</p>	<p>34. งหมย พอขุนบางกลางหวาไดชื่อ ศรีอินทรบดินท ราทิตย เพื่อ พอขุนผาเมือง เอาชื่อตนให้แก่พระสหาย</p>
<p>อิก</p> <p>35. เมืองสุโขไทเพือนน 0 พขุนสรี่อินทรบดินทรา ทิตย แลพขุนผาเมืองเอาพลตบกนนวา. . .</p>	<p>อิก</p> <p>35. เมืองสุโขทัยเพือนั้น 0 พอขุนศรีอินทรบดินทรา ทิตย แลพอขุนผาเมืองเอาพลตบกนนวา...</p>
<p>36. ท. ๓ เทือโตเมือเหนือ เทรลาคลาทุกแห่งทุก พาย ตางคนตางเมือบ้านเมืองดงเกาลูกพขุนสรี่อ</p>	<p>36. ท. ๓ เมือได้เมือเหนือเทรลาคลา ทุกแห่งทุกพาย ตางคนตางเมือบ้าน เมือเมืองดงเกาลูกพอขุนศรีอ -</p>
<p>37. นทราทิตยผูนึงชี่พขุนรามราชปราชญ์ธรรม กอพระสรี่รัตนธาดอนนิงในสรี่สนนาไลหลานพ</p>	<p>37. นทราทิตยผูนึงชื่อพอขุนรามราชปราช(ท) ญี่ธรรม กอพระสรี่รัตนธาดอนนิงในศรีสนนาลัยหลานพอขุนศ</p>
<p>พูนส</p> <p>38. รี่อินทราทิตยผูนึงชี่ธรรมราชาพุลรูปุนธรรม มีปริจญาแกกัมมิกลาวถิเลย 0 พขุนผาเมืองเจา</p>	<p>-</p> <p>38. รี่อินทราทิตยผูนึงชื่อธรรมราชาพุล รูปุนธรรม มีปริชญา แกกม บมิกลาวถิเลย 0 พอขุนผาเมือง เจ้า</p>
<p>เมือ</p> <p>39. รัตนนันไหส่างเจดีย์มีคุณแกฝูงท้าวพระยาเปน</p>	<p>เมือ</p> <p>39. รัตนนัน ให้สร้างเจดีย์มีคุณแกฝูงท้าวพระยาเป็น</p>

<p>อาจารย์ พรนิบาล แก่ฝูงกษัตริราชทั้งหลายมา</p> <p>40. สถิต (ต) อยู่ในศรีเสนาไล....ทุกแห่งให้เป็นบุรา ... <u>สพายุคนปูนหลัง</u> ทั้งหลายยอมให้สบสรร</p> <p>41. ลิกคุณทานพิ ... (ผู้) ปนครุหนกหนาแก้ว 0 มีหลานพูนผาเมืองผู้นิ่งซี้ สี่เดจพระมหาเถร ศรีสรธา</p> <p>42. ราชจุลामูนิศรีรัตนลงกาภิมหาสามิเปนเจ้า พระมหาเถรศรีสรธาราชจุลामูนิ หลานพูน (น) ผาเม</p> <p>43. องนนวนผู้หลวมกกกทำบุญยกทำกรรม มก โอยทานทุกเมื่อบคิดแคนจกในแกทาน (แตงแ)</p> <p>44. งสะอาดงามหนกหนาจิงโอยทานบิณฑิบาท โอยทานบมิขาดสกนวนโอย...<u>สิบห้าคาบ</u> แล... (ม)</p> <p>45. กกฉนวนทุกวนดงจันนแลมกจ่าสีลภาวนา <u>อยู่กลางปากกลางดงหลงอดฉนวนใบพง</u></p> <p>46. <u>นลูกหมากรากไม้</u> มีวัดดบริบัตดูเยี่ยงสิงหลทุก กอนน มกกตเมรเทศ แสงหาปริชญู... ..</p> <p>47. เสสรูทุกภาสามกกทำเพียรพยายาม <u>กลางคำ</u> บ่อยิน<u>กลางคิน</u>บ่อยุทธนปรารถนาโพธิ์สมการ.....</p> <p>48. (กพระ) เจดีปลุกศรีมหาโพธิ์ทำพุทธประดิมา ทุกแห่งทุกพายเล็กศาสนาพระมหา.....</p> <p>49. น..อันตรธานบให้ฉิบบให้หายสกกแห่ง 0 พระมหาเถรศรีสรธาราชจุลामูนิ นนนวนผู้เชื่อ ผ...</p>	<p>อาจารย์ พรนิบาล แก่ฝูงกษัตริราชทั้งหลายมา</p> <p>40. สถิตอยู่ในศรีเสนาไล....ทุกแห่งให้เป็นบุรา... <u>สพายุคนปูนหลัง</u> ทั้งหลายยอมให้สบสรร</p> <p>41. ลิกคุณ ทานพิ...ผู้เป็นครุหนกหนาแก้ว 0 มีหลานพูนผาเมืองผู้นิ่งซี้ชื่อสมเด็จพระมหาเถรศรี ศรีธา</p> <p>42. ราชจุฬามูนิศรีรัตนลงกาภิมหาสามิเป็นเจ้า พระมหาเถรศรีสรธาราชจุฬามูนิ หลานพูนผาเม -</p> <p>43. องนั้นผู้หลวม มักกระทำบุญกระทำกรรม มักโอยทานทุกเมื่อ บคิดแคนจกให้แก่ท่านแตงแ -</p> <p>44. งสะอาดงามหนกหนา จิงโอยทานบิณฑิบาท โอยทานบมิขาดสักวัน โอย...<u>สิบห้าคาบ</u>แล...มี -</p> <p>45. กฉันทุกวันดงจันนแล มักจ่าสีลภาวนา <u>อยู่กลางปากกลางดงหลงอดฉนวน ใบพง</u>....</p> <p>46. <u>นลูกหมากรากไม้</u> มีวัดบริบัตดูเยี่ยงสิงหลทุกอัน มักกตเมรเทศแสงหาปริชญู....</p> <p>47. เสสรูทุกภาษา มักกระทำเพียรพยายาม <u>กลางคำ</u> ยีน<u>กลางคิน</u>บ่อยู่ เทียรปรารถนาโพธิ์สมการ.....</p> <p>48. ก่อพระเจดีย์ ปลุกศรีมหาโพธิ์ กระทำพุทธประดิมา ทุกแห่งทุกพายเล็กศาสนาพระมหา.....</p> <p>49. น..อันตรธาน บให้ฉิบ บให้หายสักแห่ง 0 พระมหาเถรศรีสรธาราชจุฬามูนิ นั้นผู้ชื่อผ...</p>
---	---

<p>50.นคตบมคยตตบขสขานตมยตริฐปรานี อินคตตตวทงหลายโปรสสรายบโหลบโหตา (ย)</p> <p>51. สกกอนนรูนุคณทานสงยมมรยาทอจสงวอน ตน สงสอนคนทงหลายโหรูลอาย รุกลววาบกล</p> <p>52. ววมิตตผู้เถาผู้แก่ พมแม่ครอุบทยามิตรสหาย ทงหลาย พระมหาเถรศรีศรธาธาชาจุลามาณินนังกลา</p> <p>53. (ว) ...ด้วยแกกม 0 แมนชือไมกทิงกดีแมนชือ กิงพระศรมหาโพ...แมนชืออ...กดีแมนชือ...สิร</p> <p>54. พระศรมหาโพธิน (คร) สิงหลนนنگดี สังเดจพระมหาเถรเปนเจ้าเอามาป (ลูก) เหนือดิน จิงอธิษฐานผิวา</p> <p>55.พระพุททจริงจิงวาใสจุงโหเปน ญาได หยวสกกอนนคณน (อทิส) ถานตงจอนนชือโบนิงแ</p> <p>56. (หง).....จิงซันเปนโบเซียงวามหนกหนาแกก เปนตนโห (หญตตน) หลวงสูงงามหนกท</p> <p>57. นาเปน.....หลายกิงมีพระ...ฉลกกปรัติสถาไว ในสิรราม (เท) พ (น) ครเบือง (ไต) เมือง (สุโขไท)</p> <p>58.กลางมหาส.....งไวในกุดานครก่าพวง ครอง (เถ) ง (น) นครสิรสนาไล</p> <p>59. ...นาพระ.....ายเมื่อแผ.....อยตายอทิสถานใส เปนปุราใน ลงกาทวิปในเมื่อ</p>	<p>50.นคตบมคยตตบ ขสขานตมยตริฐปรานี อินค ตตริทงหลาย โปรสสรายบโหลบ บโหตาย</p> <p>51. สักอันรูนุคณทานสงยมมรยาทอจสงวอน สงสอนคนทงหลายโหรูลอาย รุกลววาบกล -</p> <p>52. ววมิตตผู้เถาผู้แก่ พมแม่ครอุบทยามิตรสหาย ทงหลาย พระมหาเถรศรีศรธาธาชาจุลามาณินนังกลา</p> <p>53. ว...ด้วยแกกม 0 แมนชือ ไมกทิงกดี แมนชือ กิงพระศรมหาโพ... แมนชืออ...กดีแมนชือ...สิร</p> <p>54. พระศรมหาโพธินครสิงหลนนنگดี สมเดจพระมหาเถรเปนเจ้า เอามาปลุกเหนือดิน จิงอธิษฐาน ผิวา</p> <p>55.พระพุททจริง จิงวาใสจุงโหเปน อยาไดเหี้ยวสักอัน ครันอธิษฐานตงอันชือโบนิงแ -</p> <p>56. หัง.....จิงซันเปนโบเซียงวามหนกหนาแกกม เปนตันโหหญตตนหลวงสูงงามหนกท -</p> <p>57. นา เปน.....หลายกิง มีพระ...ฉลกกปรัติสฐานไว ในสิรรามเทพนคร เบื้องใต้เมืองสุโขทัย</p> <p>58.กลางมหาส.....งไวในกุดานครก่าพวงครอง เถิงในนครสิรสนาไล</p> <p>59. ...นาพระ.....าย เมื่อแผ.....อยตาย อธิษฐานใส เปนปุรา ในลงกาทวิปในเมื่อ</p>
<p>60.กในซัพุทวิปหลวงมีหลายแห่ง</p>	<p>60.กในซมพูทวิปหลวงมีหลายแห่ง</p>

<p>ไหมีบั้ง (ค้) ...ส้เดจพระมหาเถรสรี (สรธา)</p> <p>61.ฝู่ง.....เปนครทส...เมือนนน 0</p> <p>เจ้า....กิดเสมอราชสีห์มีก้าง</p> <p>62.นหนกหนาแกก้ต้วหวางควยขุนจง 0</p> <p>ขุนจงนนชี่ซ้างสรายเป็นสารสูงใหญ่</p> <p>63. (แก) กั่มมน (ซาง) ก้าง (ง) ตกแล (น) มาควย</p> <p>เวรหนกหนาขุนจง(ง)...ทา.พรญาคำแหง (พระ)</p> <p>64. (ราม)...คนนพรญาคำแหงพระรามหม...ม</p> <p>จกกลกหมอนแพรแ.นแ.น...</p> <p>65. ...เป็นพดงอนนเจ้าสรีสรธาธา (ซจุลามู) ณีนน</p> <p>เจบใจตางพตนหนกหนา</p> <p>66. สมอดงเอาค้อนตีหางนาคธาชนน....</p> <p>ซ้างชี่ทวงท.ลช้นขบปล่นควย..นั</p> <p>67. แมซ้างแลซ้างสรายลงมนนซำ (ช) งท...น</p> <p>ซ้างสรายเองวงมนนคล้านาลางใน...</p> <p>68. อนัย้อยถูกหวเจ้าสรีสรธาธาซจุลามูณี</p> <p><u>(หน) หนนไม่</u> ปกป็นปากจอบย้งถูกรู่นำมน</p> <p>69. ซ้างสรายนนนเดินเจบหนกหนาคนหนนเดิน</p> <p>กยงงชอยแทงซ้างสรายนนนจิงยก</p> <p>70. พลยกมุด<u>ปาพง</u>หนีเจ้าสรีสรธาธาธาซจุลามูณี</p> <p>จิงขบแมซ้างไลตาม ตีบ๋หยาค่าน บทานเม</p> <p>71. อตาม<u>ตีควาน</u>ซ้างว้งหนีตกปาแซม</p>	<p>ไหมีบั้งคม...สมเดจพระมหาเถรศรีศรีธา</p> <p>61.ฝู่ง.....เปนครทส...เมือนนน 0</p> <p>เจ้า....กิดเสมอราชสีห์มีก้าง</p> <p>62.นหนกหนาแกก้ต้วหวางควยขุนจง 0</p> <p>ขุนจงนนชี่ซ้างสรายเป็นสารสูงใหญ่</p> <p>63. แกก้ <u>น้ำมัน</u>ซ้างก้างตก แล่นมาควย</p> <p>เวรหนกหนาขุนจง...ทา.พระยาคำแหงพระ</p> <p>64. ราม...ครันพระยาคำแหงพระรามหม...ม</p> <p>จกกลกหมอนแพรแ.นแ.น...</p> <p>65. ...เป็นพดงอัน เจ้าศรีศรีธาธาธาซจุลามูนี่</p> <p>เจบใจตางพตนหนกหนา -</p> <p>66. สมอดงเอาช้อนตีหางนาคธาชนน....</p> <p>ซ้างช้อทวงท.ลช้นขบปล่นควย..ัน</p> <p>67. แมซ้างแลซ้างสรายลงมนนซำเชิงท...น</p> <p>ซ้างสรายเองวงมนนคล้านาลาง ใน...</p> <p>68. อนัย้อยถูกหวเจ้าศรีศรีธาธาธาซจุลามูนี่</p> <p><u>หันหน้าไม้</u> ปกป็น ปากจอบย้งถูกรู่นำมน</p> <p>69. ซ้างสรายนนนเดินเจบหนกหนาคนหนนเดิน</p> <p>กยงงชอยแทงซ้างสรายนนนจิงยก</p> <p>70. เพลยกมุด<u>ปาพง</u>หนี เจ้าศรีศรีธาธาธาซจุลามูนี่</p> <p>จิงขบแมซ้างไลตาม ตีบ๋หยาค่าน บทาน เม -</p> <p>71. อตาม<u>ตีควาน</u>ซ้างว้งหนีตกปาแซม</p>
--	---

<p>เจียดคำรบสองคาบสามคาบเขาทรงง (นดิน)</p> <p>72. นนนวนิ่งหนีเลยขางนนตามบ่อยา</p> <p>จึงได้ขางสรายนนนให้มาแลแล้วเสด็จธรรมราชา</p> <p>73. ...เมืองสุโขไทยที่นี้ท่าน...ว่าดงฤา แลแมขาง</p> <p>ตขางสารตกมนนแล<u>ขางสาร</u> (ตกนำมนน)</p> <p>74.หนีแกแมขาง...ดงฤาแล <u>ขางสารตกนำ</u></p> <p><u>มนนหนี</u> ดงอนนหมชา (ง) ...</p> <p>75.เมื่อสมเด็จพระเจ้าศรีสรรหาราชจุลามาณี (ช) งง</p> <p>อาส เมื่อเปนพระหริะ...เทพเมื่อน.</p> <p>76. ...ด...แต่เมื่อเจ้าศรีสรรหาราชจุลามาณีญงนอย</p> <p>แม่ให้กินนได้สองปีปลายค้ำนิงใน</p> <p>77. ที่แท้ค (รา) นนนั้นมาถึง<u>สิบเจดปีสิบแปดปี</u></p> <p>มีจำบงด้วยขุนผู้หนึ่งชื่อท้าวมน...งจำบงด้วย</p> <p>78. (อี) กมนนผู้หนึ่งชื่อท้าวอิจานมาถึง<u>ยี่สิบหกปี</u></p> <p>มีจำบงหนักหนาต่อหัวขางด้วยขุนจ้ง</p> <p>79. .งเลยสนอยเลยบมีกล่าวดีเลยมีดงกลา</p> <p>วกอนนนนแล 0 เจ้าศรีสรรหาราชจุลามาณี..</p> <p>80.คุณมกรยณคุณอนนพิ (เส) ส อนนนิ่งรู้</p> <p>คุณขาง อนนนิ่งรู้คุณม้าอนนนิ่งรู้ คุณ...(อนน)</p> <p>81. (นิงรู้คุณ) .นอนนนิ่งรู้คุณสีห...อนนนิ่งรู้คุณ คี (ธ)</p> <p>นูลีลปี (น) ญิง (ขาไป)กฏรู้คุณ (หลายประการ)</p>	<p>เจียดคำรบสองคาบสามคาบเขาทั้งนดิน</p> <p>72. นนนวนิ่งหนีเลย ข้างนั้นตามตีบหย่า</p> <p>จึงได้ข้างสรายนนั้นให้มาแล สมเด็จพระราชา</p> <p>73. ...เมืองสุโขไทยที่นี้ท่าน...ว่าดงฤา แลแมข้างต่อ</p> <p>ข้างสารตกมันแล <u>ข้างสารตกน้ำมัน</u></p> <p>74.หนีแกแมข้าง...ดงฤาแล<u>ข้างสารตกน้ำมัน</u></p> <p>หนี ดั่งอันเทียมข้าง...</p> <p>75.เมื่อสมเด็จพระเจ้าศรีสรรหาราชจุลามาณีซึ่งอาส</p> <p>เมื่อเปนพระหริะ...เทพเมื่อน.</p> <p>76. ...ด...แต่เมื่อเจ้าศรีสรรหาราชจุลามาณียังน้อย</p> <p>แม่ให้กินนมได้สองปีปลายค้ำนิงใน</p> <p>77. ที่แท้ครานั้นมาถึง<u>สิบเจดปี สิบแปดปี</u></p> <p>มีจำบงด้วยขุนผู้หนึ่งชื่อท้าวมน...งจำบงด้วย</p> <p>78. อีกมันผู้หนึ่งชื่อท้าวอิจานมาถึง<u>ยี่สิบหกปี</u></p> <p>มีจำบงหนักหนา ต่อหัวขางด้วยขุนจ้ง</p> <p>79. .งเลยสนอยเลยบมีกล่าวดีเลย มีดงกล่าวก่อนนั้น</p> <p>แล 0 เจ้าศรีสรรหาราชจุลามาณี..</p> <p>80.คุณมักเรียนคุณอันพิเศษอันหนึ่งรู้คุณขาง</p> <p>อันหนึ่งรู้คุณม้าอันหนึ่งรู้คุณ...อัน</p> <p>81. หนึ่งรู้คุณ.น อันหนึ่งรู้คุณสีห... อันหนึ่งรู้คุณ</p> <p>คืออนุคิลปีนยังเข้าไปก็กฏรู้คุณ หลายประการ</p>
--	--

<p>82. มหาเศรษฐีสรรหาราชจุลามาณีนันนบตตเข้าบุน เข้าบาบ บตตหววบตตโห บตตโตบตตเสียบตต</p> <p>83. (โต) สฺ (ช) บตตโตทุกขวณสบกบบไปมา เขนใจในสงสารนี้หลายข้าแกกับ.....นบบ</p> <p>84.นมาถึง<u>ยี่สิบเก้าเข้า สามสิบ</u>ตต มีราชกุมารพตรผู้หนึ่งส...ดทานทสโต...นลำ</p> <p>85.หนักหนาเห็นสงสารภพนี้อนัตตยอนัตต บมิเที่ยงจิงคำนิ (ง) โทธิการอนน.....รพา</p> <p>86. น.ง.....มาถึง<u>สามสิบเอ็ดปี</u>มีสรรหารหนักหนา ชีผู้ใดปรารถนาเอาหวต (น).....</p> <p>87. (โอย) ทานเมื่อนนจิงชนนีมล้ำ<u>เครื่องอาวุธ</u> ทงหลายอนนเปตนว่า.....</p> <p>88. ...<u>สหน้าไม้ธนู</u>พันหุงจงหนนในป่า....จิงว.น ใหม่.. อยา.....ง..</p> <p>89. ...นจิง..ตองสวาะพนนละ<u>อย่าวเรือน</u>แตง เรือนผา ด้วยผ้าแดงผาเหลืองผาดำผ้า (ช) ยวผ้า ชา (ง)</p>	<p>82. มหาเศรษฐีสรรหาราชจุฬามุนีนัน บัดเข้าบุญเข้า บาบ บัดหัวมัดให้ บัดได้มัดเสีย บัด</p> <p>83. ได้สุขมัดได้ทุกช เวียนสับกลับไปมาเขิญใจ ในสงสารนี้หลายข้าแกกัม บ.....นับ</p> <p>84.นมาถึง<u>ยี่สิบเก้าเข้า สามสิบ</u>ทศ มีราชกุมารพตรผู้หนึ่งส...ดทานทสโต...นลำ</p> <p>85.หนักหนา เห็นสงสารภพนี้อนัตตยอนัตต บมิเที่ยง จิงคำนิงโทธิสมการอัน.....รพา</p> <p>86. น.ง.....มาถึง<u>สามสิบเอ็ดปี</u>มีสรรหารหนักหนา ชื่อผู้ใดปรารถนาเอาหวต.....</p> <p>87. โอยทานเมื่อนั้น จิงขณะน้อมล้ำ<u>เครื่องอาวุธ</u> ทังหลายอันเปตนว่า.....</p> <p>88. ...<u>สหน้าไม้ธนู</u>พันหุงจงหนนในป่า....จิงว.นใหม่.. อยา.....ง..</p> <p>89. ...นจิง..ตองสวาะพนนละ<u>อย่าวเรือน</u>แตงเรือนผ้า ด้วยผ้าแดง ผ้าเหลือง ผาดำ ผ้าเขียว ผ้าขาว</p>
---	---

จารึกวัดศรีชุม ด้าน 2

คำจารึก	คำอ่าน
1.มนีรัตตนปด .. รากไฟหู ... การป รพาล (ร) ดคนแกว.....	1.มนีรัตนปัด..รากไฟหู...การประพาล รัตนแก้ว.....
2. นแต่งแง่ลูกสาวสองคนไสทอง ปลายแขน แหวน..ย.....	2.นแต่งแง่ลูกสาวสองคนใส่ ทองปลายแขน แหวน..ย.....
3.หนักหนาไอยทานไหแก่ท่านผู้มาข ด้วยมหาสรวธา (เ.มย.ก	3.หนักหนาไอยทานไหแก่ท่านผู้มาขอ ด้วยมหาศรัทธาเมีย.ก
4.แต่งแง่เล็งคูมีรูบงามแก่ตาไอยทาน ไหแก่ท่านผู้มาขแลออกบว.	4.แต่งแง่เล็งคูมีรูบงามแก่ตา ไอยทาน ไหแก่ท่านผู้มาขอแล ออกบวช
5.ปรารถนา (เปน) <u>พระพุทธรมหาอุคต์</u> จึงพิเนสกรรม ออกจากรัตนภูมิสพายบา [ดร]	5.ปรารถนาเป็น <u>พระพุทธรมหาอุคต</u> จึงพิเนษกรรม ออกจากรัตนภูมิสพายบาตร
6.ทงหลายมุงดงจงเดรหาพระศรีรัตน มหาธาตุ ปรารถนาเพื่อจกก กทำกุศล	6.ทั้งหลายมุงดงจงเดรหาพระศรีรัตนมหา ธาตุ ปรารถนาเพื่อจกกระทำกุศล
7.แก่สรรเพชญเดญาณอิง ไต่ต้นพระศรีมหาโพธิจึงแสวงหา.....	7.แก่สรรเพชญเดญาณ อิง ไต่ต้นพระศรีมหาโพธิ จึงแสวงหา.....
8.นครสุโขไทบางฉลงงศรีสังขนาไลย ใครใจจกไหเปนธรรมบุรา ลางแห่งก.	8.นครสุโขทัย บางฉลง ศรีสังขนาลัย ใครใจจกให้เป็นธรรมบุรา ลางแห่งก.
9. <u>พระศรีรัตนมหาธาตุ</u> ปลุกเนา รัตน <u>พระศรีมหาโพธิ</u> สร้างพิหาร อาวาสอนน	9. <u>พระศรีรัตนมหาธาตุ</u> ปลุกเนารัตน <u>พระศรีมหาโพธิ</u> สร้างพิหารอาวาสอัน
10. <u>พระพุทธรูป</u> อนนงามพิจิตรตองจาริตไว้ใน ที่นี้ กทำกุดีอาสรมบถ อนนอุคตพิเศ	10. <u>พระพุทธรูป</u> อนนงามพิจิตร ตองจาริต ไว้ใน ที่นี้ กระทำกุฎีอาสรมบถ อันอุคตพิเศ -
11. (สหน) กกหนาลางแห่งกระทำ ... แลมากทำมหา	11. ชหนักหนา ลางแห่งกระทำ...แลมากกระทำมหา

<p>สพาน <u>ปลูกดอกไม้</u>ต้นใหญ่หลายพรรณแก่</p> <p>12. ...<u>พระศรีมหาโพธิ</u>ไว้คนแต่งเฝ้ารกกลาหลายครว มี<u>ทงสวนหมากสวนพลู</u>ไร่นากร</p> <p>13.<u>พทุก</u> พรรณทงหลาย<u>เดือนดบเดือนเพญ</u> <u>วนอุโบสถบวารณา</u>แต่งให้อุบดดา</p> <p>14. กตกนนำลางตีนพระมหาเถรานุเถร<u>ภิกษุสงฆ</u> ทงหลาย 0 ลางแห่งปลูก มหาต่านกกลาลมหาร</p> <p>15. พงมหาเจติปลูก<u>พระศรีมหาโพธิ</u>ิกทำมหาพุท รูป ลางแห่งตลาด ซี่สดตวทงหลายไป</p> <p>16. รส อนนเปนต์ (วา) คนอีกพะแล<u>หมุหมาเปิด</u> <u>ไถ</u> ทง<u>น่านนกกปลาเนื้อผู้สดตว</u>ทงหลาย</p> <p>17. โปรสสดตวดีมีรูปโฉมงามอีกฉลกสนนทอนน งาม ฉลก<u>พระพุทธรูป</u>ใน<u>ต้นไม้อื่นทรนิ</u></p> <p>18. (ล) ที่ดงโปรดซาง (ไ) เนนางตยเอาซ่างไปบูชา พระเปเจ้าโปรสที่นน ลางแห่งที่ <u>พระมหาธา</u></p> <p>19. ดูเปเจ้าอนนใหญ่ทงหลายตรธานเปป่าเป ดง ลำเดจพระมหาเถรศรีสรรหาราชจุลามณีเป</p> <p>20. (นเจ้า) [เอา] ตนเขาไปเลอกไปกทำพระมหาธา ดู หลวงคิน พระมหาธาตุด้วยสูง<u>เก่าสิบหาว</u>ไม้</p> <p>21. เหนือ<u>พระธา</u>ดูหลวงใสสองอ้อมสามอ้อม พระศรีราชจุลามณีเปเจ้าพยายามให้ <u>แผ้ว</u></p>	<p>สะพาน <u>ปลูกดอกไม้</u>ต้นใหญ่หลายพรรณแก่</p> <p>12. ...<u>พระศรีมหาโพธิ</u>ไว้คนแต่งเฝ้ารักษาหลายครว มี<u>ทงสวนหมาก สวนพลู</u> <u>ไร่นากร</u></p> <p>13.<u>พทุก</u>พรรณทงหลาย <u>เดือนดับเดือนเพญ</u> <u>วันอุโบสถบวารณา</u> แต่งให้อุบฏฐา -</p> <p>14. กตกนนำลางตีนพระมหาเถรานุเถร <u>ภิกษุสงฆ์</u> ทงหลาย 0 ลางแห่งปลูกมหาต่านก กลาลมหาร</p> <p>15. พังมหาเจติปลูก<u>พระศรีมหาโพธิ</u> ิกระทำมหา พุทธรูป ลางแห่งตลาด ซื่อสัตว์ทงหลายไป -</p> <p>16. รส อันเปนต์ว่า คนอีกพะแล<u>หมุหมาเปิด</u><u>ไถ</u> ทง<u>น่านนกกปลาเนื้อผู้สัตว์</u>ทงหลาย</p> <p>17. โปรสสัตว์ดีมีรูปโฉมงามอีกฉลกสนน อันงาม ฉลก<u>พระพุทธรูป</u>ใน<u>ต้นไม้อื่นทรนิ</u> -</p> <p>18. ลที่ดงโปรสซ่างในเนนางตย เอาซ่างไปบูชา พระเปเจ้าโปรสที่นั่น ลางแห่งที่<u>ชุมนุ</u> พระมหาธา -</p> <p>19. ดูเปเจ้าอันใหญ่ทงหลายตรธานเปป่าเป ดง สมเด็จพระมหาเถรศรีศรีธา ราชจุลามณีเป -</p> <p>20. นเจ้าเอาตนเข้าไปเล็ก ไปกกระทำพระมหาธา ดู หลวงคิน พระมหาธาตุด้วยสูง<u>เก่าสิบหาว</u>ไม้</p> <p>21. เหนือ<u>พระธา</u>ดูหลวงใสสองอ้อมสามอ้อม พระศรีราชจุลามณีเปเจ้าพยายามให้<u>แผ้ว</u> -</p>
--	---

<p>22. ลวจึงก่ออิฐขึ้นเจ็ดวาสท่ายปูนแล้วบริบวณ <u>พระธาตุหลวง</u>ก่อใหม่เก่าด้วยสูง<u>ได้อยสอ</u></p> <p>23. งวาขอมเรียก<u>พระอิน</u>นั้นแล 0 สถิตเครีง กลางนครพระกฤษ 0 เมื่อจกสท่ายปูนในกลางป่า</p> <p>24. [น] นนหาปูนยากหนักหนาหาปูนมิได้ พระศรีราชจุลामูณีเป็นเจ้าจึง อธิสสถานว่าดังนี้</p> <p>25.กูแลญงจกได้ตรัสสแก่สรรเพญเดญาน เป็น<u>พระพุทธร</u>จริงวาไล จงให้พบปูนค</p> <p>26. น (นกุอิ) สสถานบดคแฉงหนนดายกฉาย พบ<u>ไปโปงปูน</u>อนึ่งทายาทหนักหนาเอามาสทา</p> <p>27. ย<u>พระธาตุ</u>ก่อใหม่เก่าแล้วเอามาต่อ<u>พระพุทธร</u>รูป อนนทกอนนพงบริบวณ แล้วปูนกั</p> <p>28. ญ (งง) เหลือเลย 0 พระมหาธาตุหลวงนั้น กทำปราดิหารอสสรอย หนักหนาแลมีพระธา</p> <p>29. (ตุ) อนนใหญ่ลอมหลายแกกั 0 กัทงมหาพิหาร ใหญ่ ด้วยอิฐเสริจบริบวณแล้วจึงไป</p> <p>30. สิบคินหาเอา<u>พระพุทธร</u>รูปหินเก่าแก่แต่บูราด้วย ไกล ชวสองสามคิน เอามาปรดิสสถาไว</p> <p>31. ในมหาพิหารกลางแห่งใดคใดตนกลางแห่งใดค ใดแขนไดอก ลางแห่งใดหวตกไกล</p> <p>32. แลสิคินหาม เอมาจึงได 0 ลางแห่งใดค่างไดชา ลางแห่งใดมิได้คินญอ่ม<u>พระหิน</u>อนนใหญ่</p>	<p>22. ลัวจึงก่ออิฐขึ้นเจ็ดวาสท่ายปูน แล้วบริบวณ <u>พระธาตุหลวง</u>ก่อใหม่เก่าด้วยสูง<u>ได้อยสอ</u> -</p> <p>23. งวา ขอมเรียก<u>พระอิน</u> นั้นแล 0 สถิตเครีง กลางนครพระกฤษณ์ 0 เมื่อจกสท่ายปูนในกลางป่า</p> <p>24. นั้นหาปูนยากหนักหนา หาปูนมิได้ พระศรีราชจุฟามูณีเป็นเจ้าจึงอธิษฐานว่าดังนี้</p> <p>25.กูแลยังจักได้ตรัสแก่สรรเพญเดญาน เป็น<u>พระพุทธร</u>จริงวาไซรั จงให้พบปูน ค -</p> <p>26. รันกุอิฐฐานบดคแฉง หน่งหนั้น ดายกฉาย พบ<u>ไปโปงปูน</u> อนึ่งทายาทหนักหนา เอามาสทา -</p> <p>27. ย<u>พระธาตุ</u> ก่อใหม่เก่าแล้วเอามาต่อ<u>พระพุทธร</u>รูป <u>หิน</u> อันหักอันพังบริบวณแล้ว ปูนกั</p> <p>28. ยังเหลือเลย 0 พระมหาธาตุหลวงนั้น กระทำปาฏิหาริย์อัศจรรย์หนักหนา และมีพระธา -</p> <p>29. ตุ อันใหญ่ล่อมหลายแกกม 0 ก่อทั้งมหาพิหาร ใหญ่ ด้วยอิฐเสริจบริบวณแล้ว จึงไป</p> <p>30. สิบคินหาเอา<u>พระพุทธร</u>รูปหินเก่าแก่แต่บูราด้วย ไกล ชัวสองสามคิน เอามาประดิษฐานไว้</p> <p>31. ในมหาพิหาร ลางแห่งใดคใดตน ลางแห่งใดค ได้แขนไดอก ลางแห่งใดหัวตกไกล</p> <p>32. แลสิคินหาม เอมาจึงได้ 0 ลางแห่งใดค่างได้ชา ลางแห่งใดมิได้คิน ย่อม<u>พระหิน</u>อันใหญ่</p>
--	---

<p>33. ชกกมาด้วยล้อด้วยกวยนเขนเข้าในมหาพิหาร เอามาตตีตปรกิดด้วยปูน มีรูปโถมพรรณอนน</p> <p>34. งามพิจิตรดงอินทนิรมิตเอามาปรกิดชิดชน เป็นตน<u>พระพุทธรูป</u> อนนใหญ่อนนถ่าวอนน</p> <p>35. [ราม] งามหนักหนาเอามาไว้เต็มในมหาพิหาร รงหลายถ่อง ซ่องงามหนักหนาแก้กั</p> <p>36.ในมณิมเทศในปาดลือบุตรนคร ไกลฝั่งน้ำอโนมานที พระศรีรัตนมหาธาตุเป็นเจ้า ชื่อศรีธาณุก</p> <p>37. ดกา 0 พระกริสพระ . . . หากปรดิสภา 0 พระกรีสนนันคิตนพระมหาสามีสรีสรธา ราชจุลामูณี ศรีรัตนลง</p> <p>38. กาทิปเป็นเจ้าคิตนพระรามพระนาราย เทพจยุด หากทวยวในสงสารภพ อนนโกลเกิดไปมาแล 0 เมตไต</p> <p>39. โยโคตตโมคากานี้มีแห่งมหานิทานแล 0 <u>พระเจดีย์สูงใหญ่</u>รอบนน ฉลกกหิน<u>นารอยชาติ</u> ตिर เทศงา</p> <p>40. (ม) พิจิ (ตร) หนัก (หนา) แกกัตรุกมล้าง เอา ทอง ดรธาน 0 ส้าเดจพระมหาสามีส้ากแต่สีหลมา เอาฝูง..</p>	<p>33. ชักมาด้วยล้อด้วยเกวียน เขนเข้าในมหาพิหาร เอามาตตีตปรกิด ด้วยปูน มีรูปโถมพรรณอัน</p> <p>34. งามพิจิตรดงอินทนิรมิตเอามาปรกิดชิดชน เป็นตน<u>พระพุทธรูป</u> อันใหญ่อันถ่าว อัน</p> <p>35. ราม งามหนักหนา เอามาไว้เต็มในมหาพิหาร เรียงหลายถ่อง ซ่องงามหนักหนาแก้กม</p> <p>36.ในมณิมเทศในปาดลือบุตรนคร ไกลฝั่งน้ำอโนมานที พระศรีรัตนมหาธาตุเป็นเจ้า ชื่อศรีธาณุก -</p> <p>37. ดกา 0 พระกฤษณ์ พระ...หากประดิษฐาน 0 พระกฤษณ์นั้น คือดนพระมหาสามีสรีสรธา ราช จุฬามุนีศรีรัตนลง</p> <p>38. กาทิปเป็นเจ้า คือดนพระรามพระนารายณ์ เทพ จยุดี หากเที่ยวในสงสารภพ อันโกล เกิดไปมาแล 0 เมตไตร -</p> <p>39. โยโคตตโมคากานี้ มีแห่งมหานิทานแล 0 <u>พระเจดีย์สูงใหญ่</u> รอบนัน ฉลกกหิน<u>นารอยชาติ</u> ตिर เทศงา -</p> <p>40. มพิจิตรหนักหนาแก้กมตรุก มล้างเอาทอง ดรธาน 0 สมเด็จพระมหาสามีส้ากแต่สีหลมา เอาฝูง ..</p>
---	--



<p>41.แบกอีดแต่ดำเนินไปกระทำพระเกาทาน คืนบริวารณด้วยสรธาณง เอาพระ</p> <p>42. สรีรดต (นมห) ราชตุสองลูกแต่สีหลมาปรดิสภา ที่นนโสดบมีคณนาถึเลย 0 ลางแห่งค..ก</p> <p>43.ไกลฝงนำมาวลคกงคาคที่พระพุทเจา ปุจรัมขนนปรดิสภา<u>พระเกสธาตุพระ</u></p> <p>44. ..ธาตุพระบุรีโภครธาตุพระศรีรัตนมหาธาตุ รยขิมหียงคนมหาเจดีแล 0 พระเปนเจา</p> <p>45. .นนเสดจปราดิหารอสจรรยแกกั 0 บลลงพระมหาธาตุพงฝายบูรพทิสสิบสามวาภูมิ</p> <p>46. สรธาพยายามขนนอีดปรกิดเข้าจทายปูน มิดองถ้วน 0 เมื่อทาปูน แต่ยุดแกกัถึงดินสูง</p> <p>47. โหญ่ขางวมดงเขาไกรลาสคตตดินตมี ตทงตน<u>พระพุทธรูป</u>หลายแห่ง ทำ<u>โหนง</u>กัแ</p> <p>48. ลวเปนตน<u>พระพุทธรูป</u>หีนงามแกกั 0 ภูหากไซตน ภูกัทำการบุญสภารวณนดวย<u>บิสิบแปดการ</u></p> <p>49. พระมหาธาตุเปนเจาจึงเสดจปราดิหารนกก หนา ดง<u>น้ำมหาสมุทร</u> ระลอกดงฝนตกท่า</p> <p>50. โหญ่รสล (สมี) ลางอนนดงพนสะจรวดสวาย สุภาสุกานุสภารารสสมีลางอนนเหลิ (อม)</p> <p>51. (ด) งง<u>ดวงดาว</u>ค่าเหลิมดง<u>น้ำทอง</u>ไหลจรสไป ทุกแห่ง รสสมีลางอนนขาวดงด.</p>	<p>41.แบกอิฐแต่ดำเนินไปกระทำพระเก้าทาน คืนบริวารณด้วยศรีธา ยังเอาพระ</p> <p>42. ศรีรัตนมหาธาตุสองลูก แต่สีหลมาประดิษฐาน ที่นั่นโสด บมีคณนาถึเลย 0 ลางแห่งค..ก</p> <p>43.ใกล้ฝงนำมาวลคกงคาค ที่พระพุทเป็นเจ้า ปุจรัมขัน ประดิษฐาน <u>พระเกศาธาตุพระ</u></p> <p>44. ..ธาตุพระบริโภครธาตุ พระศรีรัตนมหาธาตุ เรียกชื่อมหียงคณมะมหาเจดีแล 0 พระเป็นเจ้า</p> <p>45. นั้นเสดจปาฏิหาริย์อัศจรรย์แกกัม 0 บัลลังก์พระมหาธาตุพงฝายบูรพทิสสิบสามวาภูมิ</p> <p>46. ศรีธาพยายามขัน อิฐปรกิดเข้าจทายปูน มีถองถ้วน 0 เมื่อทาปูน แต่ยุดแกกัมถึงดินสูง</p> <p>47. โหญ่ขางวมดงเขาไกรลาส คตตดินต่อมือ ต่อทั้งตน<u>พระพุทธรูป</u>หลายแห่ง ทำ<u>โหน่ง</u> ก่อ -</p> <p>48. ลัวเป็นตน<u>พระพุทธรูป</u>หีนงามแกกัม 0 ภูหากใช้ ตนภู กระทำการบุญสมภารวันเดียว<u>บิสิบแปดการ</u></p> <p>49. พระมหาธาตุเป็นเจ้าจึงเสดจปาฏิหาริย์หนักหนา ดง<u>น้ำมหาสมุทร</u> ระลอกดงฝนตกท่า</p> <p>50. โหญ่รัสมीलางอันดงพรรณจรวดสวาย สุภาสุกา บุษบถาร รัสมीलางอันเลื่อม</p> <p>51. ดั่ง<u>ดวงดาว</u>ค่าเลื่อมดง<u>น้ำทอง</u>ไหลจรัสไปทุกแห่ง รัสมीलางอันขาวดั่งด.</p>
--	---

<p>52.กรดตงดง<u>ดอกซอน ดอกพุด</u>เห็นแก่ตา ดาสทววจกกรพาล<u>พระเกศธาตุ</u>เสด็จมีห</p> <p>53. มู๋นึ่งซีดง<u>สายฟ้า</u>แมลบดง<u>แฉวน้ำ</u> เล่นในกลางหวออสสรวย 0 สิ่งนึ่งเห็นตวนน.</p> <p>54.ออกขยวดงสูง<u>เผาหม้อเผา</u>ไห 0 พระคืวธาตุเสด็จจากเจดีย์ทองพุ่งขึ้นไปยัง</p> <p>55.เห็นดงต้วนนสองอันเรื่องไสงามหนักหนา แพ้พระอาทิตย์ พิศดูพระ</p> <p>56. คืวธาตุประมาณ<u>เท่ากลองเงิน</u>อนนใหญ่รอบนน ดวยกว้างแสงจรัสโอภาแลปลาตก</p> <p>57. วรแลวว่ามีฉัพพรรณรังสีเหลือิง แดงดำขาวขาว ภาวจรัส ส่องในโลกธาตุทุกแ</p> <p>58. หงปราดีหารแต่แดดอุ่นถึงสองชั้นฉายจก ไกลทยง ชาวสีหลหน้าบ้าน<u>ขามน้ำคองคา</u></p> <p>59. พายมาสาธุการเสียงร้องมีไกลาหลหนักหนา เขาอาราธนาพระบมีเสด็จมาเขาใหญ่</p> <p>60. อาราธนาพระจึงลงมาปรทกสินรอบ<u>พระเจดี</u> <u>ทอง</u> แล้วผยองขึ้นเมื่อเล่า 0 ภูมิสรธาหนัก</p> <p>61. หนาภูจิงทอดตนกูไอยทานให้ซีพิตขาด วาจกสท่าศาสนาในลงกาที่ปักฟังคำพระ</p> <p>62. เปนเจ้าทุกอันแล 0 พระเปนเจ้าจึงลงมาหวด รอบสุวรรณเจดีย์รสมีกรलयงามหนัก</p>	<p>52.กรัดนดง<u>ดอกซ้อ</u>น ดอกพุด เห็นแก่ตา ดาษทัวจักรพาล <u>พระเกศธาตุ</u>เสด็จมีห -</p> <p>53. มู๋นึ่งซี ดง <u>สายฟ้า</u>แมลบ ดง<u>แฉวน้ำ</u> เล่นในกลางหวออัศจรรย์ 0 สิ่งนึ่งเห็นตะวัน.</p> <p>54.ออกเขยวดงสูง<u>เผาหม้อ</u> เผาไห 0 พระคืวธาตุเสด็จจากเจดีย์ทองพุ่งขึ้นไปยัง</p> <p>55.เห็นดงตะวันสองอันเรื่องไสงามหนักหนา แพ้ พระอาทิตย์ พิศดูพระ</p> <p>56. คืวธาตุประมาณ<u>เท่ากลองเงิน</u>อันใหญ่รอบนนั้น ด้วยกว้าง แสงจรัสโอภาแลประหลาดค -</p> <p>57. วรแลว่ามีฉัพพรรณรังสีเหลือิง แดงดำ เขียว ขาว ภาว จรัส ส่องในโลกธาตุทุกแ -</p> <p>58. ห่งปาฏิหาริย์แต่แดดอุ่นถึงสองชั้นฉายจักใกล้ เทียง ชาวสีหลหน้าบ้าน <u>ขามน้ำคองคา</u></p> <p>59. พายมาสาธุการเสียงร้องมีไกลาหลหนักหนา เขาอาราธนาพระบมี เสด็จลงมาเขาใหญ่</p> <p>60. อาราธนาพระจึงลงประทักษิณรอบ<u>พระเจดี</u> <u>ทอง</u> แล้วผยอง ขึ้นเมื่อเล่า 0 ภูมิสรธาหนัก</p> <p>61. หนาภูจิงทอดตน กูไอยทานให้ซีวิตขาด ว่าจักสท่าศาสนาในลงกาที่ปักฟังคำพระ</p> <p>62. เป็นเจ้าทุกอันแล 0 พระเป็นเจ้าจึงลงมาหวด รอบสุวรรณเจดีย์ รสมีกระเสือก งามหนัก</p>
--	---

<p>63. (หนา) ...ดง<u>กวงเวียนแก้ว</u>แล้วพระคี่วธาตุเจ้า จึงเสด็จเขาใน<u>โกศทองฝู่งพระธาตุ</u></p>	<p>63. หนา...ดง<u>กวงเวียนแก้ว</u> แล้วพระคี่วธาตุเจ้า จึงเสด็จเข้าใน<u>โกศทอง ฝู่งพระธาตุ</u></p>
<p>64.จึงเข้ามาสู่พระเจดีย์พดงเฝิงพาน เข้ามาสู่ (ร) งงนนแล 0 กุจึงลุกขึ้นอุญชูลี</p>	<p>64.จึงเข้ามาสู่พระเจดีย์พดงเฝิงพาน เข้ามาสู่ร้งนั้นแล 0 กุจึงลุกขึ้นอุญชูลี</p>
<p>65. 0 ค่อยมาถึง (ใน) ที่นี้ โยธาพระศรีรัตนมหาธา ตุเจ้ากุ 0 ลูกหนึ่งมีพรรณงามดงทองรสมีเท่า</p>	<p>65. 0 ค่อยมาถึงในที่นี้ โยธาพระศรีรัตนมหาธาตุเจ้า กุ 0 ลูกหนึ่งมีพรรณงามดงทองรสมีเท่า</p>
<p>66. <u>ลูกหมาก</u>...เสด็จมาแต่กลางหาวลงมาจรด อบตน ท่านแลจึงเสด็จขึ้นอยู่เหนือห</p>	<p>66. <u>ลูกหมาก</u>.....เสด็จมาแต่กลางหาวลงมาจรด ตน ท่านแล จึงเสด็จขึ้นอยู่เหนือห -</p>
<p>67. วแลพระรัตนธาตุจึงเสด็จมาอยู่<u>เกิงหน้าผาก</u> พระศรีศรธาราชจุลामูณีศรีรัตนลงกาที่</p>	<p>67. วแล พระรัตนธาตุจึงเสด็จมาอยู่<u>เกิงหน้าผาก</u> พระศรีศรธาราชจุลामูณีศรีรัตนลงกาที่ -</p>
<p>68. บจึงญสองมีรบเอาแลไหวพระเกศธาตุเสณนิง เหลือมงามควางแต่บนสพดเด</p>	<p>68. ป จึงยสองสู้รบเอาแลไหว พระเกศธาตุเส หนึ่ง เลื่อมงามคว่างมาแต่บนสะพดเด -</p>
<p>69. นือหวพระศรีศรธาราชจุลामูณีฐินสรธา <u>น้ำตา</u>ดงตกหนักหนา บุษาทงตนอกเข้าของท</p>	<p>69. นือหวพระศรีศรธาราชจุลामูณีฐิน สรธา <u>น้ำตา</u>ดงตกหนักหนา บุษาทงตน ออก เข้า ของ ท-</p>
<p>70. งหลายบมีว่าถึเลย 0 ชาวสีหลทงหลาย เห็นอศจรรยดงอนนเขาจึงชนทอดตน</p>	<p>70. งหลายบมีว่าถึเลย 0 ชาวสีหลทงหลาย เห็นอศจรรยดงอัน เขาจึงชนทอดตน</p>
<p>71. ไหวคนนทพดเดเบญจางคนนพกชง ดินพระศรีศรธาราชจุลामูณีคนทงหลายไหว (ค)</p>	<p>71. ไหวคันทพดเดเบญจางค นอนพกชง ดินพระศรีศรธาราชจุลामูณี คนทงหลายไหวค -</p>
<p>72. นเต็ม<u>แผ่นดิน</u>อุปมาดงรยงทอนอ้อยไวมาก ตามดาสเต็มทีสถานนนแล 0 เขาจึง</p>	<p>72. นเต็ม<u>แผ่นดิน</u> อุปมาดงเรียงทอนอ้อยไวมาก ตามดาษ เต็มทีสถานนั้นแล 0 เขาจึง</p>
<p>73. ขึ้นบงค้กลางคนว่าเจ้าราชกุมารมหาสามีนี หนอพุทธานคจริงแลน 0 เขาจึงเอาน้ำมาลา (งตีน)</p>	<p>73. ขึ้นบงค้ม ลางคนว่าเจ้าราชกุมารมหาสามีนี หนอพุทธานคจริงแลหนอ 0 เขาจึงเอาน้ำมาล้างตีน</p>

74. พระมหาสามีสู้เอน้ำกินขุดเอาดินทิมหาสามิ สรีศรัทธาราชจุฬามณีอยยบที่ไถญตันทิ (นน)	74. พระมหาสามีสู้เอน้ำ กิน ขุดเอาดินทิมหาสามิ ศรีศรัทธาราชจุฬามณีเหยียบที่ไถญ ตันทินนี้ -
75. นขุดเอาดินทินนน (ข) นนกกนเขาไปไหว (บุชา) 0 รุงนนพระมหาธาตุสองลูกเรื่อง...(ด)	75. น ขุดเอาดินที่นั่นขันกัน เข้าไปไหวบูชา 0 รูงนั้น พระมหาธาตุสองลูกเรื่อง...ดี -
76. งงดาวค้อยเสด็จไปกลางหาวก่อนพระศรีศรัทธา ราชจุฬามณีจึงขามน้ำคองคาไป.. (ข)	76. งงดาวค้อยเสด็จไปกลางหาวก่อนพระศรีศรัทธา ราชจุฬามณี จึงขามน้ำคองคาไป..ดี -
77. ววคีนึงพระเจ้าเสด็จเขาในโกศ 0 สงแลวเมื่อรุง จึงเสด็จออกอยู่บดแมงเือก (นทง)	77. วคีนึง พระเจ้าเสด็จเข้าในโกศ 0 สงแล้วเมื่อ รุง จึงเสด็จออกอยู่บดแมงให้คนดี -
78. งหลายเหนศรธาสาธการแลจึงเสด็จติน เรื่องเท่างจกรกลึงไปกลางหาวสู...	78. งหลายเห็นศัทธิธาสาธการแล จึงเสด็จติน เรื่องเท่างจักรกลึงไปกลางหาว สู...
79. <u>เจติทอง</u> ที่เการสสมิถูกขานตองพรายเรื่องงาม ชิงแสงพระอาทิตย์เมื่อฟุ้งขึ้น	79. <u>เจดีย์ทอง</u> ที่เกา รสมีถูกขานตองพรายเรื่องงาม ชิงแสงพระอาทิตย์เมื่อฟุ้งขึ้น
80. พระเปนเจ้าที่นนปราชดิหารได <u>สามสิบเอ็ดวัน</u> 0 หยมพระเปนเจ้าปราชดิ (หารด)	80. พระเป็นเจ้าที่นั่นปาฏิหาริย์ได้ <u>สามสิบเอ็ดวัน</u> 0 เหียมพระเป็นเจ้าปาฏิหาริย์ดี -
81. งอนนเพือกกกให้สำแดงแก่คนทงหลายให้ ไปชอยญธรรมในลงกาที (บ)	81. งอื่น เพื่อจักให้สำแดงแก่คนทั้งหลาย ให้ไปชอย ธรรมในลงกาทีบ
82. เปนมหากุศลอนนใหญ่ให้ปรากฏแก่พุทธศาสน 0 ลงแห่งไปถึงอารญิกนอ (กเม)	82. เป็นมหากุศลอันใหญ่ให้ปรากฏแก่พุทธศาสน 0 ลงแห่งไปถึงอารญิกนอเม -
83. องกำไฟชาวสีหลจึงบรตบชชบ (ดาก) ทิป ฐบ คนธมาลาเขาจึง (น) บ (พระ) มหา....	83. องกำไฟ ไชวสีหลจึงประดับ ธชปรากฏที่รูป คันธมาลาเขาจึงนบพระมหา....
84. ธาตุด้วยศบริพารมากมายหลวงหลาย อนนไปถัดดมหา.....เถร..	84. ธาตุ ด้วยศบริพารมากมายหลวงหลาย อันไปถัดดมหา.....เถร

85. เกรมีหมุ่สังฆเถร อันทรงรุดงค์คีลีลา พระมหาสามือ.....สี	85. เกรมีหมุ่สังฆเถร อันทรงรุดงค์คีลีลา พระมหาสามือ.....สี
86. ถัดฝูงอมาตยราชเสนาอุบาสกอุบาสีกา บมีอจคณนาเล (ย).....สาท	86. ถัดฝูงอมาตยราชเสนา อุบาสก อุบาสีกา บมีอจคณนาเลย.....สาท
87. ทองเอาพระมหาทนต์ธาตุมี่พระ.ก.หนักหนาไใสสามี่..	87. ทองเอาพระมหาทนต์ธาตุมี่พระ.ก.หนักหนาไใสสามี่..

จารึกวัดสรศักดิ์

คำจารึก	คำอ่าน
1. สุริยสุพ่มส์ตอุทิสักวราชไโด	1. ศรีศุภมส์ต อุทิสักวราชไได้
2. 1334 มะโรงสปีต สปีตจัตวาริสกวันพระห้ศบดี เดือนหา	2. 1334 มะโรง สปีต สปีตจัตวาริศก วันพฤห้ศบดี เดือนห้า
3. ซีนาคำมโรงนัถสดีตรจัตวาริสกจิงทานผูนึง ซี นายอินทสรสกมีสร	3. ซีนห้าคำ มะโรงนัถษัตร์จัตวาริศก จิงทานผูนึง ซือนายอินทสรศักดิ์ มีศร์ -
4. ทาในพุทธศาสนห้จิงซ้อที่อิน้อยน้นหนซี ไดสี่สิบห้าวาหนแปไดสามสิบ	4. ทธาในพระพุทธศาสนา จิงซ้อที่อิน้อยน้น หนซ้อ ได้สี่สิบห้าวา หนแป ได้สามสิบ
5. แก้วานี้แกพ้อยห้วเจ้าท้อออกยารธรรมราชา องทรวงไตรวิดกน้นว้จสังอารามถวายพระราดช้	5. แก้วานี้ แกพ้อยห้วเจ้าธ ออกยารธรรมราชา องค์ทรวงไตรปฏิกน้น ว่าจะสร้างอารามถวายพระราชา
6. กุศลแกพ้อยห้วเจ้าท้อจิงพ้อยห้วเจ้าท้อให้อุ่น ยาต แกนายอินทสรสกน้นทานกมาปราบ ,	6. กุศลแกพ้อยห้วเจ้าธจิงพ้อยห้วเจ้าธให้อุ่นยาต แก่นายอินทสรศักดิ์น้นทานกมาปราบ
7. ไหราบงามดีใสในชนนนิสโพ่มมหาเถรเจ้าองนิง เปนน้าพระยาซี้มหาเถรธรรมไตรโลก (คจุนวาคาร?)	7. ไหราบงามดีไสร้ ในขณะน้นไสร้พ้อมมหาเถรเจ้าองค์หนึ่ง เป็นน้ำพระยา ซี้มหาเถรธรรมไตรโลก (คจุนวาคาร?)
8. ยานทกั สืออยู่ตำบลดาวขอนทานซี้มาถามชาว	8. ญาณทสี่ อยู่ตำบลดาวขอน ทานซี้มาถามชาว

<p><u>เจ้า พระยาหลานไส</u>เมื่อมาถึงนี้<u>ไสเดือนหกเพง พยุ</u> <u>หั่ว</u></p> <p>9. <u>เจ้า</u>ที่รับไปจอดในวัดตระกวนนั้นก่อนจึง<u>พยุหั่ว</u> <u>เจ้า</u>ที่มีพระสาดแก่นายสังคการี๋ยว่าให้ไปบอกแก่นายอินท</p> <p>10. สรศักดิ์ว่าให้แต่งที่จงดี้แลหากฎีมาปลุกจนิมนพระมหาเถรเจ้าไปเอาพระสาในที่นั่ง นายสังคการี๋ยรับพระสาด</p> <p>11. ทัมาบอกแก่นายอินทสรศักดิ์ว่า<u>พยุหั่วเจ้า</u> ที่มีพระสาดมาว่าให้นายอินทสรศักดิ์แต่งที่จงดี้แลหากฎีมา</p> <p>12. ปลุกในนี้แลจไหพระมหาเถรเจ้าที่มาอยู่เอาพระสาในนี้ นายอินทสรศักดิ์เกิดโสมนัสยินดีนักหากฎีมา</p> <p>13. ปลุกแล้วจึงให้นายสังคการี๋ย<u>ทูนแกพยุหั่วเจ้า</u> ที่จึงที่ปรสาดทไให้นายสังคการี๋ย ไปนิมน<u>พระมหาเถรเจ้า</u>ที่</p> <p>14. สบ<u>วันดี</u>มาชู้กุดีแลสารนุสิดทั้งเจดพระองค์นี้ อีก<u>พระสงฆ์</u>สบสังวาคอนันมาถ้วายพระพรแก</p> <p>15. <u>พระมหาเถรเจ้า</u>จึง<u>พยุหั่วเจ้า</u>ที่นิมน<u>เจ้า</u>ชุนุม กับพระเชตุพนอยู่มาสบ<u>วันดี</u>จึง<u>พระมหาเถรเจ้า</u></p>	<p><u>เจ้า พระยาหลานไสร</u> เมื่อมาถึงนี้<u>ไสรเดือนหกเพ็ง</u> <u>พ่อยุหั่ว</u></p> <p>9. เจ้ารับไปจอด ในวัดตระกวนนั้นก่อน จึง<u>พ่อยุหั่ว</u> <u>เจ้า</u> ที่มีพระศาสน์ แก่นายสังคการี๋ยว่าให้ไปบอกแก่นายอินท</p> <p>10. สรศักดิ์ว่าให้แต่งที่จงดี้และหากฎีมาปลุกจะนิมนต์ พระมหาเถรเจ้าไปเอาพระสา ในที่นั่ง นายสังคการี๋ยรับพระศาสน์</p> <p>11. ทัมาบอกแก่นายอินทสรศักดิ์ว่า <u>พ่อยุหั่วเจ้า</u> ธมีพระศาสน์มาว่า ให้นายอินทสรศักดิ์แต่งที่จงดี้และหากฎีมา</p> <p>12. ปลุกในนี้ และจะพระมหาเถรเจ้าธมาอยู่เอาพระสาในนี้ นายอินทสรศักดิ์เกิดโสมนัสยินดีนักหนา จึงหากฎีมา</p> <p>13. ปลุกแล้วจึงให้นายสังคการี๋ย<u>ทูลแกพ่อยุหั่วเจ้า</u> ธจึงธประศาสน์ธให้นายสังคการี๋ย ไปนิมนต์<u>พระมหาเถรเจ้า</u>ธ</p> <p>14. สบ<u>วันดี</u>มาขึ้นกฎี และสาธุศิษย์ทั้งเจดพระองค์ นั้น อีก<u>พระสงฆ์</u>สบสังวาส อันมาถ้วายพระพรแก</p> <p>15. <u>พระมหาเถรเจ้า</u>จึง<u>พ่อยุหั่วเจ้า</u>ธนิมนต์<u>เจ้า</u>ชุนุม กับพระเชตุพน อยู่มาสบ<u>วันดี</u>จึง<u>พระมหาเถรเจ้า</u></p>
---	---

<p>16. กัระปิตรีในใจแลมาริจนนามหาเจดีมีข้างรอบ ประกอบด้วย<u>พระเจ้า</u>ยอนตีนแลพระวิหาร แลหอพระ</p> <p>17. แลวเสด็จสักราชขึ้เกาต้วอกนบพสกนน์ไส พระบรมราชาทิบดีศีร์ม่นากักพัคดีราชแล</p> <p>18. พระมาตุราชแลพระมาตุจจาเจ้าแลทานสเรจ ขึ้มาไทานชางเผือกแลราชรตแกพระสงค้ทุก</p> <p>19. เมืองแลยอมไคเองเมือทานขึ้มาไนไส พระมาตุจจาเจ้ามาอยู่ต่านักหัวสนนามเกา ตรวนตกวัด</p> <p>20. สอสรักทานมาปิดทองในพระวิหารทานไว้ที่ต่าน กั้นนั กบ้อารามอยู่มาในสักราชขึ้ต้วนึ่ง</p> <p>21. รากล้าริดทิสกนนน์พระม่นาเถรเจ้า แลนายอินทสรสัคดีมาคิคควรวนกันแตงทานโดย</p> <p>22. สระหลองม่นาเจดีแลพระวิหารแล<u>หอพระ</u> สบ<u>วันดี</u>เอาคคิเรียนแก<u>พ้ออยู่หัวเจ้า</u></p> <p>23. ทัก่อนุโมทนาทานกัระบรัทา<u>ดอกไม</u>ไคสามวัน ทานสเดจมาสธบัธรัมแล่มหาอุบาสิกา</p> <p>24. ทานนนึ่งิงพระม่นาเถรช่อนาไวกับ้อาราม โดยสร ทาบพิตรจิงพ้ออยู่หัวเจ้าที่มีพระ</p> <p>25. สาดทไหนาไวกับ้อาราม 400 ไร่แม่อยู่หัวเจ้า ทไหนา 335 ไรนึ่งเป็นนาแจกนายสรสัคดีช้อปา</p>	<p>16. กัระปิตรีในใจแลมาริจนนามหาเจดีมีข้างรอบ ประกอบด้วย<u>พระเจ้า</u>ยอนตีนแลพระวิหาร แลหอพระ</p> <p>17. แล้วเสด็จ สักราชขึ้เกาต้ว วอกนพศก นัน ไสร้ พระบรมราชาธิบดีศีร์ม่นากักรพรดิราช และ</p> <p>18. พระมาตุราชแลพระมาตุจจาเจ้า และทานสเดจ ขึ้มาไทานชางเผือกแลราชรตแกพระสงค้ทุก</p> <p>19. เมือง แลยอมไคเองเมือทานขึ้มาไนนึ่งไสร้ พระมาตุจจาเจ้ามาอยู่ต่านักหัวสนนามเกา ตรวนตกวัด</p> <p>20. สรศักดีทานมาปิดทองในพระวิหารทานไว้ที่ ต่านักนัน กบ้อารามอยู่มาในสักราชขึ้ต้วนึ่ง</p> <p>21. ระกาสมฤทธิศก นัน พระม่นาเถรเจ้า แลนายอินทสรสัคดีมาคิคควรวนกันแตงทานโดย</p> <p>22. ฉลองม่นาเจดีแลพระวิหารแล<u>หอพระ</u> สบ<u>วันดี</u>เอาคคิเรียนแก<u>พ้ออยู่หัวเจ้า</u></p> <p>23. ธกั่อนุโมทนา ทานกัระบรัทา<u>ดอกไม</u>ไคสามวัน ทานสเดจมาสธบัธรัมแล่มหาอุบาสิกา</p> <p>24. ทานนัน ึ่งิงพระม่นาเถรช่อนาไวกับ้อาราม โดยศรัทธาบพิตร ึ่งิงพ้ออยู่หัวเจ้ามีพระ</p> <p>25. ศาสนธิไหนาไวกับ้อาราม 400 ไร่ แม่อยู่หัวเจ้า ธไหนด 335 ไรนึ่งเป็นนาแจก นายสรสัคดีช้อปา</p>
---	--

<p>26. สางเปนนากแก้พยุหวิ้วเจ้าในตำบลบ้านสุกพอมนอย ท่านมีพระสาดทว่าให้ชกป่าไหปนั</p> <p>27. จบนานนั ไหปนพนั ไรไวกับอาราม อยู่มาพระมหาเถรที่แตงนาไวกับมหาเจดี 40 บาน</p> <p>28. (ดีไว้) นากกับพระวิหาร 140 อยู่บานไผลอมแลบานหอดนาจ้งหันอยู่บานสุกพอมนอย</p> <p>29. 200 บานวังดัด 20 บานป่าขาม 20 บานตานโจะ 20 บานหนองบัวหลวง 40 นากกับหือ</p> <p>30. พระอยู่หนองยางนอย 70 หัวฝายสองววย 25 นาสงค้ 350 อยู่ไรชอน 400</p> <p>31. บานลกันนอย 80 ลกันหลวง 80 บานดง 20 เจ้าสรามเนรห่าสัดเจ้าภิกษุสิบสัดอยู่มา</p> <p>32. นายสรศักดิ์ช้ออากอไรดีสี่ที่มูวัดพายบ้ 2 ที่ ที่นึ่งกับพระเจ้ายอนดินที่นึ่งกับพระ</p> <p>33. เจ้าจกรมในจาริก 2 ที่อยู่มูอีสารวัด กับพระวิหารทั้งมวลเปนนบีย 40000 พร่มหา</p> <p>34. เถรเจ้าแลนายสรศักดิ์ไควค่านบักบ้จาริก ต่อสินกัลปาพระสา (น) ตูขาทานท้งหลายชนล้</p> <p>35. ขวยทำในศาสนานี้จ้ปรารถนา ท้นศาสนาพระศรีอารียไมตรีโพธิสัดวะทุกชาติ</p>	<p>26. สร้างเปนนากแก้พอยู่หัวเจ้าในตำบลบ้านสุกพอมนอย ท่านมีพระศาสน์รว่าให้ชกป่าให้บร</p> <p>27. จบนานันให้เป็นพันไรไว้กับอาราม อยู่มาพระมหาเถรแตงนาไว้กับมหาเจดี 40 บาน</p> <p>28. (ดีไว้) นากกับพระวิหาร 140 อยู่บ้านไผ่ล้อม และบ้านหอดนาจ้งหันอยู่บ้านสุกพอมนอย</p> <p>29. 200 บ้านวังดัด 20 บ้านป่าขาม 20 บ้านตาลโจะ 20 บ้านหนองบัวหลวง 40 นากกับหอ</p> <p>30. พระอยู่หนองยางนอย 70 หัวฝายสองววย 25 นาสงค้ 350 อยู่ไรชอน 400</p> <p>31. บ้านลกันนอย 80 ลกันหลวง 80 บ้านดง 20 เจ้าสามเนรห่าสัด เจ้าภิกษุสิบสัด อยู่มา</p> <p>32. นายสรศักดิ์ช้ออากอไรดีสี่ที่มูวัดพายบ้ 2 ที่ ที่นึ่งกับพระเจ้าหยอนดิน ที่นึ่งกับพระ</p> <p>33. เจ้าจกรมในจาริก 2 ที่อยู่มูอีสานวัด กับพระวิหารทั้งมวลเปนนบีย 40000 พระมหา</p> <p>34. เถรเจ้าและนายสรศักดิ์ไควค่านบ กับจาริก ต่อสินกัลปาวสาน ตูข่าทานท้งหลายชน</p> <p>35. ขวยทำในศาสนานี้ จะปรารถนา ท้นศาสนาพระศรีอารียไมตรีโพธิสัดวะทุกชาติ</p>
---	--

จาริกวัตินตั้ง

คำจาริก	คำอ่าน
1. ทองคำลึง	1. ทองคำลึงหนึ่ง
2. อนันตีสารสิทธิ์พิพิ	2. อันนี่คือสารสิทธิ์พิพิ -
3. ทอรัตราแต่บุญอนักรทำมาแ	3. ทอรัตรา แต่บุญอันกรทำมาแ -
4. หงอูบาสิกาศูชีชีบวงนางมิงแลฯ	4. หงอูบาสิกาศูชีชี บวงนางมิงแล ฯ
5. แต่เมื่อ <u>ยว</u> เมียงสู้อยู่ดวยกันมา กลอยม	5. แต่เมื่อ <u>ยว</u> เมียงสู้อยู่ด้วยกันมา กลอยม
6. หารักราชาผู้ภูกระทำหมาล <u>พระมหาราดเจ้า</u> เผิ	6. หารักราชาผู้ภู กระทำหมาล <u>พระมหาราดเจ้า</u> เผิ -
7. อเขาพิมพ์พระ 18 ตนเมือกรทำมกล <u>พระไตรโล</u>	7. อเขาพิมพ์พระ 18 ตน เมื่อกะทำมกล <u>พระไตรโล</u> -
8. ๗เมือทงสองชื่อทองหารอยเบียใสนา <u>พระเจ้า</u>	8. ๗ เมือทงสองชื่อทอง 500 เบี้ย ใสนา <u>พระเจ้า</u>
9. เมือเข้าเบียหา <u>พญช้อย</u> ชื่กุดิแก่ท่าน <u>เดรสว</u> ตพ	9. เมือเข้าเบี้ย 5,000 ช้อย ชื่อ <u>กุกิ</u> แก่ท่าน <u>เดรสว</u> ตพ
10. แม่ลูกได <u>แม่ควัว</u> ให้ถึงจันท์แก่ท่าน <u>เดรสว</u>	10. แม่ลูกได้ <u>แม่ควัว</u> ให้ถึงจันท์ แก่ท่าน <u>เดรสว</u>
11. เจ้าหินเมือเขาถึใน <u>พรว</u> สามเดือนแล <u>ว</u> ใเมือ	11. เจ้าหินเพื่อเข้าถึใน <u>พรว</u> 3 เดือนแล้ว <u>ว</u> ใเมือ
12. ให้ <u>จิว</u> พรดวยใสอดอนันังใจ <u>สธา</u> จิงจักทำม	12. ให้ <u>จิว</u> พร ดวยใสอดอนันังใจ <u>สธา</u> จิงจักกระทำม -
13. จันท์ <u>อุก</u> กิดนาทานกับ <u>เจ้าสง</u> มทั้งหลายจิงอ้ง	13. จันท์ <u>อุก</u> กษฎ์หน้าทานกับ <u>เจ้าสง</u> มทั้งหลายจิงอ้ง
14. คาสจันท์ใน <u>สรว</u> หมากนี้แลแต่กรทำดั่งอัน ถัว -	14. คาสจันท์ ใน <u>สรว</u> หมากนี้แล แต่กรทำดั่งอัน ถัว -
15. นสองปีแล <u>ว</u> ลูกจิงจะตายกลอยทานให้ <u>เซียง</u> ใ	15. น 2 ปี แล้วลูกจิงจะตาย กลอยทานให้ <u>เซียง</u> ใ
16. เปนลูกเมือบวสได <u>เป</u> นภิก <u>ษ</u> เมือบ่าเรอจันท์	16. เปนลูกเมือ บวสก็ได้ <u>เป</u> นภิก <u>ษ</u> เมือบ่าเรอจันท์
17. ทุกวัน <u>ดู</u> พินองมี <u>ใจ</u> สธาให้ <u>อิ</u> ฐ <u>ระ</u> ลงรับตนหนึ่ง นู -	17. ทุกวัน <u>ดู</u> พินองมี <u>ใจ</u> สธาให้ <u>อิ</u> ฐ <u>ระ</u> ลงรับตนหนึ่ง นู -
18. ชาสนับชยง 60000 แล <u>ว</u> นิงจัก <u>ฉ</u> ลง <u>ถึ</u> ดอก <u>ไม</u> เจือ	18. ชาสนับชยง 60,000 แล <u>ว</u> นี้ <u>จ</u> ัก <u>ฉ</u> ลง <u>ถึ</u> ดอก <u>ไม</u> เจือ
19. <u>ไม</u> ทองได 5 ดวงจิง <u>ฉ</u> ลง <u>กล</u> วง <u>เร</u> ิน <u>ฉ</u> ลง <u>ล</u> ูก <u>ด</u> วย	19. <u>ไม</u> ทองได้ 5 ดวง จิง <u>ฉ</u> ลง <u>กล</u> วง <u>เร</u> ิน <u>ฉ</u> ลง <u>ล</u> ูก <u>ด</u> วย
20. กลอยสดับ <u>พระ</u> มหาชาติแล <u>ว</u> ผู้ <u>เป</u> น <u>ผ</u> ว <u>จ</u> ิง <u>จ</u> ัก <u>ต</u> าย <u>จ</u> าก	20. กลอยสดับ <u>พระ</u> มหาชาติแล <u>ว</u> ผู้ <u>เป</u> น <u>ผ</u> ว <u>จ</u> ิง <u>จ</u> ัก <u>ต</u> าย <u>จ</u> าก
21. แล <u>ว</u> จิงได <u>ย</u> ก <u>ส</u> ม <u>ว</u> ัด <u>สัง</u> สการ <u>ฝ</u> ง <u>น</u> ัน <u>แล</u> ว <u>จ</u> ิง <u>จ</u> ัก <u>ก</u> ระ <u>ทำ</u> <u>พระ</u>	21. แล <u>ว</u> จิงได <u>ย</u> ก <u>ส</u> ม <u>ว</u> ัด <u>สัง</u> สการ <u>ฝ</u> ง <u>น</u> ัน <u>แล</u> ว <u>จ</u> ิง <u>จ</u> ัก <u>ก</u> ระ <u>ทำ</u> <u>พระ</u>
22. <u>พ</u> ท <u>ธ</u> ร <u>ูป</u> ปล <u>ุ</u> ก <u>พระ</u> ศรี <u>มหา</u> โพ <u>ธิ</u> จิง <u>มา</u> ป <u>ัน</u> อิ <u>ฐ</u> ช <u>อม</u> พระ	22. <u>พ</u> ท <u>ธ</u> ร <u>ูป</u> ปล <u>ุ</u> ก <u>พระ</u> ศรี <u>มหา</u> โพ <u>ธิ</u> จิง <u>มา</u> ป <u>ัน</u> อิ <u>ฐ</u> ช <u>อม</u> พระ
23. <u>เจ้า</u> หน <u>ตะ</u> วัน <u>ออก</u> กลอย <u>น</u> ุ <u>ชา</u> ประ <u>ที</u> ป <u>ัน</u> หนึ่ง 80000	23. <u>เจ้า</u> หน <u>ตะ</u> วัน <u>ออก</u> กลอย <u>น</u> ุ <u>ชา</u> ประ <u>ที</u> ป <u>ัน</u> หนึ่ง 80,000
24. มี <u>ใจ</u> สธา <u>ช</u> ื่อ <u>ท</u> อง <u>มา</u> พ <u>อก</u> กาก <u>เย</u> ีย <u>ใ</u> ส <u>ด</u> แต่ <u>ก</u> ระ <u>ทำ</u> นี้ -	24. มี <u>ใจ</u> สธา <u>ช</u> ื่อ <u>ท</u> อง <u>มา</u> พ <u>อก</u> กาก <u>เย</u> ีย <u>ใ</u> ส <u>ด</u> แต่ <u>ก</u> ระ <u>ทำ</u> นี้ -
25. น <u>เว</u> ียง <u>เท</u> ่า <u>ด</u> ัง <u>อัน</u> แล ฯ <u>เอา</u> ทาน <u>มหา</u> เด <u>ร</u> ทร <u>กร</u> ร -	25. น <u>เว</u> ียง <u>เท</u> ่า <u>ด</u> ัง <u>อัน</u> แล ฯ <u>เอา</u> ทาน <u>มหา</u> เด <u>ร</u> ทร <u>กร</u> ร -

26. มพรดเปนลูกแต่เปนคราบสทชนบ้ำเรอมาเ	26. ม พรดเปนลูก แต่เปนคราบสเทียน บ้ำเรอมา เ -
27. ถึงเมือเปนภิกษุหสาบประการคาเมีย 60000	27. ถึง เมือเปนภิกษุหสาบประการ ค่าเบี้ย 60,000
28. รุงฉลงปนีฉดรองดินพระปราง 8000 กอนกัพระ	28. รุงฉลงปนีฉดรองดินพระปรางศ์ 8,000 ก้อน ก่อพระ
29. เจติปลุกพระศรมหาโพธิบวชลูกหลานเปน	29. เจติยั ปลุกพระศรมหาโพธิ บวชลูกหลานเปน
30. ภิกษุทังสองเมือมหาธำราชาเขาเมิงแ	30. ภิกษุทังสอง เมือพระมหาธรรมราชาเข้าเมือแ -
31. ลวเผือชีนา 412000 สางเปนสวน แลกน	31. ลัว เผือชีนา 4,120,00 สร้างเปนสวน แลกน -
32. มากกลอยไหวกัพระจิงคนสรองไว	32. มาก กลอยไหวกัพระ จิงคนสรองไว
33. แกพระมหาโพธิสรองกวานน้ำไหถัจ	33. แกพระมหาโพธิ สรองกวานน้ำไหถัจ -
34. จันหันถนเถรเจาซึ่งขาดคนใสมาหน	34. จันหัน ถนเถรเจ้าซึ่งขาดคนไรรู้ มาหน
35. กุติจิงไหกทำดงเกาญาไดขอคิดสินสา	35. กุฏี จิงไหกระทำดงเกา อย่าไดขอคิดสินสา
36. นำสูนยหายพุนเท้าวัน ๕	36. นำสูนยหายพุนเท้าวัน ๕

จารีกวดอโศการาม ด้าน 1

คำจารึก	คำอ่าน
1. นมัสศรีตวีรัตน์นมัสดมงคลโศดอรรบอรรมานศักราชได้ <u>เจดรอ</u>	1. นมัสศรีตวีรัตน์ นมัสดมงคลโศดอรรบอรรมานศักราชได้ <u>เจ็ดร้อ</u> -
2. ย หกลีบเอดโตะนักษัตรนัคคุณมาส <u>ออกเจดคำ</u> โดยฤกษ มหุรตี	2. ย หกลีบเอด (ปี) โตะนักษัตรนัคคุณมาส <u>ออกเจ็ดคำ</u> โดยฤกษ่มหุรตี -
3. เลดตีนาที่อนโยคยโยคีสังเจจพระราชเทพีศรีจุฬาล กัษณ อรรครา ‘	3. เลดตีนาที่ อนโยคยโยคี สมเด็จพระราชเทพีศรี จุฬาลักษณ์ อัครรา -
4. ช (มเหสี) เทพธร (ณีโล) กรตัน	4. ช (มเหสี) เทพธร (ณีโล) กรตัน
มาทปรวรากเป	มาทปรวรากเปี -
5. นชಾಯาแต่สังเดจมหารรรมาธาธาธาธาเกาปร ดวยปัญจพิธกัลยาณี	5. น ชายาแต่สมเด็จพระมหารรรมาธาธาธาธาเกาปร ด้วยปัญจพิธกัลยาณี
6. มีศีลพร กลใจหมันในพระชินศาสนา ทานจึงประดิสดา	6. มีศีลพร กลใจมั่นในพระชินศาสนา ทานจึงประดิษฐา
7. <u>พระสอุปไว้</u> ในวัดอโศการามท่านเอา <u>พระมหาธาตุ</u> <u>เจ้า</u>	7. <u>พระสอุปไว้</u> ในวัดอโศการาม ท่านเอา <u>พระมหาธาตุ</u> <u>เจ้า</u>
สองอ	สองอ -
8. งคมาแต่เมืองบนองคนี้งรามเท่า <u>เมดเข้าสาน</u> หักเคริง	8. งค มาแต่เมืองบน องคนี้งราม เท่า <u>เมดเข้าสาน</u> หักเคริง
9. พรรณดงผลิกรตันองคนี้งนอัย (พรร)	9. พรรณดงผลิกรตัน องคนี้งนอัยพรร
10. ณดงพิกุลท■นปรีติ (สตาครรภพระมะหา) (พระมะ)	10. ณ ดงพิกุล ท่านปรีติ (ษฐาครรภพระมะหา) (พระมะ)
11. หาเจดีย์นี้ถึงสี่เดือนอีก <u>พระพุทธรูป</u>	11. หาเจดีย์นี้ถึง 4 เดือน อีก <u>พระพุทธรูป</u>

<p>12. นกฏีพระศรีมหาโพธิ์วงกรมลยาณ ป</p> <p>13. รากการสะพานถนนลอำพลด้วย (ไม่ไหล) ทงหลาย ค่านับ</p> <p>14. ทานจิงลำดับปิฎกไตรยถนสำหรับบักัธรรมกถิก สอง</p> <p>15. องคองคหนึ่งชื่อเจ้าญาณวงสรราชบณทิตองคหนึ่ง ชื่อเจ้า</p> <p>16. ศรีวังมีทงสมวัตธรรมตนให้ชื่อเจ้าสงขลอร แล้วทานกัชอย</p> <p>17. ประดิธนาผู้คนอนันตงกับปีการพยาบารทงหลาย <u>ห้าสิบเรี</u></p> <p>18. อนมีประธานคีนายชงสรจันทกบัทง (นาสองรอย ล้า) ก</p> <p>19. อร เข้า<u>ยี่สิบห้า</u>กวยนทกรุงปีทานชื่อทงหลาย <u>ห้าล้า</u></p> <p>20. ฐ เปนสุบพยัญชนาการโดยประมาณแลวันแล้ <u>ห้าสิบบา</u></p> <p>21. ตร พาทถวันสำหรับบักั<u>เตรสังข</u>ทงกรียานูชา ทงหลายแ</p> <p>22. ล้วทานจิงแต่งพระทานสบกรียา การฉลองทง ลา</p> <p>23. ยคณนา<u>สองร้อยล้า</u>แล้วเสร็จทานจิงอญ์เชฎพ</p>	<p>12. น กฏีพระศรีมหาโพธิ์วงศ์กมลญาณ ป</p> <p>13. รากการ สะพาน ถนน อำพลด้วย (ไม่ไหล) ทงหลาย ค่านับ</p> <p>14. ทานจิงลำดับปิฎกไตรถวันสำหรับบักัธรรมกถิก สอง</p> <p>15. องค ึ่งหนึ่งชื่อเจ้าญาณวงสรราชบณทิต องค หนึ่งชื่อเจ้า</p> <p>16. ศรีวัง มีทงสมวัต ธรรมตน ให้ชื่อเจ้าสงขลอร แล้วทานกัชอย</p> <p>17. ประดิษฐานผู้คนอนันตงกับปีการพยาบาลทง หลาย <u>ห้าสิบเรี</u> -</p> <p>18. อน มีประธานคีนายเชียงศรีจันทกบัทง (นาสอง รอยล้า) ก -</p> <p>19. อน เข้า<u>ยี่สิบห้า</u>กวยนทกรุงปี ทานชื่อทง ทงหลาย <u>ห้าล้า</u> -</p> <p>20. ฐ เปนสุบพยัญชนาการ โดยประมาณแลวันแล้ <u>ห้าสิบบา</u> -</p> <p>21. ตร พาทถวันสำหรับบักั<u>เตรสังข</u>ทงกรียานูชา ทงหลายแ -</p> <p>22. ล้ว ทานจิงแต่งพระทาน สบ กรียา การฉลองทง หลา -</p> <p>23. ย คณนา<u>สองร้อยล้า</u>แล้วเสร็จ ทานจิงอญ์เชฎพ -</p>
--	--

24. รมหาเถรเจ้าตนนึ่งอนันเปนนีสยแห่งพระมหา	24. รมหาเถรเจ้าตนหนึ่ง อันเป็นศิษย์แห่งพระมหา
25. พุทธสาครมีนามกรที่สรภังคเถรอนันเถปร	25. พุทธสาคร มีนามกรที่สรภังคเถรอนันเถปร
26. ด้วยสิลมรยาทวดีปรีดัดตีมาเป็นประธาน ในอโสภา	26. ด้วยสิลมรยาทวดีตปฏิบัติ มาเป็นประธาน ในอโสภา
27. รมนี้ช้ ไซ้แต่ลำเดจพระราชเทวีสร้างอโสภาราม นัดยว	27. รมนี้ช้ ไซ้แต่สมเด็จพระราชเทวีสร้างอโสภาราม อันเดียว
28. นีทั้งทักษิณารามเสด็จแม่อยู่หวักล้างแกม หาวนัร	28. นี ทั้งทักษิณาราม เสด็จแม่อยู่หวักล้างแกม วันร์ -
29. ดันเถรแล้วทอนประดิษฐานาร้อยนึ่งเป เข้าสิบกวย	29. ดนเถรแล้วท่านประดิษฐานาร้อยหนึ่งเป็น ข้าวสิบกเวีย -
30. (น) ไพรสิบเรื่อนแต่งพยาบารวต้นันทั้งลังการ มก	30. (น) ไพรสิบเรื่อนแต่งพยาบาลวัดนันทั้งลังการ ก็ -
31. เล้ว คำนับกับทั้งบูรพารามกัแล้วสำริททิงสิล สุท	31. เล้ว คำนับกับทั้งบูรพารามกัแล้วสัมฤทธิ์ทั้งสิล สุท -
32. ฐาวาสที่ <u>พ้อยหวัเสด็จ</u> เสวยพระผนวสบวสททำกร	32. ฐาวาสที่ <u>พ้อยหวัเสด็จ</u> เสวยพระผนวชบวสททำกร
33. รมในท่งชโยเสจรทงที่เสนางที่เสด็จพระมหาส	33. รม ในท่งชโย ก็เสจรทงที่เสนางที่เสด็จพระมหาส
34. วามีเจ้าทอนสติดกัถึงที่สำริททิงสิริจุฟาวาสที่ สงส	34. วามีเจ้าทอนสติด ก็ถึงที่สัมฤทธิ์ทั้งสิริจุฟาวาสที่ สงส
35. การ <u>ลำเดจพออกท</u> นักลำเรจทง พระธรรมราช นที่สงส	35. การ <u>สมเด็จพออก</u> ทานก็สำเร็จทง พระธรรม ราชบูรณ ที่สงส -
36. การลำเดจพระราชมาดากสำริทแล้วช อนัน ผลานิสงส	36. การ สมเด็จพระราชมารดา ก็สัมฤทธิ์แล้วช อัน ว่าผลานิสงส

<p>37. ดั่งนี้สำแดงพระราชเทวีเจ้าท^๓นแล้งแก่งกลับนา ไหเปน</p> <p>38. โกฎฐาสบุญยोजनाไปแต่สำแดงบุพญา <u>พออกแม่</u></p> <p>39. <u>ออก</u>ท่านอีกสำแดงมหาธรรมราชาธิราชพระศรี ธรรม</p> <p>40. ราชมาตยาตฤกุลพานภพสบสัตว์ทั้งหลายจงให้</p> <p>41. พันทุกขภยันตรายแต่ให้ได้ลูแก่สุขทุกทุกค</p> <p>42. (น) อำนาจพระราชกุศลนี้ มาตราหนึ่ง สำแดงพ</p> <p>43. ท^๓นญังกกล่าวอนาคตไว้ในจารึก</p> <p>44. มิมีท^๓วพระญาสามครา</p> <p>45. เลื่อมใสแลได้</p> <p>46. ไท</p> <p>47. อ</p>	<p>37. ดั่งนี้ สมเด็จพระราชเทวีเจ้าท่านแล้งแก่ง กลับนาให้เป็น</p> <p>38. โกฎฐาสบุญยोजनाไปแต่สมเด็จพระญา <u>พออกแม่</u></p> <p>39. <u>ออก</u> ท่าน อีกสมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราชพระศรี ธรรม</p> <p>40. ราชมารดา ตฤกุลพานภพสบสัตว์ทั้งหลายจง ให้</p> <p>41. พันทุกขภยันตราย แต่ให้ได้ลูแก่สุขทุกทุกค -</p> <p>42. (น) อำนาจพระราชกุศลนี้ มาตราหนึ่ง สมเด็จพระ -</p> <p>43. ท่านยังกล่าวอนาคตไว้ในจารึก</p> <p>44. มิมีท^๓วพระญาสามครา</p> <p>45. เลื่อมใสแลได้</p> <p>46. ไทย</p> <p>47. อ</p>
---	--

จาริกวัดอโศการาม ด้าน 2*

คำจาริก	คำแปล
<p>1. วตถุดตย์ นมิตวาน อโศการามมวฺหเย วุฑฺชามิ ปฺญญสมฺภารํ ราช -</p> <p>2. เทวียมิ กตํ สุนาถ ปฺญญํ จริตํ สาธุํ รัตตํ สิลาทิกุ -</p> <p>3. ณฺภูสย พุทฺธภาวาย สลฺยจิตํ ๕ กถํ ๕ ติสํธาเท สตุตฺสเถ</p> <p>4. สกราเช สฺลิกฺขิตฺเต กปิตฺตํ จจฺเร เยว อาสาเถ สุกฺวารเก</p> <p>5. ธมฺมราชาธิราชชาติ มหาอาทิมฺหิฏฺมิโป ลิตฺยราชิโน นาม นรินฺท -</p> <p>6. สฺส มเหสิเต สุริธมฺมราชมาตาดิ นามเน วิสฺสุตามหิ โลตฺติ -</p> <p>7. นา มาตุยา คพฺภา มหาปฺญญาภิณฺฑขมิ โลพลฺลสฺสิโก สิปปนิปฺผ -</p> <p>8. ตฺติ ปาปฺณาติ โส ปตฺตรฏฺฐาติโลกญจ ธมฺเมน รทฺธิตา ราชา อฏฺฐตีสายุว-</p> <p>9. ยสา ปริปฺณณฺมโนโร สตุตฺสเถ สกราเช สฺสุทฺธิเต -</p> <p>10. ฏฺฐมณฺฑลวิฏฺฐารํ เขมณฺจ ปภาทรณฺจ ตฺสเสว ปฺญญวนตฺสส ฏฺฐสฺสิมา</p> <p>11. วิชานียา ปุพฺเพ นครเทยฺยชาติ เอตํ ฏฺฐสฺสิมํ อกา ปริมาณุทิสภาเค</p> <p>12. วุชฺชปุณฺนติ ตมกา พิงคาย นทียา ตีเร อุยฺยปฺพตฺตนาโม ทกฺขินฺธุมิ</p> <p>13. ทิสภาเค เอตํ ฏฺฐสฺสิมํ อกา ทกฺขินฺยานุทิสาย เหมปุณฺนติ ตมกา</p> <p>14. ปจฺฉิเม นาคปุณฺนเจ เอตํ ฏฺฐสฺสิมํ อกา ยมนาสาชนทียา เอสา (ขุทฺท)</p> <p>15. นทิวฺทยา ลกฺขปุณฺนติ นครํ (ติฏฺฐ) ตฺสสา สุมปิตํ ปจฺฉิมานุทิสภาเค เอ -</p> <p>16. ตํ ฏฺฐสฺสิมํ อกา อุตฺตเรกา ว ฏฺฐญฺจ ชวาทํ ฏฺฐสฺสิมํ กปฺเตวาน</p> <p>17. สตุตฺตานํ สุขทายโก เทเวนิ.....</p> <p>18. ตฺสเสว ธมฺมรณฺปิเย เต ราชา มเหสิ สุนฺทริกานฺตา สิลา</p>	<p>ข้าพเจ้าขอนมัสการพระรัตนตรัย แล้วจะกล่าวถึงบุญสมการ นี้ ซึ่งพระราชเทวี ทรงกระทำแล้วนี้ ในวัดชื่อ อโศการาม ขอ ท่านทั้งหลายโปรดสดับการบำเพ็ญบุญเป็นเครื่องเจริญปฏิบัติ ของ สาธุชนทั้งหลาย ซึ่งพระราชเทวีทรงสะสมไว้แล้ว เพื่อ ความเป็น พระพุทธ อันประดับด้วยคุณมีศีลคุณเป็นอาทิ เนื้อความมีว่ากระไร ?</p> <p>ในวันอังคาร เดือน 8 ปีวอก กำหนดเป็นจุลศักราช 730 พระมหากษัตริย์ ในต้นราชวงศ์ใหญ่ ทรงพระนามว่า ธรรม ราชาธิราช ทรงประสูติจากพระครุภักดีพระมารดาผู้มีบุญ มาก โดยสวัสดิ์ มีพระนามปรากฏว่า พระศรีธรรมราชมาดา ทรง เป็นมเหสีของพระจอมมหาราชนามว่า พระราชาลิไทย พระองค์มีพระชนม์ได้ 16 พรรษา ทรงบรรลุความสำเร็จใน ศิลป</p> <p>พระราชามีพระชนมายุ 38 ทรงปกครองแว่นแคว้น และโลก ทั้งสาม ได้รับการปกครองโดยธรรม มีความปรารถนา สมบูรณ์แล้ว จุลศักราช 700 ...</p> <p>รัฐมณฑลกว้างขวาง ทั้งปราศจากภัยอันตราย และ นำมาซึ่ง ความรุ่งเรือง รัฐสีมา ของพระราชผู้ทรงบุญสมการ พระองค์ นั้น เป็นที่รู้จักกันอยู่ว่า ในด้านทิศตะวันออก ทรงทำเมือง ชื่อ นครไทยเป็นรัฐสีมา ด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ทรงทำเมือง วัชระปุระเป็นรัฐสีมา ด้านทิศใต้ทรงทำดอยอยู่ ซึ่งตั้งอยู่ริมฝั่ง แม่น้ำพิงเป็นรัฐสีมา ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ ทรงทำเมือง เชียงทองเป็นรัฐสีมา ด้านทิศตะวันตก ทรงทำเมืองนาคปุระ เป็นรัฐ สีมา ที่แยกแม่น้ำยม (เรียกว่า แควน้อย) ได้ทรงสร้าง เมืองขึ้นที่ นั้น เรียกว่าเมืองลักขะ (เมืองแสน ปัจจุบันเรียกว่า เมืองสร้อย) อยู่ในด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ เป็นรัฐสีมา ใน ด้านทิศเหนือ ทรงทำรัฐหนึ่ง (... ติดต่อชวา) เป็นรัฐสีมา พระองค์ทรง สถาปนารัฐสีมาขึ้นแล้ว ทรงประทานความสุข แก่สัตว์ทั้งหลาย ทั้งเทวดา ... พระมเหสี ของพระธรรมราชา พระองค์นั้น ... พระราชาเหล่านั้น ... มีความงามน่ารัก ทรง ประดับด้วย เครื่องประดับคือ ศิล</p>



จาริกวัดเขมา ด้าน 1

คำจาริก	คำอ่าน
1. // วสัฬมหาเถร.. โน..แสนัน.นเมื่อมหาเถร....	1. วสัฬมหาเถร..โน..แสนัน.น เมื่อมหาเถร.....
2.	2.
3.เจ้าเทพฐจี..	3.เจ้าเทพฐจี..
4.แลไดอุปสมบทเป็นภิกษุ.....	4.แลไดอุปสมบทเป็นภิกษุ.....
5.กอนักบัพพะเจ้าทั้งมวณ..น....	5.กอนักบัพพะเจ้าทั้งมวณ..น....
6. กโ.....วันเปนสิริแล // // ศักราช /14	6. ก็ให้.....วันเปนสิริแล // // ศักราช 14 -
7. 58 วอกนักษัตรเซ (ปฏิฐ) มาส...// พโธส.พ.ก...	7. 58 วอกนักษัตร เซปฏิฐมาส ...// พโธส.พ.ก...
8. กส.พ...ไท...ชใน.....รดแต่...	8. กส.พ...ไท...ชใน.....รดแต่...
9.ง...ก.พยาบาลพระเปนเจ้าแลมีนาสวน	9.ง...ก.พยาบาลพระเปนเจ้าแลมีนาสวน
10. ...กทั้งมวณอนักบัพพะพระเจ้านี้เจ้าเทพฐจี แลบาผาขาวพ.นา	10. ...กทั้งมวณอนักบัพพะพระเจ้านี้ เจ้าเทพฐจี แลบาผาขาว พ.นา
11.นา..วลาน.ง....ชอกนักษัตรกันทำที่	11.นา..วลาน.ง....ชอกนักษัตรกันทำที่.....
12. <u>พระเปนเจ้า</u> ในพิหารกัแล้วมกอลงพระพุท <u>เจ้าทั้งมวณกัแล้ว..</u>	12. <u>พระเปนเจ้า</u> ในพิหารกัแล้ว กอลงพระพุท <u>เจ้าทั้งมวณกัแล้ว..</u>
13. <u>หินพิหาร</u> กัเป็นหินแลงรองกัแล้ววิธีสง อันเป็นน้ำอาบ	13. <u>หินพิหาร</u> กัเป็นหินแลงรองกัแล้ว วิธีสง อัน เป็นน้ำอาบ
14. <u>น้ำกิน</u> แลให้เป็นทรัพย์สาธาณกัแล้วกั ดาน โอ	14. <u>น้ำกิน</u> แลให้เป็นทรัพย์สาธาณกัแล้วกั กัแพงทั้งสี่ด้าน โอ -
15. ยทาน <u>พระเปนเจ้า</u> กัแล้ว // // แต่นี้เจ้าเทพ ฐจี แต่ง <u>เครื่องสำรับ</u> ไว้	15. ยทาน <u>พระเปนเจ้า</u> กัแล้ว // // แต่นี้เจ้าเทพฐจี แต่ง <u>เครื่องสำรับ</u> ไว้
16. กั <u>พระพุทเจ้า</u> ในพิหารผาเบงจตีผีนิงคาสองตำลิ่ง	16. กั <u>พระพุทเจ้า</u> ในพิหาร ผาเบงจตีผีนหนึ่ง

เป็นอาส	ค่าสองตำลึงเป็นอาส-
17. หน้า <u>บาดทองเหลือง</u> ดวงนึ่งค่าตำลึงนึ่ง	17. น <u>บาตรทองเหลือง</u> ดวงหนึ่ง ค่าตำลึงหนึ่ง
เปน <u>บาดพระเจา</u> กลางพา	เป็น <u>บาตรพระเจ้า</u> กลางพา -
18. นเทศดวงนึ่งหน้า <u>ศอกสี</u> นึ่งค่าสองตำลึง	18. นเทศดวงหนึ่ง หน้า <u>ศอกสี</u> นี้ว ค่าสองตำลึง
<u>ถวยโคมลาย</u> ดวงนึ่ง <u>ถวย</u>	<u>ถ้วยโคมลาย</u> ดวงหนึ่ง <u>ถ้วย</u>
19. (บร) <u>พนสิบ</u> ดวงเปนสำหรับกับกลางพานแต่งเปน	19. <u>บริพันสิบ</u> ดวง เป็นสำหรับกับกลางพานแต่งเป็น
บายศรี <u>บูชาพระ</u>	บายศรี <u>บูชาพระ</u> -
20. <u>จ่า</u> <u>ตเลิงทอง</u> เหลืองดวงนึ่งค่าห่าสลึงแต (ง) ใสหมาก	20. <u>จ่า</u> <u>ตเลิงทอง</u> เหลืองดวงหนึ่ง ค่าห้าสลึง แต่ง
<u>บูชาพระเจ้า</u> <u>เลิ</u>	ใสหมาก <u>บูชาพระเจ้า</u> <u>เลิ</u>
21. <u>ยันทอง</u> สำหรับดวงนึ่งค่าบาทนึ่งแต่งหมยง <u>บูชาพระเจ้า</u>	21. <u>ยันทอง</u> สำหรับดวงหนึ่งค่าบาทหนึ่งแต่ง
<u>น้ำเตาทอง</u>	เมียง <u>บูชาพระเจ้า</u> <u>น้ำเตาทอง</u>
22. <u>สำริด</u> ดวงนึ่งมีฝาค่าบาทนึ่งแต่งใส <u>นำบูชาพระ</u>	22. <u>สัมฤทธิ์</u> ดวงหนึ่งมีฝา ค่าบาทหนึ่ง แต่งใส <u>น้ำ</u>
<u>เจ้า</u> // // <u>แตนี่</u> <u>เครื่องสำร</u>	<u>บูชาพระเจ้า</u> // // <u>แตนี่</u> <u>เครื่องสำร</u> -
23. <u>บัก</u> พระเจดีย์กลางพานเทศดวงนึ่งหน้า <u>ศอก</u> นึ่ง	23. <u>บัก</u> พระเจดีย์ กลางพานเทศดวงหนึ่ง หน้า
ค่าสองตำลึง <u>ถวยโค</u>	<u>ศอก</u> หนึ่ง ค่าสองตำลึง <u>ถ้วยโค</u> -
24. <u>มลาย</u> ดวงนึ่ง <u>ถวย</u> บริพันเล็กสิบดวงกับสำหรับ	24. <u>มลาย</u> ดวงหนึ่ง <u>ถ้วย</u> บริพันเล็กสิบดวงกับ
กลางพานแต่งเปนบาย	สำหรับ กลางพานแต่งเป็นบาย -
25. ศรี <u>บูชาพระเจ้า</u> <u>น้ำเตาทอง</u> สำหรับดวงนึ่งมีฝา	25. ศรี <u>บูชาพระเจ้า</u> <u>น้ำเตาทอง</u> สำหรับดวงหนึ่งมี
ใส <u>นำม้ง</u> เบือดวงนึ่ง	ฝา <u>ค่าบาท</u> หนึ่ง ใส <u>นำม้ง</u> เบือดวงหนึ่ง -
26. งค่าสามสลึงใสหมากเลียนเทศดวงนึ่ง	26. ง ค่าสามสลึง ใสหมาก เลียนเทศดวงหนึ่ง
ใสหมาก <u>เครื่องสำร</u> นี้แต่งเป	ใสหมาก <u>เครื่องสำร</u> นี้ แต่งเป -

<p>27. นายศรีกับพระเจดีย์ // // แต่นี้<u>นักบุญ</u>ช่วย สร้างไว้กับพระเป็นเจ้า แพรส</p> <p>28. ...ดกากะเยีย ผืนหนึ่ง คำหคบาทอำแดงกอน ชื่อไว้รองพระธรรมคัมภีร์</p> <p>29. .พรสมุดชายปักผืนหนึ่ง คำด่าสิ่งหนึ่ง งมหาเวส</p> <p>30. (นักร) อำแดงเสนบุชามหาเวสสันดรจาร์สำรับ บาดนิง พิดานธรร</p> <p>31. (มาส) สองตำลึงไม้ประดับ<u>ตาตุมทองเหลือง</u>รอบ // // แต่นี้อำแดงอยา</p> <p>32. ดสร้างไว้บูชาพระเป็นเจ้าคอง ดวงนิงดำหน้าสกนิง คาสองตำลึงกล</p> <p>33. องลูกนิง<u>ไม้สัก</u>ตำลึงนิงกัสดาลลูกนิงหนกัสองซัง คานกสลิง</p> <p>34. // เจ้าหมื่นเทพนรมิตมีศรัทธา<u>ทำหินพิง</u>แผ่นนิง มาตั้งไว้ แต่ง</p> <p>35. (แ) ก<u>พระสงฆ์</u>พิงเมื่อสดับธรรมกับ<u>หินดาด</u>ที่นังสิบ แผ่น // // หิน</p> <p>36. (แผ่น) นีนายพันพิชณุกรรมให้และนายสังลูกนาย เทพไชรบ</p> <p>37.ให้เป็นจารึกไว้ให้มั่นกับศาสนาพระเป็นเจ้า // // แต่</p>	<p>27. นายศรีกับพระเจดีย์ // // แต่นี้<u>นักบุญ</u>ช่วย สร้างไว้กับพระเป็นเจ้า แพรส</p> <p>28. ...ดกากะเยีย ผืนหนึ่ง คำหคบาทอำแดงกอน ชื่อไว้รองพระธรรมคัมภีร์</p> <p>29. .พรสมุดชายปักผืนหนึ่ง คำด่าสิ่งหนึ่ง อำแดงหอมชื่อไว้รองมหาเวสสัน -</p> <p>30. นดร อำแดงเสนบุชามหาเวสสันดรจาร์สำรับ หนึ่งบาทหนึ่ง เพดานธรร</p> <p>31. มาสสองตำลึง ไม้ประดับ<u>ตาตุมทองเหลือง</u>รอบ // // แต่นี้อำแดงอยา -</p> <p>32. ด สร้างไว้บูชาพระเป็นเจ้า ซ้องดวงหนึ่งดำ หน้าสกนหนึ่ง คำสองตำลึง กล -</p> <p>33. องลูกหนึ่ง <u>ไม้สัก</u>ตำลึงหนึ่ง กังสะดาลลูก หนึ่งหนกัสองซัง คำนกสลิง</p> <p>34. // เจ้าหมื่นเทพนรมิต มีศรัทธา<u>ทำหินพิง</u>แผ่น หนึ่งมาตั้งไว้ แต่ง</p> <p>35. แก่<u>พระสงฆ์</u>พิงเมื่อสดับธรรม กับ<u>หินดาด</u>ที่ นังสิบแผ่น // // หิน</p> <p>36. แผ่นนี้ นายพันพิชณุกรรมให้และนายสังลูก นายเทพไชรบ</p> <p>37.ให้เป็นจารึกไว้ให้มั่นกับศาสนาพระเป็น เจ้า // // แต่</p>
---	---

38.ารานกบัพรเจาสามสิบโรยุดวน้ออกหนานพหร นาสิบ	38.ารานกบัพรเจ้าสามสิบไร่ อยู่ตะวันออก หน้าพหาร นาสิบ
39. ...สัดจมหากุบาทศกทานเจาพรญาศร็ธรรมาโสกราช พหร	39. ...สมเด็จมหากุบาทศก ทานเจ้าพหรยาศร็ธรร มาโสกราชพหร
40. ..เดชม็พหรราชสรธาไหแกพหรเจาโหนน็โสญ็สิบโร นาพหร	40. ..เดชม็พหรราชศร็ธธาไหแกพหรเจ้าโหนน็ ไซร็ย็สิบไร่ นาพหร -
41. ... ารานไปหนตวน้ออก แล // // พททออาพพา //	41. ... ารานไปหน ตะวันออกแล ///พททออา พพา //

จาริกวัดเขมา ด้าน 2

คำจาริก	คำอ่าน
1. // แต่ณ็ที่ <u>พหรเจา</u> น็เป็นสวนท็นงสิโรบงท็นงส (องโร) บงท็นง	1. // แต่ณ็ที่ <u>พหรเจ้า</u> น็เป็นสวนท็นงสิโร บงท็ นงสองโร บงท็นง
2. ไรมนท็นงสามโร ท็ <u>พหรเจา</u> สองโรบง <u>บาผา</u> ชาวเท แลอ้าแ	2. ไรมนท็นงสามโร ท็ <u>พหรเจ้า</u> สองโร บง <u>บาผา</u> <u>ชาวเท</u> แลอ้าแ -
3. ดงยอดเมยสงวอกบั <u>พหรปนเจา</u> ท็น็..โร...มน <u>บาผา</u> ชาวเท	3. ดงยอดเมยสร้างไว้กับ <u>พหร</u> เป็น <u>เจ้า</u> ท็น็..โร... มน <u>บาผา</u> ชาวเท -
4. พแลอ้าแดงยอดเมย... <u>พหรเจา</u> // //อ้าแดงศนง	4. พและอ้าแดงยอดเมย... <u>พหรเจ้า</u> /// // อ้าแดงศนง
5. ..ไว..นกับ <u>พหรเจา</u> โหนน็ร็กัสาพญาบาล <u>พหรปนเจา</u> แล	5. ..ไว..นกับ <u>พหรเจ้า</u> ไห้มันร็กัสาพญาบาล <u>พหร</u> เป็น <u>เจ้า</u> แล
6. <u>ไรนา</u> สวนเรือกสิงสารากอรอนกบั <u>พหรเจา</u> แลนุร็ศการ อน็กุแล	6. <u>ไร</u> นา สวน เรือก สิงสารากอรอนกบั <u>พหรเจ้า</u> แล นุร็ศการ อน็กุแล
7. นกับุญชอยกันสังวอกบั <u>พหรพทพธรรม</u> ทังมวนน็ จงไหห	7. นกับุญชอยกันสร้างไว้กับ <u>พหรพทพธรรม</u> ทังมวนน็ จงไห

<p>8. มั่นให้คงแลเป็นอนิสงแก่นักบุญทั้งหลาย ต่อเท่าสวรรค์</p> <p>9. นิพพาน // // // อีบุรรัถลักธรรมบุดมาชาวเทพ แลอำแดงยอด</p> <p>10. มีสรธาแลไวบิบัติพระเจ้าสงบุญไปแกเผื่อ // // สวนกุไสปรารถ</p> <p>11. หน้าโพธิสมพารเมื่อใดแลกุไปมิถึงแกโพธิสมพาร</p> <p>12. แลกุเกิดมาในชาติใดๆ กดีขภูมิปริชาญา แลสมบัตดีเกิดมาแก</p> <p>13. กุทุกๆ กำเนิดพยาธิกียามีแกกอนันนิง อนิสง อนันกุไคบวส</p> <p>14. ในศาสนาพรเจ้ากดีอนันกุไคสางไวในศาสนาพรเจ้า ดงนี้กดีกุกล</p> <p>15. ปนาบุญสงไปแกครูอุบชญาพแม่ผุเถาแกญาติ แกทาว</p> <p>16. แกพรญาแกเทพยดาทั้งหลายแลสดีติ อันไปตกนรกกดีอนัน</p> <p>17. ไคเป็นปรตติรจนาจกดีจิงไคความสุขทุกๆ คนโพ</p> <p>18. ระผลอนิสงอนันกุไคสางในศาสนาหน้า เปนเจ้าไวดงนี้ //</p>	<p>8. มั่นให้คง และเป็นอนิสงแก่นักบุญทั้งหลาย ต่อเท่า สวรรค์</p> <p>9. นิพพาน // // // อีบุรรัถลักธรรมบุดมาชาว เทพ แลอำแดงยอด</p> <p>10. มีศรัทธาและไว้บริบัติพระเจ้าสงบุญไปแก เผื่อ // // สวนกุไสปรารถ -</p> <p>11. นาโพธิสมพาร เมื่อใดแลกุไปมิถึงแกโพธิสมพาร</p> <p>12. แลกุเกิดมาในชาติใดๆ กดี ขอภูมิปริชาญา แลสมบัตดีเกิดมาแก</p> <p>13. กุทุกๆ กำเนิด พยาธิกียามีแกกุ อันหนึ่ง อนิสง อนันกุไคบวส</p> <p>14. ในศาสนาพระเจ้ากดี อนันกุไคสร้างไว้ใน ศาสนาพระเจ้า ดงนี้กดี กุกล -</p> <p>15. ปนาบุญสงไปแกครูอุบชญา พอแม่ผู้เฒ่าผู้ แกญาติ แกท้าว</p> <p>16. แกพระยา แกเทพยดาทั้งหลายแลสดีตี อันไปตกนรกกดี อัน</p> <p>17. ไคเป็นปรตติรจนาจกดี จิงไคความสุขทุกๆ คนโพ -</p> <p>18. ระ ผลอนิสงอนันกุไคสร้างในศาสนา พระเป็นเจ้าไว้ดงนี้ //</p>
---	--

จาริกวัดเขากบ ด้าน 1

คำจาริก	คำอ่าน
1. เส _____	1. เส _____
2. พระรามผู้เป็นน้องจุงไห _____	2. พระรามผู้เป็นน้องจุงไห _____
3. นทงหลายพรญามหาธรร (ม) _____	3. น ท้งหลาย พระยามาธรรม _____
4. มาตางไม้ไค่ กอนหินกอนผามาร _____	4. มาตางไม้ไค่ ก้อนหินก้อนผา มาร _____
5. วัดเองดวยมีทานแล้วจึงกระทำ _____	5. วัดเองด้วยมือทาน แล้วจึงกระทำ _____
6. ___ กกษณะนี้บ่ให้มนหมองก่เจดี _____	6. . กกษณะ นี้บ่ ให้มนหมองก่อเจดี _____
7. ___ มหาโพธิไวเหนือจอมเขาสุมน (กฎ) _____	7. .. มหาโพธิไวเหนือจอมเขาสุมนกฎ _____
8. ___ กลางวงงใสไห่กรามเจดีรามพิ (หาร) _____	8. .. กลางเวียง ไชรีไห่กรามเจดีรามวิหาร _
9. ___ (พุท) ธปรติมาดูงามหนกหนานาในพิหา (ร) _____	9. พุทธปฏิมา ดูงามหนักหนาในพิหาร _____
10. ___ มหาโพธิอนนเอาหนวยพร _____	10. มหาโพธิอันเอาหนวยพร (ณ) _____
11. ___ (ปร) ดิสถาในรามอวาสนนชุดตรพง _____	11. ... ประดิษฐานในรามอวาสนั้นชุดตระพัง _____
12. ___ บวหลายพรณเปนบูชาบให้ขาด _____	12. บัวหลายพรณเป็นบูชา บให้ขาด _____
13. ___ นฝูงนนไนงามจึงฉลองสดบธรรม _____	13. นฝูงนั้นให้งาม จึงฉลองสดับธรรม _____
14. ___ นกลลบนานูญไปฝากพรญาพระรามด _____	14. น กัลปนาบุญไปฝากพระยาพระรามด _____
15. ___ (เท)พตาอารกทงหลายอนนอไสรอยุ่ที่ _____	15. ... เทพตาอารักษ์ทั้งหลายอันอาศัยอยู่ที่ _____
16. ... ลูกหลานเหลนอนนเปนพงสาไคเปนทาวเป _____	16. ... ลูกหลานเหลนอันเป็นพงสา ได้เป็นท้าวเป -
17. (นพร) ญาพายลนปนหลงใสไห่ดูเองดงสอ _____	17. น พระยาพายลนปนหลง ไชรีไห่ดูเองดงสอ-
18. (งค) นพี่น้องรกกนนี้จุงเปนบุญคุณยสปราก _____	18. งคนพี่น้องรักกันนี้ จุงเป็นบุญคุณยสปราก-
19. (ดแ) กโลกทงหลาย _____	19. ฎ แก่โลกทงหลาย _____

จาริกวัดเขากบ ด้าน 2

คำจารึก	คำอ่าน
1. อน .	1.
2. ร .	2. ร .
3. มีได้ ..	3. มีได้ ..
4. รรทว	4. รรทว
5. สาวสองคน	5. สาวสองคน
6. ังงอนแต่งแ .	6. ังง อันแต่งแ .
7. หาสรธาปราร(ถนา)	7. หาสรธาปรารถนา
8. ยาทสบา(รมี) ..	8. ยาทสบารมี ..
9. ทำพระ ..	9. ทำพระ ..
10. แต่ปลุก <u>พระสรีมหาโพธิ</u>	10. แต่ปลุก <u>พระสรีมหาโพธิ</u>
11. อาวาสแตนครสรหลวงมีพุทธปรดิ มา พระสรีม ...	11. อาวาสแตนครสรหลวงมีพุทธปฏิมา พระสรีม ...
12. สนามหสาพานไว <u>คนฝูงดี</u> ตักกนำलग ดินฝูงสงง (งม)	12. สนามหสาพานไว <u>คนฝูงดี</u> ตักกน้ำलगดิน ฝูงสงง
13. รกสาจิงคล้ายงุโขไทเสชนาโลกทำ สัมภารบารมี ..	13. รักษา จิงคล้ายงุโขทัย(ศรี)สัชชนาลัย กระทำ สัมภารบารมี ..
14. <u>พระมหาธาตุ</u> คล้ายงฝ่างแพลระพุน ตากชย (ง) ..	14. <u>พระมหาธาตุ</u> คล้ายง ฝ่าง แพลระพุน ตาก เชียง ..
15. (ร) รอดถึงดงที่โปรสขางนครพนนกลิง คราส ปาตลินุ (ตร)	15. รอดถึง ดงที่โปรดข้าง นครพน กลิงคราส ปาตลินุตร

<p>16. บุรณครตรีใจลมนนทลามลราช รอดถึงลากาที่ (ป) ..</p> <p>17. ดวยหาพบ<u>พระมหารัตนธาตุ</u>แตฉวดตทำ จรียา โดน</p> <p>18. .. ตสาง<u>พระมหาธาตุเล็กศาสนาธรรม</u> ในพระมหานครสิงห (ล)</p> <p>19. .. โสดผลสืบเขามมาลูตนาวศรี เพื่อเลือกเอา<u>คนผู้ดี</u></p> <p>20. . สีนลที่บรอดพระพุทศรีอารไมตรีเพชบุรี ราชบุรีน ...</p> <p>21. . สอโยทยาสรีรามเทพนครทิสอรพิรุณาสตรง ปาดาล พระ ..</p> <p>22. . เดจทานก่ที่นั้ฉ่แต่<u>พระเจดีย์พระศรี(ร) ดน</u> <u>ธาตุ</u> ไดพนน ... ร</p> <p>23. (อ) ยหาสืบเจดรดันกูดานครไทวกัพงครอง อึ๊ก พระเจดีย์</p> <p>24. (ผ) สัแต่ปลุกพระศรีมหาโพธิ<u>ได้สามร้อย</u>ตน लगตณญอดลา (งตน)</p> <p>25. . งलगตณศาลางตณพีชปลุกดวยอถิถานบารมี จึง ..</p> <p>26. . ปลุกพระโพพนันตณ<u>บุษาดอกไม้</u> <u>ต่างตาง</u>สิ่ง ไดสอ (ง)</p>	<p>16. บุร นครตรีใจลมณทลามลราช รอดถึงลังกาที่ป ..</p> <p>17. ดั้วหาพบ<u>พระมหารัตนธาตุ</u> แต่ฉวดทำจรียา ได้น</p> <p>18. .. ต สรั่าง<u>พระมหาธาตุเล็ก ศาสนาธรรม</u> ในพระมหานครสิงหล</p> <p>19. .. โสด ผสมสืบข้าว ข้ามมาลูตนาวศรี เพื่อเลือกเอา<u>คนผู้ดี</u></p> <p>20. . สิงหลที่ป รอดพระพุทศรีอารายไมตรี เพชรบุรี ราชบุรีน ...</p> <p>21. . ส อโยทยา ศรีรามเทพนคร ทิสอรพิรุณาส ตรง บาดาล พระ ..</p> <p>22. . เดจ ทานก่ที่นั้ฉ่ ผสมแต่ก่อน<u>พระเจดีย์พระศรี</u> <u>รัตนธาตุ</u>ได้พัน ... รั -</p> <p>23. อยหน้าสืบเจด รัตนกูดานครไทย ว่ากัมพงครอง อึ๊กพระเจดีย์</p> <p>24. ผสมแต่ปลุกพระศรีมหาโพธิ<u>ได้สามร้อย</u>ต้น लगต้นยอด लगต้น</p> <p>25. . ง लगต้นค่า लगต้นพีช ปลุกดวยอถิษฐานบารมี จึง ..</p> <p>26. . ปลุกพระโพพนันตณ <u>บุษาดอกไม้</u> <u>ต่างตาง</u>สิ่ง ได้สอง</p>
---	--

27. <u>สามร้อยแปดสิบ</u> สิ่งกว่านั้นนับคนณาเลย แต่ทวปร (ทีป) เ	27. <u>สามร้อยแปดสิบ</u> สิ่งกว่านั้นนับคนณาเลย แต่ทวลประทีป -
28. (หนี)อหวไดพนนคีนสกลราตรียนคณ หลาย ถา แลจิงเอาย .	28. หนีอหวได้พณคีนสกลราตรี ยันคนหลายท่า แลจิงเอาย .
29. .. <u>สีพันตนนำมน</u> ห่ล่รดทวเหนือหว มหาปรทีปท .	29. .. <u>สีพันต้น นำมน</u> ห่ล่รดทวเหนือหว มหาปรทีป ท.

จาริกวัดเขาสุมณภู ด้าน 1

คำจาริก	คำอ่าน
1. เขอนนนี่ชีสูมนภูบรรพต ...	1. เขออันนี่ชีสูมนภูบรรพต ...
2. รยกชืดงอนนเพื่อไปพิมเอารอย	2. . เรียกชืดงอนนเพื่อไปพิมเอารอย
3. <u>ตีน พระพุทธเจ้า</u> เราอนนอยบเหนี	3. <u>ตีน พระพุทธเจ้า</u> เราอันเหยียบเหนี -
4. อจอมเขาสุมณภูบรรพต (ด) .. ในลังกา	4. อ จอมเขาสุมณภูบรรพต .. ในลังกา
5. ธิวปพูนมาปรดิส (ถา) วนเหนือ <u>จอมเขานนนี่</u> (แ)	5. ธิวปพูน มาประดิษฐานไว้เหนือ <u>จอมเขานนนี่</u> -
6. ลวไนคนทงน (ลาย) ไตเหน <u>รอยผ่า</u>	6. ล้วให้คนทงนลายได้เห็น <u>รอยผ่า</u>
7. <u>ตีน พ (ระพ) ทธเปนเจ้า</u> เรานี่มีลายอนน	7. <u>ตีน พระพุทธเป็นเจ้า</u> เรานี่ มีลายอัน
8. ไดร <u>รอยแปดสี</u> สองให้ฝูงเทพดาแล	8. ไดร <u>รอยแปดสี</u> สอง ให้ฝูงเทพดาและ
9. ..ทงหลายไดไหววนบทำบูชา .. ไห	9. .. ทงหลายไดไหววนบทำบูชา .. ให้
10. ...กศรีพุทธสบตติบ .. คนดงริแล	10. ... กศรีพุทธ สบตติบ .. คนดงฤและ
11. สบตดินนอนนึ่งผิวาเกิดเป	11. สบตดินนอันนึ่ง ผิวาเกิดเป -
12. (น)..... ญอมไดเสวยสบตติ	12. น ย่อมได้เสวยสบตติ
13. น(จ) กรพรวดิราชไดเปน	13. จักรพรวดิราชได้เป็น
14. ก.....(แ) ลบมีไดเซนหม..	14. และบมี ได้เซน หม..

15. ง.....(ผี) วาเกิด	15. ผีว่าเกิด
16. ท้าวพระบา..... สับตติอนน	16. สมบัติอัน
17. หน..... รตติ	17. รตติ
18. ดาย.... ทง... เป็นพระ....	18. ทั้ง... เป็นพระ....
19. ... เสรตียิงพระ.....	19. ... เศรษฐียิงพระ.....
20. งเมื่อทีแลวกักได.... เปน	20.ง เมื่อทีแลวกักได้.... เปน
21. สับตตินนแลมียาเลยผู้ใดไดขึ้น	21. สมบัตินั้นแล มียาเลย ผู้ใดได้ขึ้น
22. (นบ) รอยฝ่าตี(น) พระ (พทธ) เจาเราถึงเหนี	22. นบรอยฝ่าตี้น พระพทธเจ้าเราถึงเหนี -
23. (อจอม) เขาสูมนกฎบรรพตนี้ด้วยใจอนนส (ร)	23. อจอมเขาสูมนกฎบรรพตนี้ ด้วยใจอันศรัท -
24. (ธา) อนนวาสับตติทงสามอนนนี้ ...	24. ธา อันว่าสมบัติทั้งสามอันนี้ ...
25. จกไดแลมีย่าเลยศกราช 1281	25.จักได้แลมีย่าเลย ศักราช 1281
26. <u>เดินสิบ(อ) ดไดไศรา.ธคคยง</u>	26. <u>เดือนสิบเอ็ดได้ไ.ศรา . ธคเคียง</u>
27. เจาผู้ใดราชาภิเศกทรงพระนาม	27. เจ้าผู้ใดราชาภิเศกทรงพระนาม
28. (ศรีสุรย) พงศธรรมราชาธิราชหารง	28. ศรีสุรยพงศธรรมราชาธิราชหารัง
29. หิน . นน ... พระ ..	29. หิน . นน ... พระ ..
30. เขา . น	30. เขา . น
31. ส(ลั)	31. สลั

จารีกวีตเขาสุมนภู ด้าน 2

คำจารึก	คำอ่าน
1. ดบบ <u>หนทาง</u> แต่	1. ดับ <u>หนทาง</u> แต่
2. เมือง <u>สุโข</u> ไทมมา	2. เมือง <u>สุโข</u> ไทมมา
3. เถึง <u>จอมเขา</u> นี้เงา	3. เถึง <u>จอมเขา</u> นี้เงา -
4. มหนก <u>กหนา</u> แ	4. มหนัก <u>กหนา</u> แ -
5. กัก <u>สอง</u> ชอก <u>หน</u>	5. กักม <u>สอง</u> ชอก <u>หน</u>
6. <u>ทาง</u> ญ่อม <u>ตง</u> ๕	6. <u>ทาง</u> ย่อม <u>ต้ง</u>
7. กกล <u>บ</u> พ <u>ฤ</u> ษ <u>ใ</u> ส	7. กัล <u>ป</u> พ <u>ฤ</u> ษ <u>ใ</u> ส
8. รย <u>วล</u> ด <u>อก</u> ไม <u>ตา</u>	8. รม <u>ย</u> วล <u>ด</u> อก <u>ไม</u> ตา -
9. ม <u>ไ</u> ต <u>ท</u> ย <u>น</u> ป <u>ระ</u> ท <u>ิ</u> ป	9. ม <u>ไ</u> ด <u>เ</u> ็ <u>ย</u> น <u>ป</u> ระ <u>ท</u> ิ <u>ป</u>
10. เ <u>ผ</u> า <u>ร</u> ูป <u>ห</u> อม <u>ต</u> ระ <u>ล</u>	10. เ <u>ผ</u> า <u>ร</u> ูป <u>ห</u> อม <u>ต</u> ระ <u>ล</u> -
11. บ <u>ท</u> ุก <u>ห</u> ง <u>ป</u> ลู <u>ก</u>	11. บ <u>ท</u> ุก <u>ห</u> ง <u>ป</u> ลู <u>ก</u>
12. <u>ท</u> ง <u>บ</u> ด <u>าก</u> ท <u>ง</u> ส	12. <u>ท</u> ง <u>ป</u> ฎ <u>าก</u> ท <u>ง</u> ส -
13. อ <u>ง</u> ป <u>ลา</u> ก <u>ห</u> น <u>ท</u> า	13. อ <u>ง</u> ป <u>ลา</u> ก <u>ห</u> น <u>ท</u> า -
14. <u>ง</u> ญ <u>อ</u> ม <u>ร</u> ย <u>ง</u> ข <u>น</u> น	14. <u>ง</u> ย่อม <u>ร</u> ย <u>ง</u> ข <u>น</u>
15. <u>ห</u> ม <u>าก</u> ข <u>น</u> น <u>พ</u> ลู <u>บ</u>	15. <u>ห</u> ม <u>าก</u> ข <u>น</u> น <u>พ</u> ลู <u>บ</u> -
16. ชา <u>พิ</u> ล <u>ร</u> บ <u>ำ</u> 0 เ <u>ต</u> น	16. ชา <u>พิ</u> ล <u>ม</u> <u>ระ</u> บ <u>ำ</u> เ <u>ต</u> น
17. เ <u>ล</u> น <u>ท</u> ุก <u>ฉ</u> ัน	17. เ <u>ล</u> น <u>ท</u> ุก <u>ฉ</u> ัน
18. .. ด <u>ว</u> ย <u>ส</u> ย <u>ง</u> อ <u>น</u> น	18. .. ด <u>ว</u> ย <u>ส</u> ย <u>ง</u> อ <u>น</u>
19. ส <u>า</u> ร <u>ุ</u> ก <u>าร</u> บ <u>ู</u> ช <u>า</u> อี	19. ส <u>า</u> ร <u>ุ</u> ก <u>าร</u> บ <u>ู</u> ช <u>า</u> อี -
20. ก <u>ด</u> ร <u>ยา</u> พ <u>า</u> ท <u>พิ</u>	20. ก <u>ด</u> ร <u>ิ</u> ย <u>า</u> พ <u>า</u> ท <u>พิ</u> -
21. (น) ค <u>อ</u> ง <u>ก</u> ล <u>อ</u> ง <u>ส</u> ย <u>ง</u>	21. <u>ณ</u> ซ <u>็</u> อ <u>ง</u> ก <u>ล</u> อ <u>ง</u> ส <u>ย</u> ง

22. (ด) งงสี่พดงดิน	22. ดั่งลิวอดังดิน
23. (จ) กกหล่อนนไส	23. จักหล่มอันไสร้
24. (คก) ราช 1281 <u>ปีก</u>	24. ศักราช 1281 <u>ปีก</u>
25. <u>ร</u> เมื่อพระศรีบา	25. <u>น</u> เมื่อพระศรีบา -
26. (ทล) กกษณชินปร	26. หลักษณขึ้นประ
27. (ดิส) ภาไว้ใน <u>เขาส</u>	27. ดิษฐานไว้ใน <u>เขาส</u> -
28. (<u>มน</u>) <u>กฎ</u> บรรพต	28. <u>มน</u> <u>กฎ</u> บรรพต
29.(น نن).....	29. <u>น</u>

จารึกวัดเขาสุมณกฎ ด้าน 3

คำจารึก	คำอ่าน
1. ..สีอนน. ินไ.เกา..แปดว (นน)	1. ...สีอัน ินไ.เก้า .. แปดวัน
2. ดา.ออกไหคนทงห (ลา) ยไหवलก (ก)	2. ดา . ออกไห้คนทงหลายไหรัล็ก -
3. สนนี ไทญ .. น ...	3. ซนนี ไทญผู้ .. น ...
4. เมืองศรีสขชนาลโลสุโขไทหา...	4. เมืองศีลัสชนาลัยสุโขทัยหา ...
5. คุณสงขยาหาคตราไวไส 12.... (พร)	5. คุณสังขยาหาคตราไว้ไสร้ 12พระ
6. ญาแลนาง .. แลหารงจลกกพ (ระ)	6. ยาและนาง..และหารังจล็ก พระ
7. บาทลกกสนแลไหทงหลายอนุ	7. บาทลักษณและไห้ทงหลายอนุ -
8. โมทนาด้วยบาง 1.....	8. โมทนาด้วยบ้าง 1.....
9.ิ.พรญาศรีสุรยพงศมหา	9.ิ. พระยาศรีสุรยพงศมหา
10. (ธ) ธรรมราชาธิราชเอาพลไปปราบยงนำ.	10. ธรรมราชาธิราชเอาพลไปปราบยงนำ .
11. ...บุรีไดลิ้นโดทงอัยง <u>ตวนนออก</u> (ก) เขต..	11. ...บุรีได้ลิ้นหวงได้ทงยง <u>ตวันออก</u> เขต..
12. ... อัยงพระสกรอดลิ้นจิงไปอัยง(ใน)	12. ...ยงพระสกรอดลิ้น จิงไปอัยงใน

13. (เมื) องสอ (ง) แควปุพระมหาราดุปลุกพ	13. เมืองสองแคว บูพระมหาราดุ ปลุกพ-
14. <u>ระศรีมหาโพธิศรีชา</u> .. หา . อ . อา ...	14. <u>ระศรีมหาโพธิศรีชา</u> .. หา . อ . อา ...
15. ก . ญอม <u>หินแลงลอม</u> . ชบ ..ท . ย	15. ก . ย่อม <u>หินแลงล้อม</u> . ชบ .. ท . ย-
16. กพนังแตสองแ (ศ) วมาเท่าสุโขไทย.	16. กพนัง แต่สองแควมาเท่าสุโขทัย อ.
17. ง <u>ไรนา</u> ปลุกหมากปลุก.. <u>ไพรยา</u>	17. ง <u>ไรนา</u> ปลุกหมากปลุก .. <u>ไพรยา</u>
18. หวายทปลาหากินเอนเนื้อ... (ทุ)	18. หวายทปลาหากินเ็นเนื้อ ... ทุ-
19. กแห่งเบืองเหนือ <u>น้ำน่าน</u> ดี (दनเจ้าพ)	19. กแห่ง เบื้องเหนือ <u>น้ำน่าน</u> ดีแดนเจ้าพระ
20. รญาผากอง <u>เจ้าเมือง</u> น่านเมืองพลว (ว) ...	20. ยาผากอง <u>เจ้าเมือง</u> น่านเมืองพลัว...
21. เบืองได <u>น้ำน่าน</u> ดีแดนเจ้าพรญาบ	21. เบื้องได <u>น้ำน่าน</u> ดีแดนเจ้าพระยาบ
22. หาส .. ่า <u>ผู้</u> น้อง 0 เบือง <u>ตวันออก</u> ...	22. หาส ... ่า <u>ผู้</u> น้อง 0 เบื้อง <u>ตวันออก</u> ...
23. . เืองของพรญาท้าวฟ้างอม	23. . เืองของพระยาท้าวฟ้างอม...
24. ซเจ้าเปนลูก	24. ซ เจ้าเป็นลูก
25. เืองเมือง	25. เืองเมือง
26. ผา	26. ผา

จาริกวัดเขาสุมนกฎ ด้าน 4

คำจารึก	คำอ่าน
1. นนญอมนำคนท	1. นน ย่อมนำคนท -
2. ้งหลายกทำบุญ	2. งหลายกระทำบุญ
3. ธรรมบ่ขาดสกกเมื	3. ธรรมบ่ขาดสักเมื -
4. อ 0 อยู่ในสองแค	4. อ 0 อยู่ในสองแค -
5. วใดเจตเขาจึงนำ	5. วได้เจตข้าวจึงนำ
6. พลมา 0 มีทั้งชาวส	6. พลมา 0 มีทั้งชาวส -
7. รลวงสองแควปา	7. ะหลวง สองแควปา -
8. กยพระบางซากน	8. กยม พระบาง ซากง
9. รราวสุพรรณภาวน	9. รราว สุพรรณภาวน -
10. ครพระบ่เบื่องใ ..	10. ครพระทุม เบื่องใ ..
11. เมืองพานเมือง ..	11. เมืองพาน เมือง ..
12. เมืองรัตเมือง (ส)	12. เมืองรัต เมืองสะ
13. คำเมืองบ่บาจา (ย)	13. คำเมืองลุมบาจาย
14. เปนบริพารจิ (งข)	14. เป็นบริพาร จิงชี้ -
15. นมานบพระบา (ท)	15. นมานบพระบาท
16. ลกกสนนตนา (า)	16. ลักษณะอันตนา -
17. กปรดิสภาแต่ (ก)	17. กประดิษฐานแต่ก -
18. อนเหนือจอม	18. อนเหนือจอม
19. (เขา)สุมนกฎนี้จิง	19. เขาสุมนกฎนี้ จิง
20. จารจาริกอนนนี้ไ	20. จารจาริกอันนี้ไ
21. อิกไสด	21. อิกไสด

จารึกสองแคว ด้าน 1

คำจารึก	คำอ่าน
1. ไ(ด) จดรอยหกสิบ	1. ได้เจ็ดร้อยหกสิบ
2. (หก) ปิ้วอก ๗. เพญว (น) นลกรวนน	2. หก ปิ้วอก ๗. เพญวันศุกรวัน
3. . . . กาบสนัฯ (อา) ทิจจว . . มพ	3. . . . กาบสนัฯ อาทิตยั ว . . มพ
4. ว วมมมพุนิ (ธิ)	4. ว วมมมพุนิ
5. พุทธ . . บรม . หมส	5. พุทธ . . บรม . หมส
6. . นย ทมาทุธ . . ลา	6. . นย ทมาทุธ . . ลา
7. . มัทมม . หาสวนุติสิ	7. . มัทมม . หาสวนุติสิ
8. ฎฐุสิ . . ยสม . . จกุก	8. ฎฐุสิ . . ยสม . . จกุก
9. วนุทามิ ๗ทานเจาพนั อ . เขา	9. วนุทามิ ๗ ทานเจ้าพัน อ . เขา
10. ตางพระองค ราช	10. ตางพระองค ราช
แต่ไดญสิบแป	ราช แต่ได้ยี่สิบแป -
11. ด ปิ้วอกแร เมืองชलय อพิหารอนั	11. ด ปิ้วอกแร เมืองเชลียง อพิหารอัน
12. หนึ่งแปดห่อ(ง) น นอรญ	12. หนึ่งแปดห่อ น น
(วา) สัก	อรัญวาสีกระ
13. ทำต่านกอนันิง พระ	13. ทำต่าหนักอันหนึ่ง
มหาธา	พระมหาธา -
14. ดุแหลนสาม (จ) ังหนั	14. ดุแหลนสาม
(พ) ระธาตุเจี	ังหนัพระธาตุ เจี
15. นรอยนิงเปน พินาร	15. นร้อยหนึ่งเป็น
ทังศาลา (แ)	พินาร ทังศาลาแ -

16. ตงเครื่องควนน <u>พสามแ (ส)</u> นุโยทยา	16. ตังเครื่องควนน พ <u>สามแสน</u> โยทยา -
17. นกัพฬารอารีย คนถึยวั แกมหาเถรอื่น . . .	17. น กอัพฬารอารีย คน ถึยวั แกมหาเถร อื่น . . .
18. อนโยทยาคนถึ ถัดันนั ทานเจาพนัจจา	18. อนโยทยาคนถึอ ถัด ันนั ทานเจาพนัจจา -
19. (ก) ชลยงมาอยุสอ (งแคว) (ม) หาธาตุ คนนิงอิก กรลาอุโบสถนิง	19. กชะเลียงมาอยุ่สองแคว มหาธาตุ คน นึ่งอิกกรลาอุโบสถนึ่ง
20. <u>พระพุทธรูป</u> หก กทำตร . . น.ธา.ส	20. <u>พระพุทธรูป</u> หก ะกระทำตร . . น.ธา.ส
21. เบื้องต (วัน) <u>เบื้องตวัน</u>	21. เบื้องตวัน <u>เบื้องตวัน</u>
22. ตกได้ ทั้งหลาย	22. <u>ตกได้</u> ทั้งหลาย
23.	23.
24. ไ ทอ พ	24. ไ ทอ . พ
25. ย ดุเ	25. ย ดุเ
26. กนี้	26. กนี้
27. ทัง	27. <u>ทัง</u>
28. กก	28. กก
29. กเจาธ	29. กเจาธ
30. นิงเจตหอ(ง) พ	30. นึ่งเจ็ดห้อง พ
31. พร เจา ไซต น . ด	31. พร เจา ไซต น . ด

32. ง อนั... อุโบส	32. ง อนั... อุโบส -
33. ถก(ท่า) .. (อนั)นิง ไ กท่าสาลาอนนิง นอก	33. ถ กระทำ .. อันนิง ไ กระทำ ศาลาอันหนึ่งนอก
34. น ... ทัง .. ดด ... ไหภิกษุ อาบ เมี	34. น ... ทัง .. ดด ... ให้ภิกษุ อาบ เมี -
35. ไปขงใหม่ ... องปลาย. คพอก พระเจ้าไ	35. ไปเซียงใหม่ ... องปลาย. คพอก พระเจ้าไ
36. ไปถึง ไล่ทวิ ง ทองสองบาทอนั	36. ไปถึง ไล่ทวิ ง ทองสองบาทอัน
37. สลึง . พ อนนิง <u>ผาเซตหนา</u> อนนิงบูชา พระมหาธาตุ	37. สลึง . พ อันหนึ่ง <u>ผ้าเซตหน้า</u> อันหนึ่งบูชาพระมหาธาตุ
38. เขาไป ันก่พระเจดีย์อยู่ในเมืองขย งใหม่ได	38. เขาไป ันก่พระเจดีย์อยู่ใน เมืองเซียงใหม่ได้
39. เถ ทก . ดไห	39. เถ ทก . ดไห

จารึกสองแคว ด้าน 2

คำจารึก	คำอ่าน
1.....	1.....
2..... ย . ส	2..... ย . ส
3.....	3.....
4..... (ม) หธาตุไ..... ก.....	4..... มหาธาตุไ..... ก.....
5..... พ.....	5..... พ.....
6..... พ . แก.....	6..... พ . แก.....
7..... มีพันบาด .. ต.....	7..... มีพันบาท .. ต.....
8..... ว .. มีย..... ชายสิ ตน.....	8..... ว .. มีย..... ชายสิ ชายสีตน.....
9..... ยสามตนบวสชา .. ย ภิกสุ ..	9..... ยสามตนบวชชา ย .. ภิกษุ ..
10..... ผุงอนเฝ้าอุโบส (ถ)	10..... ผุงอันเฝ้าอุโบสถ
11..... <u>ถึสิบสามคน</u> .. ทานพระ .. เหมินผุงคน ..	11..... <u>ถึสิบสามคน</u> .. ทานพระ เหมือนผุงคน ..
12..... ธาตุนี้ .. เ . น .. นวา .. กอ งอ ..	12..... ธาตุนี้ .. เ . น .. นวา กงอ ..
13..... กง <u>ผา</u> ขาว <u>แกว</u> <u>ผา</u> ขาว .. ตว จังหน้	13..... กง <u>ผ้า</u> ขาว <u>แก้ว</u> <u>ผ้า</u> ขาว .. ตว จังหน้
14. <u>พระเจ้า</u> สา .. <u>นา</u> เหมิน <u>เฝ้า</u> พระ <u>จก</u> อนันัง .	14. <u>พระเจ้า</u> สา .. <u>ห้า</u> หมื่น <u>เฝ้า</u> พระ <u>จัก</u> อันหน้ .

15. ยืนตัวตบทั้งหลาย <u>สิบสี่</u> ตนหน้าจันทน์พระ เหมิน .	15. ยืนตัวตบทั้งหลาย <u>สิบสี่</u> ตนหน้าจันทน์พระ หมื่น .
16. . . . อนึ่งในหุ่่งจันทน์เจ้าธรรมราช คำตัว เขาท	16. . . . อันหนึ่งให้หุ่่งจันทน์เจ้าธรรมราช คำตัว เขาท -
17. จัหลายแปดคนตัวเขา . . ยืนพ้ตาย (ไวแก่) ลูก ลูกตายไวแก่หลาน	17. จหลายแปดคน ตัวเขา . . ยืนพ้ตายไวแก่ลูก ลูกตายไวแก่หลาน
18. หลานตายไวแก่เหลน เจ้า บุญ เมื่อ <u>ได้ยี่สิบแปด</u>	18. หลานตายไวแก่เหลน เจ้า บุญ เมื่อ <u>ได้ยี่สิบแปด</u>
19. เถึง <u>สี่สิบแปด</u> นี้เวนฝูงคนแ งทั้ง ลายอน้จา	19. เถึง <u>สี่สิบแปด</u> นี้ เวนฝูงคนแ งทั้ง ลายอันจา -
20. ยทำบุญได้ . <u>สิบสาม</u> ลา ทานเจ้าพนักทำ เพื่อจ	20. ยทำบุญได้ . <u>สิบสาม</u> ล้าน ทานเจ้า พันกระทำเพื่อจะ
21. ยังโพธิสวดไสจงสาธุชนคนทั้งหลายอนุโมทนาด้วย เท้าวนี้	21. ยะงโพธิสวดไหว้ จงสาธุชนคนทั้งหลาย อนุโมทนาด้วย เท้าวนี้
22. ซาโตห้ พุทธ . สโล ว สุมติปติโก ธรรมราชาธิรณโญ	
23. อคฺโคปฏฐากเถโร ธิติลกถปิโต ราชกิจเจ สุกทุกฺโข	(ข้อความส่วนที่เป็นภาษาบาลี คือ ตั้งแต่บรรทัด ที่ 22 - 29 ยังไม่ มีการแปล)
24. ทธา ปรมรตีกโร อฏฐวิสาสสงฺโฆ	

จารึกอุทิศสิ่งของ

คำจารึก	คำอ่าน
1. _____ พยงจิง . _____	1. _____ เพียงจิง . _____
2. _____ ยก . พระคินไ . _____	2. _____ ยก . พระคินไ . _____
3. _____ บุทุกอนน(เป) . _____	3. _____ บุทุกอันเป . _____

4. _____ . <u>หม้เขาม้แก</u> . _____	4. _____ . <u>หม้อข้าวหม้อแกง</u> _____
5. _____ . <u>สิบงกเส็จ</u> _____	5. _____ . <u>สิบงกเส็จ</u> _____
6. _____ . <u>ช (ดต) เกิ (อ) ก</u> . _____	6. _____ . <u>ชดต เก็อก</u> . _____
7. _____ <u>สิบหม</u> . _____	7. _____ <u>สิบหมอ</u> . _____
8. _____ (อ) . <u>งฟูกนี้ (ง)</u> _____	8. _____ <u>อ . งฟูกหนึ่ง</u> _____
9. _____ <u>สิบหา</u> . _____	9. _____ <u>สิบห้า</u> . _____

จารึกเจดีย์น้อย ด้าน 1

คำจารึก	คำอ่าน
1. _____ พระยาจรงูรด้วยนานประมาณ <u>สองเดือน</u> <u>สามเดือนกดี</u> _____	1. _____ พระยาจรงูรด้วยนานประมาณ <u>สอง</u> <u>เดือนสามเดือนกดี</u> _____
2. กดีมีสงครามกดีแลส้เดจเจ้าพระยาไหมมนตรี <u>กวีราชผู้</u> <u>ใหญ่ผู้ราม</u> _____	2. กดี มีสงครามกดี และสมเด็จพระเจ้าพระยาให้ <u>มนตรี กวีราชผู้ใหญ่ผู้ราม</u> _____
3. ด้วยบริพารเขากดีเราบมิทำให้เปนอนตราย อนึ่ง ... มนตรี _____	3. ด้วยบริพารเขากดีเราบมิกระทำให้เป็น อันตราย อนึ่ง ... มนตรี _____
4. ... พระยาบรเทศมาสู้สำนักเรากดี เราบมิ _____	4. ... พระยาบรเทศ มาสู้สำนักเรากดี เราบมิ (กระทำ) _____
5. <u>ส้เดจเจ้าพระยาไดอนึ่งเพลาเมื่อใดแต่ส้เด (จ)</u> _____	5. <u>สมเด็จพระเจ้าพระยาได้</u> อนึ่งเพลาเมื่อใดแต่ สมเดี (จ) _____
6. (หรรษาธิบตี) ด้วยกันกดีเราบมิจาก (ท่า) _____	6. (หรรษาธิบตี) ด้วยกันกดี เราบมิจาก (ท่า) _____
7. แต่ <u>ส้เดจเจ้าพระยาอนึ่งเพลาเมื่อใด</u> ส้เดจ (เจ้าพร) ญาจกัไครใจมาไหวย <u>ส้เด</u>	7. แต่ <u>สมเด็จพระเจ้าพระยาอนึ่ง</u> เปลาเมื่อใด สมเดีจ (เจ้าพระ) ยาจกัไครใจมาไหว <u>ยสมเดี</u> -

<p>8. จพ (ระ) มหาธาตุกดี ธาตุมหาธรรมาธิราชบพิต (ร เราบ) มีอจกทำสรพอุบทรพา</p> <p>9. นตรายแดเจ้าพรวญา ถ้อยคำสำนาศตัยปรัดิช (ญา) _____ (ม) াত্রาทังหลายดังกลว่านนี้</p> <p>10. เดล้เดจเจ้าพรวญาใสใจรักกัไมตรีโดยปร _____ (ฐา) ปนนำให้มันคังตรงอยู่</p> <p>11. เลวจลากลแดเรา หากทางยงกยงวาเจ้า _____ เหตุเราญินปากผู้ว่าคำ</p> <p>12. ุรายญาใจจากหลายบริคนสนธิ สัตย์ _____ อยอุบายกทำสรพโทษา</p> <p>13. นตรายอนันหมายในพระสตัยปรัดิชญา _____ พระสตัยทังหลายดังก</p> <p>14. ลาวมานี้เรากให้แดล้เดจเจ้าพรวญา _____ ด้ไทรบพิตรเปนเจ้า</p> <p>15. เดเหง้าพระมหาสวามีศรีสังฆราชพระ _____ คีอิฐสงฆคามวาสี</p> <p>16. เรญาวสีทังหลายเปนทิพพิชญาณ _____ (จ) งใจชื่อเอาสตัยปรัดิชญา</p> <p>17. ในพระมหาสุพรรณบัตร์นี้แดเรา (เจ้าไท) _____ โสภากายนอกในใจใสจ</p> <p>18. งกทำสรพโทษดังกลว่านนี้ใสจจริง _____ (สรพ) โทษานตรายในตนยล</p>	<p>8. จพ (ระ) มหาธาตุกดี ธาตุมหาธรรมาธิราช บพิต (ร เราบ) มีอจกกระทำสรพอุบทรพา -</p> <p>9. นตรายแดเจ้าพรวญา ถ้อยคำสำนาศตัย ประภูช (ญา) _ (ม) াত্রาทังหลายดังกลว่านนี้ -</p> <p>10. เดล้เดจเจ้าพรวญาใสใจรักกัไมตรี โดยปร _____ (ฐา) ปนนำให้มันคังตรงอยู่ -</p> <p>11. เล้วจลากลแดเรา หากหาเสียงเกี่ยงว่าเจ้า _____ เหตุเราญินปากผู้ว่าคำ</p> <p>12. ผู้รายย้ายใจจากหลายบริคนสนธิ สัตย์ _____ อยอุบายกระทำสรพโทษา</p> <p>13. นตรายอนันหมายในพระสตัยประภูชญา _____ พระสตัยทังหลายดังก -</p> <p>14. ล่าวมานี้ เรากให้แดล้เดจเจ้าพรวญา _____ ด้ไทรบพิตรเปนเจ้า -</p> <p>15. เดเหง้าพระมหาสวามีศรีสังฆราชพระ _____ คี อิกขุมนุสงฆคามวาสี -</p> <p>16. ัญวาสีทังหลายเปนทิพพิชญาณ _____ (จ) งใจชื่อเอาสตัยประภูชญา -</p> <p>17. ในพระมหาสุพรรณบัตร์นี้แดเรา (เจ้าไท) _____ โสภากายนอกในใจใส จ -</p> <p>18. ง กระทำสรพโทษดังกลว่านนั้นใสจจริง _____ (สรพ) โทษานตรายในตน ยล</p>
--	--

<p>19. ปรดิยักษทัณฑาญาไดเปนท้าวเปน (พรญา) _____ เมื่อน้ำพายเมื่อไปใน</p> <p>20. บอโลกกดี<u>หนทาง</u>ทุดคือนันเปนตน _____ แกเราอนันว่าบาบทั้งน</p> <p>21. ลายอนันทานหมายยิงพนเปนตนวานุญ _____ (หน) กัหนาจมีแต่เรา อนิ</p> <p>22. งโสดหนทางสาธุสดีบุรุษทงหลาย (ไป) พบไปเหนเป นอนัน</p> <p>23. มีอดมนทอนธการแต่เราอนิงโสดแต่ _____ (บริ) สุทธศีลอนันญง (ธ)</p> <p>24. อรमानในปรเทศเราคดีปรเทศเจ้าพรญา (ก) บั หตรแต่</p> <p>25. เราญาใหเอาบิณทิบาตรแต่เราเลย หินายก</p> <p>26. ทาวพรญาอนันมีในโลกนี้แลที่แท้</p> <p>27. เราสเถียรชมราชด้วยอำนาจกุศลสดี</p> <p>28. แต่ปรบักษทงหลายในอัสดีทิสนี</p> <p>29. ธาตุเข้ายังจับทโมกษ</p>	<p>19. ปรดิยักษทัณฑา อย่าได้เป็นท้าวเป็น (พระ ยา) _____ เมื่อน้ำ ภายเมื่อไปใน</p> <p>20. ปรโลกกดี <u>หนทาง</u>ทุดคือนันเป็นต้น _____ แกเรา อนันว่าบาบทั้ง น -</p> <p>21. ลาย อนันทานหมายยิงพันเป็นต้นว่าบุญ _____ (หน) กหนา จมีแต่เราอนัน -</p> <p>22. งโสด หนทางสาธุสดีบุรุษทงหลาย (ไป) พบ ไปเห็นเป็นอัน</p> <p>23. มีอดมนทอนธการแต่เราอนิงโสดแต่ _____ (บริ) สุทธศีลอันยัง (ธ)</p> <p>24. รमान ในประเทศเราคดี ประเทศเจ้าพระยา (ก) บ หัตระแต่</p> <p>25. เรา อย่าใหเอาบิณทิบาตรแต่เราเลย หินายก</p> <p>26. ท้าวพระยาอนันมีในโลกนี้แล ที่แท้</p> <p>27. เราสเถียรชมราช ด้วยอำนาจกุศลสดี</p> <p>28. แต่ปรบักษทงหลาย ในอัสฎุทิสนี</p> <p>29. ธาตุเข้ายังจับทโมกษ</p>
--	--

จารึกเจดีย์น้อย ด้าน 2

คำจารึก	คำอ่าน/แปล
1. _____ ญาใจจากหลายบริคณฺสนธิ	1. ____ ย้ายใจจากหลายบริคณฺสนธิ
2. _____ กท่า (สรพโทษา) นตรายอนั หมายใน พระสตัยปรดิชฎามหาบุณ	2. _____ กระทำสรพโทษาดรายนัน หมายใน พระสตัยปรดิชฎา มหาบุณฺ
3. _____ (ด) ักลวามานเากไห <u>แด่น้ำพระญา</u> ตหน้า พระศรีร ดันดีไทรยบพิตรเปนเจา	3. _____ ดังกล่าวมานี้ เากก็ให้ <u>แด่น้ำพระยา</u> ต่อน้ำพระ ศรีรัตนตรัยบพิตรเป็นเจ้า
4. _____ ม่หาสวามีศรีสังฆราชพระมหาเถรทรมฺหรี ศี อิ <u>สงฆคามวาสี</u> อรญาวสี	4. _____ มหาสวามีศรีสังฆราชพระมหาเถร ธรรมทสสี อิกฆมนุมสงฆคามวาสีอรญาวสี
5. _____ ทิพพิชฎยานแล 0 ที่แท้เเราบงใจชือเอา สตัยปรดิชฎาในพระมหาสุ	5. _____ ทิพพิชฎยาน แล 0 ที่แท้เเราบงใจ ชือเอา สตัยปรดิชฎาในพระมหาสุ -
6. (พรรณบตรนี้แ) ดเราเอาไมตรีมางั ให้เปนโสภา พายน <u>อกในใจ</u> ใสจงกท่าสรพโทษาดัง	6. ____ พรรณบฏนี้แแต่เราเอาไมตรีมางั ให้เป็น โสภา พายน <u>อกในใจ</u> ใสจ้งกระทำสรพโทษาดัง
7. _____ ไหจุงเกอดสรพโทษานตรายในตนยล ปรดิยักษทันตาญาไดเปนทาว	7. _____ ไหจุงเกิดสรพโทษานตรายในตนยล ปรดิยักษทันตา อย่าได้เป็นท้าว
8. _____ (เมื่อ) นำพายเมื่อไปนเปอรโลกกดี ทูรคติ ในนรกอกอพิจีมีแต่เราอนัด	8. _____ เมื่อนำ พายเมื่อไปนเปอรโลก กดี ทูรคติ ในนรกอกอพิจี มีแต่เราอันต
9. _____ หมายยิงพันเปนตนวาบัญญัติจันตริก อน้อริกหนักหนาจุงมีแต่เรา	9. _____ หมายยิงพัน เป็นตันว่า บัญจันน ตริก อันอริกหนักหนาจุงมีแต่เรา
10. _____ ญงทรงธอรมานในปรเทศเรากดี ปรเทศน้ากดีปรเทศอี	10. _____ ยังทรงธอรมาน ในปรเทศเรากดี ปรเทศน้ากดี ปรเทศอี -
11. (น) _____ ญาไหเอาบินทิบาตรแต่เราเลย 0 หินไหติะตยนคยลนิ	11. น _____ อย่าไหเอาบินทิบาตรแต่เราเลย 0 หินไหติะตยนคยลนี้

<p>12. _____ (พรญา) อนันมีในโลกนี้แล 0 ที่แท้เรา อยู่ในสตัยประดิษณา</p> <p>13. _____ (ด้วย) อำนาจกุศลสตัยจงเือน้ำ หลาน ประดิพัทมิตรี มี</p> <p>14. _____ พานญามีประดิษเวรานูเวร สก็เมื่อเลยฯ ในปร</p> <p>15. _____ แต่บุพรญานัน้เรากล่าวจริงแล้ คม้อมีอันอุดมมัธยม</p> <p>16. _____ อนันัน้เรากไหสตัยดงว่าในบัตร์นแล 0 แม่น้ำพรญา</p> <p>17. _____ (บ) ตร์นแล 0 แมจวาสรูปลงอุดม ไส เปนปรากฏรุทุก</p> <p>18. _____ (ก) อปรมนตริบริพาารทงหลายแล้ ฯ</p> <p>19. _____ บัตร์สตัยประดิษณาตราบริบูรณมูลไม ตริ มีประดิพ</p> <p>20. (หัต) _____ ทิพยพิชญาณมิทุกปรการเสจร เหตุส้เดจส</p> <p>21. _____ พระไมตรีบให้มีจ้ลาลจล ท่านจิงจก้ด่ากลแผน</p> <p>22. _____ อนันัน้ในพระศรีรัตนมหาธาตุเจ้า พอเมื่อมหา</p> <p>23. _____ นกัษัตร์มาสไพศาขบูรณมีศรีศุภฤกษ</p>	<p>12. _____ พระยาอนันมีในโลกนี้แล 0 ที่แท้ มิเรา อยู่ในสตัยประดิษณา</p> <p>13. _____ ด้วยอำนาจกุศลสตัย จงเือน้ำ หลาน ปฏิพัท มิตรี มี</p> <p>14. _____ พาน อยามีปฏิษะ เวรานูเวร สก็เมื่อเลย ฯ ในปร</p> <p>15. _____ แต่ปุพระยานัน้ เรากล่าวจริงแล คม้อ มีอันอุดมมัธยม</p> <p>16. _____ อันัน้เรากให้สตัยดงว่าในบัตร์น แล 0 แม้น้ำพระยา</p> <p>17. _____ บัตร์นแล 0 แม้จะว่าสรูป ลวง อุดมไซร์ เปนปรากฏรุทุก</p> <p>18. _____ กอปรมนตริบริพาารทงหลายแล ฯ</p> <p>19. _____ บัฏสตัยประดิษณา ตรา บริบูรณมูลไมตรี มีปฏิพั -</p> <p>20. ทร์ _____ ทิพยพิชญาณ มิทุก ปรการเสจร เหตุสมเด้จส -</p> <p>21. _____ พระไมตรีบให้มีจ้ลาลจล ท่านจิงจก้ด่ากล แผน</p> <p>22. _____ อันัน้ ในพระศรีรัตนมหาธาตุ เจ้า พอเมื่อมหา</p> <p>23. _____ นกัษัตร์มาสไพศาขบูรมี</p>
--	---

วิชาขวัน 6 24. _____ ปรมราตรีพระจันทรอุไทยขึ้น ไหล่างอนธการท 25. _____ (คำจารึกอักษรขอม ภาษาสันสกฤต) 26. _____ (เม) รุราช ราชฟูรตุนภวนาวรี สุตาร กาศว ดาวดีษุรู ดาวสุต 27. _____ ตริภจาลูวิขยสุสตต วนเรน ๙ เมรุกุลศิริ ราช _____ 28. _____ ราชสุส ยโคธรวารีปสุส จ ดาวดีภูสุ	ศรีศุภฤกษ์ วิชาข วัน 6 24. _____ ปรมราตรี พระจันทรอุไทยขึ้น ไหล่าง อนธการ ท - 25. _____ ขุนเขาเมรุ ตั้งอยู่ในภพอันรุ่งเรืองและ ดวงดาวที่ ประเสริฐ ตั้งอยู่ก่อน ส่วน เหล่านั้น หม่อน้ำอันรุ่งเรืองทั้ง 3 อันชนะพิเศษ เนื่องกันโดยความประเสริฐ ขุนเขา เนื่องมาจาก เมรุ แห่งราชาผู้เป็นใหญ่ในโยไซธร ตั้งอยู่ ก่อน
--	---

จารึกเจ้าธรรมรังสี ด้าน 1*

คำจารึก	คำแปล
1. อ ๙ ม ๙ อุ 2. ทุภข์ อนิจจํ อนตตา 3. พุทฺธํ ปดมกํ ว - 4. นุเท ธมมํ วนุเท ทุ - 5. ดิยกํ สัมม ต - 6. ดิยกํ วนุเท อวจ 7. รียญจตุตถกํ ๙ ร 8. ตตตนตตยํ นมสุสิตวา 9. สิรสา ขานูญคฺคเล 10. อนุตรายมปิ ฆาฏเร 11. สรพพสตุฏ วิธํสตุฯ 12. สิทธิ สรพพสุวตติ เขยย	ทุกขัง อะนิจจํ อนัตตา ข้าพเจ้าพึงไหว้พระพุทธรเจ้าเป็นวัตถุที่แรก ไหว้พระธรรม เป็นวัตถุที่สอง ไหว้พระสงฆ์เป็นวัตถุที่สาม และไหว้ อาจารย์ เป็นวัตถุที่สี่ ข้าพเจ้าคุกเข่าก้มศีรษะนมัสการพระ รัตนตรัย แล้ว ขอให้ข้าพเจ้าบั่นรอนแม้ซึ่งอันตราย และ ขอให้พระ รัตนตรัยจงกำจัดซึ่งศัตรูทั้งปวง ๙ ขอจงสำเร็จความสวัสดีมีชัย เทอญ ๙



จารึกเจ้าธรรมรังสี ด้าน 2

คำจารึก	คำอ่าน
1. สกกราชได 2057 ปี	1. ศักราชได้ 2057 ปี
2. เจตเดือน 22 วัน	2. 7 เดือน 22 วัน
3. <u>วันศุกร์ เดือนอ้าย ออก</u>	3. <u>วันศุกร์ เดือนอ้าย ออก -</u>
4. <u>ใหม่ 7 คำจนกัสดัพระฉศ</u>	4. <u>ใหม่ 7 คำ จนกษัตริพระฉศ -</u>
5. ก <u>เจ้าไทเจ้าธรรมรังสี</u>	5. ก <u>เจ้าไท เจ้าธรรมรังสี</u> -
6. กษุสงพระผนวตถึงล	6. กษุ สร้างพระผนวตถึง ล
7. 22 พระสาทนมีใจใสศร	7. 22 พรราชา ท่านมีใจใสศร
8. ทาทำรูปพระศคดาจารย์	8. ทธา ทำรูปพระศคดาจารย์
9. บพิตรพระวิวิธนานาดวยอสี	9. บพิตร พระวิวิธนานาดวยอสี -
10. ตานุเพยงชนะทง 32 ประ	10. ตานุพยัญชนะทง 32 ประ
11. <u>ดูจดังพระพุทธรูปริมาณทอ</u>	11. <u>ดูจดังพระพุทธรูปริมาณทอ -</u>
12. งุทงแห่งไวแดงไหคนแ	12. งุทงแห่ง ไวแดงไหคนแ -
13. ลเทพดาอารียสงฆะทงหลาย	13. ลเทพดา อารียสงฆะทงหลาย
14. อนสีบสายปนะเวณีแห่งพระ	14. อนสีบสายประเพณีแห่งพระ
15. <u>พทเจ้าทุกคำชานมคการไหว</u>	15. <u>พทเจ้า ทุกคำช่า นมคการไหว</u>
16. นบคำรบบชาด้วยคณธมาลาบิณฑิ	16. นบคำรบบูชา ด้วยคณธมาลา บิณฑิ
17. บาทพระแลพุทธาสนะด้วยประ	17. บาทพระแลพุทธาสนะ ด้วยประ -
18. สาทศรทานานาประการโดยอำน	18. สาทศรทานานาประการ โดยอำน -
19. วยทานอันตนได้เพื่อจไว้เป็น	19. วยทาน อันตนได้เพื่อจไว้เป็น
20. สบยงอันอุตดมะขลปติทงสาม	20. เสบยงอันอุตดมขุ สมบัติทงสาม
21. แห่งอนนึ่งคี่ลปติในหลาแหล่งนิพพาน	21. แห่ง อันนึ่งคี่ สมบัติในหลาแหล่งนิพพาน
22. หินนึ่งทานเอาแต่เขาพระขพงหลวงมาแล	22. หินนึ่งทานเอาแต่เขาพระขพงหลวงมาแล

จารึกเจ้าวัดบริวารภิกขุ

คำจารึก	คำอ่าน
1. เปน <u>เจ้าวัดบริวารภิกขุ</u> ได้ . . ปลายนายญี	1. เปน <u>เจ้าวัดบริวารภิกขุ</u> ได้ [สี่ปี] ปลายนายญี
2. งามนางเอตพิทยุยปาลุงมหาเถรพินาง	2. งามนางเอตพิทยุย ป่า ลุง มหาเถรพินาง
3. เกางปุนยหากเปนประธานทง <u>พินองนาง</u>	3. กองบุญหากเป็นประธานทง <u>พินองนาง</u>
4. อุตพ้อเจตเขาพ้อลูกทหายเปนธายก	4. อุต พ้อเจตเขาพ้อลูก ทาเป็นทายก
5. แลแต่ปนุนจะ <u>พระธาตสามแห่งปลังรัฐ</u>	5. แลแต่บรรจ <u>พระธาตสามแห่งปลังรัฐ</u> -
6. งแห่งนึ่ง ปลังเกตแห่งนึ่ง นินระแห่งนึ่ง	6. ง แห่งนึ่ง ปลังเกตแห่งนึ่ง นินระแห่งนึ่ง

จารึกเซตพน

คำจารึก	คำอ่าน
1. _____ เปนเจ้า _____ จิงจักให้ไปเอาศิลาหิน .	1. _____ เปนเจ้า _____ จิงจักให้ไปเอาศิลาหิน .
2. _____ <u>ชาวเจ้า</u> ทั้งหลายอันมีสรธา แลไดกทำการในเซตพนนี้บามหาเถอำรภักซิด	2. _____ <u>ชาวเจ้า</u> ทั้งหลายอันมีสรธา แลได้ กระทำการในเซตพนนี้ บามหาเถ (จ) ธรรมรักซิด
3. ทม _____ พร . ญา . . มหาเถอรรด . . (บา) มหาเถรญาณคำภยรบา _____ (รพ)	3. ทม _____ พร [ะ] ญา [บา] มหาเถร อรรด . . (บา) มหาเถรญาณคำภยรบา _____ (รพ)
4. . (ธซึล) . . บาเถรญาณวงวังบาเถรพุทธโฆสบาเถร . . ซึบาเถรมหานามบาเถรอาย _____ บาเถ	4. . (ธซึล) . . บาเถรญาณวงวังบาเถรพุทธโฆสบา เถร . . ซึบาเถรมหานาม บาเถรอาย _____ บาเถ -
5. รธา งัสบาเถร (อาทิริย) พงส (บา) เถรธรรม เสนาปดี บาเถร . . (ซา) บาเถรโสมณะ (บาเถร) _____	5. รธา งัสบาเถร (อาทิริย) พงส (บา) เถร ธรรมเสนาบดี บาเถร . . (ซา) บาเถรโสมณะ (บา เถร) _____
6. _____ บาเถรมหา _____ วงัส (บา) เถร สร (ภง) ด _____ บาเถรสูทธา _____ ่า	6. _____ บาเถรมหา _____ วงัส (บา) เถร สร (ภง) ด _____ บาเถรสูทธา _____ ่า
7. _____ บาเถรสึลคำภยร _____ _____ ถัด <u>ชาวเจ้า</u> _____	7. _____ บาเถรสึลคำภยร _____ _____ ถัด <u>ชาวเจ้า</u> _____
8. . . ก (ลัปี) การ . . น _____ _____	8. . . กั (ลปี) การ . . น _____ _____

จารึกแสดงผลกรรมนำสู่นิพพาน

คำจารึก	คำอ่าน
1. _____ น _____	1. _____ น _____
2. _____ . จรูปรานี _____	2. _____ . จะรูปรานี _____
3. _____ . . สรมุดลำอูด . _____	3. _____ . . สรมุด ลำอูด . _____
4. _____ ญอนนเปนลู่ . _____	4. _____ ยอันเปนลู่ (ก) _____
5. _____ เสวยราชอนน _____	5. _____ เสวยราชย์ อัน _____
6. _____ (ล) วยหล (ว) ญง _____	6. _____ ลายหลัว ญง _____
7. _____ ไคบบใจรอน _____	7. _____ ไคบใจรอัน _____
8. _____ (อ) นนชอบอนนดีมีใจ . .	8. _____ อันชอบอันดี มีใจ . .
9. _____ . ยเห็นสายธรรม _____	9. _____ . ยเห็นสายธรรม _____
10. _____ สเห็นรอดเห็นแท้ . _____	10. _____ สเห็นรอดเห็นแท้ . _____
11. _____ ฝูงคันทงหลาย (ล) ว .	11. _____ ฝูงคันทงหลายลว .
12. _____ <u>บาจารย์</u> เดินมาทงหลาย (ต) ธา (บ)	12. _____ <u>บาจารย์</u> มาทงหลาย ตธาบ

6. ลูกพระญา	6. ลูกพระยา
7. พรืทต	7. พรหมทัต

จารึกภาพชาดกวัดศรีชุม กัณทินชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. นิคโรธชาดก พระโพ	1. นิโครธชาดก พระโพ -
2. ธิสต์ตวเปนกวางซึนนิค	2. ธิสต์ตวเป็นกวางซ็อนนิค -
3. โรธ	3. โรธ

จารึกภาพชาดกวัดศรีชุม กภาพัณณิชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. กาลกณนิชาดก 0 เมื่อโพธิสตว	1. กาลกัณนิชาดก 0 เมื่อโพธิสัตว์
2. . . . แลเปนสหายดวย . ผู	2. . . . แลเป็นสหายด้วย . ผู้
3. . . . กาลกณนิ	3. . . . กาลกัณนิ

จารึกภาพชาดกวัดศรีชุม กิผลชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. ผลชาดตกพระโพธิสตว	1. ผลชาดก พระโพธิสัตว์
2. ไดนารอยพ	2. ไดนัาร้อย พ

จารึกภาพชาดกวัดศรีชุม กิผลชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. ผลชาดตกพระโพธิสตว	1. ผลชาดก พระโพธิสัตว์
2. ไดนารอยพ	2. ไดนัาร้อย พ

จารึกภาพชาดกวัดศรีชุม กุกุรชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. กุกุรชาดกพระโพธิส	1. กุกุรชาดก พระโพธิสั -
2. ตวเปนหมาเทศนาธรรม	2. ตวเป็นหมา เทศนาธรรม -
3. มแก่ทานพระญาอนน	3. มแก่ท่านพระยา อัน
4. เปนคำรบฎีสิบสอง	4. เป็นคำรบยี่สิบสอง

จารึกภาพชาดกวัดศรีชุม กรุงเทพมหานคร

คำจารึก	คำอ่าน
1. กรุงเทพมหานคร	1. กรุงเทพมหานคร

จารึกภาพชาดกวัดศรีชุม ขวัญคารชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1.....	1.....
2. โพลีสตตวเปน...	2. โพลีสตตวเปน...
3. คำรบสิ (บ)	3. คำรบสิ (บ)

จารึกภาพชาดกวัดศรีชุม ขวาทิยชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. ขวาทิย ... มิกชา	1. ขวาทิยมิกชา -
2. ดกโพธิสตัดว	2. ดก โพธิสตัดว
3. เปนพระญาแก	3. เปนพระยาแก
4. เนื้ออันเปนลุง	4. เนื้ออันเปนลุง
5. แกเนื้อตว ตอ	5. แกเนื้อตว ตอ -
6. งบวงนี้แล	6. งบวงนี้แล
7. อันเปนคำ	7. อันเปนคำ
8. (รบ) 5 -	8. (รบ) 5 -

จารึกภาพชาดกวัดศรีชุม คามณีชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. คามณีชาดกพระโพธิส	1. คามณีชาดก พระโพธิส -
2. ตตวเปนราชปโรหิตพราหม	2. ตวเป็นราชปโรหิตพรา -
3. มครุทานพระญา	3. หมณ์ ครุทานพระ

จารึกภาพชาดกวัดศรีชุม จุลชนกชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. จุลชนกชาดก ๐ พระ	1. จุลชนกชาดก ๐ พระ -
2. โพลีสตตวเปนพระญาใน	2. โพลีสตตวเป็นพระยาใน
3. มิตถิลานครอนนเปน	3. มิตถิลานครอันเป็น
4. คำรบสอง	4. คำรบสอง

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม จุลกเศรษฐีชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. จุลกชาดก 0 โภธิสตตวเปน	1. จุลกชาดก (พระ) โภธิสัตว์เป็น
2. ลุกเศรษฐีเห็นหนุตว	2. ลุกเศรษฐีเห็นหนุตว
3. นิง จิงไห่	3. นิ่ง จิ่งไห่
4. นิง	4. นิ่ง

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม ตโยธัมมชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. ตโยธัมมชาดก 0 พระโพ	1. ตโยธัมมชาดก 0 พระโพ-
2. ธิสตตวเปน	2. ธิสัตว์เป็น
3. พานรราชอาจ	3. พานรราชอาจ
4. ตนสาม	4. ต้น สาม
5. ตว	5. ตัว
6. หิมวันตเขต	6. หิมวันตเขต
7. อนเปน	7. อันเป็น
8. คำรบแปด	8. คำรบแปด

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม ดัณทุลนาฬิชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. นาลินทนรูลชาดก 0 แล	1. นาฬิตันทุลชาดก 0 แล
2. เมื่อโพธิสตตวเปน ...	2. เมื่อ (พระ) โภธิสัตว์เป็น ...
3. ... (ฉตต) <u>คานายคา</u>	3. ... (ฉัตต) คำ (ข้า) <u>นายคำ</u>
4. พระยาพรหมทตต	4. พระยาพรหมทัตต์
5.	5.

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม ติตติรชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
อักษรจารึกชำรุด ลบเลือน	อักษรจารึกชำรุด ลบเลือน

จารึกภาพชาดกวัดศรีชุม ติตถชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. (ติตถชาดก) ๐ พระโพธิ	1. (ติตถชาดก) ๐ พระโพธิ -
2. สดตวเปน	2. สัตว์เป็น
3. ... ตวตุดโค จุก	3. ... ตวัตตโคจักร
4.	4.

จารึกภาพชาดกวัดศรีชุม ติปัลลัตถมคคชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. ติปัลลัตถมคโปด	1. ติปัลลัตถมคโปด
2. พระโพธิสัตว์	2. พระโพธิสัตว์
3. เปนพระญาแก่ผู้	3. เป็นพระยาแก่ผู้ -
4. งเนืออนนเปนลุง	4. งเนืออันเปนลุง
5. แกเนือตวตอง	5. แกเนือตัวตอง
6. บวงแลรอดตาย	6. บ่วงและรอดตาย
7. นี้แล อนน	7. นี้แล อัน
8. เปนคำรบ	8. เป็นคำรบ
9. 10	9. 10

จารึกภาพชาดกวัดศรีชุม ทุมเมธชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. ทุมเมธชาดก ๐ พระ	1. ทุมเมธชาดก ๐ พระ
2. โภธิสัตว์ได้เป	2. โภธิสัตว์ได้เป -
3. นลุกราชเทพี	3. น ลุกราชเทพี
4.	4.
5.	5.
6.	6.
7.	7.
8. ... คาสต์เทพ	8. ... คำสัตว์.....เทพ
9.	9.
10.	10.

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม เทวธรรมชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. เทพธมชา	1. เทพธรรมชา -
2. ดกอนันต์	2. ดก อนันต์ -
3. บหก	3. บหก

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม นพพานชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. นพพานชาดกพระโพธิสัตว์เป็นพระยาแก้ว	1. นพพานชาดก พระโพธิสัตว์เป็นพระยาแก้ว -
2. งลิ้งอนันต์ได้กินถนอมามิสต่างๆ	2. งลิ้งอันได้กิน ถนอมามิสต่างๆ
3. อนนเป็นคำรบ ...	3. อันเป็นคำรบ ...
4.	4.

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม นักขัตตชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. (นักขตชาดก 0 พระโพธิสัตว์)	1. (นักขตชาดก 0 พระโพธิสัตว์)
2.	2.
3.	3.

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม นันทชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. นนทชาดก 0 เมื่อโพธิสัตว์	1. นันทชาดก 0 เมื่อโพธิสัตว์
2.	2.
3.	3.

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม นิโครธชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. นิโครธชาดก พระโพ	1. นิโครธชาดก พระโพ -
2. ธิสต์ตวเป็นกวางชื่อนิค	2. ธิสต์ตวเป็นกวางชื่อนิค -
3. โรธ	3. โรธ

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม ปัญจาวุธชาดก

คำจาริก	คำอ่าน
1. ปัญจาวุธ	1. ปัญจาวุธ
2. ชาดก 0 พระโพธิ ...	2. ชาดก 0 พระโพธิ - ...
3. ตตวรบด้วยย	3. ตว์รบด้วยย -
4. กษผู้ชื้อสิเลสโลม	4. กษผู้ชื้อสิเลสโลมะ
5. ยักข์อาจให้ยกชี	5. ยักข์อาจให้ยกชี -
6. งแพอรในอำนาจ	6. งแพอรในอำนาจ
7. แห่งตน 0 อนน	7. แห่งตน 0 อัน
8. เปนคำรบหาสิบหา 0	8. เปนคำรบหาสิบหา 0

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม ปุณณปาตักชาดก

คำจาริก	คำอ่าน
1. ปุณปานีชาดกพระโพธิสัตตวเปนเสรดสกี	1. ปุณปานีชาดก พระโพธิสัตว์เป็นเศรษฐี
2. ผุงแรงกินเหล้าชวนโพธิสัตตวกินทานบมิ	2. ผุงแรงกินเหล้าชวนโพธิสัตว์กินทานบมิ
3. กินด้วยเขาสั่งสอนให้เขาจำศีลห้าอัน	3. กินด้วยเขาสั่งสอนให้เขาจำศีลห้าอัน
4. อันเปนคำรบ	4. อันเป็นคำรบ
5. สามแล	5. สามแล

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม พกชาดก

คำจาริก	คำอ่าน
1. พกชาดก ๐ พระโพธิ	1. พกชาดก ๐ พระโพธิ -
2. สดตวเปน	2. สัตว์เป็น
3. ... เหนใน ...	3. ... เห็นใน ...
4. ... (กินปลา) คำรบสา	4. ... (กินปลา) คำรบสา -
5. มสิบแปด	5. มสิบแปด

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม เภริวาทกชาดก

คำจาริก	คำอ่าน
1. เภริวาทชาดก 0 โพธิสัตตว	1. เภริวาทชาดก 0 โพธิสัตว์
2. ตีกลองแล ... ผุงขาศีก	2. ตีกลองแล ... ผุงขาศีก
3. วิตกหนอนเปนคำรบ (เกา)	3. วิตกหนี่ อันเป็นคำรบ (เกา)

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม โภชาชานียชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. โคชานียชาดก พระโพธิ์สดตว	1. โคชานียชาดก พระโพธิ์สัตว์
2. เป็นม้าเทศสนาธรรมแด่พระญา	2. เป็นม้าเทศสนาธรรมแด่พระยา
3. เจตคน อนนเป็นคำรบ <u>ยี่สิบสี่</u>	3. เจตคน อันเป็นคำรบ <u>ยี่สิบสี่</u>

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม มกสชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. มกัถชาดกพระโพธิ	1. มกัถชาดก พระโพธิ -
2. สดตวเป็นพค้ำไปขายสิน	2. สัตว์เป็นพค้ำไปขายสิน -
3. คำนินบ้าน <u>ช่างกวยน</u> เห็นบ่าว	3. คำนินบ้าน <u>ช่างกวยน</u> เห็นบ่าว
4. เอาชวานสยบหวิวพ	4. เอาชวานเสียบหัวพ้อ
5. อนนเป็นคำรบสี่	5. อันเป็นคำรบสี่

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม มฆเทวชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. มกัชเทพชาดก 0 พระโพธิ์สัตว์	1. มกัชเทพชาดก 0 พระโพธิ์สัตว์
2. วเป็นพระมกัชเทพราชเห็น	2. วัเป็นพระมกัชเทพราช เห็น -
3. งอกในหวและออกบวช	3. งอกในหัวและออกบวช

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม มตกัถตชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. มตตกัถตชาดกโพธิ์สัตว์	1. มตตกัถตชาดก โพธิ์สัตว์
2. เป็นพฤษเทพดาเทศนาธรรม	2. เป็นพฤษเทพดา เทศนาธรรม
3. แกพราหมณ์บูชาไฟ (ยแล) อันเป็น	3. แกพราหมณ์อันบูชาไฟ (แล) อันเป็น
4. คำรบ 18	4. คำรบ 18

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม มหาสีลวชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. มหาสีลวชาดก ๐ พระโพธิ์สัตว์เป็นพระม	1. มหาสีลวชาดก ๐ พระโพธิ์สัตว์เป็นพระม -
2. หาสีลวราชในพารานสีและพระญาโก	2. หาสีลวราชในพารานสีพระยาโก -
3. สลมวชิงเอาเมือง	3. สลมวชิงเอาเมือง
4. เป็นคำรบหนึ่งแล	4. เป็นคำรบหนึ่งแล

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม มาลุตชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. มาลุตชาดกโพท	1. มาลุตชาดก โพ -
2. ธิสต์ว เปนรสีแกป	2. ธิสต์ว เปนฤษี แก๊ป -
3. ธิสนาราชสีห์แลเส	3. ธิสนาราชสีห์และเส -
4. อเปน (สหาย) ดวยกนั	4. อเปน (สหาย) ด้วยกัน
5. อนนเปนคำรบ	5. อันเป็นคำรบ

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม ไมรณ์จชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. (ไมรณ์จ) ชาดก ๐ พระโพ	1. (ไมรณ์จ) ชาดก ๐ พระโพ -
2. ธิสต์ว	2. ธิสต์ว
3.	3.
4.	4.
5.เปนคำรบ	5.เป็นคำรบ
6. สามสิบ (สอง)	6. สามสิบ (สอง)

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม โรหิณีชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. โรหิณีชาดกพระโพธิสต์ว	1. โรหิณีชาดก พระโพธิสต์ว
2. เปนเสรดสกีอนนเปนแจแก	2. เปนเศรฐสูอันเป็นเจ้าแก
3. ขาแมลुकหงสองนี้แล	3. ข้าแมลुकทั้งสองนี้แล
4. อนนเปนคำรบหาแล	4. อันเป็นคำรบห้าแล

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม ลักษณะชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. ลักษณะชาดก ๐ พระโพธิสต์ว	1. ลักษณะชาดก ๐ พระโพธิสต์ว
2. เปนกวาง คำรบสิบแฮดแล	2. เปนกวาง คำรบสิบแฮดแล

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม วัฏฏกชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. วัตถกชาดกพระโพธิสต์วเปน	1. วัตถกชาดกพระโพธิสต์วเป็น
2. อนนเปนคำรบสามสิบหา	2. อันเป็นคำรบสามสิบห้า

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม วาตมิคคชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. วาตมิคคชาดก	1. วาตมิคคชาดก
2. พระโพธิสตก	2. พระโพธิสัตว์
3. เปนพรญาพารา	3. เปนพระยาพารา -
4. ณสีพรราชฯ คำ	4. ณสี พระราชฯ คำ
5. <u>รบสิบสี่</u>	5. <u>รบสิบสี่</u>

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม วารุณีทูลกชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. วารุณีทูลกชาดกพระโพธิส	1. วารุณีทูลกชาดก พระโพธิส -
2. ตตวเปนเสรสถิโหนวไปขาย (น้ำ)	2. ตวเป็นเศรษฐีให้บวไปขาย (น้ำ)
3. (เ) มาแลสุราอนนเปนคำรบเจด	3. เมมาแลสุรา อันเป็นคำรบเจด

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม เวทัพพชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. เวทพชาดก ๐ พระโพธิสตก	1. เวทัพพชาดก ๐ พระโพธิสัตว์
2. เมื่อไปเรียนศีลศาสตร ... ด้วยอาจารย์	2. เมื่อไปเรียนศีลศาสตร ... ด้วยอาจารย์
3. เปนคำรบแปด	3. เป็นคำรบแปด

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม เวฬุกกชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. เวลุกาชาดก ๐ พระโพธิส	1. เวลุกาชาดก ๐ พระโพธิส -
2. ตตวเปน	2. ตวเป็น
3.	3.
4. อนนเปนคำรบ	4. อันเป็นคำรบ
5. สามแล	5. สามแล

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม สกุนชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. สกุนาชาดก ๐ พระโพ	1. สกุนาชาดก ๐ พระโพ -
2. ธิสตก ... ไส ...	2. ธิสัตว์ ... ไสร ...
3. อนนเปนคำรบ	3. อันเป็นคำรบ
4. <u>สามสิบหก</u>	4. <u>สามสิบหก</u>

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม สังข์อัมมชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. สังข์ชาด	1. สังข์ชาด -
2. กโพธิสต์	2. ก โพธิส์ -
3. ตวเกิดโน	3. ตว์เกิดโน
4. ตระกูลคนเปา	4. ตระกูลคนเปา
5. สังข์ให้ชวน	5. สังข์ ให้ชวน
6. บิดาหนี	6. บิดาหนี
7. สดตร	7. ศ์ตรู

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม สุขวิหริชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. สุขวิหริชาดก ๐ พระ	1. สุขวิหริชาดก ๐ พระ
2. โพธิสต์ตัวเป็นรสี	2. โพธิส์ตว์เป็นฤสี
3. ซีครุสาสดา ๐	3. ซีครุสาสดา ๐
4. อันคำรบสิบ ๐	4. อันคำรบสิบ ๐

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม อัสสาดม้นตชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. อัสสาดมลชากพระโพท	1. อัสสาดมลชาดก พระโพ -
2. ธิสต์ตัวให้ศิษย์ลองใจ	2. ธิส์ตว์ให้ศิษย์ลองใจ
3. แม่ทาน	3. แม่ทาน

จาริกภาพชาดกวัดศรีชุม อัถถัสสทวารชาดก

คำจารึก	คำอ่าน
1. ชาดก 0 เมื่อโพธิสต์ตว	1. ชาดก 0 เมื่อโพธิส์ตว์
2. แลเป็น	2. แลเป็น
3.	3.

จารึกพ่อขุนรามคำแหง ด้าน 1

คำจารึก	คำอ่าน
1. พกัซึ่ สรึน ทธาวิ ทตย แม่มกัซึ่ นางเ็ ลองพูกัซึ่ บานเ็ เมือง	1. พ่อกูซึ่อศรีอินทราทิตย์ แม่กูซึ่อ นางเส็อง พูกูซึ่อบานเ็เมือง
2. ดูดีพ่น่องท่งดอยห่าคนู ผู้ชายสาม ผู้ญงโงงพึ่ เผอ	2. ตูพึ่น่องท่งเด็ยวห่าคน <u>ผู้ชายสาม</u> <u>ผู้ญงโงง</u> พึ่เผ็ -
3. อผู้อ้ายตยจากเ็ เผออตยมญ่ญงงเลก เม่ออูกัซึ่ ษนใหญ่ได้	3. อผู้อ้ายตยจากเผ็อเต็ยมแต่ยังเล็ก เม็อูกูซึ่นใหญ่ได้
4. สิบเก้าเข้าช นสามชนเจ้าเ็ เมือง จอดมาทเ็ เมือง ตากลูกไปรบ	4. <u>สิบเก้าเข้า</u> ชุนสามชน <u>เจ้าเ็เมือง</u> จอดมาทเ็เมืองตากลูกไปรบ
5. ชนสามชนหววช้าย ชนสามชนขบ มาหววชวาช นสาม	5. ชุนสามชน <u>หววช้าย</u> ชุนสามชนขบ มา <u>หววชวา</u> ชุนสาม -
6. ชนเ็ กลอนเข้าไฟรพ่าหน้าใสพูกัซึ่ หน ญญายพายจแจ	6. ชนเกล็อนเข้า <u>ไฟรพ่า</u> หน้าใสพ่อกูหนึ ญญายพายจแจ -
7. (นุ) กบี่ หนูกัซึ่ ช้างเบกพลูก ขบเข้า ก่อนพูกูกฏ	7. นูกบี่หนึกูซึ่ช้างเบกพลูก ขบเข้าก่อนพ่อกู กูต่อ -
8. (ซำ) งด้วย ชนสามชนตनु กูฟ่งช้าง ชุนสามชน ตววิช	8. ช้างด้วยชุนสามชน <u>ตनु</u> กูฟ่งช้าง ชุนสามชน ตวช็อ
9. มาสเ็ เมืองแพช นสามชนพายหนี พูกัซึ่ จังชันชูก	9. มาสเ็เมืองแพชุนสามชนพายหนี พ่อกูจังชันช็อกู
10. ช้พระรามคำแหงเ็ พ่ออูกูฟ่งช้าง ชุนสามชนเ็ เมอ	10. ช็อพระรามคำแหงเ็พ่อกูฟ่งช้าง ชุนสามชนเ็ -
11. อช้วพูกูกบ่าเรอแก่พูกูกบ่าเรอ แก่แม่ กูได้ตัว	11. อช้วพ่อกู กบ่าเรอ แก่พ่อกู กบ่าเรอ แก่แม่กูได้ <u>ตัว</u>
12. <u>เนื่อตัวปลา</u> กูเอามาแก่พูกูกูได้ <u>หมากลั้ม</u> หมากหวา	12. <u>เนื่อตัวปลา</u> กูเอามาแก่พ่อกู กูได้ <u>หมากลั้ม</u> หมากหวา -
13. นอนนไดกนอรอัยกนเ็ดูกเอามา แก่พูกูกูไปตี	13. <u>น</u> อันไดกนอรอัยกนเ็ดูกเอามา แก่พ่อกู กูไปตี -
14. หนงวงช้างได้กเอามาแก่พูก กูไปท่บ้านที่เม	14. หนงวังช้าง ได้กเอามาแก่พ่อกู กูไปท่บ้านที่เม็ -
15. องได้ช้างได้วงได้บัวไดนางได้ เองน ได้ทองูกเอา	15. องได้ช้าง ได้วง ได้บัว ไดนาง ได้เง็อน ได้ทองูกเอา
16. มาเวนแก่พูก พูกตยญงงพูก กพรำบ่าเรอแก่พึ่	16. มาเวน แก่พ่อกู พ่อกูตยยังพูก กูพรำบ่าเรอ แก่พึ่

<p>17. กุฎึงงบ้เรอแก่ฟูกี ฟู กตาย <u>จ้งได้</u> เมองแก่ ก ทง</p> <p>18. (ก)ลี เม่อชวฟูชุนรามคำแหง <u>เมอง</u> กชให้ นี ดในน้ำ</p> <p>19. (มี)ปลาในนามีเข้า<u>เจ้าเมืองบ่เอา</u> <u>จกอบ</u>ในไพร่ลูทางีเพ</p> <p>20. (อ) นูจ องววไปค้ำขี้ม้าไปขาย <u>ใครจก</u>ใครค้ำข้างค้ำใคร</p> <p>21. จกก<u>ใครค้ำ</u>มาค้ำ<u>ใครจก</u>ใครค้ำเงอน <u>ค้ำทง</u>ค้ำ<u>ไพร่ฟ้า</u>หน้าใส</p> <p>22. <u>ลูกเจ้า</u> <u>ลูก</u> <u>ชุน</u> <u>ผี</u> <u>ดแล</u> <u>ลี้</u> <u>ตาย</u> <u>หาย</u> <u>กว่า</u> <u>อ่ยว</u> <u>เรอน</u> <u>พ</u> <u>เชื้อ</u></p> <p>23. <u>เสื่อ</u> <u>ค้ำ</u> <u>มน</u> <u>น</u> <u>ข้าง</u> <u>ชูล</u> <u>ก</u> <u>ม</u> <u>ย</u> <u>ย</u> <u>ย</u> <u>ย</u> <u>เข้า</u> <u>ไพร่</u> <u>ฟ้า</u> <u>เข้า</u> <u>ไทย</u> <u>ป่า</u></p> <p>24. <u>หมาก</u> <u>ป่า</u> <u>พล</u> <u>พ</u> <u>เชื้อ</u> <u>อม</u> <u>น</u> <u>น</u> <u>ไว้</u> <u>แก่</u> <u>ก</u> <u>ม</u> <u>น</u> <u>น</u> <u>ส</u> <u>น</u> <u>ไพร่</u> <u>ฟ้า</u></p> <p>25. <u>ลูก</u> <u>เจ้า</u> <u>ลูก</u> <u>ชุน</u> <u>ผี</u> <u>ด</u> <u>แล</u> <u>ผ</u> <u>ด</u> <u>แ</u> <u>ก</u> <u>แ</u> <u>ก</u> <u>แ</u> <u>ก</u> <u>ว้าง</u> <u>ก</u> <u>น</u> <u>น</u> <u>ส</u> <u>ว</u> <u>น</u> <u>ดู</u></p> <p>26. <u>แท</u> <u>แล</u> <u>จ</u> <u>้ง</u> <u>แล</u> <u>ง</u> <u>ค</u> <u>ว</u> <u>า</u> <u>m</u> (แ) <u>ก</u> <u>ข</u> <u>า</u> <u>ด</u> <u>ว</u> <u>ย</u> <u>ช</u> <u>บ</u> <u>เข้า</u> <u>ผู้</u> <u>ล</u> <u>ก</u> <u>ม</u> <u>ก</u></p> <p>27. <u>ผู้</u> <u>ช</u> <u>อ</u> <u>น</u> <u>เ</u> <u>น</u> <u>เข้า</u> <u>ท</u> <u>าน</u> <u>บ</u> <u>ไ</u> <u>คร</u> <u>ี</u> <u>พ</u> <u>น</u> <u>เ</u> <u>น</u> <u>ี</u> <u>ส</u> <u>น</u> <u>ท</u> <u>าน</u> <u>บ</u> <u>ไ</u> <u>คร</u> <u>ี</u> <u>เด</u> <u>อ</u></p> <p>28. <u>ด</u> <u>ค</u> <u>น</u> <u>ไ</u> <u>ด</u> <u>ี</u> <u>ข</u> <u>้าง</u> <u>มา</u> <u>ห</u> <u>า</u> <u>พ</u> <u>า</u> <u>เม</u> <u>อ</u> <u>ง</u> <u>มา</u> <u>สุ</u> <u>ช</u> <u>อ</u> <u>ย</u> <u>เ</u> <u>น</u> <u>อ</u> <u>อ</u> <u>ี</u> <u>เพ</u> <u>อ</u></p> <p>29. <u>อ</u> <u>ก</u> <u>ั</u> <u>ม</u> <u>น</u> <u>บ</u> <u>มี</u> <u>ข</u> <u>้าง</u> <u>บ</u> <u>มี</u> <u>ม้า</u> <u>บ</u> <u>มี</u> <u>ป</u> <u>ัว</u> <u>บ</u> <u>มี</u> <u>น</u> <u>าง</u> <u>บ</u> <u>มี</u> <u>เ</u> <u>ง</u> (อ)</p> <p>30. <u>น</u> <u>บ</u> <u>มี</u> <u>ท</u> <u>อง</u> <u>ให้</u> <u>แก่</u> <u>ม</u> <u>น</u> <u>ช</u> <u>อ</u> <u>ย</u> <u>ม</u> <u>น</u> <u>ต</u> <u>ว</u> <u>ง</u> <u>เ</u> <u>น</u> <u>บ</u> <u>าน</u> <u>เ</u> <u>น</u> <u>ี</u> <u>เม</u> <u>อ</u></p> <p>31. <u>ง</u> <u>ไ</u> <u>ด</u> <u>ี</u> <u>ข</u> <u>้าง</u> <u>เ</u> <u>ล</u> <u>อ</u> <u>ก</u> <u>ข</u> <u>้าง</u> <u>เ</u> <u>ล</u> <u>อ</u> <u>ห</u> <u>ว</u> <u>พ</u> <u>ง</u> <u>ห</u> <u>ว</u> <u>ร</u> <u>บ</u> <u>ก</u> <u>ี</u> <u>ด</u> <u>บ</u> <u>ข</u> <u>่า</u> <u>บ</u> <u>ี</u> <u>ใ</u> <u>น</u></p> <p>32. <u>ป</u> <u>าก</u> <u>ป</u> <u>ระ</u> <u>ด</u> <u>ู</u> <u>มี</u> <u>ก</u> <u>ะ</u> <u>ด</u> <u>ัง</u> <u>อ</u> <u>น</u> <u>ถ</u> <u>ึ</u> <u>ง</u> <u>แ</u> <u>ว</u> <u>น</u> <u>ไ</u> <u>ว</u> <u>ห</u> <u>ัน</u> <u>ไ</u> <u>ร</u> <u>่</u> <u>ฟ</u> <u>้า</u> <u>ห</u> <u>น</u> <u>้ำ</u></p> <p>33. <u>ป</u> <u>ก</u> <u>ก</u> <u>ล</u> <u>าง</u> <u>บ</u> <u>าน</u> <u>ก</u> <u>ล</u> <u>าง</u> <u>เม</u> <u>อ</u> <u>ง</u> <u>มี</u> <u>ถ</u> <u>้อ</u> <u>ย</u> <u>ม</u> <u>ค</u> <u>ว</u> <u>า</u> <u>m</u> <u>เจ</u> <u>็บ</u> <u>ท</u> <u>อง</u></p>	<p>17. กู ดั่งบ้ำเรอแก่ฟูกู ฟู กตาย <u>จ้ง</u> <u>ได้</u> <u>เม</u> <u>อ</u> <u>ง</u> <u>แ</u> <u>ก</u> <u>ู่</u> <u>ท</u> <u>ัง</u></p> <p>18. <u>ก</u> <u>ล</u> <u>ม</u> <u>เม</u> <u>ื่อ</u> <u>ช</u> <u>ั</u> <u>ว</u> <u>พ</u> <u>อ</u> <u>ช</u> <u>ุน</u> <u>ร</u> <u>า</u> <u>m</u> <u>ค</u> <u>ำ</u> <u>ห</u> <u>แ</u> <u>ง</u> <u>เม</u> <u>อ</u> <u>ง</u> <u>สุ</u> <u>ช</u> <u>ย</u> <u>ท</u> <u>ย</u> <u>น</u> <u>ี้</u> <u>ด</u> <u>ี</u> <u>ใ</u> <u>น</u> <u>น้ำ</u></p> <p>19. <u>มี</u> <u>ป</u> <u>ล</u> <u>า</u> <u>ใ</u> <u>น</u> <u>น</u> <u>า</u> <u>มี</u> <u>ข</u> <u>ำ</u> <u>ว</u> <u>เจ้า</u> <u>เม</u> <u>อ</u> <u>ง</u> <u>บ</u> <u>่</u> <u>เอา</u> <u>จ</u> <u>ก</u> <u>อบ</u> <u>ใ</u> <u>น</u> <u>ไ</u> <u>ร</u> <u>่</u> <u>ล</u> <u>ู</u> <u>ท</u> <u>าง</u> <u>เพ</u> <u>ี</u> -</p> <p>20. <u>อน</u> <u>จ</u> <u>ว</u> <u>ว</u> <u>ไป</u> <u>ค</u> <u>ำ</u> <u>ข</u> <u>ี้</u> <u>ม</u> <u>้า</u> <u>ไป</u> <u>ข</u> <u>า</u> <u>ย</u> <u>ไ</u> <u>คร</u> <u>จ</u> <u>ก</u> <u>ไ</u> <u>คร</u> <u>ค</u> <u>ำ</u> <u>ข</u> <u>้าง</u> <u>ค</u> <u>ำ</u> <u>ไ</u> <u>คร</u></p> <p>21. <u>จ</u> <u>ก</u> <u>ไ</u> <u>คร</u> <u>ค</u> <u>ำ</u> <u>ม</u> <u>ำ</u> <u>ค</u> <u>ำ</u> <u>ไ</u> <u>คร</u> <u>จ</u> <u>ก</u> <u>ไ</u> <u>คร</u> <u>ค</u> <u>ำ</u> <u>เง</u> <u>อ</u> <u>น</u> <u>ค</u> <u>ำ</u> <u>ท</u> <u>อง</u> <u>ค</u> <u>ำ</u> <u>ไ</u> <u>ร</u> <u>่</u> <u>ฟ</u> <u>้า</u> <u>ห</u> <u>น</u> <u>้ำ</u> <u>ใ</u> <u>ส</u></p> <p>22. <u>ลู</u> <u>ก</u> <u>เจ้า</u> <u>ลู</u> <u>ก</u> <u>ช</u> <u>ุน</u> <u>ผี</u> <u>ด</u> <u>แล</u> <u>ล</u> <u>ี้</u> <u>ต</u> <u>าย</u> <u>ห</u> <u>า</u> <u>ย</u> <u>ก</u> <u>ว</u> <u>่า</u> <u>เ</u> <u>ห</u> <u>ย</u> <u>ำ</u> <u>เร</u> <u>อ</u> <u>น</u> <u>พ</u> <u>อ</u> <u>เช</u> <u>ื่อ</u></p> <p>23. <u>เส</u> <u>ื่อ</u> <u>ค</u> <u>ำ</u> <u>ม</u> <u>น</u> <u>น</u> <u>ข</u> <u>้าง</u> <u>ช</u> <u>อ</u> <u>ลู</u> <u>ก</u> <u>เม</u> <u>ีย</u> <u>ย</u> <u>ย</u> <u>ย</u> <u>เข้า</u> <u>ไ</u> <u>ร</u> <u>่</u> <u>ฟ</u> <u>้า</u> <u>เข้า</u> <u>ไทย</u> <u>ป่า</u></p> <p>24. <u>หม</u> <u>าก</u> <u>ป</u> <u>า</u> <u>พล</u> <u>พ</u> <u>อ</u> <u>เช</u> <u>ื่อ</u> <u>ม</u> <u>น</u> <u>ไว้</u> <u>แก่</u> <u>ลู</u> <u>ก</u> <u>ม</u> <u>น</u> <u>ล</u> <u>ิ้น</u> <u>ไ</u> <u>ร</u> <u>่</u> <u>ฟ</u> <u>้า</u></p> <p>25. <u>ลู</u> <u>ก</u> <u>เจ้า</u> <u>ลู</u> <u>ก</u> <u>ช</u> <u>ุน</u> <u>ผี</u> <u>ด</u> <u>แล</u> <u>ผ</u> <u>ด</u> <u>แ</u> <u>ก</u> <u>แ</u> <u>ก</u> <u>แ</u> <u>ก</u> <u>ว</u> <u>้าง</u> <u>ก</u> <u>ัน</u> <u>ส</u> <u>ว</u> <u>น</u> <u>ดู</u></p> <p>26. <u>แท</u> <u>แล</u> <u>จ</u> <u>้ง</u> <u>แล</u> <u>ง</u> <u>ค</u> <u>ว</u> <u>า</u> <u>m</u> <u>แ</u> <u>ก</u> <u>ข</u> <u>า</u> <u>ด</u> <u>ว</u> <u>ย</u> <u>ช</u> <u>ื่อ</u> <u>บ</u> <u>เข้า</u> <u>ผู้</u> <u>ล</u> <u>ก</u> <u>ม</u> <u>ก</u></p> <p>27. <u>ผู้</u> <u>ช</u> <u>อ</u> <u>น</u> <u>เ</u> <u>น</u> <u>เข้า</u> <u>ท</u> <u>าน</u> <u>บ</u> <u>ไ</u> <u>คร</u> <u>ี</u> <u>พ</u> <u>ิน</u> <u>เ</u> <u>น</u> <u>สิ</u> <u>น</u> <u>ท</u> <u>าน</u> <u>บ</u> <u>ไ</u> <u>คร</u> <u>ี</u> <u>เด</u> <u>ื่อ</u></p> <p>28. <u>ด</u> <u>ค</u> <u>น</u> <u>ไ</u> <u>ด</u> <u>ี</u> <u>ข</u> <u>้าง</u> <u>มา</u> <u>ห</u> <u>า</u> <u>พ</u> <u>า</u> <u>เม</u> <u>อ</u> <u>ง</u> <u>มา</u> <u>สุ</u> <u>ช</u> <u>อ</u> <u>ย</u> <u>เ</u> <u>น</u> <u>อ</u> <u>อ</u> <u>ี</u> <u>เพ</u> <u>ี</u> -</p> <p>29. <u>อ</u> <u>ก</u> <u>ั</u> <u>ม</u> <u>น</u> <u>บ</u> <u>มี</u> <u>ข</u> <u>้าง</u> <u>บ</u> <u>มี</u> <u>ม้า</u> <u>บ</u> <u>มี</u> <u>ป</u> <u>ัว</u> <u>บ</u> <u>มี</u> <u>น</u> <u>าง</u> <u>บ</u> <u>มี</u> <u>เ</u> <u>ื่อ</u> -</p> <p>30. <u>น</u> <u>บ</u> <u>มี</u> <u>ท</u> <u>อง</u> <u>ให้</u> <u>แก่</u> <u>ม</u> <u>น</u> <u>ช</u> <u>อ</u> <u>ย</u> <u>ม</u> <u>น</u> <u>ต</u> <u>ว</u> <u>ง</u> <u>เ</u> <u>น</u> <u>บ</u> <u>าน</u> <u>เ</u> <u>น</u> <u>ี</u> <u>เม</u> <u>ื่อ</u> -</p> <p>31. <u>ง</u> <u>ไ</u> <u>ด</u> <u>ี</u> <u>ข</u> <u>้าง</u> <u>เ</u> <u>ล</u> <u>อ</u> <u>ก</u> <u>ข</u> <u>้าง</u> <u>เ</u> <u>ล</u> <u>อ</u> <u>ห</u> <u>ว</u> <u>พ</u> <u>ง</u> <u>ห</u> <u>ว</u> <u>ร</u> <u>บ</u> <u>ก</u> <u>ี</u> <u>ด</u> <u>บ</u> <u>ข</u> <u>่า</u> <u>บ</u> <u>ี</u> <u>ใ</u> <u>น</u></p> <p>32. <u>ป</u> <u>าก</u> <u>ป</u> <u>ระ</u> <u>ด</u> <u>ู</u> <u>มี</u> <u>ก</u> <u>ะ</u> <u>ด</u> <u>ัง</u> <u>อ</u> <u>น</u> <u>ถ</u> <u>ึ</u> <u>ง</u> <u>แ</u> <u>ว</u> <u>น</u> <u>ไ</u> <u>ว</u> <u>ห</u> <u>ัน</u> <u>ไ</u> <u>ร</u> <u>่</u> <u>ฟ</u> <u>้า</u> <u>ห</u> <u>น</u> <u>้ำ</u></p> <p>33. <u>ป</u> <u>ก</u> <u>ก</u> <u>ล</u> <u>าง</u> <u>บ</u> <u>าน</u> <u>ก</u> <u>ล</u> <u>าง</u> <u>เม</u> <u>อ</u> <u>ง</u> <u>มี</u> <u>ถ</u> <u>้อ</u> <u>ย</u> <u>มี</u> <u>ค</u> <u>ว</u> <u>า</u> <u>m</u> <u>เจ</u> <u>็บ</u> <u>ท</u> <u>อง</u></p>
--	--

<p>17. ไร่ ญญก พุ่นี เม่อออกกเข้ามา วยงรยงกันแก่อไร</p> <p>18. ญก (พ) นเท่า<u>หวลาน</u>ดบง คักลอง ด้วยสงยพาดสยงีพ</p> <p>19. นสยงี เล่อนสงยชบบไครจกก มกกเห่นเห่น ไครจ</p> <p>20. กกมกกหวหวไครจกก มกกี เล่อนี เล่อนี เมอง, ส</p> <p>21. กไซไท้ นีมีศ<u>ปาก (ป)ตหลวง</u> ทย่นญอมคนสยดกน</p> <p>22. เข่ามุดท่านเผาทย (น) ท่านเห่นไฟเเมอง, สไซไท้ นี,</p> <p>23. มีงงจกกแตกกล (าง)เมอง, สไซไท้ นี มีพหาริม</p> <p>24. <u>พระ พ ทธู ร บทอง มีพระอุฐารศิม พระ (พ) ทธู ร บ</u></p> <p>25. มีพระ พ ทธู ร บอนนให้ญีม <u>พระ พ ทธู ร บอนน</u></p> <p>26. รามีมีพหารอนนให้ญีม มีพหาร อนนรามี มี<u>ปู</u></p> <p>27. <u>ครินสไ (สยม) ดีม (กร) ม มหาเถรี เบ่องตวันตค</u></p> <p>28. เมอง, สไซ (ไท้) นี มีอ (ไร) ญญก <u>พชน</u>รรมค้แหงกทำ</p> <p>29. โอยทานแก่มหาเถรส (งงม) ราช ปราชญรยนจปีบดกไทร</p> <p>30. หลวกกกว่า<u>ปูคร</u>ให้เมองนี้ ญกคน, ลกญี เมองีสรธ</p> <p>31. รรมราชมา ในกกลางอริญญก มีพ หารอนนี ญ่งมน</p> <p>32. ให้ญูสงงามแก่ม <u>พระอุฐารศ</u> อนนนี ญ่งม, ลกี อย</p> <p>33. นี เบ่องตวัน (น) <u>โอก</u>เมอง (ง, ส (โ) ช ไท้ นี มีพหารี มี<u>ปูคร</u></p> <p>34. มี<u>ทะเลหลวง (มป) าม</u>มาก<u>ปาพลี</u>มีไร้ มนกี มี<u>นถ่าน</u></p> <p>35. มี<u>บ้านใหญ่</u>บ้าน (น) ลกี มี<u>ปาม (ว) ัง</u>มี<u>ปาม</u> ดงามงกแกล</p>	<p>17. ไร่ ญญก พุ่นี เม่อจักเข้ามา เวียง เวียงกันแต่อร์ -</p> <p>18. ญญก พุ่นีเท่า<u>หวลาน</u> ดบง คักลอง ด้วยเสียงพาดเสียงนพิ -</p> <p>19. ณ เสียงเล่อน เสียงชบ ไครจก มกกีเห่น เล่น ไครจ -</p> <p>20. กมกกี ห้ว ไครจก มกกีเล่อน เล่อน เมองสุ -</p> <p>21. ซไซไท้ นี มี<u>ศปากประตหลวง</u> เทียรยอมคนเสียดกัน</p> <p>22. เข่ามุดท่านเผาเทียน ท่านเล่นไฟ เมอง, สไซไท้ นี</p> <p>23. มีดิงจกแตก กลางเมอง, สไซไท้ นี มีพหาริม</p> <p>24. <u>พระ พทธรูปทอง มีพระอุฐารศ มีพระ พทธรูป</u></p> <p>25. มี<u>พระ พทธรูป</u>อันใหญ่ มี<u>พระ พทธรูป</u>อัน</p> <p>26. ราม มีพหารอันใหญ่ มีพหาร อันรรม มี<u>ปู</u></p> <p>27. <u>ครินสยมต</u> มีเถรี มี มหาเถรี เบ่อง<u>ตวันตค</u></p> <p>28. เมอง, สไซไท้ นี มีอไรญก <u>พชน</u>รรมค้แหงกกระทำ</p> <p>29. โอยทานแก่มหาเถร สังฆราช ปราชญีเรียนจปีบฎกไทร</p> <p>30. หลวก กกว่า<u>ปูคร</u>ในเมองนี้ ญกคนลुकแต่ เมอง, สไซ -</p> <p>31. รรมราชมา ในกกลางอริญญก มีพหารอัน ญ่งมน</p> <p>32. ให้ญู สงงามแก่ม มี<u>พระอุฐารศ</u> อัน ญ่งม, ลุกกี -</p> <p>33. นี เบ่อง<u>ตวัน</u> <u>โอก</u>เมอง, สไซไท้ นี มีพหาร มี<u>ปูคร</u></p> <p>34. มี<u>ทะเลหลวง</u> มี<u>ปาม</u>มาก<u>ปาพลี</u> มีไร้ มี<u>นา</u> มี<u>ถ่าน</u></p> <p>35. มี<u>บ้านใหญ่</u>บ้านเล็ก มี<u>ปาม</u>ง มี<u>ปาม</u> ดงามดิงแกล -</p>
--	--

จารึกพ่อขุนรามคำแหง ด้าน 3

คำจารึก	คำอ่าน
1. (งแง) ง เบื้อง <u>ดินนอน</u> เมือง <u>สุโขไท</u> นีม <u>ตลาดป</u>	1. (งแต่) ง เบื้อง <u>ดินนอน</u> เมือง <u>สุโขทัย</u> นีม <u>ตลาดป</u> -
2. (สา) นีม <u>พระอจนะ</u> นีม <u>ปราสาท</u> มี <u>ป่าหมาก</u> <u>พร้าว</u> <u>ป</u> <u>หมาก</u>	2. <u>สา</u> นีม <u>พระอจนะ</u> นีม <u>ปราสาท</u> มี <u>ป่าหมาก</u> <u>พร้าว</u> <u>ป</u> <u>หมาก</u>
3. <u>ลาง</u> มี <u>ไร่</u> มี <u>นา</u> มี <u>ถิ่นถ่าน</u> มี <u>บ้านใหญ่</u> <u>บ้านเล็ก</u> <u>เบ</u>	3. <u>ลาง</u> มี <u>ไร่</u> มี <u>นา</u> มี <u>ถิ่นถ่าน</u> มี <u>บ้านใหญ่</u> <u>บ้านเล็ก</u> <u>เบ</u> -
4. <u>อง</u> <u>หวนอน</u> เมือง <u>สุโขไท</u> นีม <u>ภู</u> <u>ดี</u> <u>พิหาร</u> <u>ปุ</u> <u>คร</u>	4. <u>อง</u> <u>หวนอน</u> เมือง <u>สุโขทัย</u> นีม <u>ภู</u> <u>ดี</u> <u>พิหาร</u> <u>ปุ</u> <u>คร</u>
5. <u>อ</u> <u>ย</u> มี <u>สรด</u> <u>ม</u> <u>ส</u> มี <u>ป่า</u> <u>พร้าว</u> <u>ป่า</u> <u>ลาง</u> มี <u>ป่า</u> <u>ม่วง</u> <u>ป่า</u> <u>ขาม</u>	5. <u>อ</u> <u>ย</u> มี <u>สรด</u> <u>ม</u> <u>ส</u> มี <u>ป่า</u> <u>พร้าว</u> <u>ป่า</u> <u>ลาง</u> มี <u>ป่า</u> <u>ม่วง</u> <u>ป่า</u> <u>ขาม</u>
6. มี <u>น้ำ</u> <u>โคก</u> มี <u>พระ</u> <u>ข</u> <u>พ</u> <u>ง</u> <u>ผ</u> <u>เท</u> <u>พ</u> <u>ดา</u> ใน <u>เขา</u> <u>อน</u> <u>น</u> <u>น</u> <u>น</u>	6. มี <u>น้ำ</u> <u>โคก</u> มี <u>พระ</u> <u>ข</u> <u>พ</u> <u>ง</u> <u>ผ</u> <u>เท</u> <u>พ</u> <u>ดา</u> ใน <u>เขา</u> <u>อน</u> <u>น</u> <u>น</u> <u>น</u>
7. เป็นใหญ่กว่าทุก <u>ผี</u> ใน <u>เมือง</u> นีม <u>ขุน</u> <u>ผู้</u> <u>ดี</u> <u>ถือ</u> <u>เมือง</u>	7. เป็นใหญ่กว่าทุก <u>ผี</u> ใน <u>เมือง</u> นีม <u>ขุน</u> <u>ผู้</u> <u>ดี</u> <u>ถือ</u> <u>เมือง</u>
8. <u>สุโขทัย</u> นีม <u>แล้ว</u> <u>ไหว</u> <u>ดี</u> <u>พล</u> <u>ภู</u> <u>ก</u> <u>เมือง</u> นีม <u>ทั้ง</u> <u>เมือง</u>	8. <u>สุโขทัย</u> นีม <u>แล้ว</u> <u>ไหว</u> <u>ดี</u> <u>พล</u> <u>ภู</u> <u>ก</u> <u>เมือง</u> นีม <u>ทั้ง</u> <u>เมือง</u>
9. นีม <u>ดี</u> <u>ผี</u> <u>ไหว</u> <u>บ</u> <u>ดี</u> <u>พล</u> <u>ภู</u> <u>ก</u> <u>ผี</u> ใน <u>เขา</u> <u>อน</u> <u>น</u> <u>น</u> <u>น</u> <u>ค</u> <u>ม</u> <u>บ</u>	9. นีม <u>ดี</u> <u>ผี</u> <u>ไหว</u> <u>บ</u> <u>ดี</u> <u>พล</u> <u>ภู</u> <u>ก</u> <u>ผี</u> ใน <u>เขา</u> <u>อน</u> <u>น</u> <u>น</u> <u>น</u> <u>ค</u> <u>ม</u> <u>บ</u>
10. <u>เกรง</u> <u>เมือง</u> นีม <u>นาย</u> 1214 <u>ศก</u> <u>ปี</u> <u>มะ</u> <u>โร</u> <u>ง</u> <u>พ</u> <u>อ</u> <u>ขุน</u> <u>ราม</u> <u>ค</u>	10. <u>เกรง</u> <u>เมือง</u> นีม <u>นาย</u> 1214 <u>ศก</u> <u>ปี</u> <u>มะ</u> <u>โร</u> <u>ง</u> <u>พ</u> <u>อ</u> <u>ขุน</u> <u>ราม</u> <u>ค</u> -
11. <u>แห่ง</u> <u>เจ้า</u> <u>เมือง</u> <u>ศรี</u> <u>ส</u> <u>ช</u> <u>ชน</u> <u>นา</u> <u>โล</u> <u>สุ</u> <u>โข</u> <u>ไท</u> นีม <u>ปล</u> <u>ก</u> <u>ไม่</u> <u>ตา</u>	11. <u>แห่ง</u> <u>เจ้า</u> <u>เมือง</u> <u>ศรี</u> <u>ส</u> <u>ช</u> <u>ชน</u> <u>นา</u> <u>โล</u> <u>สุ</u> <u>โข</u> <u>ไท</u> นีม <u>ปล</u> <u>ก</u> <u>ไม่</u> <u>ตา</u> -
12. <u>น</u> <u>นี้</u> <u>ได้</u> <u>ส</u> <u>บ</u> <u>ี</u> <u>ศ</u> <u>เข้า</u> <u>จ</u> <u>ง</u> <u>ให้</u> <u>ช่าง</u> <u>พ</u> <u>น</u> <u>ข</u> <u>ดา</u> <u>ร</u> <u>ห</u> <u>น</u> <u>ง</u> <u>ง</u> <u>ห</u> <u>ว</u> <u>าง</u>	12. <u>น</u> <u>นี้</u> <u>ได้</u> <u>ส</u> <u>บ</u> <u>ี</u> <u>ศ</u> <u>เข้า</u> <u>จ</u> <u>ง</u> <u>ให้</u> <u>ช่าง</u> <u>พ</u> <u>น</u> <u>ข</u> <u>ดา</u> <u>ร</u> <u>ห</u> <u>น</u> <u>ง</u> <u>ง</u> <u>ห</u> <u>ว</u> <u>าง</u>
13. <u>กลาง</u> <u>ไม้</u> <u>ตาล</u> นีม <u>วัน</u> <u>นี้</u> <u>เด</u> <u>อน</u> <u>ด</u> <u>บ</u> <u>บ</u> <u>เด</u> <u>อน</u> <u>อ</u> <u>ก</u> <u>แ</u> <u>ด</u> <u>ว</u> <u>น</u> <u>น</u>	13. <u>กลาง</u> <u>ไม้</u> <u>ตาล</u> นีม <u>วัน</u> <u>นี้</u> <u>เด</u> <u>อน</u> <u>ด</u> <u>บ</u> <u>บ</u> <u>เด</u> <u>อน</u> <u>อ</u> <u>ก</u> <u>แ</u> <u>ด</u> <u>ว</u> <u>น</u> <u>น</u> -
14. <u>น</u> <u>ี้</u> <u>เด</u> <u>อน</u> <u>เต็ม</u> <u>เด</u> <u>อน</u> <u>บ</u> <u>าง</u> <u>แ</u> <u>ด</u> <u>ว</u> <u>น</u> <u>น</u> <u>ฝ</u> <u>ง</u> <u>ปุ</u> <u>คร</u> <u>เอ</u> <u>ร</u> <u>ม</u> <u>ห</u> <u>า</u> <u>เอ</u>	14. <u>น</u> <u>ี้</u> <u>เด</u> <u>อน</u> <u>เต็ม</u> <u>เด</u> <u>อน</u> <u>บ</u> <u>าง</u> <u>แ</u> <u>ด</u> <u>ว</u> <u>น</u> <u>น</u> <u>ฝ</u> <u>ง</u> <u>ปุ</u> <u>คร</u> <u>เอ</u> <u>ร</u> <u>ม</u> <u>ห</u> <u>า</u> <u>เอ</u> -
15. <u>ร</u> <u>ู้</u> <u>ซ</u> <u>้น</u> <u>ถ</u> <u>่ง</u> <u>ง</u> <u>เ</u> <u>น</u> <u>อ</u> <u>ข</u> <u>ดา</u> <u>ร</u> <u>ห</u> <u>น</u> <u>ส</u> <u>ด</u> <u>ร</u> <u>ร</u> <u>ม</u> <u>แ</u> <u>ก</u> <u>อ</u> <u>บ</u> <u>า</u> <u>ส</u> <u>ก</u> <u>ู</u> <u>ฝ</u>	15. <u>ร</u> <u>ู้</u> <u>ซ</u> <u>้น</u> <u>ถ</u> <u>่ง</u> <u>ง</u> <u>เ</u> <u>น</u> <u>อ</u> <u>ข</u> <u>ดา</u> <u>ร</u> <u>ห</u> <u>น</u> <u>ส</u> <u>ด</u> <u>ร</u> <u>ร</u> <u>ม</u> <u>แ</u> <u>ก</u> <u>อ</u> <u>บ</u> <u>า</u> <u>ส</u> <u>ก</u> <u>ู</u> <u>ฝ</u>
16. <u>ง</u> <u>ท</u> <u>ว</u> <u>ย</u> <u>จ</u> <u>ำ</u> <u>ส</u> <u>ี</u> <u>ฝ</u> <u>ิ</u> <u>ช</u> <u>ั</u> <u>ว</u> <u>น</u> <u>น</u> <u>ส</u> <u>ด</u> <u>ร</u> <u>ร</u> <u>ม</u> <u>พ</u> <u>อ</u> <u>ขุน</u> <u>ราม</u> <u>ค</u> <u>แห</u> <u>ง</u>	16. <u>ง</u> <u>ท</u> <u>ว</u> <u>ย</u> <u>จ</u> <u>ำ</u> <u>ส</u> <u>ี</u> <u>ฝ</u> <u>ิ</u> <u>ช</u> <u>ั</u> <u>ว</u> <u>น</u> <u>น</u> <u>ส</u> <u>ด</u> <u>ร</u> <u>ร</u> <u>ม</u> <u>พ</u> <u>อ</u> <u>ขุน</u> <u>ราม</u> <u>ค</u> <u>แห</u> <u>ง</u>
17. <u>เจ้า</u> <u>เมือง</u> <u>ศรี</u> <u>ส</u> <u>ช</u> <u>ชน</u> <u>นา</u> <u>โล</u> <u>สุ</u> <u>โข</u> <u>ไท</u> <u>ซ</u> <u>้น</u> <u>ถ</u> <u>่ง</u> <u>ง</u> <u>เ</u> <u>น</u> <u>อ</u> <u>ข</u> <u>ดา</u>	17. <u>เจ้า</u> <u>เมือง</u> <u>ศรี</u> <u>ส</u> <u>ช</u> <u>ชน</u> <u>นา</u> <u>โล</u> <u>สุ</u> <u>โข</u> <u>ไท</u> <u>ซ</u> <u>้น</u> <u>ถ</u> <u>่ง</u> <u>ง</u> <u>เ</u> <u>น</u> <u>อ</u> <u>ข</u> <u>ดา</u> -
18. <u>ร</u> <u>ี</u> <u>ห</u> <u>น</u> <u>ให้</u> <u>ฝ</u> <u>ง</u> <u>ท</u> <u>ว</u> <u>ย</u> <u>ล</u> <u>ูก</u> <u>เจ้า</u> <u>ล</u> <u>ูก</u> <u>ข</u> <u>น</u> <u>ฝ</u> <u>ง</u> <u>ท</u> <u>ว</u> <u>ย</u> <u>ถ</u> <u>ือ</u> <u>บ้าน</u> <u>ถ</u> <u>ือ</u>	18. <u>ร</u> <u>ี</u> <u>ห</u> <u>น</u> <u>ให้</u> <u>ฝ</u> <u>ง</u> <u>ท</u> <u>ว</u> <u>ย</u> <u>ล</u> <u>ูก</u> <u>เจ้า</u> <u>ล</u> <u>ูก</u> <u>ข</u> <u>น</u> <u>ฝ</u> <u>ง</u> <u>ท</u> <u>ว</u> <u>ย</u> <u>ถ</u> <u>ือ</u> <u>บ้าน</u> <u>ถ</u> <u>ือ</u>
19. <u>เมือง</u> <u>ค</u> <u>ัน</u> <u>ว</u> <u>น</u> <u>นี้</u> <u>เด</u> <u>อน</u> <u>ด</u> <u>บ</u> <u>บ</u> <u>เด</u> <u>อน</u> <u>เต็ม</u> <u>ท</u> <u>่าน</u> <u>แ</u> <u>ต</u> <u>ง</u> <u>ซ</u> <u>้าง</u> <u>ซ</u> <u>้าง</u> <u>เ</u> <u>เ</u>	19. <u>เมือง</u> <u>ค</u> <u>ัน</u> <u>ว</u> <u>น</u> <u>นี้</u> <u>เด</u> <u>อน</u> <u>ด</u> <u>บ</u> <u>บ</u> <u>เด</u> <u>อน</u> <u>เต็ม</u> <u>ท</u> <u>่าน</u> <u>แ</u> <u>ต</u> <u>ง</u> <u>ซ</u> <u>้าง</u> <u>เ</u> <u>เ</u> -
20. (อ) <u>ก</u> <u>ร</u> <u>พ</u> <u>ด</u> <u>ด</u> <u>ล</u> <u>ย</u> <u>าง</u> <u>ท</u> <u>ย</u> <u>น</u> <u>ญ</u> <u>อ</u> <u>ม</u> <u>ท</u> <u>อง</u> <u>ง</u> <u>า</u> <u>...</u> <u>ข</u> <u>ว</u> <u>า</u> <u>ช</u> <u>ู</u> <u>ร</u> <u>จ</u> <u>ำ</u> <u>ค</u> <u>ร</u>	20. <u>อ</u> <u>ก</u> <u>ร</u> <u>พ</u> <u>ด</u> <u>ด</u> <u>ล</u> <u>ย</u> <u>าง</u> <u>ท</u> <u>ย</u> <u>น</u> <u>ญ</u> <u>อ</u> <u>ม</u> <u>ท</u> <u>อง</u> <u>ง</u> <u>า</u> <u>...</u> <u>ช</u> <u>ำ</u> <u>ย</u> <u>า</u> <u>ข</u> <u>ว</u> <u>า</u> <u>ช</u> <u>ู</u> <u>ร</u> <u>จ</u> <u>ำ</u> <u>ค</u> <u>ร</u>
21. (พ) <u>ข</u> <u>น</u> <u>ร</u> <u>าม</u> <u>ค</u> <u>แห</u> <u>ง</u> <u>ซ</u> <u>้น</u> <u>ซ</u> <u>ี่</u> <u>ไป</u> <u>น</u> <u>บ</u> <u>พ</u> <u>ระ</u> (ง) <u>อ</u> <u>ร</u> <u>ิ</u> <u>ญ</u> <u>ญ</u> <u>ิก</u> <u>แ</u> <u>ล</u>	21. <u>พ</u> <u>อ</u> <u>ขุน</u> <u>ราม</u> <u>ค</u> <u>แห</u> <u>ง</u> <u>ซ</u> <u>้น</u> <u>ซ</u> <u>ี่</u> <u>ไป</u> <u>น</u> <u>บ</u> <u>พ</u> <u>ระ</u> (ง) <u>อ</u> <u>ร</u> <u>ิ</u> <u>ญ</u> <u>ญ</u> <u>ิก</u> <u>แ</u> <u>ล</u> -
22. (ว) <u>เข้า</u> <u>มา</u> <u>จ</u> <u>ำ</u> <u>ร</u> <u>ิ</u> <u>ก</u> <u>อน</u> <u>นี้</u> <u>ถ</u> <u>่ง</u> <u>มี</u> <u>น้ำ</u> <u>เม</u> <u>อง</u> <u>ช</u> <u>ล</u> <u>ย</u> <u>ง</u> <u>ส</u> <u>ถ</u> <u>า</u> <u>บ</u> <u>ก</u> <u>ไว้</u>	22. <u>ว</u> <u>เข้า</u> <u>มา</u> <u>จ</u> <u>ำ</u> <u>ร</u> <u>ิ</u> <u>ก</u> <u>อน</u> <u>นี้</u> <u>ถ</u> <u>่ง</u> <u>มี</u> <u>น้ำ</u> <u>เม</u> <u>อง</u> <u>ช</u> <u>ล</u> <u>ย</u> <u>ง</u> <u>ส</u> <u>ถ</u> <u>า</u> <u>บ</u> <u>ก</u> <u>ไว้</u>
23. (ด) <u>ำ</u> <u>ย</u> <u>พระ</u> <u>ศรี</u> <u>รัตน</u> <u>ธา</u> <u>ตุ</u> <u>จ</u> <u>ำ</u> <u>ร</u> <u>ิ</u> <u>ก</u> <u>อน</u> <u>นี้</u> <u>ถ</u> <u>่ง</u> <u>มี</u> <u>น้ำ</u> <u>ถ</u> <u>้ำ</u> <u>ช</u> <u>้อ</u> <u>ถ</u> <u>้ำ</u>	23. <u>ด</u> <u>ำ</u> <u>ย</u> <u>พระ</u> <u>ศรี</u> <u>รัตน</u> <u>ธา</u> <u>ตุ</u> <u>จ</u> <u>ำ</u> <u>ร</u> <u>ิ</u> <u>ก</u> <u>อน</u> <u>นี้</u> <u>ถ</u> <u>่ง</u> <u>มี</u> <u>น้ำ</u> <u>ถ</u> <u>้ำ</u> <u>ช</u> <u>้อ</u> <u>ถ</u> <u>้ำ</u>

24. (พ) ระราม อยู่ฝั่งน้ำลำพาย จารึกอันหนึ่ง มีในถ้ำ	24. พระราม อยู่ฝั่งน้ำลำพาย จารึกอันหนึ่ง มีในถ้ำ
25. (รด) นธารในกลวงปาดานี้ นิมชาลา สองอน นอนนี้ ฝั่งซ้	25. รัตนธาร ในกลวง ปาดานี้มีศาลา สองอัน อันหนึ่งชื่อ
26. (ซา) ลาพระมาสอนนี้ ฝั่ง ซุ พุทธชลา (ข) ดารีนีนี้ ช่ม	26. ศาลาพระมาส อันหนึ่งชื่อพุทธชลา ชดานีนีนี้ ชื่อม
27. นงจี ษลาบาตรสถาบกไว้หนี่ (จ่ง) ทงหลายเหน	27. นังศิลาบาตร สถาบกไว้หนี่ จั้งทั้งหลายเหน

จารึกพ่อขุนรามคำแหง ด้าน 4

คำจารึก	คำอ่าน
1. พ่ <u>ขุนพระ</u> (ธา) มค์แหง ลกพ่ ษนึษรีนทรทิตยเป	1. <u>พ่อขุนรามคำแหง</u> ลูกพ่อขุนศรี อินทราทิตยเป -
2. (น) ชน (ใ) นีเมองจิษรชชน (นา) ลุสโขไททงมกาวลาว	2. นขุนในเมืองศรีสัชชนาลัย สุโขทัย ทั้งมกาว ลาว
3. (แ) ล้ ไท้ <u>เมองใต้หล้าฟ้าฎ</u> ...ไท ชาวอุชาวของมาออ	3. แลไทยเมืองใต้หล้าฟ้าฎ ... ไทย ชาวอุชาวของมาออ -
4. ก 1207 สกั <u>ปกร</u> ให้ชุด (เอา) พระธาตุดอกทงหลาย	4. ก 1207 ศก <u>ปีกน</u> ให้ชุดเอา <u>พระธาตุดอก</u> ทั้งหลาย
5. เหนกทำบุชบาบ่เรอแก่ <u>พระธา</u> ได้ เดือน หกวนนิจ	5. เหนกทำบุชบาบ่เรอแก่ <u>พระธาต</u> ได้เดือนหกวัน จี -
6. งเอาลงฝงในกลาง (เมอ) จีษรชชนนาโลก <u>พระเจ</u>	6. งเอาลงฝงในกลางเมืองศรีสัชชนาลัยก่อ <u>พระเจ</u> -
7. <u>ดี</u> เหนอกหเข้าจั้งแล้ว <u>ตั้งเวียงผา</u> ล้อม <u>พระม</u>	7. <u>ดี</u> ยเห็นอกหเข้าจั้งแล้ว <u>ตั้งเวียงผา</u> ล้อม <u>พระม</u> -
8. <u>หารา</u> ดีจั้งแล้วเมื่อก่อน <u>ลายสือ</u> ไท้ นบ่	8. <u>หารา</u> ด สามเข้าจั้งแล้ว เมื่อก่อน <u>ลายสือ</u> ไทยนี้บ่
9. มี 1205 สกั <u>ปมแม</u> พ่ขุนรามคำแหงหา ใครใจ	9. มี 1205 ศก <u>ปีมะแม</u> <u>พ่อขุนรามคำแหง</u> หา ใครใจ
10. ในใจแลใส่ <u>ลายสือ</u> ไท้ น่ <u>ลายสือ</u> ไท้ น่ จังมีเพ	10. ในใจ แลใส่ <u>ลายสือ</u> ไทยนี้ <u>ลายสือ</u> ไทยนี้ จังมีเพ -
11. อชุนผู้มันใส่ไว้ <u>พ่อขุนพระราม</u> ค้แหง นันนหา	11. อชุนผู้มันใส่ไว้ <u>พ่อขุนพระราม</u> คำแหง นันนหา
12. เปนท้าวเปนพรญาแก่ไททงหลาย หาเปน	12. เปนท้าวเปนพระยาแก่ไทยทั้งหลาย หาเปน
13. <u>คร</u> อจารย์สงสอนไททงหลาย ให้รู้	13. <u>คร</u> อจารย์สงสอนไทยทั้งหลาย ให้รู้
14. บนุรู้ธรรมแท้ แต่คนอันมีใน <u>เมือง</u> ไท้ ด้วย	14. บนุรู้ธรรมแท้ แต่คนอันมีใน <u>เมือง</u> ไทย ด้วย
15. รู้ด้วยลวกด้วยแก้ลว ด้วย <u>แคะ</u>	15. รู้ด้วยลวก ด้วยแก้ลวด้วย <u>หญา</u> ด้วย <u>แคะ</u>
16. ด้วยแรงหาคนจักเสมอมีได้ อาจปราบ <u>ฝง</u> ข้า	16. ด้วยแรง หาคนจักเสมอมีได้ อาจปราบ <u>ฝง</u> ข้า
17. <u>เส็ก</u> มีเมองกว้างข้างหลาย ปราบ <u>เบ้อง</u> ตวนนอ	17. <u>เส็ก</u> มีเมองกว้างข้างหลาย ปราบ <u>เบ้อง</u> ตวนนอ -
18. <u>อก</u> รอดสรลวงสองแคว ลมบาจายสคาเท้าฝงของ	18. <u>อก</u> รอด สรลวง สองแคว ลมบาจาย สคาเท้าฝงของ -
19. จีเอดเวียงจันนวยงค้ำ เปนที่แล้ว บัง <u>หว</u>	19. งเอดเวียงจันนวยงค้ำ เปนที่แล้ว เบ็ (อ) ง <u>หว</u>
20. <u>นอน</u> รอดคนที พระบางแพรง สพรณณฎ	20. <u>นอน</u> รอดคนที พระบาง แพรง สพรณณฎ -
21. มราชบุรีเพช (บุ) รี ศรีธรรมราช ฝงทะเล	21. มีราชบุรี เพชรบุรี ศรีธรรมราช ฝงทะเล
22. สมุทรเปนที่แล้ว) เบ้องตวนนตค รอดมีอ	22. สมุทรเปนที่แล้ว เบ็้องตวนนตค รอดมีอ -
23. งจอดดี เมอง...นหงสาวดี สุมุทรมหาเป	23. งจอดดี เมอง...นหงสาวดี สุมุทรมหาเป -
24. นแดน 0 เบ้อง <u>ตี</u> นนอน รอดเมืองแพร์ เม	24. นแดน 0 เบ็้อง <u>ตี</u> นนอน รอดเมืองแพร์ เม -

25. องมานี่ เมืองน... เมืองพลว พันผังของ	25. องมาน เมืองน... เมืองพลัว พันผังของ
26. เมืองขวาเป (นี่ท)แล้ว 0 ปลกลี้ยงฝูง <u>ลูกบ้า</u>	26. เมืองขวา เป็นที่แล้ว 0 ปลุกเลี้ยงฝูง <u>ลูกบ้า -</u>
27. <u>นุ๊กก็</u> เมือง (นน) นชอบด้วยธรรมm ทกคน	27. <u>นุ๊กเมือง</u> นั้น ชอบด้วยธรรมm ทกคน

หมายเหตุ: จารึกที่มีเครื่องหมาย * ระบุ เป็นจารึกที่ไม่ใช่จารึกภาษาไทย ผู้วิจัยจึงไม่นำข้อมูลมา
ประกอบการวิจัย

ประวัติผู้วิจัย



ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล ศิริวัตรัฐ กาวิละนันท์
วัน เดือน ปี เกิด 13 ธันวาคม 2527
ที่อยู่ปัจจุบัน 251 หมู่ที่ 12 ซอยอยู่เย็น ถนนจามเทวี ตำบลบ่อแก้ว อำเภอเมือง
จังหวัดลำปาง 52000
ที่ทำงานปัจจุบัน สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน พนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ (อาจารย์)
ประสบการณ์การทำงาน
พ.ศ. 2552 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร
พ.ศ. 2554 สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
ประวัติการศึกษา
พ.ศ. 2549 ศศ.บ. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยนเรศวร

